

Offentliggjort første gang i Grundtvigs Værker version 1.5, oktober 2014

Ændret i version 1.15, november 2019

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktcommentarer, indledning, tekstredogørelse og faksimiler på www.grundtvigsvaerker.dk

Ændret i version 1.15, november 2019

Tekstklidder

A Førstestrykker, 1847 (SF: 874)

R Renskrift, (SF:)

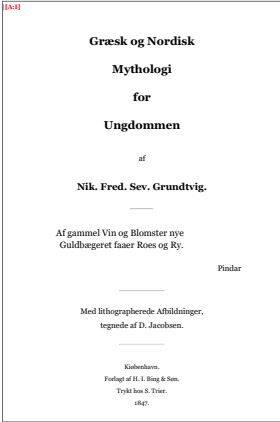
Teksten er etableret af Stine Holst Petersen

Punktcommentarer, indledning og tekstredogørelse er skrevet af Stine Holst Petersen, redigeret af Klaus Nielsen og Vibeke A. Pedersen

Tilbyr ved punktcommentarer og indledning cand.mag. Chr. Gorm Tørtzen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: Grundtvigs Værker 2024

[[A1]] [[A2]]

Fortale.

En kort Mythologi for Ungdommen er det, Forfatteren har ønsket fra sin Haand, og da nu baade smaa Bøger er de vandseligste at skrive og de yngste Folk vanskeligt at undervise *poeth*, saa har jeg ingen Umage sparet, men om Bogen derfor er blevet bedre til sit Brug, det kommer an paa en *Prove*. At jeg for Kærlhedens Skyld har bekaarret min Udsigt baade over det Græske og Nordiske *Høfde*, haaber jeg, skal ei medføre anden Ulempe end at man hist og her finder Noget lovet, som udebliver.

Tre Fortrin har jeg imidlertid stræbt at give denne lille Bog, i det jeg forbandt Nordens Myther med Grækenlands, oste dem udelukkende af de *bedste* Kilder og lagde an paa virkelig at *fortælle* dem, saa de kunde nytte og fornøie.

Hvem der endnu, midt i Norden, anser Alt hvad der ikke er Græsk eller Romersk, og især alt egte *1840*Nordisk for Barbarisk, maa nemlig vel kalde det en Hovedfeil, at Nordens Guder her kienkt stilles ved Siden af Grækenlands, men jeg kalder ligesfuldt et væsenligt Fortrin, som den *Nordiske* Ungdom, hvis Bogen ellers tilhøier dem, vil takke mig for.

Hvem der saa aldeles forgæder *Latinen*, at de endog vil have den Græske Mythologi fortrinlig ost af *Latinke* Bøger, skienidt den derved aabenbar forvirres og forvanskes, de vil sagtens ansee det for et nyt Bevis paa mit græske *Renseth*, at jeg kun har udsejrgt *Grækerne* selv om deres Guder og Helte, men det er jo desuagtet det eneste Rigtige, og, ved i Indholdlisten at tilføie de *gængseste* *Latinke* Navne paa Græske Gudsdomme, har jeg læmpet mig det næste muligt efter gammel Skiencten.

Hvem der endelig endnu troer, at de mørkeste, tørreste og kiedeligste Skolebøger er de *bedste*, maa vel ogsaa misbillige min Hensigt: at giere denne lille Bog saa tydelig, morsom og livlig, som jeg kunde, men da det sagtens kun maadelig er lykkelig, saa den kan være dunkel, tør og kiedelig nok, vil jeg ikke her videre bekæmpe den latterligste af alle *Latinke* Indbildninger.

Hvad nu Kilderne angaaer, da har jeg vel, som *Kyndige* vil mærke, stræbt med egne Øien at eftersee alt hvad her kunde komme i Betragtning, men dog, baade for Kortheds og Rigtigheds Skyld, næsten udelukkende i den Græske Mythologi holdt mig til Hesiods *Theogoni* (Stamtavle) og Apollodors *Bibliothek*, og i den Nordiske til Eddasangene og den saakaldte *1840*Snorres *Edda* eller Gylfelegen, Bragsnakkes og Skalds; og det igen saaledes, at jeg har stræbt at give *hele* det mythiske Indhold af *Theogonien* og *Volsuø*, som *Hoved-Kilder*, med det Vigtigste af Hjelpe-Kilderne.

Vil man nu sigge, at en Overrettelse af Apollodors *Bibliothek* og *Snorres Edda* vilde være de *bedste* Mythologier for Ungdommen, naturligvis til at lære *indemad*, da er jeg nærved at troe det Samme, men spørger man, hvig jeg ikke har stræbt at give noget Lignende, da var det ingenlunde blot *Rum* deril, jeg søttedes, hi det kunde jeg under ingen Omstændigheder giere, fordi jeg har en *bestemt* Overbeviisning baade om Mythologiens alyte Kilder og om de alyte Mythers *Vigtighed*.

Tenkde jeg nemlig, som vel endnu de Fleeste, at Mythologi og *Afsjæderi* var hij som haap, og at Mytherne ei havde andet at betyde end hvad vi Allesammen veed og kan udrykke langt kortere og klarere, saa man skal kun lære *Mythologi* for at vide, hvad det er. Digterne spiller paa og de andre *Konstnere* har villet afholde, da spildte jeg naturligvis ikke Tid og Flid paa nogenomhelst mythisk Frenstilling. Nu derimod, da jeg veed, at alle alyte Myther er de tilsvarende Folke-Anders *1840*Udtryk, saa *Grækers* og Nordens Mythologi har ostog ligesaa meget at betyde, som de har selv, i hele deres Levnetsløb, og at den staaer væsenlig i samme Forhold til det grove *Afsjæderi*, som den oprindelige Christendom

staaer til *Billeddyrkelsen* **IA**Vog alt *Papisteriet*, nu maa jeg ansee det for et af *Folkets* store *Andagender*, at *Ungdommen* igjen bliver bekendt med sine *Fædres* og *Fædrenes* Myther, og skal jeg frenstille dem, maa det være i den ægteste Skikkelse, jeg kiender.

Men kunde jeg dog ikke helst udeladt *Forklaringerne*? Herover har jeg selv gribet endel, da jeg ikke har mindste Lyst til at føde Efterraad, men kun til at vække Eftertanke, og i det Hele taget, fandt jeg Spørgsmaalet tvivlsomt, men det blev mig klart, at *enten* maatte jeg opgive at skrive en *Mythologi* for *Ungdommen* eller tillode mine *Forklaringer*, dels kunde jeg nemlig ikke forevare, at give *Ungdommen* *Fortællinger*, der til klunge meget stygt, uden at sige, *hvad* der forsonede mig med dem, og dels kunde *jeg* ikke fortælle med *Liv* uden idelig at pege paa, hvorledes *Menneske-Naturen* for mine *Øine* spejler sig i de *Græske* og *Menneske-Historien* i de *Nordiske* Myther. For Resten, saa da man i alle *Mythologier* for *Ungdommen* finder et *Slags* *Forklaringer*, maae de vel, om de end igrunden helst skulde blevet borte, nu og herefter ansees for et nødvendigt *Onde*, man kun maa stræbe at gjøre saa lidet, som muligt. Derfor har jeg stræbt baade at stærke *Vingerne* paa mine *Forklaringer* og at skille dem fra *Fortællingen*, saa de, efter Behag, kan medtages eller overspringes, og *Saa*meget er vist, at naar vi, under *Navn* af *Forklaring*, tilskrive vore *Stamfædre* vore læneste og læneste *Hovedgudsmytner*, som Noget de oplammes af og hen**A**VHreves til at *forjude*, da bærer vi os ad som vanartige *Børn*, der vilde forære vore gamle *Foreldre* vore forfædte *Hverdagsklæder* til at krybe sig af, foran sig og stude med, alt under det emskede *Faanked*, at kun *Old-Sager* passe til de *Gumle*.

De *Afholdninger*, som følge med *Bogen*, har jeg vel egentlig intet *Ansvar* for, men da det dog har berøet paa mig, *hvilke* *Fremstillinger* det skulde være, har jeg sørgt for, at de til den *Græske* *Mythologi* blev uanstødelige og saavidt muligt, ægte *Græske*, og at de til *Nordens* *Mythologi*, saavidt muligt, fik en *Nordisk* *Krøtning*.

Til *Skriftning* maa jeg anmærke, at *Phonix-Mythen*, som dog har en høj *Stjerne* hos mig, har jeg med *Fid* udeladt, fordi den lever til en ganske *unden* *Mythe-Kreds* end baade den *Græske* og *Nordiske* og fandt derfor ikke i *Bogen* passende *Selskab*. Vel er jeg nu nær ved at angre *Udsædelsen*, især, fordi det slaar mig, at *Ungdommen* sjældn eller aldrig læser *Fortæller*, men nu er herred ved ikke andet at gjøre, end, som jeg havde betænkt, kort at fortælle, man har en gammel *østerlandsk* *Mythe* om *Solens* dellige *Sangfuld*, der, efter et tusindlaarigt *Liv*, bygger sig en *Kæde*, foldt af hele *Planteriets* *Vildflugt*, og oplændes ved *Solildens* tillegnmed den, men kryber saa dog ud af *Asken* paany, som en *Glimmer-Orm*, der næres med *Dugg* og forvandles efterhaanden til en ung *Phonix-Fugl*, den Gamle op ad *Dage*.

Denne *Mythe* forklarer jeg naturligtvis om *Menneske-Aandem*, hvis *Delighed* *gjennemskjæner* og hvis **IA**VHHeisung gjennemtoner alle *Oldtidens* ægte *Myther*, hvis skjulte, sødt hemsnelende *Liv* gjennemfluhr hele *Middaldarens* *Hjertelige* *Poesi*, hvis *Ornethum* alt længe har været prikt i *Njunkturidens* *Bogeme-Væsen*, og hvis *Forklaring* i sin oprindelige *Fugle-Skikkelse* vi haabe, den *Nordiske* *Ungdom* hos sig selv skal opleve og for al *Verden* beviste!!!

!!A4

I Græske Myther.

—

Uranos og Gæa.

I Begyndelsen var *Chaos* og dernæst den hedskaalrede *Gæu* med det store *Moderkskiud*, og *Eros*, den *Skønneste* af de *udødelige* *Guder*. *Chaos* fødte *Erebos* og *Stertemten* *Nyx*, og deres *Børn* var igjen *Ælter* og *Hemner*; men *Gæu* fødte først sin egen *Mæg*, *Uranos*, som kunde overskygge hende og altid favne de salige *Guder*, hun fødte ogsaa *Pontos*, uden kjerlige *Fælelser*, men, omfavnet af *Uranos*, fødte hun den dybløvsede *Okeanos*, *Kios*, *Kris*, *Hypereis* og *Japetos*, *Dios*, *Themis* og *Aferomagne*, den guldkrandsede *Phøbe* og den elskværdige *Tertys*, allersidst den smedige *Kronos*. Derpaa fødte hun de stolte *Kykløper*: *Brontes*, *Sterpys* og den haardnakkede *Argos*, som havde kun en Øe midt i *Panden*, men gjorde deres *Ting* med *Kraft* og *Stykte* og *Kost*. Endelig havde *Uranos* med *Gæu* tre *Sønner* endnu, ubeskrivelige *Uhyer*: *Kottos*, *Briarurus* og *Opge*, *Vanskabninger*, hver med *hundrede* *Arme*, *hælvredsløstve* *Hovsler*, og saa med *Væxt* og *Stykte* dærfre; men alle *uæde*, *fejværdigtige* *Børn* badede *Uranos* og lod dem ikke komme for *Dagens* *Lys*, men smed dem, saasnart de var født, i det mørke *Hul*. Derover sukkele imidlertid *Gæu* dybt i sit *Indersie* og opsandt onde *Ræmker*, frembragde den graa *Dømtant*, skabte deraf en *Sneg*, og opmuntrede sine *Børn* til at gjøre en *Ulykke* paa deres *Fader*, som den, der først selv havde krænkst *Retten*, og vel blev alle *Børnene* saa forferdede ved den *Tale*, at lignn svovede at krybe, men endelig tog dog den sædelige *Kronos* *Ordet* og lovede at følge sin *Moders* *Raad*. Ved *Nattetid* listede nu *Kronos* sig til at lemleste sin *Fader*, men af *Blodslraarberne* fødtes de frygtelige *Erimjer*, og *Uranos* spaadede sine *Børn*, at det vilde gaar dem lide for deres forsmættelige *Udaad*.

Dette er *Stumtændens* *Begyndelse*, med *Udsædelse* af *hvad* vi, især ved *Sammenligning* med *Bibliotheket*, kan see, er upassende *Indskud*, og vi seer strax, at det *Eiendommelige* ved denne *Begyndelse* er ikke *Chaos* eller det store *Vraus*, som allevegne mødes os ved *Edens* *Ophav*, men *Manden*, *hvorpaa* *Alt*, baade det *Synlige* og det *Usynlige*, udfledes deraf. Her er nemlig ingen *Skabelse*, men kun *Fødsler* og *Ægtekaber*, hvorved *Alt* af en hemmelig *Grund-Drivt* udvikler og det *Bestemte* forbruler sig, og skjøndt den største *Deel* af denne *Grund-Ælgthet* maa være *Æggeløst* og *Phonicsk* *Arbeide*, kun optaget af *Grækerne* som en *diad* *Forudsætning*, saa har dog *Sjælen* deri behaget dem; thi *soudanne* *Fødsler* og **IA**Ægtekaber er saanbar *Sjælen* i hele den *Græske* *Mythologi*.

Begge *Dele* viser sig ogsaa strax i *Bibliotheket*, som giver os det *Gængse*, thi det begynder med *Uranos* (*Himmelherren*) og *Gæu* (*Aftræmnden*), uden at nævne *Chaos*, *Nyx* (*Naktonen*), *Erebos* (*Aftræmnden*) eller engang *Eros* (*Elskeren*), men holder fast paa de *tre* *Kald* *Børn* af *Uranos* og *Gæu*, og lader dem kun følge i en omvendt *Orden*, som vi maa kalde den *Græske*, saa *først* fødes *Kykløperne* og de *hundredarmede* *Uhyer*, og sidst *Gudebørnene*; thi efter den *Græske* *Tænkning*, maatte alt det *Øyge*, *Vilde* og *Grændseløse* frakalles og udryddes eller bindes, for *Skæbnheden*, rolig og afrundet, kunde udvikle og forplante sig.

Opsaa i *Opregnelsen* af *Gudebørnene* har *Bibliotheket* det for sig selv, at det indskårer *Dione* mellem de kvindelige, men kun bliver da den *Tvættende*, der ikke blot *Ersthyer* *Parrene*, men varsler lide, saa *Dione* maa føres tilbage til *Okeanos-Døttrene*, hvor hun, efter *Stumtænden*, har *Hjemme*.

Endelig giver *Bibliotheket* os *Tal* og *Navn* paa *Erimjerne*, som vi, paa *Latin*, pleier at kalde *Flurier*, saa de skal have været *tre* og hedt *Alkoto* (*Tro*), *Tisphone* (*Hevnraab*) og *Moguru* (*Nidkierhed*), men saalange vi hverken kiende *Hjæmmelen* eller indsee *Grunden*, maae vi lade det staae ved sit *Værk*.

Hvad nu *Lemlestelsen* af *Uranos* angaar, som vi allevegne næde, da passer den kun i *Stumtænden*, **IA**hvor *Gudebørnene* fødes *først* og siden lutter *Uhyer*, som *Faderen* raser imod, thi kun efter

denne *mytiske* Tankegang kan det findes rimeligt at berøve *Uranos* Kraften til videre Forplantelse, og da *Kronos* skal være *Tidsanden*, og hans Forhold til sin Fader altså ublidt Forholdet mellem *Tid* og *Livshed*, kan vi nok skimte, hvad de gamle Laurendiere ved *Nilen* havde bag *Oret*, at *Eaigheden* jo paa en Maade maa afbrydes, for at *Tiden* og *Tidløvsmygen* kan træde i Kraft, men allerede *Erosmygens* Forbød ved dens Leilighed viser os, at *Grækerne* ikke havde den Betragtning, og vi skal siden see, at for dem svævede *Tidsbegynderen Kronos* kun som den himmelke *Barnsom*, *Uranos* og *Gæa* vedbliver derfor ogsaa hos dem at staa i Baggrunden som et Par ældgald, men dog guldsmælgige Ångst-Folk, der vel ikke mere befattede sig med *Verdens Bestyrelse*, men holde dog Øie med deres Afkom og er til dens Tjeneste baaede med Raad og Spandom, naar de forlange det, saaledes som vi kan tænke os Forholdet, hvort *Menneske-kænden* og *Menneske-fjerten* i vore fæste Forældre staaer til alle fra dem nedstammende Folke-Aander og Hjerterag, et Forhold, der baaede er dybt og sikkert nok, men for fjænt og dunkelt til uden ved overordnelige Leiligheder at kunne indtræde i *Falksmandens* eller selv i *Folksaanderens* Bevidsthed!

Hvorfor *Gudebaræne* (*Uranionerne*) nu netop var *sex* Mandlige og *sex* Kvindelige, er ikke let at sige, da Indfaldet neppe er *Græk* og røber sig derfor ikke ved *Nærmere*, men vi seer dog heri Grunden til det almindelige Sagn, at de østlige *Guddommes* Tal var *Tolv*, thi naar dette ikke henføres til *Uranionerne*, tæller man aldrig saa tit, at man jo maa finde, der er *Grund Nok* til at tælle om igjen. Ligeaa lidt kan vi sige, hvorfor disse *Uranioner* kaldtes *Titaner* og *Titanider*, thi vel spiller *Stamtandens* dermed paa et *Græk Ord*, som betyder at stræbe og anstrænge sig, men det er et blot Ordspil, med mindre de skulde udtrykke ligesaa mange *Grund-Drifter* hos *Livet* i dens mandlige og kvindelige Beskaffenhed, altsaa i deres *Kraft* og *Kilde*, *Hjuelst* og *Dybde*, *Virkosked* og *Umfang*.

Titaner og Olympier.

For det meste giftede *Titaner* og *Titanider* sig med hinanden, saa *Okeanos* og *Tetys*, *Kios* og *Phæbe*, *Hypæron* *Thea* og *Kronos* *Roa*; men der var dog *Udtagelser*, thi *Krios* giftede sig med *Pontiden Eurghia*, og *Apætos* med *Okeaniden Klymene*, saa *Titaniden Themis* og *Mærosmene* blev ledige.

Kronos og *Roa* fik indiøvert et Børnekuld, der frembragte en stor Omvæltning i *Gudernes* Verden, som *Uranos* og *Gæa* havde spaaet, at efter *Giesgældens* Ret skulde ogsaa *Kronos* stodes fra *Thronen af sin Sø*; men *Kronos* blev dog forsaavidt selv *Skyld* deri, som han, af *Gru* for Spandommen, var grusom nok til at sluge alle sine Børn, saasnart de blev fødte. Saaledes slugte han *Hæra*, *Dæmder* og den guldkoede *Hære*, den ubarmhertige *Hæde* og *Bulderbasen Poseidon*; men *Asudet* skær *Roa* i hendes Hjerter, saa da hun blev frugtsommelig sjette Gang, da søgte hun Raad hos *Uranos* og *Gæa*, lodse *Zeus* i *Doljinsaal* og gav *Kronos* en stor *Sten* i *Barneset* at sluge istedetfor *Sønens*. Saaledes kom *Zeus* til *Verden*, og da han blev stor, bragde han ved *List Kronos* til at komme ud med *Åh* hvad han havde slugt, og da først med *Stenen*, der blev sat til et *Mindemærke* i det hellige *Pnyth* under *Parnassus*, og saa med alle *Børnene*. Det blev indiøvert ikke derved, thi nu gjorde *Zeus* og alle hans Sødkøende *Opstand*, og der udbrød en farlig *Krig* i *Gudernes* egen *Verden*; thi alle de gamle *Titaner*, saa nær som *Okeanos*, holdt med *Kronos*, og trødede paa *Bjærgt Othrys*, medens *Kronionerne* slog *Leir* paa *Olympen*, og lkkede de unge *Titaner* og *Titanider* til sig med det forførende *Løfte*, at de skulde arve de *Ganles* *Rang* og *Værdighed*. Da nu *Kæmperne* paa begge *Sider* søvlede sig med *Nektur* og *Ambrusos*, saa trak *Krigen* ud i *Åre* og begynde til at blive uendelig, men likked kaldte *Kronionerne*, efter *Gæus* Raad, *Kjøkløperne* og de *Hundredarmede* til *Hjælp*, og det gjorde *Udvalget*, thi *Kjøkløperne* smediede *Tordenkiler* og *Lynstraaler* til *Zeus*, og de *Hundredarmede* tog en *Klippe* i hver *Haand* og slængede med *Titanerne*, som da ikke blot maatte give tabt, men blev nedstyrtede til *Tartarus*, saa lavt under *Himlen*, som en *Ambok* kan falde i *åten Dage* og saa dybt under *Jorden*, som den falder i *Ni*. *Position* indskrænkede dem der med en *Koldberner* og de *Hundredarmede* sættes *Asud* til at bevogte dem. Derpaa skidiede *Kronionerne* ordenlig med *Samfrænder*, saa hver fik sin *Ret*, og nu raadte *Zeus* uden *Medbøler*.

Saaledes skidiede *Stamtanden* den store Omvæltning, og dermed stemmer vel *Æbbisøehæret*, men gidler, som man kunde vente, let hen over *Krigen*, som dog er den mytiske *Hoved-Begivenhed*, og søger derimod at afrunde *Fortællingen* ved at tilføie, det var en *Hule* paa det *Kronioniede Dikte-Bjærg*, *Zeus* blev fød, og af *Medise-Dættrene*, *Jæ* og *Adætos*, han blev opfoeret med *Amaltheas* Mælk, medens *Kureterne* gjorde saadant et *Gny* med deres *Skjøide*, at *Kronos* ikke kunde høre det lille *Barn* græde. *Fremtiden* hære vi, det var *Okeaniden Metis*, der ved at give *Kronos* et *Bredmiddel*, nølte han til at kaste op hvad han havde slugt, at *Kjøkløperne*, foruden *Tordenkilerne* og *Lynstraalerne* til *Zeus*, smediede en *Hjælthæ* (*Usvælgheds-Hjelm*) til *Plato* og en *Trefærk* til *Poseidon*, og endelig, at ved det store *Samfrænde-Skide* skidid *Himlen* i *Zeus*, *Havet* i *Poseidens* og *Hædes* eller de *Døds* *Rige* i *Plutos* *Lødd*.

Hervef maa vi især lægge *Mærke* til *Hæredømmets Deling* mellem de tre *Brodre*, som en blot *Slutning* af *Myttingsøperne*, uden ordenlig mytisk *Hjæmsæl*, og i *Hensensid* til *Kronens-Snakken*, om *Zeus* i *Dikte-Grotten*, eplyse, at vel findes i *Stamtræten* et dunkelt *Vink* om *Gæsten* ved *Lykto* i *Ægos-Bjærgt*, som kan dræne til *Ærens*, men bemlyder dog kienelig *Aspa* noget ganske *Andet* og sænner *Isverken* *Medise-Nympherne*, *Amalthee* eller *Kureterne*.

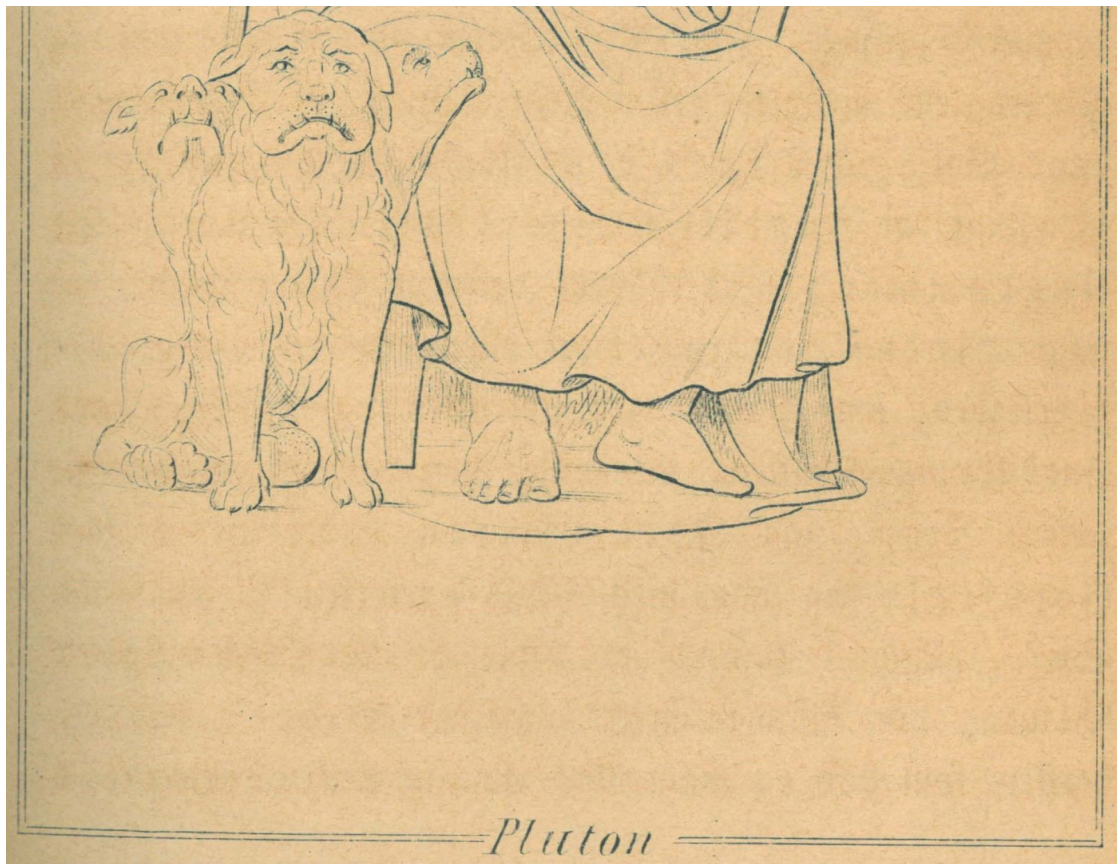
Holder vi os nu til *Stamtandens*, som vi i *Regelen* maae, naar *Sørgemaal*et er om *Mjætternes* *Aandegighed*, da lader *Striden* mellem *Titaner* og *Olympier*, med den paaifølgende *Kronos-Afsættelse*, sig vel udbyde paa flere *Maader*, naar man hverken bryder sig om *mythologisk Sammenhang* eller tænker paa, hvad der mulig kunde synes et saa *aandrigt* Folk, som *Grækerne*, en *Grund-Aandehæring af Aande-Livst*; men der er kun en virkelig *Forklæring* af *Mythen*, som man finder ved at give *Ågt* paa *Menneske-Livets* naturlige *Deling* i *Barnsom*, *Ungdom*, *Manddom* og *Ålderdom*; thi da kan man godt paa *Græk* betragte *Barndommen* som en *Kronos*, der vel paa den ene Side ved *Barnligheden* skaber en *Guldkalder*, men bliver dog ved *Barnagtigheden* i *Tidens* *Længde* en utaalelig *Tyrann*, og ligner, ved at stande *Udviklingen* og forbylge *Fremskridt*, en *uansatlig* *Fader*, som sluger sine egne Børn. At det nu er den yngre *Søn*, der gaær fri, gjør *Opstand* og afsætter sin *Fader*, betyder naturligvis, at det er *Ungdommen*, man gaær over til, naar man ryser *Barnet af Æmet*, og *Erlæringen* løer vel *stadfæste*, at *Barnet* *flygtig* kan sætte sig ind i *Manddommen* og *Ålderdommen*, men ikke i *Ungdommen*, som er dens naturlige *Afasser* og *hinder* derfor *Barndommen*, saasnart de levende mødes. At endelig *Kronos* sluger en *Sten* istedetfor *Zeus*, skal ventelig sige, at *Barndommen*, som ikke vil rumme *Mæken* for *Ungdommen*, lodes *isværlt* at fortæne sig, og *Opkastningen* følger af sig selv, naar *Livet*, ved *Ungdommen* *Thron-Bestigelse*, tilbagevinder sin for *Øieblikket* *hemmede*, fri *Udvikling*; men om det havde noget at betyde med *Stenen*, der blev sat til et *Mindemærke* under *Parnassus*, er et *Spørgsmaal*. At man i den *Romenske Keiser*tid ved *Delphi* forevæde den *Sten*, som *Kronos* havde slugt og kastet op igjen, vækker nemlig vel den *Mistanke*, at *Stenens* *Opbevaring* i det *Hele* er et af den *Græske* *Middelalders*

Æventyr, men da netop Parnasset, fra en vis Side betragtet, poetisk kan ligge en egensindig fortættet Barndom, lade vi bedst Spørgsmaalet staa aabent.

Betragte vi nu den store Strid mellem Titaner og Olympier, som en Kamp mellem Barndighed og Udvækling, begge guddommelige, da maas vi vel give Grækerne Ret i, at der var Ægtesagt, saa, naar en af Partene skulde underkæbes, maatte ogsaa Trolig gjøre Udskaget, og det er forsaavidt klogt nok af Olympierne at kalde Kykloperne og de Hundredarmede til Hjælp, men det er ogsaa en farlig Sag at luse dem, thi de ærøvide Kykloper er naturligvis umaanedelig ærøvide, saa hvem der vil have dem paa sin Side, maas blive som de, og naar Bersærke-Gangen kommer paa de Hundredarmede, der kun lever i Slagsmaal, da slaer de aabenbar ned for Fode uden at spørge om Ven eller Fjende. Grækerne har derfor ogsaa følt, at Striden jævnes bedst, naar Krævens frøvlige træk sig tilbage og indrummedes de Salges Øer i en Udkant at beherske; thi denne Anskuelse træder ikke blot tydelig frem hos *Aischylus*, men glimter ogsaa igjennem det *Hesiodiske Dagværk*, og i alle Fald har Olympierne smaget sig med i Oceanus og Triton at have beholdt det Bedste af Barndommen, nemlig den Barndighed, som nødvendig hører til den rette Lyksalighed.

Det kunde ellers synes, som, efter denne Anskuelse, *Poseidon* ogsaa i Tidens Løb maatte stæde *Zeus*, og *Pluto* igjen *Poseidon* fra Thronen, og man har ogsaa virkelig yntet derom, ja, efter *Hæden*, havde det engang nær lykkedes *Poseidon*, i Forbund med *Hera*, at bøde *Zeus*, saa det var kun den hundredarmede *Briareus* eller *Aigæon*, der havde forhindret det, men det er dog kun luse Bgter, og da *Briareus*, efter *Shamfanden*, er blevet *Poseidons* Svigerens, vilde han vel snarere opmuntret sin kære Svigerfader til Oprør end standet ham deri. Vi kan ogsaa let opdage, hvorfor *Zeus* maatte beholde Thronen, naar ikke Himlen skulde falde ned og alle Fuglene med, thi det er ikke for Intet, at *Himlen* er hans Bolig og *Ørnen* hans Fugl, saaledet som det er tilfældigt, at *Indbildnings-Kraften* er stærkest hos *Engdommen*, og det burde være os Alle bekendt, at naar *Lidenskabsfuldheden* eller den unæstetlige Begjærlighed, som *Poseidon* udtrykker, gjør Oprør mod *Indbildnings-Kraften*, da mister den paa Timen hele sit høiere Præg, saa *Jordgæstøven* bliver til et blot *Jordkælv* og han med *Guld-Treforken* til en "død So". Endnu klarere er det, at *Alderkens-Vetten* *Pluto*, der sammensmelter med det *Hædes*, han behersker, som død og magtesløs umulig kan bemaegtige *Alders*, *Alders*, *Alders* sig Registeringen, men kun paa en Maade arve den, naar hans Brødre dør, uden at han dog blev Kongs over *Aand* end *Slygger*, da *Livet* udløser med dem, han skal arve, saa med *Zeus* stæer og falder *Olympen*.

Ligget for Resten allerede Titanernes Nedstyrtelse til Tartarus viser, det hængsle i Grundten daarlige sammen baade med deres og Olympiernes Guddommelighed, saa er "Nektar og Ambrosia" dog meget ordenlige Navne paa Gudeernes Føde, thi de betyde *Ljovbrønden* og *Glædelighed*, og Grundtanken i den Græske Mythologi, at Mennesket i sin Natur kan og skal see Billedet af *Guddommen*, er saarbar sand.

Prometheus og Atlas.

Efter *Stamtavlen* var baade den smaa og smidige *Prometheus*, den stridsvilde *Atlas* og den vindgale *Epimetheus* Sønnen af *Titanen* *Japetus* og *Okeaniden* *Klymene*, og siden de ikke endstyrtes til *Tartarus* med deres Broder *Menætion* og de øvrige *Titaner*, maade de være gaaet over til *Olympierne*, men at dog *Prometheus* havde Skielmen bag *Oret*, kom snart for *Dagen*. Under den store *Krig* var nemlig *Menneskens* Bæst ragede skikkelse med *Olympierne* i *Mikone* (*Valmudalen*), og da narrede *Prometheus* paa deres Vegne *Zeus* ved *Offringen*, i det han paa den ene Side lagde *Bonene* smukt tilrette, dækkede med *Felt*, og paa den anden Side *Kiødet* i *Huden*, skjult med *Vommen*. Ved stød nemlig *Vaklet* til *Zeus*, og han tog sigjer *Stam* *Asatuden*, fejl med *Villie*, men han skrev det dog bag *Oret* og straffede strax *Menneskene* ved at nægte dem den *himmele* *Ild*, og saa stjal *Prometheus* den til dem *fra Solen* i en *Træstokplante* (*Dærlighed*), hvorover *Zeus* blev saa forbløffet, at han med farte *haand* lod *Prometheus* fænge til en *Steenstøtte* og lod en *Ørn* bestandig udhake hans *Lever*, som, fordi han var uddødelig, fornyedes hver *Nat* til at fortæres om *Dagen*.

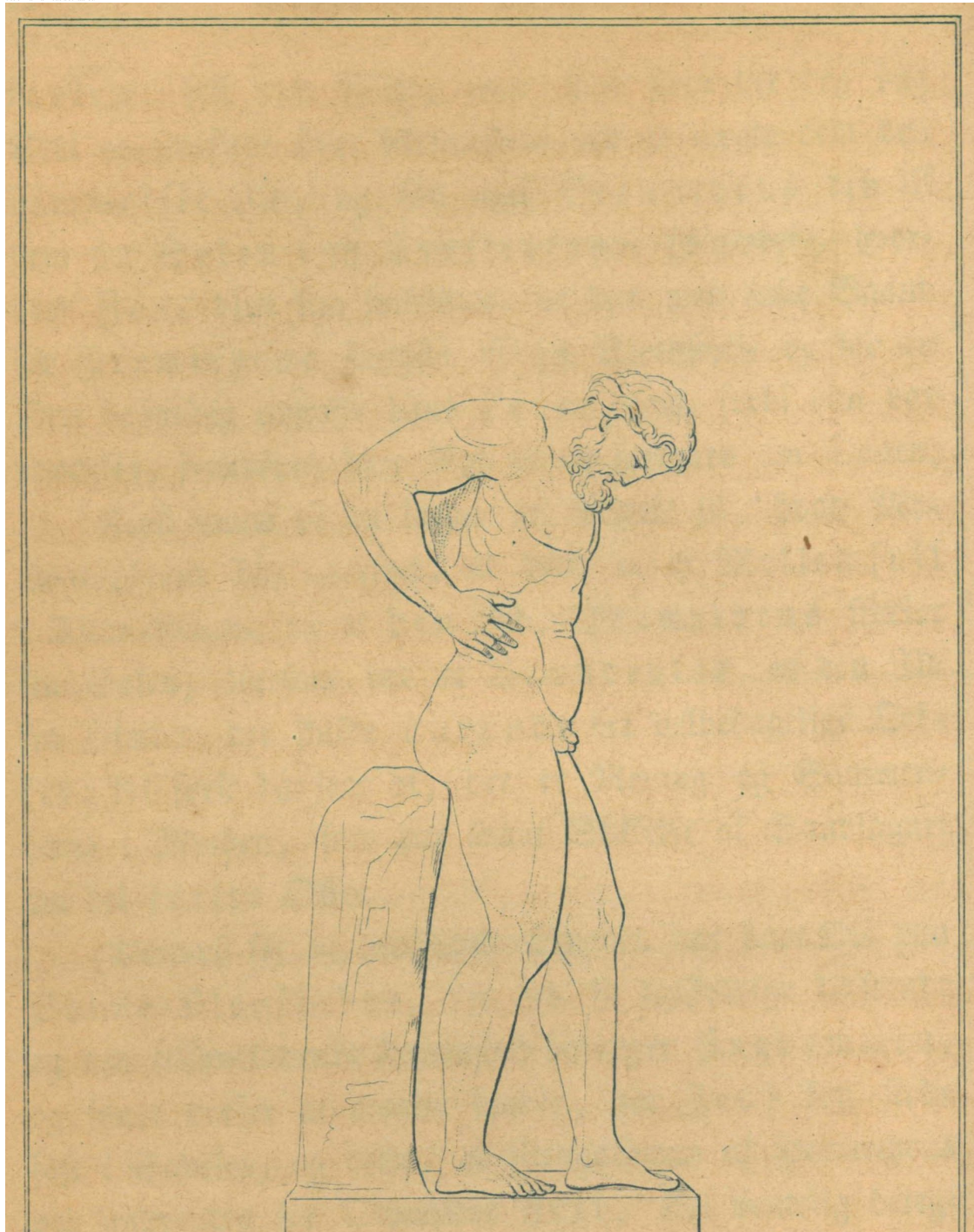
Prometheus

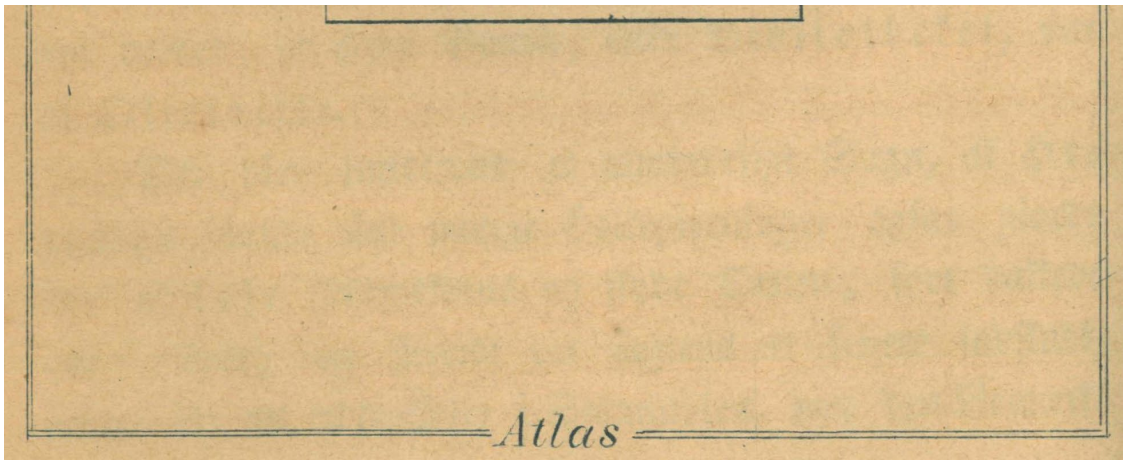
Først maae vi nu lægge vel Mærke til, hvad Mythographerne har overseet, at dette er et Mellemstykke i Titan-Krigen, og at den lid, Prometheus stjæler fra Solen, ligesom ved et Brændguld, er den lid fra Himmelen, der skulde entaske det vildehaagige Offer; thi først da ser vi, der er Mening og Sammenheng i Mythen, som har laant Skikkelse af Sandgæst om det første Offer.

Dernæst see vi, at Mythe-Sindelen har havt Oie paa *Barnes-Kjæde*, der ved sit troskyldige Udbøende og den tilsynende Hædelighed bedrager Uagdsomheden, og synes derfor at maatte bindes, før Zeus kan sidde fast i Sadelen, og dette, at Fængslingen af Prometheus var nødvendig for Olympens *Præd*, skal ventelig betegnes derved, at hans Haand, efter *Bibelsk*hed, var af *Oblivion*. Det blev indtil et almindeligt Sagn, at *Herakles* blandt sine mange Hellegjeringer ogsaa gjorde den at løse Prometheus og skyde Ornen, som hakkede hans Lever, og skjøndt det sagtens er senere indskudt, maare det nu utrykkelig i Stammen, med den Bemærk, at Zeus tillod det for at *Herakles* kunde vinde des større Ære og Berømmelse. At nu dette er en meget daarlig *mythologisk* Grund, har Grækerne selv følt, og derfor snart gjaettet paa at Prometheus forsømte Zeus ved en vigtig Spødsom, og snart fortalt, at Prometheus, efter Skæbnens Vilde, skulde løses, naar en *Udødelig* vilde døe for ham, og at det skedde, da den uadødelige *Chiron* blev kied af Livet. Det Sidste seer man nok, er trent hen i Verret, da *Udødeligheden* ikke var den bundne *Titan* *Savn*, men ligesovet hans *Flage*, som den sleeglig saende *Chiron*, og den eneste rette Forklaring bliver da nok den, at i *Herakles-Tiden*, da Zeus saenbar gik i Barndom, har han ventelig glemmt sit Nag til Prometheus og maatte i alt Fald, som en *afmagtig* *Sultan*, male Alt hvad der behagde hans verdige *Storeværd* *Herakles*. Det gik nemlig med de senere Græker, ligesom nu med os, at alle *haarde* Straffe syndes dem grusomme og i *Aændens* Verden nemme at afskaffe, derfor lod de *Herakles* løse Prometheus og syndes, det var deres

Pligt, da, som vi ser af *Bibliotheker*, Ordet gik, at *Prometheus* var faldet i Usinde hos de sødligere Guder for *Memnos* Skuld, som han haade havde skabt og skændet den dem sunderlige *Jel*, som Guderne misundte dem. *Prometheus*-Mythen var desuden vist oprindelig *egyptisk*, saa *Griekerne* har maaskee aldrig forstået og havde da rent ved at forvalde den.

Om den skivisjede *Atlas* siger *Sturmundem*, at han staaer ved *Verdens Ende*, hos *Hesperiderne* med *Asuden* skingrende *Stemme*, og herer *Himmelen* paa sit *Hoved* og sine *utvættelige Hænder*, som det er ham af *Zeus* beskaaret.

Ogsaa denne Mythe er sikkert *Ægyptisk*, et blot fordi man finder denne Himmelbærer mellem *Hieroglypherne*, men især fordi Fremstillingen er smagløs, dog kan *Atlas-Næret* ogsaa paa Græsk betyde "Ualmægtigheden", der, som det Skæbnens af Alt, er den naturlige Himmelbærer. Naar vi i Bibliotheker høre, at *Herakles* afløste *Atlas*, mens han bestode *Hesperidernes Æbler*, og at han siden maatte narre *Atlas* til igjen at paatage sig den svære Byrde, da beviser det kun, med sammeget andet, at i *Heraclius-Tidens* menede Grækerne, at *Legemets-Styrke* og *Skuldighed* kunde bøde paa alle Savn og ubrette hvad det skulde være.

Guldalderen og Pandora.

I *Stamtavlen* ender aabenbar den oprindelige Guldalder med *Lemlæstetens af Uranus*, da med *Krimperne* boade den haarde *Skæbne* og den sorte *Død* kom til *Verden*, men dog møde vi allerede der den falske *Tryllerinde*, skabt af *Hephestos*, som *Epimetheus* var tosset nok til at tage i *Favn*, og ved hvem *Zeus* haardeelig straffede *Mennesken* for *Rådsværiet*.

I det *Historiske Dagsværk* er det imidlertid først, vi finde baade *Pandoras Navn* og hendes *Æske*, og her er hun *Ulykkes-Puglen*, ved hvis Ankomst *Guldalderen* forsvinder, thi før, mens *Kronos* herskede, havde *Aske-Menneskens Børn*, *Jævnaldrende* med *Guderne*, leet og Lis som deres, uden *Sid*, uden *Sor*, uden *Sorg* eller *Alderdom*; *Kornet* som *Græsset* kom op af sig selv og *Hjordene* myrde frem, saa *Enhver* kunde syse i *Mag* med hvad hans *Hu* stod til, alle *Lemmer* vare ligesaa smukke den sidste *Dag* som den første, og naar *Menneskene* døde, var de sødelig hen uden *Smerter* og omværvede i luftige *Legemer* deres *Afkom* som *Skytsaander*. Men da *Prometheus* havde stjålet *Liden*, befalede *Zeus* *Hephestos* at skabe et *Blømsværk*, der ligesom en *hly Jomfru*, og hende usknykkede *Afkom*, *Charitærne*, *Pibe*, *kar-Oberne* og *Aphrodite* med *Skønhed* og *Ynde*, *Guldklæder* og *Blømskerkander* og *Alt* hvad der kunde fortrylle, medens *Hermes* indhæstede hende *Falskhed* og *Smiger*, og skændt *Prometheus* havde adskort sin *Broder* for alle *Gaver af Zeus*, modtog *den Epimetheus* hende med aabne *Arme*, som en *Gave* fra alle *Guderne*, der svarede til *Navnet Pandora*. Da tog han *Laaset af Æsken*, hvori alle *Ulykker* laae og de flø ud over *Jorden* at forbitte *Menneske-Livet*, dog blev *Laaset* smækket til, før *Haaret*, som alt spillede paa *Breddens*, slap ud.

Man seer strax, at *Pandora-Mythen* oprindelig er udspunget af *Sandsagnet* om *Kvindens*, som forspilte *Paradis-Livet*, men hvad *Mythograferne* har overseet, er, at i *Stamtavlen* og *Dagsværket* har *Levningen* af tre forskellige *Pandora-Mythen*, thi efter *Stamtavlen* gjorde *Tryllerinden* vor *Ulykke* ved at blive *Stammoder* til alle de skønne men falske *Kvinder*, som *Asusætter* *Ægtemænd* graa *Haar* i *Hovedet*, og *Dagsværkets* Fortælling er sammenflettet af to huns forskellige *Æske-Myther*; *Skimningen* om *Haaret*, som ene blev tilbage i *Æsken*, hører nemlig aabenbar til en *Mythe*, hvorefter *Kvindens* havde en *Æske* fuld af virkelig gode *Gaver*, som skulde glemmes godt, men som hun af *Nysgjerrighed* aabnede, saa de flø alle bort paa *Haaret* nær, som hun dog havde *Andsin*sværelse nok til at smække *Laaget* i før, da det derimod i *Æsken* med latter *Ulykker* maa netop være det *Modsatte*: *Mishæbet* eller *Fortvivlelsen*, der ved et lykkeligt *Tilfælde* bliver inde, skønnet det spiller paa *Breddens*, og skønnet den endeløstfulde *Pandora* har lyst til at gøre al den *Ulykke*, hun kan.

Betragte vi nu *Pandora-Mythen*, som den findes i *Stamtavlen*, da maae vi først erkiende den for, hvad kun meget flygtige eller meget snarlige *Læser* har læst ud deraf, at inde det smukke *Kim* skulde nedstamme fra *Skiftingen*, thi der gives udtrykkelig *Forædel* mellem hendes *Døttre*, som er *Jordens Plage* og de ædle *Kvinder*, som hvermod forsoede *Livet* og bringe *Løpsvægt* mellem *Sorg* og *Glede* ind i *Haaret*, naar de *Lysende*; men selv dette hører ligesaa lidt til *Mythen*, som *Titanen Epimetheus* hører til *Menneskens Børn*, naar de betragtes adskilte fra *Guderne*. Tage vi derimod *Rådsværiet*, som det sig bost *Billighed*, og det fortvylende *Blømsværk*, hvorefter *Tyveriet* straffes, ligesaa, da bliver *Hephestos-Værket Pandora* til det grove *Afsvædet* med *Billighedskæde*, der ganske rigtig er *Straffes* for den *pantheistiske* *Leg* med *Id* og *Lys*, som falder *Barnkommens* *Selvskagkab* naturligt.

Vender vi os derpaa til de to *Pandora-Myther*, hvorfra vi har *Brudatykker* i *Dagsværket*, da er den, hvorefter *Kvindens* medbragde alle *Himlens Gaver* til *Jorden*, men forspilte dem paa *Haaret* nær, umægtelig den dybeste og net egentlig i *Nordisk* *Smag*; men den *Anden*, hvorefter *Æsken* var fuld af *Ulykker*, som alle slap ud, paa *Fortvivlelsen* nær, er saa ægte *Græsk*, at den byer sig ikke *Moder* til.

Denne paa et hærgende *Haar* nær fortvilede *Andskæde* af *Livet* vedskænder da ogsaa *Dagsværkets* *Digter* sig, thi efter *Guldalderens* *Slægt*, siger han, kom der en *anden*, der kunde lignedes ved *Sølv*, og saa en *trede* som *Køkker*, baade indvortes og udvortes, og vi stræbde *Zeus* at træde *Ind* paa *Jordens Vaande* ved at skabe *Hulspinder*, men de uddøde snart ved *Thoben* og *Trois*, og nu, siger *Skjalden*, er *Alt af Jern* og *Staal*, saa jeg vilde ønske, jeg var født enten for eller efter den femte *Slægt*, som tidlig græsser og færdes saa ugudeligt, at selv *Ælde* og *Nemets* (*Blis* og *Billighed*) har

forfaldt Jorden.

Udget nu *Daguerfotets* Digter usagtelig tog *Jernalderen* med sine *Aerkaner* meget før tidlig, maas vi til hans Undskyldning dog bemærke, at *Halsgudernes* midskæde Forsøg paa at fornye Guldalderen ganske rigtig ligger bopævd den Homeriske og Hesiodiske Tid, der da godt kunde friste *Aanden til Fortvivlelse*.

10.18

Kronider, Giganter og Typhon.

Giganterne med deres glimrende Rustning og skarpe Spyd nævnes vel ah i *Stamtaalen*, som sambaarne med *Ervingerne* (Purierne) ved Lemlestelen af *Uranos*, men om deres Kamp med Guderne høre vi først i *Biblishødet*, hvor *Porphyrion* og *Alqonour* nævnes som Hovedmand, og *Pallene* som *Stedet*, hvorfra de beskiad Himlen med Klippeblokke og brændende Egestammer. Til Lykke var de Alle dødelige, thi selv *Alqonous* kunde dee, naar han kom bort fra sit Fødested, og vel stræbte *Gau* at slaae dem *Lidødeligheds-Urten*, men det forhindrede *Zeus* ved at formerke baade *Sol* og *Maane*, mens han kom *Gau* i Forbåbet og afskar *Urten*. Densugtet var de Guderne helst farlige, fordi de, efter *Skæbnens Villie*, ei kunde fældes uden med en Dødelig Haand, og derfor bad *Pallas Athene* *Hera*kles om Hjælp, som ogsaa ganske rigtig nedlagde dem med sine Pile, efterat *Zeus* havde lynsaaet eller de andre Guder saaret dem.

Dog, *Gau* blev nu rasede forbitret og arbeide med *Tartarus* sin yngste Søn, ved Navn *Typhon*, som var alle Guders afsagte Fiende og det frygteligste Uhyre, man kan tænke sig; thi han havde ikke mindre end hundrede Dragehoveder, som alle spyrede Ild og kunde efterlige alle mulige Roster, ligeså Slange-Hvislen til *Gudernes* eget Tumømsud, saa den Trold vilde bestemt ødelagt baade *Guler* og *Mennesker*, hvis der ikke havde været *Torden* til, men da *Zeus* mærkede *Uraud*, blev han ved at torfine og bræ u i eet, som *Vorlden* *isvædske* forgaas; og en stor Deel af *Jordens* smeltede virkelig, som *Tin* i *Støbekarret*, før *Uhyret*, sanderknust, nedstyrtede til *Tartarus*.

Dette er *Stamtaalens* Fremstilling af Undergangs-Kampen med *Typhon*, men skønnt det uopnævnelig er den sidste og den angeste, er *Eftersnakken* i *Biblishødet* dog her ingenhaale at fornye.

Alle Guderne, hedder det nemlig, paa *Zeus* nær, maatte flygte før *Typhon* til *Ægypten*, hvor de skjulede sig i *Dyrene*, og ved forføjgte *Zeus* ham med *Demant*-Skjole; men kom dog, da de brødes, tilhæld til at ligge under, hvorpaa *Typhon* vristede Seglen fra ham, skar *Senerne* ud baade af *Hænder* og *Fødder*, og puttede begge Dele ind i den *Korvaldske* Hule under Væretæt af *Dragen* *Indjilim*. Nu hændt det da været ude med *Kronidernes* Herrelømme, hvis ikke *Hermes* og *Pun* havde været snilde nok baade til at stjæle *Zeus* og hans *Sener* ud af *Hulen* og til at helbrede Skaden; men da *Zeus* igjen kom til *Kræfter*, forføjgte han *Typhon* paa sin *Vegg* med de vingede *Heste* og maadede ham ved *Nyudkjøret*, hvor *Møererne* (*Nornerne*) havde standset ham med det *Æventyr*, at hans *Styrke* vilde voxæ, naar han dvalde og nød *Dagngyngter*. Ved havde *Zeus* endnu en haard Kamp at bestaa, men fik dog omside *Hjælp* med sin arvigste Fiende og smed *Hierog* *Alma* ovenpaa ham, hvor han ligger endnu og spræder Lid, men maas dog lade *Kroniderne* i *Fred*.

I *Gigant*-*Mythen* spiller sig nu anbenbar al *isvædsken* dægligslags *Vantro*, *Formaatelse* og *Bespøttelse* af de *Dødelige*, som ikke blot *Kroniderne*, men alle *Gudkomme* nødvendig er idøttede før, da *Guds*-frygt til alle *Tider* og under alle *Himmellegne* *naturlig* hviler paa *Troen*, og *Troen*, som en *Eftertesag*, ei lader sig beherske af *Guderne*. Det er ogsaa et dybt *Trek*, at *Zeus* af *Giganterne*, ved Navn *Alqonous*, var ødelagt, saalænge han blev paa et *Fjeld*, thi netop saaledes er det med den *Virtighed*, der kan være i *Bespøttelsen*, og herpaa henbyder selv Navnet *Alqonous* (*Salsvæder*), thi skønnt ikke al *Salt* er *Attilid* betyder det dog *Vittighed* paa alle *Billedprog*. At endelig *Guderne* maas lade et *Menneske* til *Hjælp* for at faae *Død* paa *Giganterne*, klinger vel meget fattigt, og naar man serer, hvad det *hjælp*, at de *herkende* *Kirker* kalde den *svædske* *Arvt* til *Hjælp* mod *Formaatelse* og *Bespøttelse*, da *fristes* man til at beklage de stakkels *Kronider*, hvis *Throner* stod saa løse; men skønnt det naturligvis kun er *Afguder*, som staar og falde med *Fisketroen*, saa maas dog ganske rigtig ogsaa de *uendelige* *Vaaben*, hvorend *Giganterne* tilgavns skal bekæmpes, altid være af dødelige *Hæde*.

Tartarus-*Sønnen* *Typhon*, serer man let, er den *klare* *Ligudelighed*, udrustet med alle de *Kræfter*, som *fræk* *Selvfrødelise* og *faldkommen* *Troelshed* kan sammene eller tilbage sig, og skønnt det følger af sig selv, at den *somde* *Guddom* fælder ogsaa denne *Fiende*, saa skeer det rigtig nok, som *Stamtaalen* ymter om, kun ved en *Vædens*-*Forstyrrelse*, der ligner *Undergangs*, og *isvædske* *isvædske* alle *souduldsne* *Guder*, som *Kroniderne*, angaaer, da lærer ikke blot *Vædens*-*Historier*, at de overvindes af *Typhon*, men det er søkkart, at *Phantasiens* umulig kan forsvare sig og sine *Hjernesind* mod en *usantro* *Formid*, der ikke skyer *Guldsfærnetagte* og lader kun det *Haand*-*forføjgte* gjælde. *Konstykket* at helbrede den lemlestede *Zeus* kan derfor umulig lykkes nogen *Hermes* og *Pun*, uden *forsaaet* som al *Sandheds* *Almagt* er kun tilhøveladende og helbredes virkelig ved *uendelig* *Forstand*.

Zeus og Here.

De tre *Kronos*-*Døtre* *Hestia*, *Demeter* og *Hera* skal anbenbar være til de tre *Kronos*-*Sener* *Pluto*, *Posæidon* og *Zeus*, og maas da sagtens betyde *Hjemliggheden*, *Truttheden* og *Høitideligheden*, der ogsaa ligger ud af deres Navne; men skønnt man da kan finde det rimeligt nok, at *Zeus*, som den *herkende* *Indbliknings*-*Kraft*, vælger den *guldsøvede* *Hera*, som han alene kaldes, til sin *Dronning*, saa høre vi dog, at det holdt haardt, for *Giftern*-*malet* kom istand, og at det, som *brød* man kaldte et *Formid*-*Giftern*-*mal*, eller rettere et *Stans*-*Egenskab*, ikke var af de *Lykkelige*. Ved staar de *Homeriske* *Digte*, hvorefter *Zeus* og *Hera* lever med hinanden som *Hunde* og *Katte*, *mythisk* talt, slet ikke til *Troende*, saa efter saadanne løse *Ryfter* tør vi ikke beskylde *Dronningen* for den *Majestæts*-*Forbyrdelse* at ville have *bagmandet* *Kongen*; men at hun, efter *Stamtaalen*, kun bliver hans *Gemalinde* til *Syvende* og *isvædske* *Sidst*, saa hun er slet ikke *Moder* til hans *ypperste* *Barn*, det røber nokom *Kilden* paa hans *Side*, og at hun havde enten alle sine *Born*, eller dog sin *Kindslange* *Hiphistos*, paa sin egen *Haand*, det viser usagtelig, at *Varmen* paa hendes *Side* var heller ikke svædselig stor. Kommer nu hertil *Hera* grændseløse *Mistænkelighed* og rasede *Slimyngs*, som slet ikke kan dølges, da serer man let, at *Zeus* umulig kunde have nogen *Huudfald*, uden at tage den med *Saalhaandsker*, og det er derfor ikke urimelig, at han engang, som *Theis* fortæller i *Iliaden*, maatte lade den *hundredarmede* *Bræur*-*ens* hente op for at holde *Styr*. Derfor, usaget vi ingenhaand maas tænke, at dette *naturlige* *Misforhold* mellem *Ungdoms*-*Aanden* og den stive *Høitidelighed*, eller, som vi kalde det i *jurdiske* *Paladser*, *“Cereemonielle”* var Sjælen i den *Græske* *Mythologi*, saa nødes vi dog i det *Følgende* ofte til at berøre det, især ved alle de *Fortvælede*, *Zeus* kyster med *Menneskens* *Døtre*, da de naturligvis i *Hera* *Øine* er ligsaameget *under* hans *Værvelighed*, som imod hendes *Eneret*.

Zeus

I vore Øine er imidlertid Zeus's andre Forbindelser nok saa naturlige, som den med *Hera*; thi overalt hvor Menneske-Livet skal røre og udvikle sig, veed vi af Erfaring at *Indbildnings-Kraften* er umærkelig, og kun som Dæmpet kan den finde det nødvendigt at omgive sig med den stive *Hæidselighed*, hvormed den intet Stort kan udrette og hvoraf den nødvendig maa hindres i sin fri og kraftige Bevægelse. Det berømte Giftermaal mellem *Zeus* og *Hera* er altsaa igjendens *14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.* Mjødrens Overgang til Træs-Dricket, hvorved den kan vinder en vis *Hæidselighed* baade paa Sandhedens og Frihedens Bekostning, og bliver Skikke-Skjælet for et bestandig grovere og mere aandløs Afguder, og det er Følelsen deraf, som har gjort *Panlogjen* til *Hera*s Støttelse, thi man behøver blot at tænke sig denne purret med *Øren*, som tilhænde *Zeus*, for at see det Olympiske Giftermaal i sit rette Lys.

Naar der saaledes gaar et Lys op for os over det ulykkelige, men efter *Omstændighederne* smudsige *Rigetskab*, da see vi, blandt andet, ogsaa Grunden til de forskellige *Meeninger om Fruiterne af Rigetskab*, da *Somme* paastod, at *Hera* havde alle sine Børn, Andre, at hun havde slet ingen af dem med *Zeus*, thi da der naturligvis ingen "Aand" er i dem, kan man saage Grunden dertil enten i at de var *Zeus* uveibkommende eller i *Giftermalets Aandløshed*.

Efter *Stamtavlen* var imidlertid baade den Olympiske *Jordemoder Hestia*, *Ares*, den store *Hugaf*, og den guldskede *Hera* *Fæder-Børn*, saa *Hera*s eget Bæg var kun *Kroblingen Hephaestus*, som et latterligt *Sidestykke* til *Pallas Athene*; thi da hun var født af sin *Faders Hjerne*, vilde *Hera* vise, hun var ogsaa selvstændig og ledte den store *Konstner*, som kun havde *Vindens* til *Fader*.

men trænges bestandig mere tilbage, saa dens mythiske Udtryk maatte nødvendig blive mere og mere gaadeløst, til det omsider opløste sig i den fabelagtige Paradis-Floed ved Verdens Ende.

Metis og Pallas Athene.

At det var Okæumiden Metis, der gav Zeus det gode Raad, hvorefter Kronos nødtes til at nyfæde **A** sine Børn, har vi allerede hørt, men at hun blev Zeus's første Gemaltinde og Moder til Pallas Athene, det var allerede i den mythiske Tid var ved at glemmes over Videnskabens glimrende Fødsel af sin Faders Hjerne.

Efter Stamtaalen, som Bibliotheket ogsaa heri følger, gik nemlig Metis (Dybsindigheden) paa naturlig Maade frugtsommeligt med Videnskabs-Oæren, men da det var spændt Zeus, at efter den kluge Datter vilde Metis føde ham en Søn, der skulde støde sin Fader fra Thronen og blive alle Gunders og Menneskers Herre, saa overtalende han hende til at lade sig spise, og fik derved Æren for selv at være hende Fader og Moder til Pallas Athene eller Tritogenia, som udøpræg af hans Hjerne.

Skjøndt nu Mythograpierne sædvanlig overseer det, er det dog heraf indlysende, at dette Hjerne-Foster er hverken meer eller mindre end en Græsk Vittighed, men dog maa det bemærkes, at Stamtaalen ingen Deel har i den Tilbæjning, at Prometheus eller Hephaistos maatte give Zeus et dygtigt Slag for Panden, for Vittigheden slap ud. Hvad nu Hephaistos angaar, da har vi hørt, at han først blev til i Moderens Hjerne, saa hans Bittend ved hendes Fødsel er saebenbar ligesaa sægt, som Vittigheden vilde været, hvis han med sin Forhammer havde fremkonstlet den, men da vi ogsaa har hørt at Prometheus ved at narre Zeus, baandede med det jordiske Offer og den himmelske Tid, virkelig gav ham et fint Slag for Panden, saa tør vi ikke nægte, at hun kan have havt Deel i, at Vittigheden kom hovedsagde til Verden.

Naar vi imidlertid ikke i Pallas Athene søge den dybeste, men kun den Græske Videnskabs mythiske Fortællelse, da er hendes unaturlige Fødsel rimelig nok, thi den Græske Videnskab var ligesom hun saa koldbrystet, at den vel maa kaldes moderløs, og kom meget for tidlig til at forklare den Dybsindighed, hvori den dog havde sin Rod.

Pallas Athene

Med Pallas og Athene som Navne paa den Græske Vidkabs-Dise, seer det derimod reent fortvivlet ud, thi naar man fortæller os, hun fik det Første, fordi hun af Vævere slog sin Legesøster Pallas Ild, og det Andet, fordi hun vandt Seier over Poseidon i en Vædestrid om hvem af dem der skulde være Athenens Skytsaand; da maa man nødvendig spørge, Avod hun holdt *forvend* hun begynde at lege og slaae Folk ihjel, og *forvend* Athene blev till' Navnet er da sikkert nok af *fremmed* Bygd, men det er endnu ikke oplyst, om af *egyptisk* eller *phœnicisk*, medess det er klart nok, at den Vidkabs, hun sædvanlig rostes for, var *egyptisk* Verdens-Kløgskab og Nærvægenhed thi Egljen, som kun seer skarpt i *Mørke*, var hendes Vædningsskjold, og hun satte, siger man, sin Ære i haade indvortes og udvortes at surve saa fint at Ingen kunde gjøre hende det efter eller sige, hvad der var Kændeegarn og hvad der var Isæt.

Saaledes er det nemlig, Pallas Athene med de blakkede Øine, som man ikke veed, om skal kaldes blaae (Aa) eller graae, forensverer os i de *Homerske* Digte, hvor hun, paa Digterens Vegne, spiller Hoved-Rollen; men at dette dog ingensinde udsammer Grækerne mythiske Forestilling om Vidkabs-Disen, kan man fund vide, og seer det, blandt andet, paa *Arachne*-Mythen, skiaendt den kun er kommet til os i *Romersk* Forklædning. Denne *Phrygiske* Væverke, som var oplært af Pallas selv, men vilde saa forsmættelig male sig med hende, frembragde nemlig et Kunst-Skykke, hvori alle *Gudernes* *Ekkens-Handler* var indvævede, og man maa da nødvendig tænke sig et saadfuldt Pallas-Værk, hvorfra dette var en midlgykket Eftergigning, og hvori altsaa den sægte *Qualhistorie* (*Theognis*) var indvævet, og saaledes komme vi til *Mythologien*, som den Vidkabs-Dise, der udsprang af den Olympiske Konge-Hjerne. Derfor hedder det ogsaa, at *Pallas Athene* forvandlede *Arachne*, der beskaemmede Gudernes med sine Ævensty, til hvad hendes Navn betyder: en *Edderflap*, som udspringer sin Væv af sig selv, medens *Kronidens* Førstefølte naturligvis kun vævede af hans Hjerne-Spind, som hun levende udtrykte, og derfor siges hun vel at være udsprunget i *Julid* Ræstning.

At for Resten den *Phrygiske* Væv mythisk svarer til den *Lydiske* *Tonesærling*, der historisk er bekendt for sit *Kærligheds*, det følger af sig selv, og *Arachne*-Mythen er da fra det mythiske Efteraar, da man begynde at tage *Jilid-Sprøget* bopjansvelly og fundt derfor alle Halvgode-Sagnene under Høstgudernes Værdighed, en Synsmaade, man da ogsaa paadatte (Aa) *Pallas Athene*, skiaendt netop hun, efter Mytherne, baade raadte Olympierne at kalde Herakles til Hjælp mod *Giganterne*, og er i det Hele nægt isæt med *Hernes* og alle *Halsguderne*.

Herved mindes vi om en anden *Medvevlerke*, som er blevet langt navnkundigere end *Arachne*, *Medusa* nemlig, hvis Liv Guldhaan lagde Raad op imod med Halsguden *Perses*, og hvis *Hoved* hun immer siden føde i sit Skjold at forfæne sine Fjender med. Vel veed vi ingen videre Besked om *Medusens* Vidkabs, men da hendes Navn betyder "Grublerkesen" kan vi dog ikke tage fejl ad, hvori det var, hun vilde male sig med *Athene*, og da *Perses* er fra *Agypt*, hvor den *Sittiske* eller *Egyptiske* *Athene* havde sit Tempel, maa vi vel betragte *Medusa* som den *Phœniciske*, der mythisk maatte bekke under for den *Egyptiske*, hvorfra den selv kun var en *Skygge*.

Grækerne har altsaa væstelig kaldt deres Vidkabs-Dise *Tritogenia*, den tregange fødte, fordi hun dels var af *egyptisk*, dels af *phœnicisk* og dels af *græsk* Herkomst, og paa *Agypten* pøger altsaa har ligesaa kaldt *Okertræet*, der var hendes Plante, som *Egljen*, der var hendes Fugl. Saa, hvor den *Egyptiske* *Athene* havde sin berømte Helligdom, betyder nemlig *Oliv*, og det ligner *Agypterne*

at kalde *Olien Moder* til *Oplysningen*, men det ligner ogsaa *Grækerne* at mistænkte det *Fremmede* Billedsprag og betragte *Oliens* *Oplysning* som en *Hovedsag* for *Voldskab*.
Agsaa *Gudinden*, saa dette er sikkert den *mythiske* *Kod* til *Olie-Træer* i *Athenes* *Tempel*, hvis *historiske* *Væst* i *Purthonen* fra *Arktid* og *Nyktid* efter *Perser-Krigen* *Herodot* bevidner.

Sikkert det nemlig er *før* galdt at lade *Athene* faae *Navn* af *Athenen*, istedenfor at lade *Eyen* faae *Navn* efter hende, saa er de *To* dog virkelig ikke blot *historisk*, men ogsaa *mythisk* tæt *forbundne*; thi *man* siger ikke *alene*, at den *Athenenske* *kong* *Erichonios*, *Søn* af *Hephaestus*, gav *Athene* hendes *første* *Billedtænte*, men lægger til, at han var enten en *Søn* eller dog en *Foster-Søn* af selve *Gudinden*.

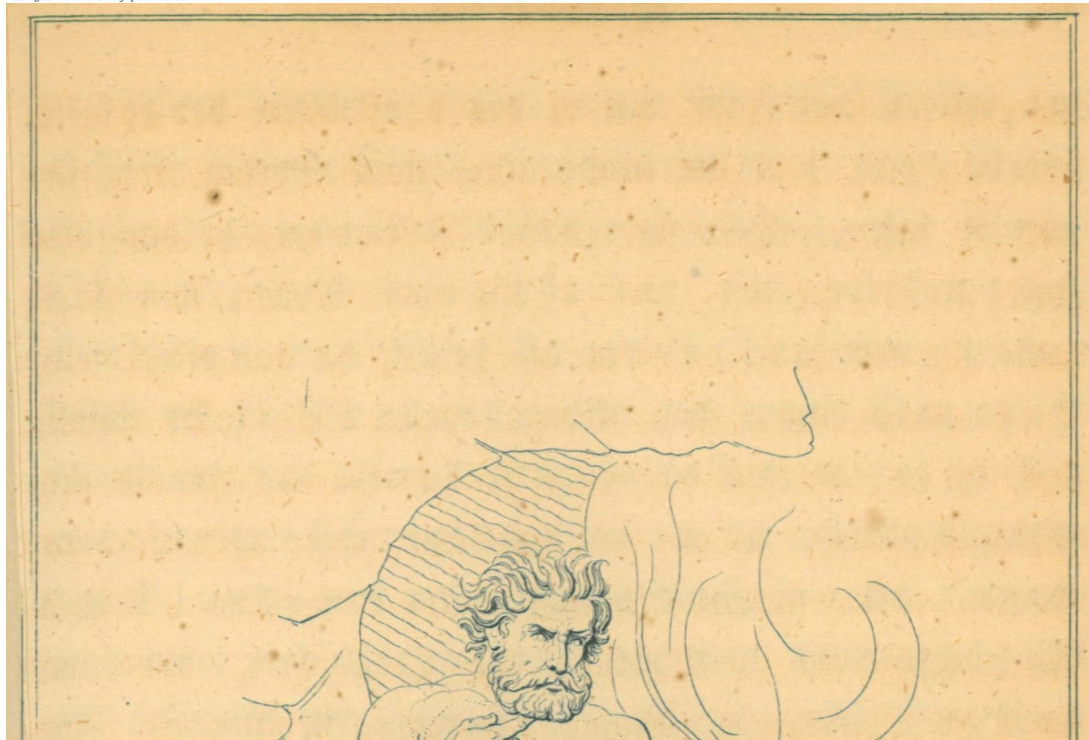
Hede dette *Sagn* om hvorlunde *Krøblingen* *Hephaestus* angreb *Pallas* *Athene*, og *hun*, trods sin *Koldblodighed* og *dybe* *Furgt* for ham, dog tog sig *varmt* og *moderligt* af hans *saakaldte* *Søn*, der da igjen paa den *groveste* *Maade* *fosegadede* og *tilbad* hende, det *klinger* vist nok *kaade* *støjt* og *urimeligt*; men da det *grove* *Afsjæder* er en *historisk* *Kendtgørelse*, kan *Mythen* derom *umulig* være *smuk* eller *fin*, naar den skal være *sand*, og det er jo ganske *rigtigt*, at den *Græske* *Mythologi*, trods al sin *Kløgt* og *Fornemhed*, dog *nedlod* sig til at *benytte* og *benytte* det *groveste* og *væmmeligste* *Afsjæder*, hvad *mythisk* ei lod sig *andere* *beskrive* end ved et *meget* *urent* og *urimeligt* *Forhold* mellem *Hephaestus* og *Pallas* *Athene*. Det er nemlig *altid* *Verdens*-*Klogskaben*, der fra *Fønst* af *beveger* den *mythisk-poetiske* *Antskuelse* af *Guddommen* til at *taale* og *benytte* det *grove* *Algeri*, og det er godt udtrykt ved *scyllingen*, som *Pallas* *Athene* sendte til *Athenen* med den *spæde* *Erichonios*, og som *siden* ei blot var hans *staaende* *Sindbillede*, men blev ogsaa *Moder* til den *levende* *Slange*, vi af *Herodot* veed, blev *æret* og *naeret* i *Purthonen* eller *Jomfrubøret*, som *Voldkabe*-*Diæns* *berømte* *Tempel* i *Athenen* kaldtes.

Allt dette *gjælder* da *ret* egentlig den *Græske* *Athene*, som *udspring* af den *Olympiske* *Hjerne*, men vil vi see den *Ægyptiske* *Athenes* *Forhold* til *Algeriet*, da er det *udtrykt* i *Pallas*-*Mythen*, hvorefter *Athene* er *født* i *Iphien* (*Afrika*) ved *Floden* *Triton* og *opdraget* hos en *Mand* af samme *Navn*, hvis *Datter* *Pallas* var hendes *Legesyster*, som *hun* slog ihjel af *Vanvare*, men *forsonede* med en *Billedtænte*, der *siden*, *medkastet* fra *Himmelen*, blev det *berømte* *Trojanske* *Palladium*.

Det vil nemlig sige, hvad *saandt* er, at den *Ægyptiske* *Athene* slog den *Pheniciiske* ihjel og skabte selv det *grove* *Afsjæder*, som ved *Nilen* havde *Indskæret*; thi ligesom *Pallas* er *Athenes* eget *Navn*, saaledes *forsonede* *hun*, efter *Mythen*, ogsaa *Palladet* med *Ægiden*, som var hendes eget *Kiendemerke*.

Hephaestus.

Hvordan den "berømte Krøbling," som *Hephaestus* meget passende kaldes i *Stumheden*, først kom til *Værelset*, har vi allerede hørt, men hvordan han kom til *deres* og saa igjen op til *Stjernerne*, det skulde vi ogsaa vide, og medens vi nok kan gætte os til, han kom **A**gsaa ved et stort *Fald*, har vi des *vaanseligere* ved at fatte, hvordan han, som ikke kunde giøre store *Spring*, kom saa høit op igjen. Selv siger han i *Ilionen*, at han blev *smidt* to *Gange* ned, først af sin egen *Moder*, som skammede sig ved ham, og siden af *Zeus*, da han vilde hjælpe *Hera* imod ham, men skøndt begge *Døde* faldt rimelig nok, er dog *Iværken* han eller *Ilionen* saa god en *mythologisk* *Kilde*, at vi tør troe den mere end paa det *Hæve*. Efter samme *Hjemmel* skulde han ellers i hele til *Aar* have *hørt* sit *Værksted* hos *Okeanos*, hvor han *smedede* *Spænder* og *Ringe*, *Kiæder* og *Klokker*, til *Theris* og *Euryomeis*, som havde *frejst* ham, medens han, efter *andre* *løse* *Rygter*, havde sit *Værksted* paa *Lemnos*, og blev først *bragt* tilbage til *Olympen* af *Bacchos*, hvad i alt *Fald* viser, det *hængle* kun *maadeligt* sammen med hans *Olympiske* *Tilværelse*.

Hephaestus

At imidlertid Zeus tidlig nok tog Tusindkonsteren i Tjeneste, ser vi af Stumruden, hvor Pandoras Skæbne utrykkelig tilhæves ham, og skøndt han ved denne Læglighed ei blot besyttede Pallæ Athenes men Manges Bistaad, bliver det dog uden Sammenligning hans mythiske Mesterstykke, for Livets Skyld, der er i hænde; thi vel har de Lærde i *Iliaden* læst sig til Iede to ligesvendske Pigeborn, som Hephaestus skulde have smedet af det pure Guld, men dels viste i saa vigtig en Sag den *Homeriske* Hjemmel briste, og dels har man aabenbar læst fejl, da Digteren kun taler om to konstige *Guld-Krykker* i *Pige-Skikkelser*, der paa et Haar lignede Iverens Føle.

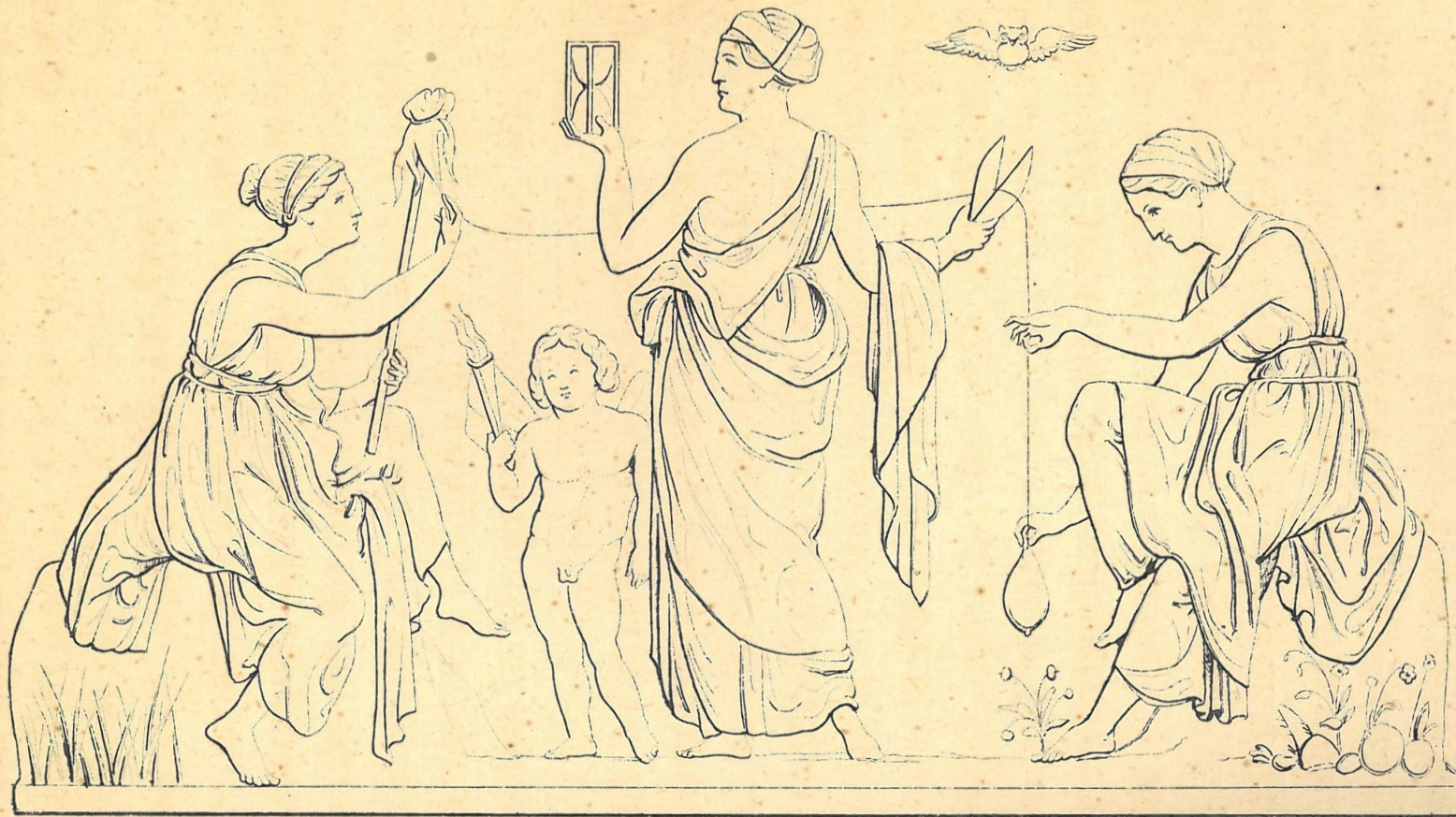
14. 15. 16. Uden derfor at dvæle enten ved disse Krykker, ved *Achille* berømte Skjold, *Guld-Nettet* til at fange liderlige Fugle, *Harmonias* ulykkelige Halsbaand, eller selv ved *Olympiernes* *Kjøberhæder*, som vel kunde gøre *Dædler*, men aldrig *Konst-Guldr*, *Ære*, maas vi holde os til *Hænder*, som det eneste *Olympiske* Kunstværk, der tillægges ham, og da hun, med al sin Glimmer, dog var *hjerdeløs*, saa var det aabenbar grunden kun *Hænder* med al hans Kunst, som det nødvendigt maas være med al den Kunst, der med Aandeligheds Skin vil besnykke det grove *Aljødere*. At *Grækerne* ogsaa selv følede det, viste ikke blot alle deres mythiske Sagn om *Hephaestus*, men vel især den *historiske* Kiendtgjæring, at de, med al deres Beundring for *Konsten*, dog skammede sig ved at dykte ham, uden helst i *Fortællelse* med *Pallæ Athenes*.

Vel kan vi ikke lægge mythisk Vægt enten paa *Hænder* Udteiling af *Hephaestus*, som *Olympiernes* *Hofnar*, eller paa *Virgils* Efterretning, at de ikke vilde spise af *Mad* med ham, men dog beviser ogsaa disse poetiske Uartigheder, hvor lidt denne Tusindkonster har staaet i *Grækernes* Øine. Hans berygtede *Tuftermaal* med *Aphrodite* synes ogsaa blot at være en saadan poetisk Uartighed af *Pænter-Skjalden* i *Odysseens*, thi selv efter *Iliaden* er han velforstaaet med *Ita af Charisios*, og af *Stumruden* ser vi, det var *Aplous* (Glimmeren) den Yngste af dem. Paa *Erichthonios* nær, tillægges ham heller ingen *Barn*, thi Rytet om at *Roveren Periphetes* med *Jernkællen* var hans *Søn*, er *14. 15.* vel ogsaa blot en

Uartighed, skjøndt det er ganske rigtig, at naar Konsten dier fra
Alfaderiet, fider man først ret dets Jernaa.

Themis og Mørene.

Efter Stamtafelen var Uranos-Datteren, den standhaftige Themis,
Kronidens under Gemalinde og blev derved Moder til de saakalte
Mører eller Nornen: Klotho, Lachesis og Atropos, der tildele enhver
Dødelig sin Lodd, saarelsom til Eunomia (Lovligheden), Dike
(Retfærdigheden) og Irene (Frodsigheden), der forskjemme Menneske-Livet.

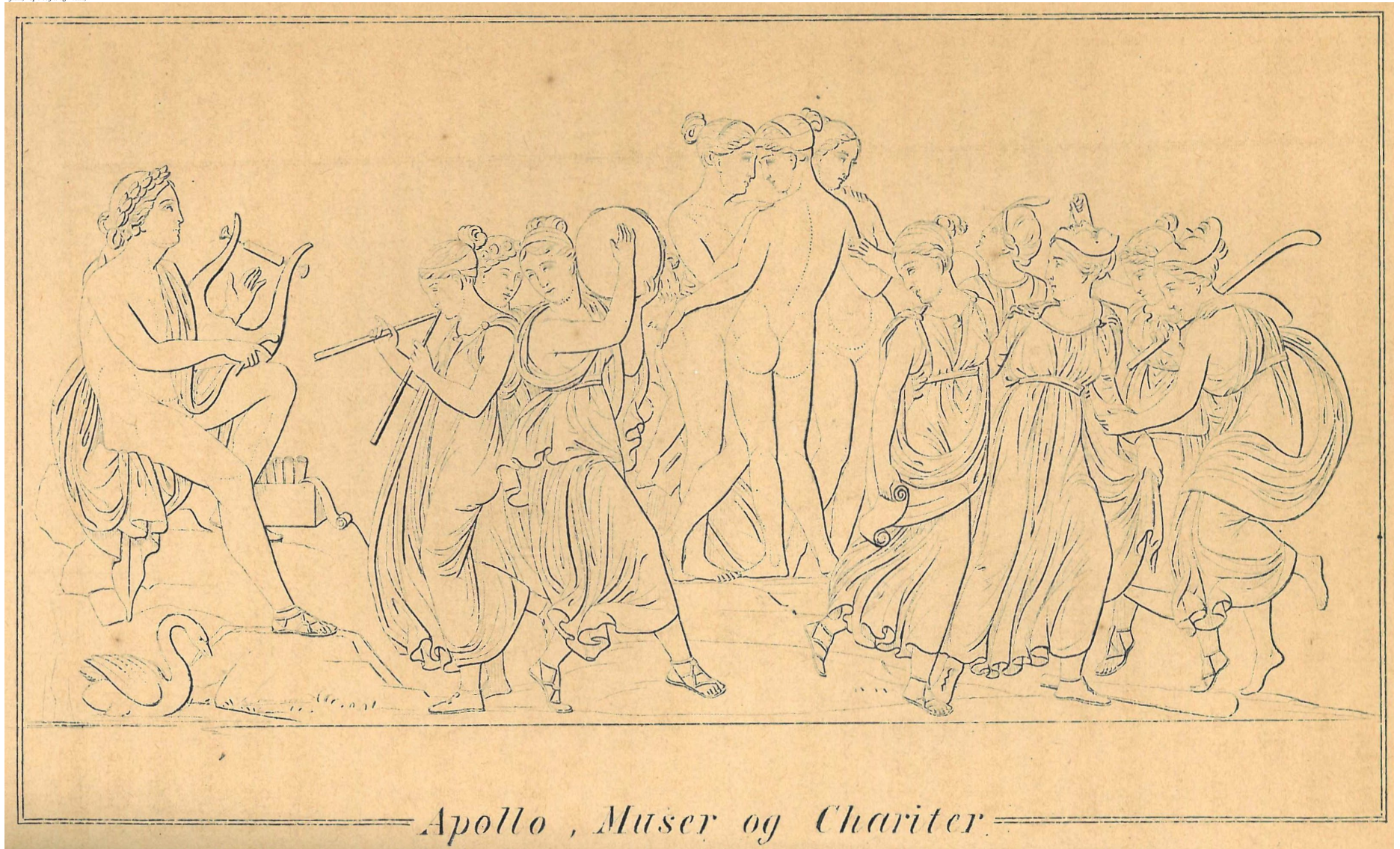

Mørene.

Da nu Bestemtheden ligger tydelig nok i Themis-Navnet, saa er
hun uanselig den rette Moder til Ordretilghed i alle Maader, og
naar denagtet, paa et andet Sted i Stamtafelen, Mørene kaldes
Natures Døttre, maa det fra alle Sider betragtes som et ubehørligt
Indskud; men det ligner for Resten Oraklerne at skyde de stränge
Nornen, der synes at ophæve Friheden, tilbage i Mørket; og det har
aarsaken kun været den Kretensiske Zeus, der alt i sin Ungdom var
saa ægyptisk gammelagtig, at han sværmede for den allersträngeste
Orden. Ligesom derfor hos Oraklerne de tre Nornen truede staaedes i
Skyggen af Klotho (Spindelkvinden) er den Æneste, man kan tage
Kjende paa, staaedes dikkede der ogsaa ganske andre Themis-Døttre
op, blandt hvilke Thallo (Larvspring), Aazo (Frodighed) og Karpo
(Frugtning) er de Stylligste, og viser os, at den Orden, **JA JA JA JA**
JA JA Oraklerne lode betragte som guddommeligt, var Natures
Orden haardt og udmærket Mennesket.

Det maa derfor ikke undre os, at skjøndt Themis, som
Eunomias, Dikes og Ireens Moder, vedhæfter at være Kongernes
Følge, og som Nornernes Moder er den gamle Orakel-Diue, hun
dog kun lever et Skjægt i Mythenes, og ligger slet ikke de
blomstrende og fyldige Aardisier eller Urer, som dog immer kaldes
hendes Døttre. Naar vi imidlertid gennem Thaden skimte Ureerne,
som de der aabne og lukke Himlens Porte, da maa vi tænke paa de
Gamle Eunomia, Dike og Irene, med hvem den rette Tingens
Orden i Aandens Verden uængstelig staaer og falder.

Efter Stamtafelen var Okeaniden Eurynome den hvide Kronides tredje Gemalinde, og blev Moder til de rosenkandede Chariter: Aphiu, Euphrosyne og Thalia.

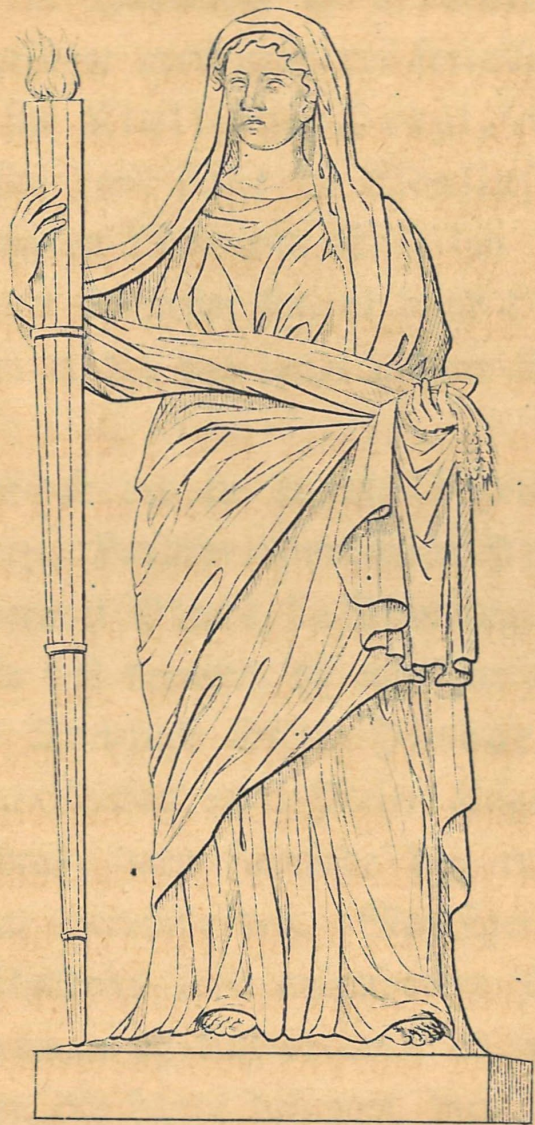
Apollo , Muser og Chariter.

Naar de blinke med Bryn,
Hvilket helligt Syn?
Da man sees fra Glugg
Dryppe Elskovs-Dugg.

Det er kort og godt om Charitene, som man sees i den gamle Skjalds Øine har været til deres Nævn og været meget yndige, men uden at tale om, hvad de siden, under Navn af "de tre Gratier" blev til, har vi dog allerede hørt, at Hephæstos om ikke lod saa dog hindele af med Aphiu, og i de Homeriske Digte er i samme mundt med til Kammerpiger hos Aphrodite, saa det har kun været i deres tilligste Ungdom, at de, som Stamtafelen siger, gik i Dands med Muserne.

Demeter og Persephone.

I Stamtafelen sees vi blot, at den meget nærsomme Demeter var den Mellemste af de tre Kronos-Døttre, som Zeus tog til sin tredje Gemalinde, og avlede med hende den hvidarmede Persephone, som, til sin Moders store Sorg, men dog ingenlunde Zeus uvildevende, blev bortført af Aithonius eller Pluto, og thronen siden med ham, som Dronning i de Dødes Riger; men det er dog tillig blevet en af de vidtløftigste Græske Myther, som man især finder beskrevet i den saakaldte Homeriske Demeter-Hymne.

Demeter.

Bortførelsen, siger man, skedde paa en Guld-Vogn med sorte Heste for, da *Persephone* engang gik i Enge og plukkede Blomster, og Athing gik saa hemmeligt af, at *Demeter* kun forgæves løb Verden rundt med Fakler og Lede om sin Datter, indtil hun endelig fik *Hefios* i Tale, som var den Æneste, der havde set det. Da hun imidlertid ikke kunde faae Ret over Roveren, blev hun saa vred, at hun forlod *Olympen*, skabde sig om til en gammel Kiølling og skjulte sig, enten i *Eleusis*, eller i en anden Afdrag, hvorpaa der blev *Miscaxat* allevegne, og *Goderne* selv var utrosteelige, til de endelig opdagede hendes Smuthul og fik hende, efter lang Underhandling, formidlet paa det Vilkaar, at hun skulde faae sin Datter at see, og hvis hun ikke havde smilt Nogen hos *Pluto*, da 18 Aarsde ogsaa behøvede hende. *Pluto* havde imidlertid lkkøket *Persephone* til at spise nogle faa Kiærner af et Granat-Æble, saa hun kunde ikke mere blive ham kvit, men maatte tilbringe en *Tredie-Deel* af hvert Aar hos ham.

Dette er Indholdet af *Demeter-Hymnen*, naar man springer over hvad der fortælles om *Gadindens* Bedrifter i sin *Kiøllingge-Dragt*, da hun, blandt andet, selv skal have stiftet de *Eleusinske* *Mysterier*; thi hvor vigtige en Mine end *Sigt* kan give sig, og om end Ordspørgtet stadfæster sig, at blind Høne finder ogsaa et Korn, saa er det dog langt mindre Mythe end *Kiøllingge-Snak*.

Derimod er det en mytisk Fortættelse, at den forvovne *Krop*, *Lapher*-kvindingen *Peribooe*, vilde med Magt beovet *Pluto* sin Dronning, men groede naturligvis selv fast dermed, og man har en Fortælling om den berømte *Thebanske* *Skjald Pindar*, som viser os, at *Persephone*-Mythen vel i *Perse*-Krigens Dage laae i sidste Aandedrøbt, men kampede dog endnu med *Bøden* og holdede at overvinde den. Man siger nemlig, at nogle Dage før *Skjaldens* Død aabenbarede *Persephone* sig for ham i *Drømme* og klagede over, at hun var den eneste *Gudinde*, han ikke havde besungen, men lagde til, at hun skulde nok med det Første afvæde ham en Sang. Derpaa døde *Skjalden*, men kort efter aabenbarede han sig i *Drømme* for En af sine Veninder, som sang fortræffelig, og lærte hende en ny Sang om *Persephone*, som hun kunde udenal, da hun vaagnede.

Vende vi nu tilbage til *Mælken*, da faldt det *Aas*stran i *Olenee*, at *Demeter* er den sorgfulde *Natur* og *Persephone* følgende dens blomstrende *Ungdom*, der uhykkeligvis snart bevinde i *Dødens* *Arme*, og en saadan kort og kiærnefald mytisk *Natur-Historie* lader sig naturligvis haende forklare paa flere Maader, og, naar man tør, paa en Maade fortsætte med det Tilleg, at *Natur-Skønheden*, om ikke heel og holden, saa dog halvtvis, blev igjen udfriset af *Dødens* Vold.

Bliver man nemlig med sit *Natur-Begreb*, som de Fløste, bogstavelig ved *Jorden*, da er det jo os Alle vitterligt, at dens naturlige *Skønhed* forsvinder hvert Eftenaar men fornyes igjen hvert Foraar, saa selv i de koldere Lande bliver *Dyrets* *Persephone* dog kun de to *Trediedele* af *Levet* i de Dødes Rige.

Haver man sig derimod lidt høiere, til *Menneske-Naturen*, hvis eiendommelige *Skønhed* udspringer af dens *Forbindelse* med *Ånden*, som et *Afgeskab* mellem *Demeter* og *Zeus*, da finder man den sørgelige *Bortførelse* endnu sikker nok, men vel ikke et brud man skal sige om *Resten*, thi vel fornyer den blomstrende *Ungdom* sig ogsaa paa en Maade, trods *Døden*, i *Menneske-Livet* fra Slægt til Slægt; men dels halter det dog med *Ligebøden*, og dels er ikke enhver blomstrende *Ungdom*, men kun den, som blomster i høiere, menneskelig *Sjæl*, en ægte *Persephone*, *Datter* af *Zeus*.

At det nu ogsaa virkelig var en høiere *Natur-Skønhed* end den, der aarlig kommer igjen af sig selv, *Grækerne* saae i *Persephone*-*Mythen*, det ser vi blandt andet, deraf, at denne Mythe var Læstet i *Aas* alle deres *Mysterier*, fra de *Samothrakiske* til de *Eleusinske*; thi skøndt det ikke er værdt at tale om disse *Mysteriers* *Bedrifter*, var det dog deres prælende Løfte, at de paa en Maade kunde tage Brodden fra *Døden* og fornye *Menneske-Naturens* oprindelige *Skønhed*.

Naar vi for *Resten*, som alle de Gamle, tænke os den oprindelige *Natur-Skønhed* i alle Henseender som et *Paradis*, tillig forsvundet, da ogsaa det et nyt *Lys* over *Persephone*-*Mythen*, og over *Hvede*-*Dyret*-*Engen*, som *Demeter* lærte snart *Tripolomus* og snart en *Anden*; thi da *Hveden* ikke mere vover paa *Jorden* af sig selv, ma den *historisk* være overført fra en bedre *Natur-Tilstand*, og mytologisk være en *Opfindelse* og *Gave* af *Natur-Gudinden*.

Hades og Elysiun.

Hades er hos *Grækerne* Navnet paa de Dødes Rige og paa *Kongen* deri, som ellers kaldes *Pluto* og *Aidoneus*, og Alt bentyder her paa *Kilde*, *Tomhed* og *Mørke*.

Navnet *Elysiun*, som væsentlig er af *osterlandsk* Oprindelse og betyder "Gladhjem," findes ikke i *Stamtaalen*, og i *Dagværket* peges kun paa de *Søljpes* *Øer* ved *Verdens* Ende, hvor *Kronos* hersker og *Hellene* hvile, men naar, ved det store *Samfundende*-*Skilte* efter *Kronos*, En af *Scierherrens* valger *Hades* til sin *Deel*, ma man dog altid forudsætte et *Elysiun*, med et om ikke kraftigt og virksomt, saa dog smukt og behageligt *Liv*, som vi pleier at kalde *idyllisk*. I *Aas* Bøger Saaant synes ogsaa at have foresværet den gamle *Skjald*, der i *Stamtaalen* fortæller os, at det vel *Plutos* og *Persephones* Borg boer *Brodrens* *Hjems* og *Thamatos* (*Sønnen* og *Døden*), vel Begge *Sønner* af den bølgerørte *Nat*, men dog haist forskellige:

Hymnos, menneskekjærlig og blid,
 Svævende sagte hid og did,
 Thamatos, Guders og Mennekers Flønde,
 Haardt som Stenen og gram i Stude,
 Modt og grebet er eet for ham.

Tænde vi troe *Hades* *Hers*, da skabde *Hymnos* ogsaa for En af *Charitærne*, og fik Løfte paa hende, hvad dog, uden et *Elysiun*, vilde været alt for galt, og i alt Fald er *Persephones* *Bortførelse* at betragte

som en Forflyttelse af de Ellysæriske Marker eller den paradisiske Iøyl fra Jorden til Skygge-Riget. Kan da, naar *Hades* vinder i det mindste Noget af hvad *Jorden* taber, kan da er der nemlig Menen i, at *Plato*, efter hemmelig Aftale med *Zeus*, overraaker hans Datter paa *Scyllen*, eller et andet Sted, mens hun i sin fævre Ungdom gaaser og plukker Blomster, og kjendte hende paa en Guld-Vogn i Triumph til de dele Skygge-Riget Thronene med sig.

Om et saadant Eljsion i Oransk Stil kan vi ogsaa gjøre os en meget treffende og behagelig Forestilling, naar vi nu i Menneske-Livets Alderdom sidder med Grækerne og alle Hoved-Pølkenes store Mygter for os, som Sær paa Hvildt, med Øine til at se "hvide frem og tilbage," thi da sidder vi virkelig paa *Platos* Thron, **JA** med *Persophone* ved Siden, omringede af alle Gunders og Heltes glimrende Skygger, der, paa vort Vink, ved et kunstigt Lys, maa selv udføre deres ferige Bedrifter, og lade os made for hvad det Alt skal have at betyde. At nu dette møder de gamle Guder og Helle langt mindre end os, indrummer vi ogsaa gjerne, og om vi end klympe os lidt derved, maae vi dog nødes til at bokiende, at det er en *Burjerude*, vi skyde vor Lykte, en *Burjerude*, der vel staaer efter *Aandens* hemmelige Tilskyndelse, men maa dog kaldes et *Ran* fra Naturen, da *Skriveren* snappede *Tuberen*, Mythographen *Mythologen*, *Ordrer* af Munden, hvor det var i levende Virksomhed, og føede det til Bogs, hvor det i Stilhed og Almsigt kan throner skyggevis. Ligheden vover ogsaa kjendelig, naar vi seer, at netop *Hyllen* er den sidste Skikkelse, hvori Folke-Poesien levende bevæger sig, og det saa lavt og boiet, som en *Jomfru*, der plukker Blomster i det Grønte, ja Ligheden bliver endelig forbaasende, naar vi seer, at *Scyllen*, hvorfra de Fleeste sigte *Persophone* blev bortført, var netop Hjemmet for *Thokrit* og de andre *idylliske* Digtere, i hvem den Græske Folke-Poesi gav de sidste Suk og dandske siden kun op som Sær paa Hvildt i *Alexandrien*, den verdensberømte Hovedstad i Ægypten, som fra *Arildstid* var de *Dødes Rige*.

Herved mindes vi tillige historisk om *Natur-Grunden* til at Grækerne Eljsion ogsaa muligt midtykkes; thi ligesom Ordet aldrig gribes saa levende i Tankerne, at det jo døer i Penen og vender naturlig **JA** kan tilbage fra Bogen til Munden som en Skyg, saaledes kunde *Persophone* hverken sætte Liv i Skyggeriget eller vende meer end skyggevis tilbage, ja i den smukkeste Beskrivelse af *Platos Rige*, vi nu har, som anægtelig er den *Odysseiske*, løber aabenbar mythisk, ligesom *historisk i Alexandrien*, Eljsion og Tartaros sammen, saa selv de lykkeligste Skygger klykke og kan ei engang lakke Munden op uden at have faaet en Sluk Blod af sorte, nyslagte Offeraad. Noget livligere maa vistnok Eljsion have taget sig ud i Mytherne om *Diomæos*, der hentede *Selenen*, om *Herakles* der hentede hvide Alkæste og *Kerberos*, og selv om *Orybant*, der naar hvide brugt *Euragiske* kam fra *Hades*, men i det Hele vil det dog have været med Grækerne *Eljsion*, som med deres philosophiske Lærelsynginger, hvori man ogsaa, efter Sigeude, ublandet af Indlilddingen, uforsvret af Lidenskaberne og Vedtænksom, skulde kunne føre et misandressesvært smukt og roligt Liv, medens det dog kun var *Kong Plato*, den philosophiske *Plato*, der levede taleelig.

Færgemanden *Charon*, som satte Skyggerne over *Styx*, er vel for Ønskeligt ligesaa navnløst som *Plato*, men hvor vigtig en Rolle han end kan have spillet i de ægyptiske Myther, hvor *Mumierne* virkelig maatte sættes over Nilen, saa kiender dog end ikke *Odysseos* noget til ham, og vil vi høre sunget om ham i Grækenlnd, maae vi gaae til *Spontoglyen* *Lakion*, som naturligvis i ham finder sit mythiske Forbilde. Paa Veien til det philosophiske *Eljsion* er der **JA** for Resten ganske rigtig en saadan gammel, gnaven *Færgemand*, som vi kalde *Reflexion* eller *Nikoti*, fordi han seer tilbage, mens han roer frem, og som vi maae see godt paa Fingrene, hvis han ikke, som er hans gamle Vane, skal føre os til *Tartaros*, istedenfor til *Eljsion*.

Hvad endelig den verdensberømte Heved-Hund *Kerberos* angaar, da skal han efter Stammen have været af *Medeas* Afkom, Broder til den *Lernæiske* *Vandslug*, men da man umulig kan kiende ham i Mørket, vil vi hie med at betragte ham til *Herakles* bringer ham for Lyset.

Mnemosyne og Muserne.

Uraasien *Mnemosyne* var, efter Stammen, *Zeus*s fænte Gemalinde og med hende avlede han de over al Verden berømte *ni Muser*, som i deres Ungdom boede lidt nedenfor *Olympens* Tind med *Charisene* og *Hemeros* (Længselen), fødte med bestandig Sang og Dands et lystelig Liv, og boeng, som *Olympens* Nattegaale, især deres Fæder *Zeus* med alle *Quderne*. Hverig dandsede de dog alle taktfast paa *Helikon* (Soethjergtet), badede sig i *Hippokrene*, *Omni* og *Pernesse*, og foer vidt om Land med *Apollo*, lærende Jorden Sjskale at syngt selv om det *Forbjergene*, det *Narrarevend* og det *Tilkommande*, saa *Tilhoererne* foretogende brat al deres Sorg og Kvide. Med *Kongerne* havde de vel egentlig intet at gjøre, **JA** da *Zeus* sørgede selv for dem, men dog ledsagede den Ældste af *Musene*, *Kalliope*, enkelte ærværdige *Drotter*:

Honningdugg drypped da fra deres Tunge,
De kunde tale, som Skjaldene sjunge,
Blikket at stille og Trætter at jævne
Dertil fik Konninge-Læber da Evne,
Paa deres Glands, hvor de stod eller gik,
Som paa en Gud hviled Skarenes Blik!

Alt dette og meget mere kan man læse om *Musene* med deres Guldsmykker i den ellers saa ordknappe *Stamtaale*, saa der aabenbar var Noget i, hvad dens *Skjald* fortæller, at *Musene* havde modt ham selv, da han vuggede *Eur* paa *Helikon*, og skammet ham ud, til de fik ham opfattet, hvopaa de rakte ham *Laurbar-Ovren* med de mærkelige Ord:

Sandsynligt kan vi gjøre Tant,
Men og, naar vi vil, tale Sandt.

Naar vi nu veed, hvad dog selv de Lærde ved denne Lællighed har været nær ved at glemme, at *Mnemosyne* betyder ikke blot *Hukommelse*, men ligesaa vel *Opmærksomhed*, og at *Muser* betyder *Indsigter*, da maae vi vel finde, at Mythen er altfor klar til at være poetisk Øy, men dog er det et mærkeligt Træk, at *Mnemosyne* boede paa *Etnarbar-Høiene* (*Primæale-Bakkerne*), thi det er en dydebar *Oransk* Sandhed, at skal *Indsigten* blive klar, maa *Udsigten* være fri. Dette havde Grækerne da ingenlunde lært af *Ægypterne*, hvem for Resten vist nok haale *Mnemosyne* og hendes *Døtre* maae takke for deres *Op* **JA** bølge, thi kan dem ligende det gå i den mythiske Tid at forgiude *Opmærksomheden*, og lade *Sjældene* gaae i Skole hos Sangeraken og Dandsrinden.

Hvad Tallet angaaer, skal *Ægypterne* kun have høvt syv *Muser*, svarende til syv *Grundtoener* eller musikalske *Ni-Mundinger*, og man veed egentlig ikke, hvordan Grækerne fik *Ni*, da de ogsaa fra Først af kun skal have talt *Syv*, men dertil har dog sikkert været gode *mythiske* Grunde, som man saarens engang opslæger. Da nu ogsaa de *Ni* alt har *Aarstænders* Hverd baale paa *Helikon*, *Parnassos* og hele *Perien* eller *Liberatærens* *Kanaan*, men er for gamle til at være Digternes *Legsaetre* og for gode til at være *Philologens* *Pyntekoner*, saa burde man foretage en ny *Udskiftnig* imellem dem, thi det er uden al magtlig Hjemsel og for de me mest rent hen i Veiret, man har tilbedt *Kalliope* *Hellediget*, *Erato*

Elekussionsøne, Melpomene Tragedien, Thalia Komedien, Terspichore Balletten, Enterpe Musikken, Polymnia Talekonsten, Klio Historien og Urania Astronomien.

Uagtet nemlig Grækerne, ved at erkende de *ayyptiske* *Mæmoayne-Døttre* for ægte Gudebørn og Skjaldemødre, allerede *mythisk* nedsæ deres Lyst til tidlig *Klærlighed*, selv paa *Dybbens* Bekostning, saa lod de dog *Apol* som *Musikledet* give dem en poetisk Opdragelse, og at den frugtede, høre vi i *Mythen* om deres *Vaddestrid* med *Sirvernerne*, som alle er enige om, var ganske *mageløse Svingerinder*, hvad ogsaa deres Navne: *Theclirape* (*Tyrlidfeiten*), *Melpodis* og *Pisarcidive* medler. Ikke desmindre, saa da de, man siger efter *Heres* *Tilskyndelse*, vilde maale sig med *Muserne*, blev deres *Vinger* stærkkede og maatte tjene *Muserne* til *Kranske*, naturligvis, fortil *Sirvernerne* *Triller* var *aandløse*. Alle de *Indsigter* og *tilsvarende Konster*, som udvikle sig af en ordentlig *Forbindelse* mellem *Aand* og *Opmærksomhed*, og overværes derfor af en *høiere Livs-Anskuelse*, har da virkelig deres klare *mythiske* *Forbilleder* i de *Græske* *Muser*, som ogsaa af *Apol* havde lært en dem egen *Sjænsoms Kunst*.

Naar man fortæller os, at det var *Aboliderne*, *Oros* og *Iphialtes*, de samme *gruelige Bærværker*, som lagde *Ossa* paa *Olymp* for at bestemme *Himmelen*, der først indførte *Musernes* *Dyrkelse*, da klænger det vistnok lættelig, men dog kun til man betænker, at *Musernes* *Dyrkelse* med *Stads* og *Hjas* er netop det *plumpeste* af alle *Afguderier*, og desuden hører vi, at *Aboliderne* havde tre *Muser* for deres egen *Mund*: *Melrite* (*Betænkning*), *Mneme* (*Erindring*) og *Aoida* (*Afsvingning*), hvis Navne noksom lærer os, at de havde intet med *Apol* at gøre.

At endelig *Muserne* havde *Eupheme* (godt *Lov*) til *Ammen*, og altsaa hendes *kiære* *Søn* *Krotos* (*Klaphaand*) til *Patchevoder*, det man vel synes os lidt betænkelig, men det er dog saa egte *antik*, at vi nødes til at kalde det *godt* *Græsk*, og uden alt *Bifald* trives dog det *Skionne* heller ikke under vor *Himmeldegn*, saa *rore* *Muser* maae ogsaa finde sig i at dele *Bifaldet* med *Aa* meget *Stygt*, som den smagløse *Krotos*, en *Søn* af *Fun*, sædvanlig klapper stærkest ud.

Leto, Apol og Artemis.

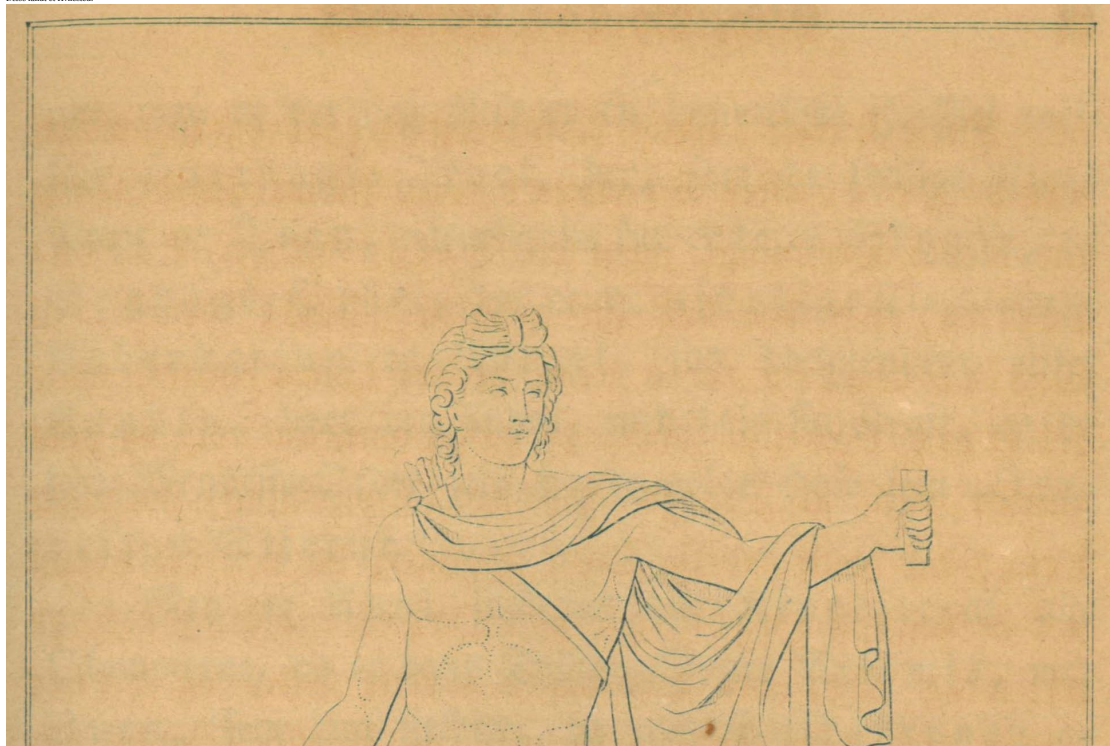
Efter *Stumstuden* var *Leto* en *Datter* af *Uranionerne* *Keos* og *Phæbe*, og blev, som den *høie Kronides* *sjette* *Gemalinde*, *Moder* til "de sødeste *Børn* under *Solen*" de *mangeløse* *Tvillinger*: *Apol* og *Artemis*, men hun var da ogsaa selv sød og *magleøs*:

Ombølget af *Sløret*, som *Himmelen* blaa,
Det *venligste* *Væsen* paa *Gudernes* *Slot*,
Saa *smukkere* *Hjerte* for *Sløret* og *Smas*,
For *Guder* og *Mennesker* kunde ei *slaae*.

Endnu *Pindar* beklænder, at *Sangen* begynder og ender belet med den *høihørende* *Leto*, men han lægger sigt nok meget *spidsborgerlig* til "og med de *raske* *Ryttere*." Derimod kan man af et *Brudstykke* see, han har sunget smukt om *Letos* *Fødselsveer*, indtil *Øen*, hvor hun først kunde forløses, hævdede sig fra *Havets* *Blind* paa fire *uroskellige* *Søler*:

Den kaldes nu *Delos* paa *Menneskers* *Sprog*,
Men hist paa *Olympen* de *Salige* *dog*.
Den hædre med *Navnet* af *fordrige* *Sjerne*,
I *Dunkelheden* svøbt, men dog seet i det *Fjerne*!

Denne *Letos* *haardt* *Fødsel* med de *sødeste* *Børn* fortæller vilthøflig nok, men *aaallert*, i den *saukaldte* *Homerske* *Apollo-Hymne*, og *overensstemmende* dermed fortæller kortelig i *Bibliotheket*, at *Leto*, *fødre* af *Here* fra *hele* *Jorden*, først paa *Delos* fandt et *Hvilested*.

Man har en lang Fortælling om Bie-Kongen Aristæus, som skal have været en Søn af Apol og Kjøerne fra Pelion, men her man vi mænt med at melde, at han giftede sig med Kadmos-Datters Autonoë (Egensindighed) og blev ved hende Fader til Aktæon (Vindpilleren), som opfostredes af Chiron, og skal have været en vædlig Jæger, der behærede Artemis, da hun badede sig i Spasdoms-Kilden Gorygkhe, ja skal, efter Sommes Sigende, endog gjort sig Tanker om hendes Haand, men blev derfor af den fortørnede Gudinde skabt om til en Hjør og derpaa sønderrevet af sine egne Hunde.

Vi maa derfor heller nøies med at slutte fra den fulkomne Enighed, der var mellem de berømte Theologer, at Artemis havde Indtrykket af Ah, hvad Apol var Udtrykket for, og svarede altsaa til ham omtrent som Møbedien til Ordene i en rigtig Høisang. Hendes Aar er her slet ikke rettes, naar vi tænke paa Pindars Sprag og paa de "søde Fik," som Artemis utoep er berømt for; hendes delige Sang-Stemme i Muse-Choret er ogsaa en mythisk vitterlig Sag, og endelig alaaer den berømte Strid mellem Leto og Niobe, om hvem af dem der havde de sødeste Børn, ulæstvivl Hoved paa Sømmet.

Ares og Aphrodite.

Den mythiske Grund, vi, ved at nævne *Ares* og *Aphrodite*, betragte, er i alle Maader saa albrig, at den, naar det var muligt, helst skulde undgaaes; men da de *Homerske Digte* baade har Aartandsindes Hævd paa at fremstille Grækerlivet ligesaa tro i dets Hæitidsdragt som i dets Hverdagsklæder, og *Fremstillingen* i alt Fald er mestrig, saa maa vi til dog i forbigaaende at kaste et Side-Blik til *Guld-Næter*, hvor, ¹³³med de sidste Græske Mythe-Snede stræbde at gjøre selv den kun althor bekjendte stygge Forholdelse mellem *Vilfjort* og *Grænsmod* fortryffende.

At det nemlig ingenlunde er *Kærlighed* og *Kærlighed selv*, men kun deres fornærvede Ugløbelighed, *Aphrodite* og *Ares* i de *Homerske Digte* udtrykke, er kun althor anseebart, og vel er Forholdet efter *Stamtavlen* langt sømmeligere, da *Ares* og *Aphrodite* i lovligt Ægteskab endog har en Datter med det delige Navn *Harmonia* (Samklang); men de have dog Sønnen *Phobos* og *Deimos* (Frygt og Rædsel) ved Siden, saa allerede der er *Ares* en *Slygter* og *Aphrodites* *Kærlighed* igrundern saa falsk som *Skum* paa *Vind*. At hun ogsaa mythisk var stikket op af *Hænsom*, haves vi rigtig nok nu i *Stamtavlen*, men *Aphrodite* synes ikke at have læst det, da han uden videre, ligesom *Iliaden*, lader hende fødes af *Zeus* og *Dione*, og *Aphrodites* Fødsel af *Aphros* er da sagtens etymologisk istænde mytologisk. Den smukke og elskverlige *Gæmme* *Dione*, som nu staaer ledig i *Stamtavlen*, saa da agtes for *Aphrodites* rette Moder, skjøndt man kun kan faae Plads til hende i de nye Ægteskaber, ved, ligesom *Zeus*, at spise *Metis*; men da *Dione* saaledes bliver det egne mythiske Udtryk for kvindelig Stærke og *Kærlighed*, bliver *Aphrodite*, som skulde heft *Harmonia*, rigtig nok en *Skifling*, der vel havde en *Mærkelige* Lighed med sin Moder, men ligesaa lidt hendes Dybde og Blyhed som Faderens Adel og Hæitid, ¹³⁴ *Asag* blev derfor ganske passende kaldt *Aphrodite* eller *Guldtyr*.

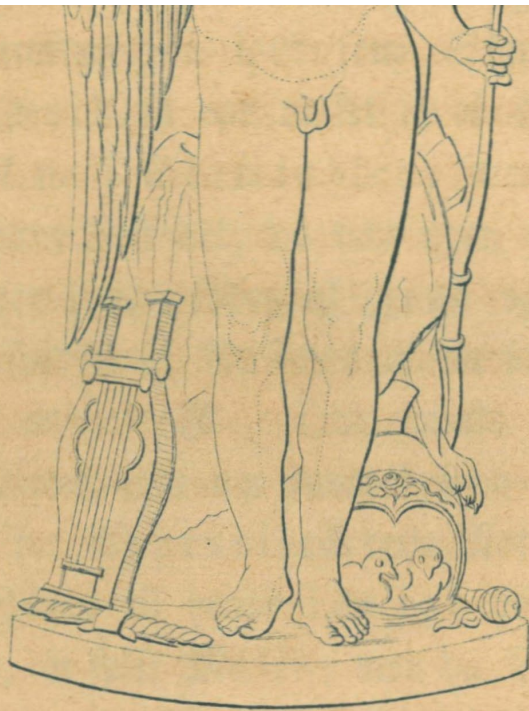
Hvorledes det kunde fælde *Grækerne* ind at give deres *Zeus* en saadan *Kannibal* som *Ares* til *Søn*, er rigtig nok gaadefuldt, saa det er intet Udled, man ymde om, at han var en *Søn* af *Ulyst* *Illyso* (Olsægtelsen), men som en *Frugt* af den daglige *Kir* og *Spild*, der var mellem *Zeus* og hans syverde *Gemalinde*, kan man dog vel komme til at betragte ham som et "nødvendigt Ondt", og at det var saaledes baade *Grækerne* betragtede "Ergen", og selv den *Homerske* *Zeus* betragtede *Ares*, det aere vi kiarig af *Iliaden*, hvor *Zeus* siger reent ud, at dersom han ikke, desværre, havde været hans egen og *Heres* kiedelige *Søn*, skulde han for længe siden ligget døbere i Hælsede end *Nogen* af *Titanerne*.

At nu *Ares* selv som *Krigsgud* var i *Grækernes* *Øine* aldeles mislykket, siger i det mindste *Iliaden* hvorefter han blev bagbundet af *Albiderne* og maatte forgaet i *Kobberkielen*, dersom ikke *Hermes* havde stjålet ham ud.

Eros.

Strax i Begyndelsen af *Gudernes* *Græske* *Stamtavle* dikkede *Eros* (Elskeren) op af det store *Virvar*, med den *Løvtale*, at han er den *Skønneste* af alle de *Udødelige* og *Trusteren* baade for *Guder* og *Mennesker*, som kan boie *Hjerter* og *Sind*, men dermed forvinder han mythisk, saa vi maae gjettes se til, at han er den ¹³⁵ *Udødelige* *Aarsag* til alle de følgende *Fødder* og *Ægteskaber*.

Eros

Først efter den mytiske Tid, da Poeterne kaldte Tyrannen Polykrat paa Samos den Lykkeligste af alle Dødelige, dukker der igen en *Eros* op af Vinfadet hos Anakreon, men det er en Søn af Aphrodite, man vel ikke med Irens, den egyptiske Dæmning, der siden, især under Navn af Amor og Cupido, har faret gjennem Verden med Pil og Bue og skadt, som man siger, iblunde efter Hjerterne, men i Virkeligheden, uden at ændse Hjerter, skadt efter Glæde.

Kun forgæves søgte Plato at opnaa den gamle *Eros*, thi Sangerne holdt sig til den Unge, og *Latinerne*, som aldrig havde kendt nogen *Anden*, gav den Olympiske Gudefredning saaledes Frøgaar i deres poetiske Verden, at det selv i Nøes gjænder for Hovetbhænger ei at ville taale ham; men det maa dog ikke hindre os fra at erklære ham for ligesaa sægt i Poesien som i Mythologien.

Hvad derimod den nyte Græske *Eros* angaaer, da maa vi, modsat Dunkelheden, hvori han svæver, i ham erkende et Glimt fra et høiere Solsystem end det Olympiske, svarende til Gaistens af den *uadælige* Kiærlighed, som er den skulde Grund til hele *Menneske-Naturens* Adel og Skønhed.

Helios, Selene og Eos.

Helios (Solkongen), *Selene* (Maanedrømmingen) og *Eos* (Morgensnede-Prindsessen) var, efter *Stumskjælden*, det glimrende Børrekind af Titanen *Hiperion* og Titaniden *Thea*, og om de ikke havde andet mytisk Værd, maatte de dog, efter Omstændighederne, være os velkomne med deres klare Vildsvendyd om alle de *Mythographers* Blindhed, som foreviede dem med *Lotos* Tvillinge og *Asterias* Ezenhaare.

Helios ulmærkede sig naturligvis i Grækenland, som allevæge, ved sit skarpe Syn, saa han var den Æneste, der saar at *Plato* bortfandt *Persephone*, og efter de adspættede Vink om hans *Palada*, hans Have og Hjørde, havde han dem enten hos *Hesperiderne* eller paa *Erghia*; men dog havde han ogsaa et berømt Lyntæt paa *Rodos*, hvorom *Pindar* giver os den mærkelige Oplysning, at ved det store *Aætole-Møde*, da Olympierne udklittede Grækenland, kom *Helios* bag efter, men havde til Lykke

seet *Rodus* nær ved at dukke op af Havet og fik den ullaagt til sin Lødd. Da det nu var efter sin Gemmalde, vrentlig Okeaniden Rodiu (Rosenblomme), *Helios* opkaldte Oen, saa har det givet Anledning til megen Efternaak, og *Diodor* har en lang Fortælling om *Rodiske Helader*, som de Første, der opdagede *Athenes* Fødel, læste i Stjernerne og kaldt *Titaner*; men dermed kan vi her ikke videre befatte os, da det er *Phaeton*, vi med Øinene maae følge saa hans glimrende men silbfrige Bane. Om denne Helios-Søn havde Rosenblommen eller Okeaniden Klymne (Berømmelsen) til Moder, kan være os det Summe, thi Sagen er, at han tiggede sin Føder sønlinge til han fik Lov en Dag at kiære Sols-Vognen med de fire vælige ἌσπHeste under een Tomme, men forstod ikke sin Konst og havde desuden, som alle unge Kudke, en urimelig Lyst til at bruge Svøben, hvor den ikke behøvedes, saa det gik spittergalt, Hestene løb løds, og Verden maatte forspaa, hvis ikke Zeus endnu i rette Tid havde nedlyst *Phaeton*, saa han faldt af og druknede i Floden *Eridanos*, hvor hans Systre, *Heliaderne*, siden staaer, forvandlede til Søbjopper, og græder *Rosnaarer* for ham.

Af Solens er det eneste Livstegn i Vårens Løb hendes dunkle Forhold til *Endymion*, en Søn eller Sønnen af Zeus, som skal have udbeet sig den Naade at slumre altid, uden at døe eller ældes, thi han skul *Selene* have bemødt for og knust iørne. Efter et løst Rytge skal de ogsaa have haft købtrolslødsvee bedre sammen, men *Herse* (Duggen) er dog den Æneste, man ved Navn paa, og sagtens var hun da Moder til den "Søn af *Herse*", *Kephalos*, som *Eos* forelskede sig i.

Eos var imidlertid, efter *Stamtaalen*, orkønlig gift med Titanen *Astravos* og ved ham Moder til alle de tiendree Stjerner, samt til *Zephyr*, *Notos* og *Boreas*, og hendes andre Forbindelser viser, hun var yderst letindagt, men havde ogsaa Held derved, thi hendes første Elsker, *Orion*, kun snart gift af Dags, den Anden, *Tithonos*, blev hende snart for gammel, hvad der var saameget værre, som hun havde faaet ham gjort udsdølig, og den Tredie, *Kephalos*, synes snart at være blevet kiød af hende og at have staaet sig bort.

Denne tredobbelte *Lys-Magle* kæver ikke til de Gylster, men dog gienkender man i *Helios*, *Selene* og Ἄσπ*Eos* Lysets tre Egenskaber: Glæds, Varme og Lethed, og hvis *Endymion* (Inderslgheden) svarede til sit Navn, havde den Græske *Selene* usædvanlig, Ære baade af sit Kys og af sin Datter *Herse*.

Med *Phaeton* er det ogsaa høist mærkeligt, at naar man vil have ham til at være Andet end Helens i et Amnestue-Eventyr, da bliver han af sig selv et overraskende tro Forbillede paa den glimrende men faldte Gjølning, som man vel allerede saar Nøk af i *Grækenland* og *Rom*, men som vi dog først har lært at kiende tilgavns og seet gaae tilbunds, saa hvad enten man tager *Eridanos* for *Pu* eller for *Østerrosen*, kan vi pege paa *Phaeton*-Systeme, som fortræde græder over ham, saa den eneste Forbindel er, at *Titanerne* ligner hverken Guld eller Rav, men snarere Bly.

Hvad det derimod skulde betyde, at *Eos* var Moder til *Zephyr*, *Notos* og *Boreas*, det maae *Ægypterne* vide, thi da *Stamtaalen* orkønlig lægger Vægt paa, at det kun var dem, som var saa høislydige, medens de andre, altsaa de *østlige*, Vinde var *typhonske* og ødelægsrede, baade til Lands og Vands, saa kan vi ikke tvivle paa, det jo var efter den *Ægyptiske Almanak*, der omtrent faldt sammen med den *Ægyptiske Mythologi*.

Hestia.

Skønlit *Stamtaalen* nævner *Hestia* først mellem *Kronus*-*Dottrerne*, synes hun dog siden glemt som en gammel Jomfru, død for Verden, saa man finder end Ἄσπikke et offentlig Billede af hende næret i *Grækenland*, indtagen i det magtlose frumte *Athenen*, som *Pausanias* kaldet det, hvor baade *Helios* (Eternitjærlighed) og *Atids* (Undseelsen) havde deres Altre.

Efter en af de saakaldte Homeriske Hymner til *Aphrodite* havde imidlertid baade *Apoel* og *Proserpin* holdt til *Hestia*, men faaet Afslag, og da *Hestia* holdtelig tog Slæbt, gav *Zeus*, paa hvis Hoved hun ved Nonne-Løftet lagde sin Haand, hende *Høisindet* i alle Guders og Menneskers *Huse*.

Da nu *Hestia* betyder *Armen*, saa forklæde hendes Mythe forsvandt sig selv, at man strax sees, det var *Hjemligheden*, der i hende forgtedes; thi at *Armen* hos de Gamle var *Husgudernes* Plads, følger af sig selv; men at *Hjemligheden*, som noget indvortes Menneskeligt og Gudskommetigt, er *Hjerteligheden*, det maae vi selv lægge til, thi det har ikke blot Mythograferne overseet, men det seer vi af Grækerne hele Historie, svarede kun meget dunkelt for dem.

Det var derfor en følgende Sag, at *Hestia*-Mythen maatte synes *ufrugtbar*, men naar vi betænker at *Armen*, *Hestias* Høisæde, var i Grækenland et Fristed for mange Ulykkelige og en Helligdom, hvor Vuggen gik baade med Gæste-Venskab og *Fædreland*-Kiærlighed, da seer vi dog, at *Hjemligheden* Græske Gudinde, den gamle Hindolenske altsægt, selv i *Delfhi* og paa *Olympen*, havde idetmindste smukke *Præisørn* og afslag kun de ringere Guders Haand, fordi han følte sig hemmelig forbundet med den Høiere.

Ἄσπ

Styx og Hekate.

Efter *Stamtaalen* blev Titanen *Krios* gift med Pontus-Datteren *Eurybia* og ved hende Fæder til tre Søner: *Astravos*, *Pallas* og *Pereus*, men de to Sidste vilde for længe siden været glemte, dersom ikke *Pallas* havde faaet den ældste Okeanide *Styx* til Frue, og *Pereus* havt den Lykke at blive Fæder til *Hekate*, thi kun de redde de deres *Ære* og Værdighed under det store Skibbrud, hvorved *Titanerne* gik tilgrunde.

Saa snart nemlig den store *Taurus*-drøj indbrød, lod *Kroniderne* gæve vittigt, at hvem af alle Guderne, der vilde holde med dem, skulde beholde den Værdighed, de hielti havde havt, og var de sat tilside under *Kronos*, kunde de vente Oprensing og Forfremmelse, og nu var *Styx* den Allerførste, som, paa sin Fæders Raad, indfandt sig med alle sine Børn paa *Olympen*, hvor hun naturligvis blev modtaget med aabne Arme, og fik den dobbelte Forret, at ved hende alene skulde *Guderne* sværge, og hendes Børn være uadskillelige fra Zeus, som det lyder:

Man aldrig dem savner, hvor Zeus er tilstade,
Thi næst efter ham har de Gang, har de Stæde!

Det Sidste var nu intet Under, thi Børnene hed *Zelos* og *Nike* (Nidkierhed og Siæ) *Kratos* og *Bis* (Magt og Styrke), saa naar de svarede til deres Navn, da fulgte det af sig selv, at Zeus holdt hvad han lovede dem og vilde aldrig skilles ved dem, og det Første er heller ikke uforklædt, thi da *Styx*, efter Navnet at domme, er *Modhædigheden* selv, kan vi nok forestaae, Ἄσπat de Græske Guder svor ved hende, som Andre ved Fanden; men hvordan *Styx* kunde blive Moder til forsvante Børn, det er vist en af de *Ægyptiske* Hemmeligheder, der ikke bliver sand, forred "Venstre bliver Høire". Vi kan imidlertid nok see, at det store "Oprensing" skulde skee ved *Pallas*, som Søn af *Krios* (Værkønterren) og *Eurybia* (Størsmægtighed), ligesom vi heller ikke kan nægte, at en vis *Modhædighed* har sin Døel i al *Modstand* og *Kamp*, saa med *Ægyptisk* Konst lod der sig nok udfkække en Slags *Historiens Philosophi* af dette *mythiske Æg*, og at der ligger mere skult deri end man skulde tænke, det lader sig opdage, naar man seer vist paa

Stammens Beskrivelse af den sortladne Prins Palads og af Mønstrens grundige Følger, naar Guder forværge sig ved baade.

Den modlydelige Prins boer nemlig, efter *Stammens*, ved Siden ad *Pluto* og *Persophone*, paa Grændsen af *Tartaros*, men hendes *Kjæppeborg* har dog *Selvpyller*, som naaer til *Himmelen*, og det sødliktare *Vind* i *Høden*, som herer hendes *Navn*, har saa vildeherlige *Krafter*, at en meensvorne Gud, som blot har nippet dertil, styrter paatimen baglænds om, bliver aandløs og *maulløs* og smager i et heelt Aar hverken *Nektar* eller *Ambrosia*, men ligger i en fæl *Dvale*, og maa siden i hele otte Aar gennemgaae den ene Skærsild ledere end den anden, forend han igjen i det fiende Aar faaer Lov til at vise sig paa *Olympen* og lægge sit Ord i Laget med de andre Guder.

Alt dette klinger nu vistnok saa ægyptisk, at man *Assakan* synes ved at ransge det, men overvinder man sig til at gjøre det, da finder man dog den *Modlydelighed*, som *Sandheden* paa en Maade har tilfaldes med *Lugnen*, da de naturligvis ligelidst kan udstaae hinanden, altsaa hvad vi sædvanlig kalde *Modlydernes* Grunddarning, og kan ikke sige et skildret som en *Kjæppeborg* paa Grændsen af *Tartaros*, hvis *Selvpyller* naaer til *Himmelen*; thi al mulig, guddommelg saavel som menneskelig, *Sandheds-Ikkeskedelse* staaer og falder jo med *Modlydernes* Grunddarning, som dog udspænger af *Sandhedens* Forhold til *Lugnen*. Seer vi nu, det er den klare *Selv-Modlydelse*, de meensvorne Guder drikker i sig med *Vandet af Stys*, da undrer deres *Døds-Dvale* og *Maulløshed* os heller ikke, thi den klare *Selv-Modlydelse* er *Lugnens* Brændemærke, som enhver *Aand* førstimmer ved og føler sig tilintetgjort af. *Selv* *Kjædhoederne* gaar det ikke bedre i deres *Krets*, men da den ligger udenfor *Aandens* Verden, kan de naturligvis om Ting i den forværge sig tusinde Gange, uden at det angriber dem, hvad en *Tvinsindstuel* af var *Nok* til at dræbe en *Olympier*.

Kort efter *Styx* seer vi af *Stammens*, at *Hekate* gjæstede *Olympen*, og hvad der ikke for havde været *Stads*, saa blev der nu, thi kendt overvældede *Zeus* ret gønlig med *Gaver* og *Forrettigheder*, saa ved alle *Offer-Gilder* skulde hun paakaldes allerførst, og hvem hun bødharde kunde prise sig lykkelg, ja baade i *Himlen* og paa *Jorden* skulde hun have *Æren*, saa man seer slet ikke, hvad *Zeus* behøide, og man bliver roent et i *svælføvelst*, hvis man ikke lægger *Mærke* til, at det *Hele* dog kan løber derpaa ud, at *Hekate* fik Lov til at færve den hun *var*, og beholde hvad hun havde:

Ei Vold hun led, eller ringeste Tah,
Paa hvad hende før var tilfaldet,
Ved gammel Udskifftning af Fællesskab,
Titanernes Skælsætning kaldet.

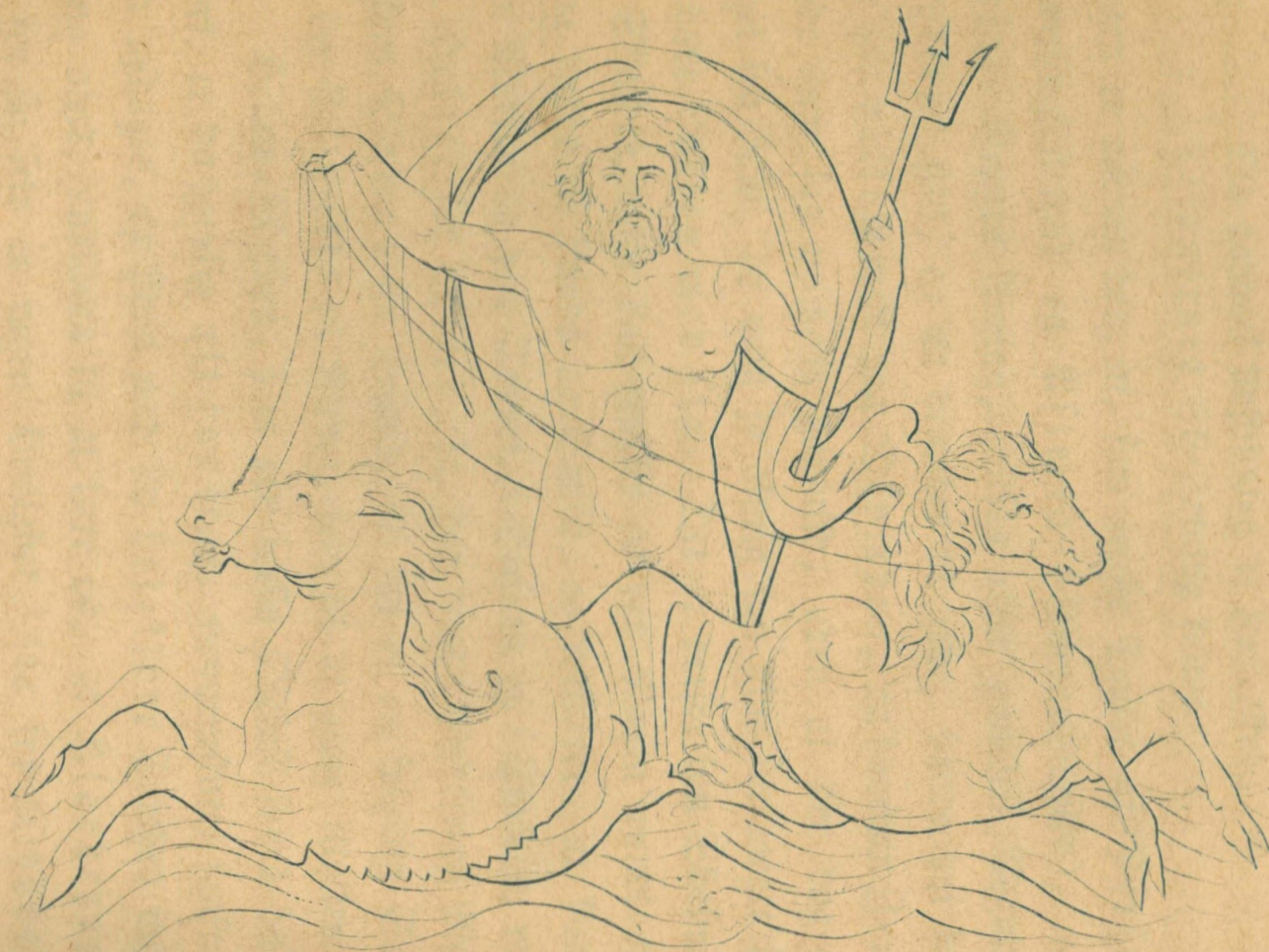
Sagen er nemlig den, at, som eneste Datter af *Perses* (*Tærningkastaren*) og *Asteria* (*Stjernekastaren*), var *Hekate* Begges Arving, altsaa efter gammel Regning *Lykken* selv, og nu begriber vi godt, baade hvi hun var saa velkommen paa *Olympen*, og hvordan *Zeus* kunde være saa urimelig gavmild, uden at der dog gik noget fra ham, da man jo aldrig kan give for meget for at have *Lykken* med sig. Det er derfor kun Skilsmis af Sjælden, naar han trækker os ved *Nesen* rundt omkring, baade til *Lands* og *Vands*, og forsikker, at baade paa *Marken* og paa *Torvet*, i *Striden* og i *Stalden*, raader *Hekate* for *Lykken*, ja, har baade *Gulders* og *Mønstrens* Skæftne i sin Haand, thi det er en følgende Sag, at der skal *Lykke* til Alting, selv til at gjøre *Ulykker*.

Hekate-Mythen, som ved første Økkest synes helgemark, er da egentlig alt for klar, gennemskuet, saasandt den opdages, og siden med sin sødliktare Tomhed ingen Ting vent, midtagen til at lære os, at *Klarheden* i sig selv er ingen Herlighed, saa for Lykdens Skyld er det klogest, indtil videre, at forlige sig med *Dunkelheden*, som, det har ingen Nød, jo vil klare sig med *Tiden*.

Ja, ja, hvad *Oraklenes* har for Raaden den ægyptiske *Lykke*des *Lykke* været tynd nok, thi naar vi uslange *Dømters-Hymnen*, hvor den vildfarende *Moder* lykkeligtvis møder *Hekate* og kommer derved paa det rette Spor, da møder vi aldrig ellers *Lykken* under det *Fremmede* *Navn*, men derimod *lovert* *Gjæld* under det egne *Grekske* "Tykke", som *Pindar* skal have foræret hende. Hermed havde han vel ikke havt isinde at skille *Hekate* ved sin *Ære* og *Værdighed*, men det blev dog Følgen, thi den ny *Uting*, der, ligesom "Tilfaldet" han os, var uden *Fader*, uden *Moder* og uden *Stregeregter*, fortrængte snart hende, som efter *Stammens* havde Brev paa *Lykken*, og *Hekate* blev til en gammel *Hex*, som ved sagten kunde malke sit *Strompebaand*, men blev dog ikke feed deraf.

Poseidon og Amphitrite.

Alt hvad *Stammens* medder os om *Poseidon*, den mellemste *Kronide*, er at han i *Bærdrømmen* blev dragt af sin *Fader* *Kronos*, men kom dog op igjen, herer, med sine *Besidre* *Zeus* og *Pluto*, til det store *Klaverblad*, hedder *Bulderbasse*, *Jordklemmer* og *Jordryster*, og er gift med *Nereiden* (*Havfruen*) *Amphitrite*, som har sin *Stryke* i at stille de opvorte *Bølger*, og har fæd. *Poseidon* en guddommelg *Søn* ved *Navn* *Triton*, der boer hos sine kiære Forældre i det gyldne *Slot* paa *Havens* *Bund*.

Poseidon

Heraf maa vi da slutte os til Poseidons kongelige Indflydelse paa Havet, thi hverken finder vi i Sammenligningen Noget om den berømte *Deling* af Herredømmet, ikke heller spores engang den vældige *Trefork*, som altsaa synes at være et senere Arbejde. Da nu desuden den gamle *Okeanos*, eller *Mythen*, maa tænkes i fuld Besiddelse af sin forrige *Værdighed*, og vi heller ikke have noget til at *Uranos-Brøderens*, den ældgamle *Pontos*, har lagt Dødt i den store *Strid*, saa maa vor Forestilling om *Poseidons* Stilling være temmelig forvirret, til vi besinder os paa, at det var dog egentlig *Menneske-Naturen*, de *Græske* Guder enten strævede eller stræbde at erue om, i den *Forudsætning*, at *Resten* maatte følge af sig selv. Naar vi derimod lægge Mærke til de *indvortes* *Optrusninger* og *Rystelser*, som har deres *Bjæde* i *Jordskælvene* og det *oprorte* *Hav*, da ser vi, at *Lidenskabeligheden* udgjør *Poseidons* naturlige *Kongerige*, hvis *Grenser* vel, som *Havets*, er vanskelige at sætte, men hvis *Virkelighed* dog er sikker, og hvis *Beskaffenhed* er kjendelig nok. Herpaa henyder da ogsaa baade *Poseidons* *Navn* og den *Vildsvømmel*, der er i alle hans mytiske *Bevægelser*, selv naar de skal være af det kjerligste *Slags*, og naar vi lægger vel Mærke til, at det er *Amphitrite*, som, med sine *Systre* *Kymodoke* (*Bølgefærerske*) og *Kymatolige* (*Bølgefærerske*), beroliger baade *Stormen* og *Havets* *Brusen*, da ser vi, han var godt gill, thi uden sandt en *Methelp* bliver al *Lidenskabelighed* gruelig og ødelæggende. *Sonnen* *Triton*, om hvem vi mytisk slet ikke veed *Andet*, end at han kjent blev hjemme hos sine *Kjære* *Forældre* og i det *Høieste* *Blæste* *Bølgerne* et *Stryke* i sin *Mundingskald*, udtrykker da *Uoversigtens* selv, som *Frugten* af det lykkelige *Æfenskab*, og *Amphitrites* *Navn* lader sig oplyse af de *tre* *Verdensdele*, der ikke blot *omringe* *Middelhavet*, men ogsaa beroliger det i *Sammenheng* med den *Spanske* *Se*; thi det *Samme* gjor hun ved at omfavne *Poseidon*.

Vil vi nu see nogle voldsomme *Udbrud* af *Poseidons* *Lidenskabelighed*, der i *Menneskelivet* svare til *Jordskælv* og *Havets* *Oprør*, da stiller *Mythen* os dem for Øie i hans *Sønner*: de

formastelige *Albider*: *Otos* og *Ephialtes*, samt *Orion*, som havde sin Gang paa *Haaret*, og med den Sidstes Moder *Eurpale* (Vølfalke), som var en af *Gorgonerne*, skal vi nu strax stiftte nærmere Bekendskab.

Selv *Trofæoken*, hvormed *Poseidon* siges at opføre Havet, er ingenlunde grebet af Luffen, thi den voldsomme Lidenskabsfuldhed, der opvæde Menneske-Naturen, har virkelig tre Grene, eftersom *Magt*, *Åre* og *Formædelse* indlutter i sig Alt hvad man kan rase for.

Pontos og Pontiderne.

Pontos, den ældgamle *Hammand*, har vi næppe havt Leilighed til at nævne, siden vi strax i Begyndelsen hørte, at han og *Uranos* var *Zeus* færes fæderløse Børn; men nu maae vi dog nødvendig haale paa ham, da vi i *Hølygade-Mytherne* immer stode paa hans Afkom, som det er umuligt at hitte Rede i, naar man ikke har faaet Æie paa Stamfæderen, der afledes fra *Aa&Uml;trunioneerne* har en vel dunkel, men dog selvstændig Tilværelse.

Stamtavlen lærer os da ogsaa, at *Pontos* havde tre Sønner med *Gæa*, som hedd *Nereus*, *Thaumas* og *Phorkys*, og to Døttre: *Keto* og *Eurybia*, af hvilke den Sidste, ved at ægte *Uranionens Krøi*, blev Moder til *Astræus*, *Phallus* og *Pereus*, og fra *Pontos*-Sønnerne nedstammede igjens tre Slægter, som vi omhyggelig maae skille ad, da de var hinanden meget ulige.

Den Ældste, *Nereus*, faaer nemlig i *Stamtavlen* den mageløse Lovtale:

Man kalder ham *Gubben*, i Retvisshed snild, Sandfærdig, oprigtig, uskyldig og mild,

og han har, med *Okeaniden Doris*, ikke mindre end halvtredsindstyve Døttre, de berømte *Nereider* (Havfruer), hvoraf vel kun den ene *Nemertis* (Uskyldigheden) er hans utrykte Billede, men som vi dog alle maae forestille os under en blid og elskelig Skikkelse. Vi har ogsaa nyliq hørt, at det er *Nereiden Amphitrite*, som med to af sine Systers Hjælp beroliger Stormen og Havet hos *Poseidon*, og *Nereiden Thetis* med *Sølvfødterne* er ved *Iliaden* endnu blevet langt navnskandiger, og fortæener virkelig at nævnes, om ikke for hvad *Iliaden* siger, saa for hvad den fortier, at baade *Zeus* og *Poseidon* havde beundret hendes Skønhed, og kun overladt hende til en Dødelig, fordi *Aa&Uml;Themis* eller *Prometheus*, eller maaskee begge, havde spaaet, at hendes Søn skulde overgaae sin *Fader*.

Den anden *Pontide* *Thaumas* faaer derimod i *Stamtavlen* ingen anden Ros end at han er stor, nævnes aldrig siden og har med *Okeaniden Elektra* tre Døttre, der vel alle udmærke sig ved deres *Hurtighed*:

Som Fugle just De fire og som Aandepust,

men er dog ingenlunde Alle af det gode Slags; thi kun *Fris* faaer *Olympierne* Rindler, mens hendes Systre: *Aello* og *Okyete*, faaer om paa deres egen Haand og gjør *Ulykker* allevegne, og derfor kalder man dem *Harpper* eller *Dræpshukker*.

Ligesom nu *Thaumas* er mild imodlen Begge, saaledes er den tredje *Pontide* *Phorkys* rundt ad den slæmme, thi *Stamtavlen* kalder ham rudsig, og dertil svarer hele hans Afkom med sin Syster *Kete*. Han havde nemlig to Hødd slæmme Døttre: Nogle, som baade *Guder* og *Mennesker* kaldte graa, fordi de var *graa* af Moderliv, men som ellers hedd *Pyphredon* med det klare og *Empyo* med det gule Skær, og *Ande*, som er blevet frygtelig navnskandige under Navn af *Gorgoner*, men hedd for Resten *Stheino*, *Eurpale* og *Melissa*. Den Sidste, som var den eneste *Dødelige*, blev igjen, ved *Poseidon*, en skyldig Oldemoder til mange *Ulygter*, som siden skal opregnes, og *Eurpale* blev, ogsaa *Aa&Uml;ved Poseidon*, Moder til *Orion*, hvis iøsterlige Historie vi nu skal høre.

Somme har vel gjort *Orion* til en Uting, der paa en ækkel Maade var skabt af *Zeus*, *Poseidon* og *Hermes*, ja, maaskee af *Apollo* med; men skændt *Groveden* ikke er vittig, seer man det strax, det er kun *Spas*, mens han, efter den ordenlige Fortælling hos *Apollodor*, som sagt, var en Søn af *Poseidon* og *Eurpale*, og lærde af sin *Fader* at gaae paa Havet. Han stak vel den betindlige *Fru Ios* i *Øtterne*, men synes ikke at have ændret hende ynderlig, thi først var han gift med den kalkunse *Fru Spho*, som vilde maae sig med *Hære* og kom derfor hovedfuldt til *Huude*, og siden beledte han, nok ikke all for fint, til *Orionens* Datter *Merope*, hvad dog kom ham dyrt at staae, thi *Faderen*, som man kan se paa *Neretis*, var vant til *Mosten*, drak ham under Bordet og stak saa begge hans Øine ud. Det var paa *Chios*, og brovndan han slup derfra til *Lemnos*, det veed man ikke, men der havde *Hephaistos* dengang sit Værksted, og gav ham en af sine Drengs til Leilager, som satte sig og paskævre og viste *Vei* mod *Ostern*, som *Orion* befalede. Han gik nu saalænge med *Sølen* i *Øtterne*, til han fik sit Syn igjen, og kom saa tilbage til *Chios*, men her maa enten han eller *Mythograpphen* have gjort et haldrækkende Spring, thi, efter et forløbomet Ord om at han bygde sin *Fader* et *Palads* under *Jorden* som et *Hephaistos-Værk*, snapper *Ios* ham lige med eet og føter ham til *Delos*, hvor *Artemis* enten slaar *Tulle* med ham til han styvter, *Aa&Uml;eller* skyder ham, uden at vi høre, hvortil. Fra andre *Kaater* har man imidlertid forskellige Rygter om *Grunden* til *Guddindens* Vrede, saa Nogle siger hun skød ham, fordi han vilde fogrøbrø sig paa hende eller En af hendes Nærmeste, og Andre at hun lod en *Skorpion* stikke ham, fordi han var saa lidenskabselig en *Skyte*, at han vilde skydte alle Dyrene.

At nu *Orion* tidlig er blevet sat iblandt *Stjernerne* og har faaet en vis himmelsk Navnskandighed, der endnu vedværer, det er noksom bekjendt; men den *Pontide* *Mythokred*, hvortil han hører, ligger i et utgiemeentrangetigt Mærke for os, indtil det lystnaaer os, at i *Grækernes Billedgrog* har *Havet* en dobbelt Betydning, saa vel stholder det i sin opvorne *Riftend* Lidenskabsfuldheden, men i sin rolige og klare Skikkelse afholder det *Menneske*-*Forstanden* og dens naturlige Virksomhed. Ved den første Green af *Pontos*-*Stammen* maae vi derfor sætte os tilbage i Havets og Menneskelivets Guldalder, ferend *Poseidon* blev født og begynde at ruse op med sin *Trofsk*, thi de er *Gubben* *Nereus* født, den retvise *Sindsløber*, som vi sædvanlig kalde *Samværdighed*, men gjenkiende under alle Navne, og da har han, med en tilværende *Okeanide* fra *Hjertesdybet*, avlet alle de milde og vittige *Havfruer* (*Nereiderne*), som endaa i *Poseidonens* Ælde stræbe at skille *Skyerne* ad og berolige Elementerne.

Nu seer vi *Grunden* til *Svigerskabet* mellem *Poseidon* og *Nereus*, og selv *Amphitrite* berømte Systre, *Thetis* med *Sølvfødterne*, hær vi at for*Aa&Uml;staae*, maae vi lægge vel Mærke til *Spaadommen*, at hendes Søn, dødelig eller usdødelig, skulde overgaae sin *Fader*, thi hun utrykker altsaa den selve *Nyffjershed* eller *Vidvøds*, og er den naturlige Moder til *Fremskridtet* i *Kundskab* og *Forstand*, som de gamle *Guder* endnu sædvanlig er meget bangs for. Den beernuppe *Achil* havde da Grund nok til at være stolt af sin Moder, men hun havde ogsaa Grund nok til at græde over ham, ikke blot fordi han forlød sig, men især fordi hendes trængne *Gibernal* med en *Dødelig* slet ikke svarede til det *Løb*, hendes Navn betegner og hendes *Hu* stod til. Hendes Maal var nemlig med Nødvendighed den fulde *Klarhed*, derfor havde hun *Sølvfødter*, som, naar man ret seer paa dem, forundket *Heres Guldtygler*.

Vender vi os nu til den anden *Pontos*-Søn *Thaumas* og hans

Fruer, *Okeaniden Elektra*, da seer vi strax paa *Nauveme*, at *stort* skulde det være, baade *underligt* og *glimrende*, som naar *Forstinden* hæver sig til et høiere *Overflod*, men bliver da lettelig, kun stor i sin egen *Indbildning*. Ved de tre *fjærende* *Havfruer*: *Iris* (*Synskredsen Aetlo* (Hiviret) og *Okypete* (Plygtighed), maae vi da tænke paa de saakaldte *høiere* *Atankueler*, og finder det da vittigt nok, at *Grækerna* kaldte de to *Troediske* *Hørryer* og gav dem *Skyld* for Alt hvad der blev pludselig borte, ligesom vi siger, det flaa bort med *Vildgjaessene*, men vi finde det ogsaa i sin *Orden*, at *Iris*, som traalte i *Olympiærnes* *Tjeneste*, er en *Undtagelse*, thi saaledes kan *Forstinden* endnu ved *Andens* *Hjælp* hære sig til et virkelig og gavnligt *Ocerbåd*.

At nu ogsaa virkelig *Iris*, som *Olympiærnes* *Sendebud*, havde et *omdårligt* *Ærende* at rugte, det seer vi vistnok ikke i *Handen*, hvor hun kun er en magdelig *Lebetæer*. Men den *besæber* i *Stamtavlen*, hvorefter det er hendes *Kald*, *hvergang* *Guderne* skal gjøre *Køel* eller, i alt *Fald*, naar de har *forsvoret* sig, at hente det *farlig* *Klare Vand* hos *Styx* i *Guldkanden*, altsaa at *oplyse* og *anvende* *Mudsjæitens* *Grunddætning*.

Om *Hørryærnes* *mgtiske* *Virksomhed* har vi derimod kun et *løst* *Rygte*, i *Sagnet* om *Argonauterne*, hvorefter de *snappede* *Maden* af *Munden* paa *Kong* *Phineus* i *Salmysøen*, men blev af *Boreus-Sønnerne* *Jetes* og *Kakus* (*Vien* og *Hale* eller *Slip* og *Tagfat*) enten *ødelagte* eller *dag* *nødte* til at *tænne* *Staphane-Lysten*, og det maae vi da helst lade staae ved sit *Værd*; thi vel var det af de *selvgjorte* *høiere* *Atankueler* *Historie* næmt at *godtgjøre*, at *Hørryærne* har *snappet* *Maden* af *Munden* paa *bedre* *Spaaemand* end *Kong* *Phineus* synes at have *været*, og *Boreus-Sønnerne* har ogsaa ganske rigtig *været* efter dem, men enten maa der have *været* langt flere *Hørryer*, end *Stamtavlen* nævner, eller de maa være *sluppet* *beskændigt*, thi man kan tydelig nok spore de *Rosfulde* endnu den *Dag* idag.

Kommer vi nu endelig til den *trodsige* *Phorkys*, som med sin egen *Syster* avler de *Grua* og *Gorgo*-*hørryerne*, da seer vi strax paa *Alfommens* *beskrivelse*, at dette er *Vandskalet* paa *Pontus-Stamtuen*, der enten, som i de *Grua* af *Moderalu* (*Gammelbede*) er *aldes* *ufrugtbar*, eller, som i *Gorgonerne*, *bærer* kun *Medusa-Hoveder*, vi kender *desværre*, ogsaa *nuomstunder* kun *alt* for *gødt* *Forstindens* *tilsvarende* *Vilde-Kvæd*, hvori *Sieles* *dels* med *tomme*, *ærkeløse* *Grublerier* *stræber* at *opnaale* den *kundløse* *Afgrund*, og *dels* i *lidenskabelig* *Misforstand* (*gørgonisk* *Forbindelse* med *Poseidon*) *bringer* *idæ* *Misgjøre* til *Verden*.

Om *Medusa* selv og hendes *gruelige* *Alkum* skal vi imidlertid siden tale, og om *Orion*, den *vilde* *Jæger*, som en *Søn* af *Poseidon* og *Gorgonen* *Euryale* (*Storvildfarelsen* eller *Vildflugtighed* i *slat* *Forstand*) maae vi helst fatte os saa kort som muligt; thi hvem der har noget *betændelskab* med *Philosophiens* *Historie* og *Syn* for *Gangen* deri, vil let gaaende *Orion*, og hvem der, som de *Flæste*, *fattes* enten *begge* *Dele* eller *blot* en af dem, vil selv de tydeligste *Kiendemerker* ikke nytte. Kun som *Vink* for hvem der *forsaaer* en *halvkvædet* *Vise*, vil vi da bemærke at han, der *spænder* saa *mødt* paa *Havet*, *gifter* sig først med *Sale* (*Overdrivelsen*) og *forgriber* sig saa paa *Merope* (*Tungemaallet* eller *Menneskerøsten*) forblindes af *Ønopsion* (*Rusen*) og *falder* af sig selv, naar han kommer til *Dolos* (*Luvsenhingst*), *ligger* paa et *Haar* den *pantheistiske* *Naturphilosophi*, der, for et *Øieblik* siden, *stræbde* at *gjøre* hele *Verden* *forrykt*. Ogsaa *Hephaistos-Drengen*, der *red* *Alv*-*ham*, da han havde mistet *Stryet*, og som en *enkelt* *Gammel* med *Rette* kalder (*ikke* *Kodfalden*, men) *Indvolden* (*Opvigler*), er da *aldies* paa sit *rette* *Sted*, og det *gødt* *naturlig* *Syn*. *Orion* skal have *faaet* ved *Sole*-*stik*, *passer* ypperlig til den *underjordiske* *Bjergnykønst*, han derpaa med *Held* skal have *lagt* sig efter; thi *begge* *Dele* har ogsaa i *vore* *Dage* *fulgde* *alt*, saa *deres* *Virkelighed* i de *philosophiske* *Hjærnespekts* *Historie* er *hævet* *over* al *For*.

Halvguderne.

Der er, efter *Stamtavlen*, to *Slags* *Græske* *Halvguder*, eftersom enten *Fader* eller *Moder* hører til de *Dødelige*, og det er vittigt nok, da der virkelig findes to *Hele-Slægtar* paa *Jorden*, hvoraf den *Ene* har sit *Udspring* fra *Guder* eller *høie*, *sandelige* *Førelsigter*, og den *Anden* fra *Gudinder* eller *dybe*, *hjørterlige* *Følelser*; men denne *Inddeling* passer ikke *gødt* paa de *Græske* *Halvguder*, blandt andet, fordi *Olympens* *Gudinder* havde ikke *synderligt* *Hjerte*, saa *deres* *jordiske* *kønn* var *nerpe* *været* at nævne.

Det *Eiendommelige* ved de *Græske* *Halvguder*, som nogenlunde svare til *Navnet*, er derimod, at de ikke, som de *Nordiske*, er *Stamfædre* til *berømte* *Hele*-*slægtar*, men har *selv* *en* eller *anden* *høiere* *Tanke*, som de *leve* og *virke* for, enten *bestandig*, som *Hermes*, *Dionysos* og *tildeels* *Hera*-*klæs*, eller kun paa en *kort* *Tid*, som *Persus*, *Minos*, *Theseus* og *alle* de *Andre*. Naar vi nu høre af *Diodor*, at *Zeus* havde i *Alt* *seren* *jordiske* *Kiæmster*, hvoraf *Hera*-*klæs*-*Moderen* *Alkmenæ* blev den *Sidste*, fordi *Zeus* *aldrig* siden fandt *Nogen*, der var den *Ære* *værd*, og vilde ikke sætte en *Bonde* ovenpaa en *Herreraand*, da skal vi deraf ikke blot lære, at vi nu kun har de *Græske* *Halvgude*-*Myther* i en meget *forviret* *Skikkelse*, men lære, at det *selv* *naturlige* *begreb* om *Forbindelsen* mellem *Zeus* og *Jordens* *Døttre* er *ligesaa* *fa*-*sk* som det er *slibtigt*, og den *arrigste* *Misforstand* af *Grækernes* *Billedspog*, hvori al *isderlig* *Forbindelse* betegnes ved *Omflaemelse* og *Fødsel*. Ligeom nu *Halvgude*-*Tiden* *høe* *elstevne* *Folk* være ikke en *Dag* *kortere* eller *længere* end de *staae* i *levende* *Vevsel*-*Virkning* med *deres* *Guder*, eller har *levende* *Tro* paa *deres* *Myther*, som et *gøddommeligt* *Billedspog*; saaledes er, efter *Alt*, *hvad* vi *veed*, *Jem* til *ser* *Aurhundreder* den *naturlige* *Langde* af en *saa*dan *Ande*-*Nærvaerdes* *Tid*, og *ventelig* har da *hos* *Grækerna* de *seren* *Halvgude*-*Fødder* betegnet *ligesaa* *mange* *Menneske*-*Aldre*. Gaaer vi nu ud fra de *fjeruhundred* *Aar*, som *Hera*-*klæs* siger, læse i det *mindste* mellem han og *Homer*, der *alt* *høvide* *Hera*-*klæs*-*Myther* et *gødt* *Sykke* bag sig, da faaer vi en *mgtisk* *Tids*-*Røgning*, der vist nok i det *Enkelte* er *høist* *ta*-*ikker*, men *giver* os *dag* i det *Hele* den *sikre* og *meget* *vigtige* *Oplysning*, at den *ingente* af *alle* *Grækernes* *Halvgude*-*Myther* er *født* *contant* *forud* *Aar* f. Ch., og var i *mgtisk* *Forstand* *Andens* *siddet* *Livstegn*, saa det har *kun* lidt at *betyde*, hvad *Grækernes* *skrif*-*kløse* *mange* *Aurhundreder* *efter* *Mythernes* *Død* *gjættede* om *Gudernes* og *deres* *Saaers* *Fødsel*.

Al *alle* de *seren* *naturlige* *Saaer*, *Zeus* skal have *havt*, *nævner* for *Resten* *Stamtavlen* kun *Hermes*, *Dionysos* eller *Bacchos*, og *Hera*-*klæs*, som da vel *maae* have *været* *Kiæledagge*rne, og er *saagodksom* de *Æneste*, vi *veed* *noget* *mgtisk* *Mærkværdigt* om. Vel *nævnes* ogsaa *Persus* i *Stamtavlen*, som *Medeusas* *Bennemnd*, men *uden* al *nærvere* *Betegnelse*.

Philtra og Chiron.

Det er ikke *meer* end *netop*, at *Philtriden* *Chiron* nævnes i *Stamtavlen*, og det *endda* paa et *meget* *mistanke*ligt *Sted*, i *Aanledning* af *Jason* og *Medeus*, hvis *Søn* *Medion* han skal have *oplyst*; og det er da *erest* i *Biblioteker* vi læser, at *Chiron* var en *tværet* eller *tvetydig* *Kentaur*, *født* af *Kronos* og *Philtra*. Efter *samme* *Hjæmmel* *boede* han paa *Pelion*, hvor han *opdrog* den *ukkeklige* *Akaron*, *Asklepios* og *Achill*, men blev af *Varvære* *skudt* i *Knaet* med en *forgiftet* *Pil*, da *Hera*-*klæs* *fortoglte* de *andere* *Kentaureer*, og *emskede* sig da *selv* *Døden*, som han ogsaa fik *vel* at *bytte* med *Prometheus*.

Naar vi hertil lægger, at *Chiron* skal have opdraget mange andre berømte Mænd og ophørt dem ligesaa vel i Musikken og andre fine Kunster, som i Medicinen, samt at han var gift med Nymphen *Chariklo* og havde en Datter, som hedt *Okyroe* eller *Melanippe*, da er det Alt hvad der har naaet os om dette gædefulde ^(A9) Væsen, der allerede som den eneste Halvgod fra *Kronos-Dagene* maa tiltrække sig vor særlige Opmærksomhed.

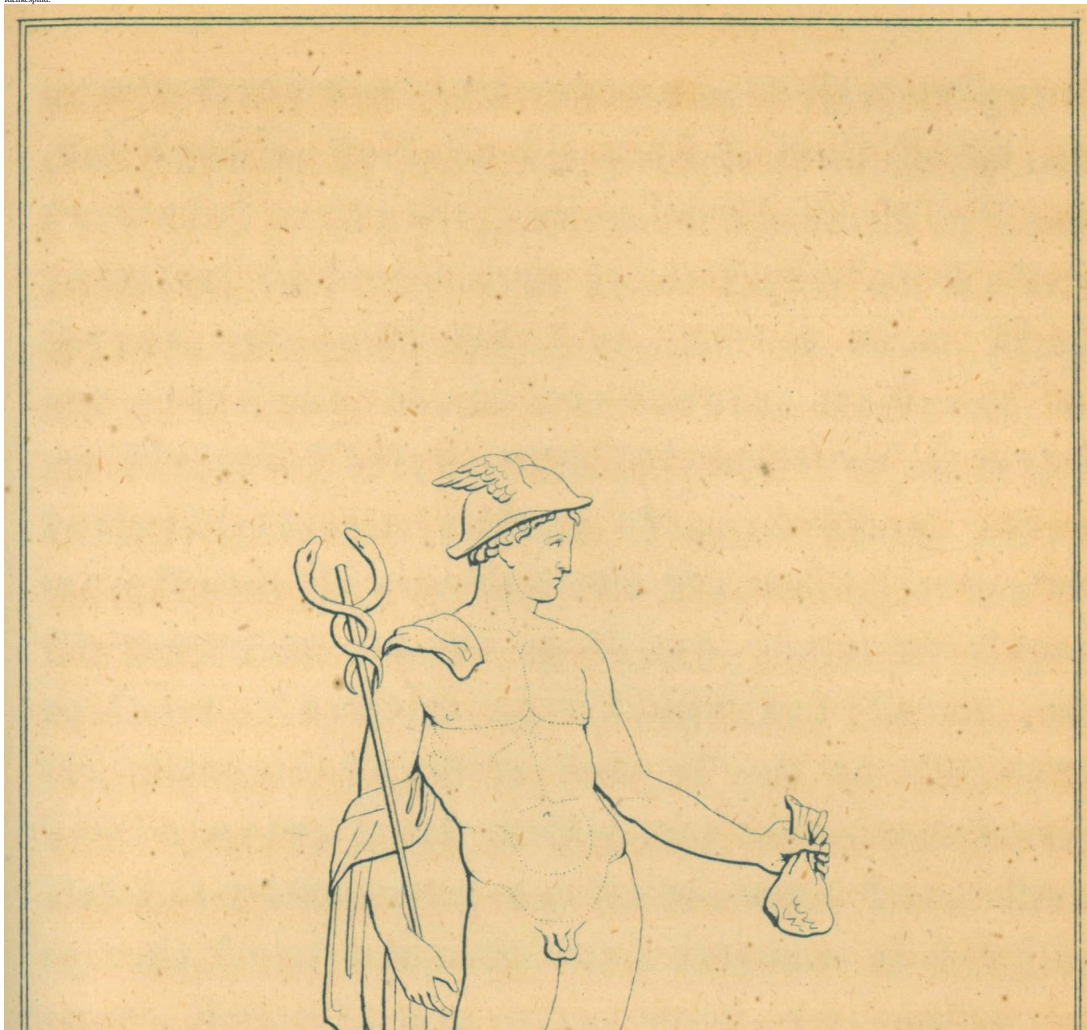
Da nu *Chiron*s eget Navn tydelig nok peger paa *Haanden*, og hans Moder *Philyra* paa *Lindebarken*, som hørte til *Skrivertøiet*, saa kan det aldrig feile, at han jo var *Grækenes mythiske Udtryk for deres vidste Skrivkunst*, som, efter i *Historikens* at have haft stor Indflydelse paa *Dærmechen* i alle Retninger, uddøde med den. At nu denne *ældgamle Skrift* har været en *Billedskrift af fremmed Oprindelse*, maa man gætte sig til, men det passer dog godt nok med, at *Chiron*s ældgamle bedder *Chariklo* (Ligegyldig) og hans Datter *Okyroe* (Psydefart) eller *Melanippe* (Sortebli) ligner saa grangivelig *Bogstus-Skriften* med Sort paa Hvidt, at hun sikkert var den *Promethesus*, af hvem han tillyttede sig *Døden*.

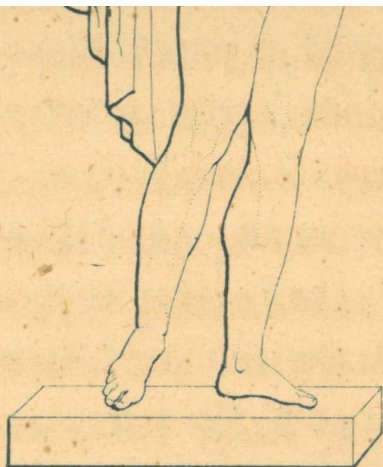
Da man ikke ved, hvad *Nimrod* "Kentaurs" skulde betyde, kan man heller ikke sige, hvorfor *Chiron* kaldes saa, men det er klart nok, hvorfor man kunde kalde *Billed-Skriften* treartet og tvetydig, og naar det bedder, at *Chiron* berøvede *Aktron*s utroste Mynder ved at give dem en Slæppe af ham, da er det, hvad vi ogsaa *Bogstus-Skriften* har gjort utallige Gange, ved at troste Folk over det forstummende *Ord*, som de selv har været med at afgive, men hvad dog *Billed-Skriften*, der søgte at *afmale* *Ordet*, syndes ret egnet til vore skæle og skikkeligt til.

Ventelig har man for Resten i det gamle *Grækenland* ^(A9) haft to forskellige *Billedskrifter*: en *ægyptisk* og en *phœnicisk*, og *Philyra* er da, ligesom *Dæmne* ved *Dodone*, af *ægyptisk* Byrd, thi derpaa henviser *Tæfleden* og saa at sige *Haandgrænseligheden* i Alt hvad *Chiron* befatter sig med.

Maia og Hermes.

Atlantiden Maia og hendes Søn ved *Zeus*, de *Udødeliges Herold*, den navnkundige *Hermes*, nævnes kun netop i *Stamtavlen*; men i *Dagværket* sees vi ham træde i *Virkenskab*, baade som *Olympisk Skendebud* og som *Kærlighedens*, thi han nævner ikke blot *Epimetheus* til at modtage *Pandora*, men har selv indblæst hende *Frækhed* og *Rænkeopind*.

Hermes.

Hans ypperste mythiske Dagværk er imidlertid, efter den antikkaldte haeriske Hermaus-Hymne og Høilørdet, det fine *Kotseri* paa *Musebjerg*, som han begik i sin spæde Barndom, mens han endnu laae i Svøbet, og gav *Apollo-Kierne* Sko paa, saa Ingen kunde spore dem. Herved forgreb han sig vel grovvelig paa Niemeis Kiønsom, men skændte *Apol* ogsaa snart oplydte *Tyren* i den *Kylloniske Grotte*, kunde han dog hverken finde *Kosterne* eller faae *Tyven*, der var *Mester* født, til at skrifte *Sandheden*, da han blev ved at paastaae, med *Skidmen* bag Øret, at han var saa uskyldig som *Barne* i *Vuggen*. *Apol* tog da *Kraksten* og bar ham op paa *Olympen*, hvor han endelig maatte gaae til *Bekjendelse* og love at give *Apol* sine *Milke-Kier* igjen, men *To* af dem havde han allerede fortæret og gjort *Strange* af *As* *oderes* *Tarme* til en *Skjold-Skal*, som derved blev en *Lyng*, og *Resten* af *Kierne* byttede han sig til af *Apol*, som fik *Lyst* til *Ljren*. Saaledes blev *Hermes* da *Hyde* paa *Musebjerg*, og da han for *Morskab* *Skyld* gjorde sig en *Sprint* eller *Rarpøbe*, fik *Apollo* ogsaa *Lyst* til den, og kiøbte den for sin *Guldsau*, men *Hermes* var saa *hærlig*, at han vilde have *Spandemøgen* ovenilbaudet, og skændte *Apol* fandt, at det gik for vidt, gav han ham dog *Anviisning* paa en vis *Giettekunst*, der lod sig lære. Efter *Hymnen*, som bærer hans *Navn*, og er ventelig den, de Gamle tilkæver *Akaios*, var det tre *Nympher* paa *Parnas*, altsaa *Mæer*, *Hermes* skulde gaae i *Skole* hos, og lære at gjennemseue og beherske alle *Dyrene*, fra *Lammet* til *Løven*.

Endelig udnævnte *Zeus* ham til *Herold* og *Sendebud* mellem sig og de *underjordiske Guder*, og derved bemærker *Hymnen*, at *Philo*, skændt selv obergav, er dog ganske gavmild, ventelig efter *Ordsproget*: den giver mest, som mindst formaar.

Da vi nu veed, at *Hermes* hos *Grækerne*, ligesom *Theo* hos *Ryggerne*, var en halv-mythologisk og halv-historisk Personlighed, hvem man tilskæde for mange snilde og nyttige Opfindelser, men især for *Bogetav-Skriften*, saa maae vi vente, at hans *Mythe* ogsaa dreier sig derom, og vi skulles ingensinde i vor Forventning; men vil vi ret have Fornøielse af Betragtningen, maae vi indvilde vor *Strækende*, og ikke blot, som hos *Chineser*, tænke paa *Forskjædet* mellem *Bogetav-Skrift* og *Billed-Skrift*, men ogsaa paa det *Tilsvarende* mellem *Hverdags-Sprog* og *Billed-Sprog*, eller *Prosa* og *Poesi*, og selv paa den finere Forskiel mellem *Fabel* og *Mythe*, som mellem *Giettekunst* og *Spandsmagter*: thi paa alt dette spiller *Sagnet* om *Mester-Tyven*, som bestjal *Apol* og endte en mager *Proces* med et fedt *Førlig*, hvorefter han beholdt *Kosterne*, og om *Mester-Falken* mellem *Olympierne* og de *Underjordiske*, som fortæller *Rygges* *Sprog*. *Hermes-Nævnet* skal selvfølgelig betyde *Haand*, det som han er, ikke blot mellem *Haand* og *Mund*, men mellem *Olymp* og *Hades*, *Aandens* og *Skjagernes* *Verden*, saa det tilsvarende Begreb er *hvad* vi med et *Ord* kalde *Literaturen*, og tale virkelig om, som et eget levende Væsen, der bestandig er paa *Ferle*, dels for at stjæle og dels for at bringe *Budskab* mellem smaa og store *Verdens*. Forsaa vidt man nemlig stjæler, naar man tager en *Andens* uden hans *Vilende* og *Ville*, da er jo i *Literaturen* *Tyvert* et nødvendigt *Orde*, og er en *ærlig* *Sag*, naar vi give vor *Siger* saa godt som han, der gav *Apollo-Kierne* Sko paa til at løbe let, og drev dem i *Huus* ved *Alphons-Foden*, hvor man havde ligesaa ondt ved at finde dem, som vi endnu har ved at gjentinde *Billed-Skriften* i *Alphabet*: i Hensende til at løbe *drevender*, handle for de olympiske og de *underjordiske Guder*, kommer *Literaturen* ogsaa bestandig mere til at ligne *Hermes*, thi *Bogetav-Skriften* og *Dampen* har nu aabenbar givet den et *Par Fod-Vinger* eller *Talare*,

der svare til dem, han afbildes med.

Tænke vi os nu en saadan *Litvatur*, som den *isaa* Græske, da kan vi godt forestaa, at hun, der skulde gaas og gjækle for den, maatte have Zeus til *Fader*, og at *Moderen* heller ikke var lide valgt, lærer baade *hendes* Navn og *Hidens*, hvor hun laae i Barselbøig, thi *Maia* betyder *Finger-Pukken* og *Kyloene* den *hule Haand*, som alle hurtige *Penne* maa kalde *Moder* og *Vægg*.

Husker vi endelig, at *Maia* var en *Datter* af *Himmelbæeren Atlas*, Broder haade til *Prometheus* og *Epimetheus*, den *sunde* og den *egge Fornuft*, altsaa *Løgnhønden*, der *virkede* paa en *Maade* lærer alt det *kundelige* vi har, da seer vi at *Slægts-Registret* er i sin naturlige *Orden*, og faaer meget bedre *Tanker* om *Stamtavlen* end selv dens *Lovtalere* hidtil har havt.

Betænkter vi nu paa den anden *Side*, hvilken *Rolle Skrimning* og *Regning* spiller i *Handel* og *Vandel*, og hvilken *Rolle* *Handelens* med *Phonicierne* maa have spillet i *Grækernes* *Historie*, da forstaae vi let, hvortledes *Hermes* maatte blive den halv *mythologiske* og halv *historiske* *Person*, som enhver ægte *Hab-Gud* er, og medens han for de senere *Græske* *Historiskere* blev *Maadel* af en *klog* og smu *Kiøbmand*, brugte naturligvis de senere *Digtere* ham, som en "tjenstagtig *Aand*", man kunde give hvad *Ærende*, man vilde, og tillægge alle de *Vinter*, man nok vilde spille, men ikke svare for. Altsaa i de *Homerske* *Digte* er *Hermes* en saadan *Vindspiller* med et *Olympisk Echo*, og lærer, som en *Mesterty* i *Tughus-Forstand*, *Autolykos* paa *isaa* *Purasser* baade at *lyve* og *stjæle*, uden at det bør komme ham til *Skade* paa hans *mythiske* *Navn* og *Rygge*, da det Første er en bløt *Misforstaaelse* af den *Prosaik*, hvorved han søger alle *Olympiske* *Ærender*, og det Andet er reem *Bagtalelse*, da *Autolykos* (selvgjort *Ulv*) er nødt til at svare for sig selv. Læterigt nok, for *Resten*, at det den *Dag* slæg gaar med *Litvaturen* ligesom med *Hermes*, at den faaer *Slykt* for alt det *Oude*, der skeer i *Læseverdenen*, og det er i denne *Henseende* ordenlig *mærkværdigt*, at selv naar *Athemens* (*Lægedommen*) skaa sin *Syster* *Apomenege* (*Sundheds*) *hjelpe*, skaa *Hermes*, efter *Bibliotheket*, igjennem ogsaa være *Slykt* i det. Paa den anden *Side* ligner *Hermes* ogsaa *Litvaturen* deri, at han faaer *Æren* for meget, han umulig kunde gjøre, og da især for det *Konst-Stykke* ei alene at have *stjålet* *Senerne*, *Tiphon* skaa af *Zeus*, men at have sat dem paa *gjen*, hvad setop er ligesaa *trosligt*, som at *Mythograferne* kan opvække de *efødsle* *Guder*.

Hybris og Pan.

Dersom ikke *Pan* baade i det udtørste *Grækenland* og hos os var stumpet til en meget *uforskyldt* *mythologisk* *Navnkundighed*, skulde den fine *Trold* med *halskædemere* her skuldes være *forbigaaet* med *Tuschel*, men nu maa det dog i *Fortjænde* oplyses, at hverken findes han i *Stamtavlen* eller selv i de *Homerske* *Digte*, men dukker først op i den *aabenbar* vægte *Pans-Hymne*, og det kun som en *Søn* af *Hermes*, der, som sagt, *isaa* smaa lærer *Slylden* for *Alt* hvad der fødes i *Læseverdenen*, især for det *Anstøngne*, som *Engen* vil være *bekjendt*. Vi kan imidlertid spore, at *Pan* ogsaa er blevet kaldt *Søn* af *Zeus* enten med *Tigymbris* (*Strambød*) eller med *Hylers* (*Frækthed*) og den sidste er *aabenbar* hans rette *Moder*, uden at man kan regne, hvem han vilde udlægge til *Barefæder*. Da vi imidlertid af *Herodot* veed, at *Pans-Mythen*, med alle sine stygge *Bukkespring*, havde hjemme i *Ægypten* og var i *Grækenland* yngre selv end den *Frygiske* *Krig*, maae vi, paa alle de *Olympiske* *Guders* *Vegne*, fralægge dem al *Dødt* i hvad deres *Prophetor* har skammet sig ved at nævne.

Kun først *Pan* (*Ab*) paa *Græsk* kunde betyde *Alt* hvad man behagde, som han til *uforskyldt* *Ære*, da man ikke længer troede paa *Nogen* af *Guderne*, men spillede kun med deres *Navne*. Hi da blev naturligvis *Pan*, som *Pantheimens* *Sjæl*, udnaabt til alle de *Olympiske* *Guders* ægte *Søn* og rette *Arving*, som ved i sin *Ungdom* kun udmærkede sig ved sine *halspring* i *Arkadien*, men blev siden en stor *Philosoph*, der af *Hadren* kun behøvt *Støngert*, og hialp, som *Ægipan*, *Hermes* betydelig, da han gjorde sit berømte *Mesterstykke* med at hjælpe *Zeus*, den *Magesdøse*, til *Kræfter* paany.

Deukalion og Pyrrha.

Efter *Bibliotheket* var *Deukalion* *Søn* af *Titanen Prometheus* og giftede sig med *Pyrrha*, *Datter* af *Epimetheus* og *Pandora*, og i deres *Dage* *isaa* var det *Zeus* med en stor *Oversvømmelse* ødelagde *Kobber-Altrens* trodsige *Jetter*, men *Prometheus* lærde sin *Søn* at bygge en *Ark*, hvormed han, efter et *Dages* *Drift*, strandede paa *Fornæs*, og dette *Ægypus* betødte *Grækenland* paany, ved at kaste *Steen* bag sig, som blev til *Dreng* og *Piger*. Dette skæde *Alt* efter *Kronidens* *Villie*, og desuden efterlod *Deukalion* og *Pyrrha* sig to *mærkelige* *Sønner*: *Hellen* og *Amphikyon*, af hvilke den Første, ved *Nymphen Oran* blev *Fader* til *Dorus*, *Kantos* og *Æolis*, og gjennem *Kantos* *Bødefæder* til *Achæos* og *Jon*. *Deukalion* havde ogsaa en *Datter*, ved *Navn* *Protogenia*, som ved *Zeus* blev *Moder* til *Æthilos* og *Oldermoder* til *Æbolos*, men om *Amphikjons* *Afkom* tier *Bibliotheket*, saa det er efter et endnu læsere *Bygte*, at *Lokros* nedstammede fra ham.

Denne *Græske* *Anvendelse* af *Arke-Sagnet* har intet *Eiendommeligt* uden *Steen-Kastningen*, som *Klinger* *ægyptisk*; *Grækenordene* kan ikke være *tjænt* med at *indstaae* fra *Pandoras* *Datter*; og det tørre *Navne-Registre* er som en *Steen* at bide i; men dog spore vi det Meste deraf hos *Pindar*, og for at blive ret vændt i *Grækenes* *Mythologi*, saavelom i deres *Historie*, maae vi vide og huske, hvad de *forstaae* ved ægte *Hellener*, som altsaa er baade *Æder*, *Dover*, *Især*, *Achæer* og *Ætoler*.

Naar vi imidlertid i *Mythologien* tale om det *Græske* *Element* i *Forhold* til det *Ægyptiske* og *Phoniciiske*, da *forstaae* vi ikke blot det *saaakilde* *Helleisæenske*, men ligesaa vel det *Phoniciiske*; thi ved seer vi af *Bibliotheket*, at *Pelasos* agtedes for *Stamfæder* til de *kobberklæde* *Jetter*, som *Zeus* ødelagde ved *Syndfloden*, men deels kaldes dog *Pelasos* selv en *Søn* af *Zeus* med den *isaa* *tydske* *Nisbe*, deels kaldes *Arkas* ogsaa en *Søn* af *Zeus* med den *Phoniciiske* *Prindsesse Kallista*, og endelig er det *historisk* klart, at baade *Arkader* og *Athenienser*, som regnedes til *Pelasjerne*, var i *Aanden* *Brødre* til *Hellenerne*.

Efter *Bibliothekets* *Slægts-Registre* skulde de oprindelige *Argiver* være en ganske egen *Stamme*, som udsprang fra *Okeanos-Børnene* *Inachos* og *Melia*, og havde altsaa det ægte *krændlige* *Element*, som *Pandora* og hendes *Døttre* fattedes; men de maae, i det mindste *mythologisk*, regnes sammen med *Arkader*, *Athenienser* og alle *saaakilde* *Pelasjer*.

Io og Trochilos.

Efter *Bibliotheket* var *Io* en *Argivisk* *Prindsesse* af *uvís* *Byrd*, som tjende i *Heres* *Tempel*, men blev af hende mistænkt for *Zeus* og desnaaag *forvændt* til en *brød* *Ko* og *bevogtet* af *Argos* *Prinspotes* (*Latterne*), *Hermes* fik imidlertid *Beslign* af *Zeus* til at stjæle *Koen*, som stod bundet til et *Oletræ* i *Mykene*, men blev robet af *Hierax* (*Høgen*), og erhvervede sig nu, ved at dræbe *Argos*, sit *Kindingsnavn* *Argyphontes* (*Argosbøien*), uden at det dog hjalp *Io*, da *Here* nu satte en *Brens* paa hende, saa hun blev *isaa* vedt af *Verden* rundt, og stædtes først seent ved *Nilen*, hvor hun fødte *Epaphos* og blev i sin oprindelige *Skikkelse* gift med *Telepous*.

At nu dette er en forvirret Tale, som i *Bibliotheket* end bliver gælers ved at lo saabenhør forblåndes med den ægyptiske Isis, det kan man se med et halvt Øie, men det er knapt nok, man med hele to Øine kan skimte den rette Sammenhæng, saa til at see den klarlig maatte man i det mindste have Fire, ja, med Hensyn paa Argos *Panoptes*, ventelig have et Øie paa hver Finger.

Naar man imidlertid bte ved, at Jo betyder *Glæde*, har, som Heres *første* Præstinde, Tilnavnet *Kallithu* (Skinnoffer), og kaldes, blandt andet, Datter af Okraanden *Pisho* (Tryllemand), da seer man strax, at det er Levninger af en *Olympisk Mythe om Glæde-Zeus's* Fædel, som blev det store *Vidnes*. Ikke mellem *Zeus* og *Hera*, og *Argos Litteratur* er naturligvis *Mistænkeligheden*, medens *Olietræet*, lo tuires ved, som *Proden's* Siadhillede, vel maa betegne hvad *Zeus* taalte for *Hus-Freds* Skyld. Da nu ogsaa *Sonnen*, som *Kallithu* fødte *Zeus*, endede kaldes *Trochilus* (Kendtskab eller Rundt) saa passer det ret godt paa den *Scimmelhed*, overdreven Glæde pleier at avle, og der behøves da ingen anden *Brem's* til at stikke den hvide *Ko*, saa hun bisser.

At detimod *Hermes* virkelig skulde have slaaet *Argos Panoptes* ihjel, det maa vi, trods Tilnavnet *Argosbøne*, benægte, da vi veed, han er lydevende **JA**senden, og kan i det Høieste indømme, hvad *undødelsteds* findes Spor af, at *Hermes* indkøde *hans* *Øine* med sit Spil, mens han gjorde hvad han vilde; til det Samme kan endnu stundom lykkes *Litteraturen* med *Censuren*.

Hvad endelig *Is* *ægyptiske* Udskæielse angaaer, da er det en forvirret Sag, med mindre man forudsætter, at der har været en folketællings Mythe om en ægyptisk *Prindsesse Is*, som *Mythograferne* har sammenblandet med den *Olympiske*; men en saadan spore vi ogsaa tydelig hos *Herodot*, ja, høre af ham, at *Grækerne* betragtede den ægyptiske *Prindsesse Is* *Borghørster* af *Phoeniciens* til *Ægypten*, som *Grundet* til den store og langvarige Splid mellem *Europa* og *Asien*, som *Perser-Krigen* satte *Kronen* paa. Da vi nu paa den anden Side veed, at det gamle *Ægyptens* sidste Tidrum, fra *Psummetik* til *Amasis*, var halvveis *Jørgærsøret*, saa kan vi netop skimte den ægyptiske *Prindsesse Is's* Formaling med den ægyptiske *Kong Teloponos* (Strabekage), og dermed faaer vi at nøies.

	
Danaos og Danaiderne.	
	

Eller *Bibliotheket* havde *Poseidons* og *Igbius* *Søn*, *Belos*, giftet sig med en Datter af *Nilos*, ved Navn *Anahimæ* (Skæftig), og med hende avlet to Søner: *Danaos* og *Ægyptos*, som slet ikke kunde forliges, hvorfor *Danaos*, med sine *hulvredensdygtige* Døtre, vandrede ud og afviste *Inachiderne* i *Argos*. **JA**Da han imidlertid før havde lovet sin *Broder's* halvredensdygtige *Søner* sine Døtre til Ægte, saa forfingle de hans til *Argos*, og for at blive dem kvit, afslæbe han med sine Døtre, at hver af dem skulde dræbe sin Bøler i Brudesengen, men En af dem, *Hypermnestra*, sparede dog sin Brudgom *Lynkeus*, og fra dem nedstammende i trede Led *Danao*, som ved *Zeus* blev Moder til den berømte *Persæus*.

Af disse *Danaider* er der vel senere gjort megen Ophævelse, men da de hverken nævnes i *Stamtavlen* eller engang i de *Hømeriske* Digte, saa er det et Spørgsmaal, hvaae hvorvidt de har spilt nogen Rolle i den mythiske Tid og hvordan man da har betragtet dem, medens det er indlysende, at Sagnet om deres Straf i Underverdenen, ved sig at bære Vand i et Sæd, hverken passer med deres Forbyttelse eller rimet sig med den Elterretning i *Bibliotheket*, at *Zeus* lod dem reise ved *Athens* og *Hermes*. Begge Dele pøge derimod paa, at der har været et *Kundskabs* og *Vidskabs* Forhold mellem *Ægyptos*-*Sønerne* og *Danaos*-*Døtrene*, og det samme glimter hvaae igjensom deres *Navne* og igjensom Sagnet om et *Tempel* for *Athens*, som *Danaiderne* skal have bygt paa *Rhodos*; men da *Navnene* saabenar nu er forvirrede og tildeels forvaskede, lader *Forholdet* sig vanskeligt oprede.

Da det var i *Lerna*-*Møns*. Hovedene af *Ægyptos*-*Sønerne* blev begravede, og deraf den *Lernæiske* Vandslange skabte sig, vil Gietningen i alt Fald være paa sit rette Sted ved det tilsvarende *Herkuliske* Arbejde.

JA100

	
Danae og Perseus.	
	

Det er endstels i *Iliaden*, hvor *Zeus* regner Endel af sine *Kjærestes* op, at først finde *Akrisis's*-*Datteren* og *Persæus*-*Moderen* *Danae* deriblandt, men dog nævnes *Persæus* i *Stamtavlen*, som den *Gorgoniske* *Medusas* Bønemand, og derfor er det egentlig, vi har Trang til at vide om: *Bedst* om ham. Denne finder vi da i *Bibliotheket*, men under saamange unyttige Omsvøb, at vi maa tage os iagt for ikke at glemme Sagen over *Snakken*.

Den *Argvriske* *Akrisis* (Vilderside) er nemlig her En af de mange gamle *Konger*, der efter en *Spaaens* er bange for sin *Dattersøn*, og smider ham derfor tilligemed *Moderen* ud i *Straanden*, dog her i en *Kæbe*, som flyder op paa *Oen* *Scriphos*, hvor *Persæus* freles og opledes af en vis *Diktys*, men sendes paa *Ådventyr* efter *Medusa*-*Hovedet* af hans *Broder* *Polydektes*, som i hans *Fraværelse* vil bemægligge sig hans *Moder*. Paa dette *Eventyr* følger et andet om den *Æthiopiske* *Kongedatter* *Andromeda*, som *Persæus* frelste fra en *Hvalfisk* og fik til *Gemaalinde*, og vendte saa tilbage til *Scriphos*, hvor han kontende *Polydektes* ved *Medusa*-*Hovedet*, men som saa ved *Larissa*, af *Vanvare*, til at dræbe sin *Morfader* *Akrisis* og vilde derfor ikke boe i *Argos*, men reiste sin *Throne* i *Mgkæne*.

Hvorvidt nu alt dette staaer i *mythisk* Sammenhæng med *Højtyds*-*Humor*, ved vi ikke, men da *Danae* kan betyde *gavnlig*, og det var et almindeligt Sagn, **JA**at *Zeus* faldt i hendes Skød som en *Guldregn*, maa vi vel slutte, at hun skulde udtrykke *Gavnindhødens* lykkelige Forhold til den *Olympiske* *Rigdom*, og hendes *Søn* maatte da blive *Overfødslysten* eller *Voldgængen*, som Navnet *Persæus* ogsaa godt kan betyde. Dette bestykses ydermere ved *Herodots* *Vidnesbyrd*, at i det *ægyptiske* *Chemmis*, hvor man sagde, *Danaos* var kommet fra, havde man ogsaa bygt *Persæus* et *Tempel*, holdt igjensom *Grækerne* *Riddervelt* til hans *Ære*, og forakrede, at hvergang han lod sig see, blev der *Overfødslyst* i Landet; men hvorledes dette hænger sammen med *Gorgo*-*Jagten*, som er den eneste *mythiske* *Bedrift*, vi med *Sikkerhed* kan tilskrive *Persæus*, det er svært at fatte, saa som *Het* kommer han til at staae for os, igjensom han, efter det saakaldte *Hesiodiske* *Digt*, skal have staaet paa *Herakles*-*Stjødets* uden alt *Fodfæste*, altsaa, om end tæt ved *Jorden*, dog i *Løften*.

Under alle Omstændigheder staaer *Gorgo*-*Mythen* paa sine egne Been, og maa behandles derafter, hvad der saa end bliver af *Persæus*, og det er i denne Henseende mærkeligt, at ikke blot hedder Een af *Danaiderne* *Gorgophone* (*Gorgosbøne*), men *Ser* af *Ægyptos*-*Sønerne*, som betyde til de *Heriske* *Danaider* siger at have havt *Gorgoniske* *Mødre*, saa det Hede seer ud som en *Arve*-*Krig* eller *Familie*-*Fejde*.

JA100

	
Gorgonerne.	
	

Vi har allerede af *Stamtavlen* oplyst *Gorgonerne's* *mythiske* *Bedst*, som *Døtre* af *Pontiderne* *Phorcyas* og *Keto*, og vi har skitmet deres *historiske* *Hjemstavn* i *Ægypten*, saa naar vi høre, at *Athene* var meget bister paa *Medusa* (*Grubbersken*), der vovede at maale sig

med hende, da kan vi, hvad end Mythograpnerne siger, umulig tænke paa "Skionhoi" som Athene ikke havde, og som Medusa vist heller ikke gjorde Forbning paa, men vi maae nødvendig tænke paa hvad de Begge førde i deres Skjold, altsaa paa Vidukub, og da den *Græske* Athene selv var af ægyptisk Oprindelse, synes hun ganske rigtig, som flere Mythologer har bemærket, naar hun bestrider Medusa, at fægte med sin egen Skjægge, men det maatte vi Alts, naar det faldt vor Skygge ind at sætte sig i vort Sted. Forholdet mellem den *Græske* Athene og den *Ægyptiske* med Tilnavn *Medusa* bliver da omtrent det Samme, som imellem *Dunastjerne* og *Ægyptus-Solmeris*, saa det er intet Under, at her som hist Forevædet maa springe, men Forskiellen er, at Athene gaar grundigere tilværks og vinder et Hoved, som hun ikke behøver at maae ned i en Mose, men kan, til alle sine Fienders Skærk, med *Ære* føre i sit Skjold.

At hvem det derfor end skal være, *Persus* ukendtes, saa er det klarlig *Athenes* Ærende, han rytter, ligesom vi da ogsaa af *Bibliotheket* lære, at det er hende og *Hermes*, han skylder saavel sin Udfrøning som sin Lykke og Seer.

Uagtvedt deres Ledsagelse kun han nemlig først til de gamle *Graus*, som her er blevet til *tre* og kaldes *Engo*, *Memphredo* og *Deino*, og alle tre lige gode om eet Øie og een *Tand*, der gik paa *Omgang*, men blev nu underveis opsnuppet af *Persus*, saa de *Graus*, for at faae deres Føitighen igjen, maatte viae ham *Vei* til *Nympherne*, der havde *Fodvingerne*, *Skratzen* og *Hjallebatten*, som han ikke kunde undvære. Udruetet tillige af *Hermes* med en *Demon* *Sogli*, lød han nu til *Okeanos* og overraskede *Gorgonerne* i *Sovee*, hvor de laae med deres *Slange-Læder*, *Vildsvinstænder*, *Kobbernæve* og *Guldvinger*, og *forættende* alle hvem der saae paa dem. *Persus* vendte derfor Hovedet til den anden Side, og opledede i sit blanke Kobberrøjld Billedet af *Medusa*, som var den eneste *Dødelige*, og lod *Athene* styre Haanden, saa Hovedet kom af i en *Haast*, hvorpaa *Persus* skyndte sig bort med det i Skratzen. Vel vaagnede de to udødelige *Gorgoner* (*Sheino* og *Euryale* [Sæverhed og Vidfærlighed]) og satte efter ham, men da *Hjallebatten* gjorde ham usynlig, slap han dog lykkelig fra dem.

Under Hjelmen sort, ei rød,
Som en *Tanke* Flugt han skød!

Da han saa kom hjem, fik hver Sit, thi *Hermes* bragte *Nympherne* hvad der var laant hos dem, og *Medusa*-Hovedet tog *Athene* og satte det midt i sit Skjold.

Alt dette klinger i det mindste mytisk nok, naar man undtager de overflodige *Nymphes*, som vist har 1**2**3**4**Mythograpnen eller en daarlig Digter til Stamfader, thi *Fodvingerne* eller *Luftskierne* havde jo *Hermes* selv at haane til, og *Hjallebatten* plejede kun at berge hos *Hæde*, hvem den ogsaa i Skjolddraget udtrykkelig hjemles, saa det kunde i det Høieste være *Kibiis*-*Skratten*, han skulde fare vild om.

I *Bibliotheket* anmærkes kun loelig, at af den døende *Medusa* udsprang haade *Vingo*-*Hestes* *Pegasus* og *Geryons*-*Faderen* *Chrysaor*, som begge skyldte *Poseidon* deres Tilværelse; men i *Stamtavlen* finde vi ikke blot at *Pegasus* foer i eet Spring paa *Olympen*, hvor *Zeus* bærer ham til at trække *Troens*-*Vognen*, men ogsaa at *Chrysaor* ved *Okeanos* *Kallirroe* blev *Stamfader* til en heel *mytisk* Slægt, der vel var meget styg, men dog helst mærkværdig. Det var nemlig *Geryon* og *Echidna*, *Kerberus* og *Orthos*, det *Lernaiske* *Hjdre* og *Chimæra*, *Sphinx* eller *Phix* og den *Nemaiske* *Løve*, som de følgende *Hæte* og især *Persiden* *Heraakles* var beskikket til at udrydde.

At *Medusa*-Hovedet forestær sine Skaader skal for *Resten* naturligvis sige, at der er et grubende *Bædderi*, hvorved Livskilden bliver bundfrossen, og det er en *Sandhed*, som *Philosophiens* *Historie* kun alt for klarlig stadfæster.

Bellerophon, Pegasus og Chimæra.

Efter *Stamtavlen* var *Echidna* (Øglen) en Datter af *Chrysaor* og *Kallirroe*, hæbten døelig *Pige* og hæbten gruelig *Slange*, som i sin *Roveliste* formåede 1**2**34 sig med den *Tyrhønlis* *Vind*, altsaa *Otensværet*, og fødte, blandt andre *Ulyxer*, den idelprudente *Chimæra* med tre Hoveder: en *Løves*, en *Geds* og den *Drages*, men om *Pegasus* og *Bellerophon* siges der ikke meer end netop at de gav *Chimæra* *haan*saar.

Efter *Bibliotheket* er nu *Bellerophon* kun en *Sønnesøn* af *Sisyphus* i *Korinth*, som er blevet mest berømt af den store *Steen*, han i *Skyggeriet* bestendig fogearves ma trille op ad Bakke, men af *Pindar* høre vi, han havde des ogsaa *Ded* for at være en *Søn* af *Poseidon*, og noget saadant maatte han vel være for at bestaa den fortvilede *Kamp*.

Hvordan nu *Pegasus*, som skulde bære ham høit tilveirs, var dalet efter det store Spring; han ved *Fødelien* gjorde hait op paa *Olympen*, derom veed vi intet, kun viser man os i *Kilden* *Hippokræne* (*Hestekilden*) paa *Masebjerg* *Heilken*, et Spor af hans *Hov*, da han traadte øjeblik; men hvordan *Bellerophon*, eller, som han egentlig skal have hedt *Hipponos* (*Hestehoi*), kom paa *Ryggen* af ham, det fortæller *Pindar* meget ordenlig; thi efter hans *Sigende* var det *Athene*, som først ved en *Drøm* valde den slumrende *Åvalide* til *Daaden*, og siden laande ham *Guldbiddelet*, som *Pegasus* maa bytte.

Om *Kampen* selv med *Chimæra* hører vi ikke andet end hvad der fulgte af sig selv, at det var en *Fægtning* i *Luften*, og siden blev *Helten* kun almindelig bekendt ved den hemmelighedsfulde *Mine*, hvorved *Ånden* begreder.

1**2**34**5** Hans tause Omvanken, af *Guder* forhaadt,
Paa *Vildereds*-*Marken*, alene, forlaadt;

men ogsaa her kommer *Pindar* os tilhjelp med den vigtige *Oplysning*, at *Helten*, da han troede sig fast i *Sidelen* paa den *vigele* *Hest*, ville paa egen *Haand* have svunget sig op til *Guldrne* paa *Olymp*, hvad naturligvis bekom kun meget lide.

Paa sin *Olympiske* *Herrefærd*
Græsrytter blev han ved *Jorden* her!

At han nu derved har faaet en *Skæve* *løe* og har siden tolket selvebild om, til han døde, det er rimeligt nok, men at han ikke blev et *advarende* *Eksempel* for de utalige *Græsrytter*, *Pegasus* siden har gjort, det lader sig vist nok kun forklare af de gode *Tanker*, maadelige *Hoveder* gjerne har om sig selv.

Man sees for *Resten* let, at *Bellerophon* eller *Hipponos* udtrykker *Strøvsigheden*, der sætter sig op at råde paa *Hotræveheden*, og hvad han skulde bekæmpe med *Held* maatte da nødvendig være et *Luft-Kæstel*, som vi endnu efter *Franskmændene* kalde en "*Chimære*", og at *Grækerne*, usigt den frygtelige *Beskrivelse*, omtrins har ment det samme, tør vi nok slutte saavel af *Chimæras* *stindige* *Byrd*, som af hendes utænkelige *Skikkelse* og *Overvindele* i *Luften*. Hvordan dette passer sig med hendes *Afkom*: *Sphinxen* og den *Nemaiske* *Løve*, faaer vi siden at see.

1249

Kadmos og Harmonia.

Allerede i *Stamtavlen* læser vi, at *Kadmos* blev gift med *Arce* og *Aphroditas* Datter *Harmonia* og havde med hende en *Søn*, *Polydor*,

og fire Døttre: *Ino* og *Semele*, den rosenkinde *Agave* og *Automeo*, som fik den langsigtede *Artemis*.

Om det end derfor kan synes os rimeligere, hvad et andet Sagn melder, at *Harmonia* var fra *Samodrak* (*Samothrake*), saa var dog sikkert i *Bootien*, hvor *Mjghen* har hjemme, dens Sammenhæng ontrent, som vi finde den i *Bibeldøder* og nu skal høre.

Kadmos var paa *Jaders* Side Bekendtskabsmand med *Danaos*, eftersom de Begge havde *Prosciden* og *Ighis* til Bedsteførelde, men medens *Belos* blev i *Ægypten*, vandrede hans Brøder *Agenor* ud og gikde sig i det Fjerne med *Telphassu*, som bofte han Sønnen: *Kadmos*, *Phonix* og *Kilix* og Datteren *Europa*. Da indsejler *Europa* forsvandt, saa jeg *Agenor* haade *Moderen* og Sønnenne ud at lede hende op, og, hvis det ikke lykkedes, da aldrig mere at komme for hans Øine, hvorfor de da ogsaa blev borte, og da de ikke kunde finde *Europa*, gik hver sine Veie. *Phonix* gik til *Phonicien*, *Kilix* til *Kilikien* og *Kadmos* gik med *Telphassu* til *Thrakien*, men efter *Moderens* Død til *Grækenland*, hvor han adspurgte det *Delphiske Orakel* om *Europa*, og fik til Svar, at bende skulde han ikke bekymre sig om, men sage *Aaxten* Ke til *Venerer* og bringe en By, hvor han lagde sig. Det gjorde han da ogsaa, fulgte troelig en af *Pelagos* Kir, som blev ved at bisee foran ham ligefra *Phokis* midt ind i *Bootien* og styrtede saa, hvor *Theben* nu ligger, og hvor han byggede *Borgen Kadmos*. Da han indsejler vilde offer Kom til *Athene* og sendte En af sit Folge til *Ares-Kilden* for at hente Vand, da laae der en *Drage*, Søn eller Tjener af *Ares*, og dræbde alle hvem der kom til *Kilden*, hvorover *Kadmos* blev histret og gav *Dragen* sit Lovløst, men naaede efter *Athens* Raad dens *Tænder*, og saa da snart en heel Flaak *Kæmper* i fuld *Rustning* mytre op af *Jorden*. Somme siger, han blev selv bange for dem og stred *Steen* efter dem, hvoover de, som ikke vidste hvor *Stenene* kom fra, blev maaned og sødelagde hverandre, men alle er enige om, der blev af de saakaldte *Spærter* kun *Fem* levende igjen, ved Navn *Echion*, *Idæus*, *Rhönias*, *Hagerenor* og *Pefor*.

Vel maatte nu *Kadmos* i otte Aar tjene *Ares* for *Dragen*, han havde dræbt, men saa skaffede *Athens* ham *Konens* og forligde ham med *Zeus* og alle *Olympierne*, saa de ikke blot gav ham *Ares*' og *Aphroditis* Datter tilægte, men forlod *Himmelen* og kom Allesammen til hans *Bryllup* i *Kadmos*. Selv foretredt han sin *Brud* et Støt og det berømte *Halsbaand*, et *Arbejde af Hephaistos*, som *Kadmos* enten havde faaet af ham selv eller paa anden og tredje Haand giennem *Zeus* og *Europa*.

Hvilken Opsigt nu især dette *Olympiske Bryllup* i *Aaxen* *Theben* maa have gjort i *Grækenland*, kan vi allerede slutte deraf, at, efter *Phidias* istaendes *Brødsangsen* af alle *Muserne* i *Chor*, og, efter *Andres* Sigende, kunde Folk endnu huske det Vers af *Sangen*:

Mellem *Alt*ing, stort og smaat,
Leid er smit og *Kisert* er godt;

ja, endnu i *Keisertiden*, melder *Pausanias*, der var dem i *Theben*, som vidste at fortælle, hvorpaaalv *Muserne* havde staaet, da de sang.

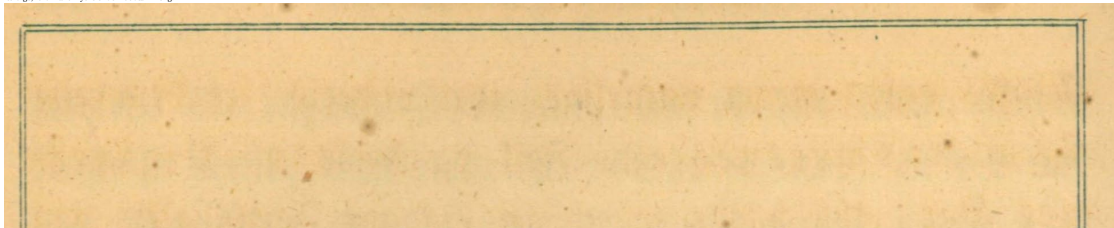
Trods Alt dette havde *Kadmos* og hans *Afkom* dog saa lidet *Lykken* med sig, at "Kadmoiske Seire" blev i *Grækenland* et staaende Udtryk for hvad der ved syndes glimrende Held, men var dog i grunden ubodelig Skæde, og hermed stemmer de *Thabonske* Sagn, hvorefter *Kadmos* og *Harmonia* selv paa deres gamle Dage maatte gaae i *Landflygtighed* til *Enohelverne* (*Aalene*), hvor de selv blev til *Slanger*, og *Ulykken* blev ved at forfølge deres *Afkom*, til den udslede i *Bootien* med de usædvanlige *Brødre* *Enokios* og *Polykios*.

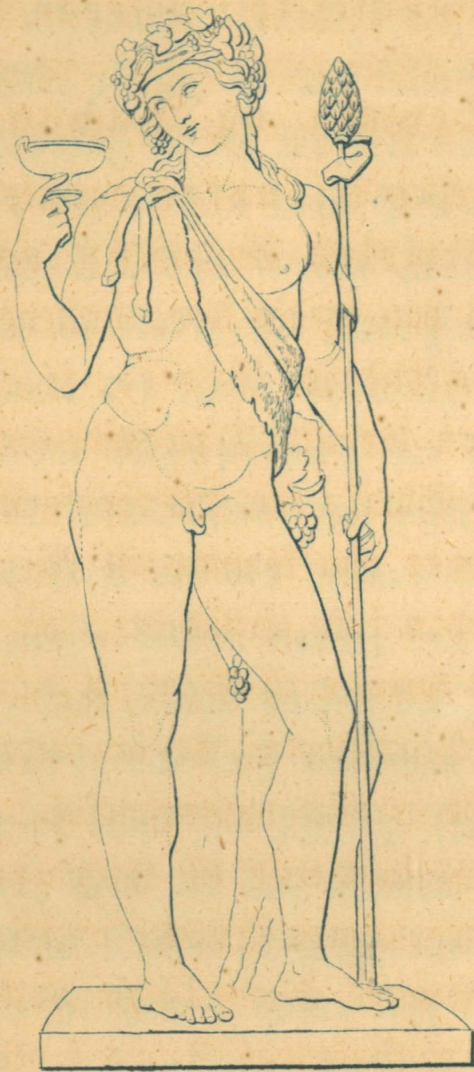
Hvad nu især de fire *Kadmos-Døttre* angaaer, da har vi allerede hørt, hvilken *Sorg* *Automeo* fik, thi hun var den uhykelige *Moder* til *Akron*, som blev røbt af sine egne *Hunde*, og vi skal strax høre, hvor *dyrt* *Semele* maatte lide sin glimrende *Helhed*, medens *Ino* druknede sig selv i *Vaand*, for at blive til en *Haifru*, og *Agave* senderrev sin egen *Sen*, som hun tog for et *Rowdy*.

At nu dette er en historisk Mythe om en *Phonicien* *Indvandring* eller *Landgang* i *Bootien*, ontrent samtidig med den *Ægyptiske* paa *Peloponnes*, derom *Aaxen* vildele ikke engang *Herodot*, og vi har langt mindre *Frøstelse* dertil; men naar *Herodot* mende, at det var især *Agonau-Skriften*, *Grækerne* havde *Kadmos* at takke for, og som han igjen maatte takke for sin *Vigtlighed*, da er det ligesom naar man hos os tilskriver *Bojstrækker*-*Konsten* allehaande *Umuligheder*. *Skriften*en indholder sig nemlig gjerne, at med ham springer *Athene* immer i fuld *Rustning* ud af *Akronens* *Funde*, men *Æfartyt* lærer os, at selv uden *Pen* og *Blæk* og *Bojstrækker*-*Øvret* kan *Amden* udrette store Ting, men at uden *Aand* kan de *Andre* slet Intet giøre, som er værdt at nævne. Skjøndt det derfor er troelig nok, at *Phonierne*, saavel som *Ægypterne*, har bragt *Bojstrækker* med sig til *Grækenland*, saa viser dog *Kadmos-Mjghen* os, at hvad der ved denne *Lørlighed* gjøede Opsigt, var noget ganske *Andet*, nemlig den store *mythiske* *Vesti-Virkning*, som opstod mellem det *Indvandrings* og det *Fremmede*, var først saerbar *Fremtid*, og endes vel siden at blive saa *klarlig*, som noget *Ægyptisk* kunde være, men bar dog *Spiiren* i sig til uopforlig *Spild* og aldens *Ulykke*. Ligsom derfor *Telphassu* betyder *Duun* fra det Fjerne, altsaa den fremmede *Spandens*, saaledes er *Førliget* mellem de *Græske* og *Grækenlandske* *Myther* afprøget i *Sooprosket* med *Olympierne*, selv om Navnet *Kadmos* ikke betyder *Sooporen* og *Harmonia* *Sammenføjningen*; og *Muse-Chorets* *Sang* ved *Brylluppet* forklarer sig selv som denne *Poetiske* *Virkning*, den *mythiske* *Forbindelse* nødvendig maatte have. De uhykelige Folger (s. s. *Aaxen*) skildres ogsaa meget naturligt, idet vi deels see dem reise sig af *Kadmoernes* egne *Fæi* og deels af *Argivernes* *Had*, thi baade er ethvert saadant *Førlig* altid paa den *Klopes* *Side* i grunden labt, og den *Ægyptiske* *Sl*, som havde sit *Sæde* i *Argos*, maatte være uførlig mod den *Phonicien* i *Theben*.

Semele og Bachos.

Bachos eller *Diomysos* nævnes netop i *Stamtavlen*, som *Semeles* Søn med *Zeus*, og selv i *Bladen* afværliges han meget kort, tikkende for en *Delning* med til den medlidende *Thetis*, ja, hvor godt man end i *Odysseens* lader sig *Dræerne* smage, drikker dog slet Ingen hans *Skaal*, saa det er først i de saakaldte *Homerske Hymner* han kommer til *Ære* og *Værdighed*, men siden faaer han fuld *Erstening*, og til, naar *Mythopogierne* kommer til *Bachos*, gaar det dem, som Saamange paa *Vinskjædeven*, de kan aldrig blive færdige, fordi hans *Mythe* er dem udtømmelig.

Bacchos.

Holder vi os imidlertid til *Hymnerne* og *Bibliotheket*, som ugenælske stemmer overens, da hæv vi, at *Here*, som misundte *Semele* sin Lykke, narrede hende til at udbede sig et Besøg af *Zeus* i hele hans *Glands*, hvorved hun hensemluede, da han kom med *Torden* og *Lynlid*. *Bacchos* var da kun et søs *Maaunders* Foster, men *Zeus* vakkede ham dog som en *Brand* af *Ilden*, sydede ham ind i sin *Lænd*, og lod ham siden opfostre, først som en *Pige* hos hans *Moster Ino*, der var gift med *Kong Athamus* i *Orchomenos*, og derpaa, da *Here* (*Aeschavilde* slaaet dem med *Vindviid*, som et *Kid* hos *Nympherne* i det *Arabiske Nyssa*, hvorfra han fik Navnet *Dion-Nyssa*.

Da nu *Bacchos* blev stor og havde opfundet *Vinaæsen*, gjorde *Here* vel ogsaa ham uvuittig, men efter at have flakket om i *Ægypten* og *Syrien*, kom han sig vel *Gudenmoderen Zeus Hjelpe* i *Phrygien*, gjævde et seerisrig *Tog* til *Indien*, og vandre saa tilbage til *Thræken* og *Grækenland*, hvor de alle foer Ild, som foragtede ham. Vel maatte han, efter *Bibliotheket*, som efter *Illaden*, flygte ned til *Thetis* for den *Thrakiske Kong Lykurg*, som med sin *Pyg* adspiltede hans *Kvinde-Følge* (*Bacchantinderne*), men snart gik dog *Lykurg* fra *Forstanden*, indfihle sig, han beskar en *Vinstok*, da han skar *Hovedet* af sin egen *Son*, og blev opfret af *Landsfolk*et. Ei bedre gik det *Pentheus*, *Echions* *Son*, i *Theben*, (som venetig havde stolt *Kadmos* fra *Thracien*), thi hans egen *Moder Agone*, *Moster* til *Bacchos*, tog ham for et *Rovdyr* og sønderrev ham, og selv i *Argos*, hvor *Persesus* skal have gjort *Modstand*, blev dog *Kvinderne* saa ræsende, at de foer vildt over *Bjerge* og *Dale* og aad deres egne diende *Bær*.

Det sidste og største *Vidunder*, som fortælles, er det, at da *Bacchos* var gaet ombord paa et *Tyrrenisk Skib*, for at selle til *Naxos*, bandt *Mandskabet* ham og vilde søge ham til *Slave*, men han gjorde dem saa gale at de sprang overbord og blev til *Marvin*, enten det saa var, som der staaer i *Bibliotheket*, ved det *baade Mast* og *Aarer* blev til *Slanger*, eller, som det langt smukkere (*Aeschyl*)der i *Hymnen*, ved det, han forvandlede sig selv til en *brølede Lave*, og *Sikket* til en *Vingard*, hvor *Ranterne* muede sig om *Mast* og *Tog*, og *Dækket* flød med *Druesaft*. Om det var ved samme *Lelighed*, *Bacchos* traf *Ariadne* paa *Naxos*, vreed man ikke, men hun nævnes dog alt i *Stamtaalen* som hans *Gemalinde*, og strax efter nyvævnte *Schachs* fortæller man os, han hændte sin *Moder Semele* tilbage fra *Hades* og forde hende under Navnet *Thone* (*Duf*) i *Triumph* med sig op paa *Olympen*, hvor ogsaa *Ariadne* blev ved at være evig ung.

Dersonu nu *Bacchos* ikke var andet end en *Drakenholt*, der træk om med sine *Svælvæder* og forvandlede skikkelige *Folk* *Koner* til værre end *fulde Fiskerkjæftinger*, eller *daede* dog *Bacchos-Mythen* ikke til andet end til *Malerier* af *Vinhesten* og *Skilth*er for *Vinhuuse*, da havde vi alt opholdt os for længe derved, men da maatte *Grækerne*, ved at foragde saa sandstet og smaglet et *Vær*, ogsaa alldes have gjemt sig selv, saa de maatte bogstavelig have gjort det i *Fuldkab* og vilde da, ligesom tvore *feste Nattesangere* om *Bacchos*, sagtens angret det, naasart de blev *ædret*. Der behøves imidlertid ikke megen *Dybsindighed* til at oplyse, hvad det forvandede *Grækerne* med *Bacchos-Mythen*, og selv til en vis *Grad* med *Bachantet*, thi de fortæller os selv, at disse *To* var *Forældrene* til *Syngespillet* i begge sine *Skikkelser*. *Tragedien* saavel som *Komedien*, ja *Ædels* skal selv have fortalt, at han skrev sin første *Tragedie* efter *Befaling* af *Bacchos*, som (*Aesch*)aaenbærede sig for ham i *Dramme*. Her har vi da ikke blot en god *historisk* *Nogel* til det *mytiske* *Muse-Chor* ved *Kadmos-Bryllup*et, men vist ogsaa en god *historisk* *Forklaring* af den *Thebaniske* *Bacchos-Moder Semele*, som *Heclyster* til *Symmelas* (*Chorsangen*), uanægtlig den *Smukkeste* af alle *Kadmos-Døttrene*, i hvem den *Olympiske Zeus* godt kunde være bekendt at forøkte sig. Naar vi da med *Pindars* "sithbeholdende *Sang*" for *Die*, tænke os deres *Tip-Oldemoder* som *dramatiske* *Chorsange*, hvort *Østerlandiske* *Myth*er forhaand sig med *Græske*, da er vi paa en *Maade* selv *Tilkaerre* ved *Opførelsen* af det "*Thebaniske* *Bryllup*", af "*Bacchos-Fødselen*" og af "*Semeles* *Himmelfart*" som *Thyone*, med *Duften* af det *Himmelske* *Stuert*. At nu saadanne *dramatiske* *Chorsange*, der forholdt sig til de berømte *Attiske Syngespil*, som *Natur* til *Konst*, som *Myth*er til *Fabel* og som *Muljvæder* til *opvakte* *Hovæder*, kunde sætte *Græker* i *Fry* og *Flamme*, det er jo intet *Under*, da man harer, at endnu kan en *Sangerinde* blot med sin *Stemme* fortylle *Nordamerikanere*; men at *Theatret* altid ligger nær ved *Bachantet*, og at hele dets *Tyfler* ma ligesom ved en *Zeus*, det undgik heller ikke *Grækerne* *Opmærksomhed*, og naar det tiltrækker sig *Væde*, da gaer det et *Lys* op over *Bacchos-Sagnene*, der vel ikke klarer *Alt*, men lader os dog allevegne skinte *Sammenhang*en og viser os klarig *Grunden* til al *Forvirring*. Vi kan saaledes godt see, at *Vinen*, som, selv efter *Brandstøvets* *Opløst*, og selv hvor man ingen *Vinguarde* har, spiller en betydelig *Rolle* i *Menneskelivet*, maatte, baade til det *Bedre* og til det *Værre*, spille en endnu langt *Større* i *Oldtiden*, især ved *Vinaæsens Indførelse* i et *Land*, da det maatte gaae *Mange*, som det gik *Noah* eller *Synballiden*, og det er husit mærkeligt, at med hans *Bachant* fortæder sig ogsaa et lille *dramatisk* *Opera*, som viser os, hvor naturlig denne *Forbindelse* falder. Gaer vi nu lidt *dybere*, og betænker, hvad *Vinen*, som et ægte *Naturprodukt* og uden al *Miljøing*, kunde og maatte være for *Mennesket*, da maas vi med *Ædeltogen* i *Opførsen* selv kalde den en *Green* af *Nektar*. *Huden*, og den bliver os af sig selv et *Billede* paa *Stavets Opløvelse* af *Aanden*, saa den forværed *Sammenblanding* af *Billedet* med *Grundtanthen*, og selv denne *Sammenblanding* *Foragtede*, som et *Olympisk* *Mysterium*, var i *Hedenskabets*, *Billededrikelens* og *Afguderiets* *Dage* umdgaaelig.

De vittige *Græker* mærkede imidlertid selv godt, at *Bacchos-Sagnene* var i *Vildereis*, som et *Hvite* *Margener* efter et stort *Drækkelig*, og de prøvede paa at bringe lidt *Orden* tilbage ved at antage, der var to eller tre *Dionysaer*: en oprindelig *Olympier*, *Semele-Sommen* og vel endnu en *Ammonisk* eller *Africansk*; men det gik dem over *Magen* at opføre *Forholdet* og de naeides derfor sænbnlig, som *Herodot*, med et tænke, man havde faaet *Bacchos-Dyrkelsen* fra *Ægypten*, hvor den var ældgammel, og siden selv gjort *Mythen*, saadan som *Hesiod* og *Homer* gjorde *Samange*. Vi kan derimod godt skænte, at *Grækerne* havde en ældgammel *Myth*e om *Opførsen Zagreus*, som en *Søn* af *Perce*, *Loosphone* med *Zeus* i *Slangelignelse*, der vel blev sønderrevet i *Striden* med *Oigantierne*, men blev, da *Athene* bragte *Zeus* hans *Hjerre*, lyslevende paany, og kempede for *Olympierne* som en *Lave*, og det er en *Vin-Myth*e, som har naturlig *Betydning* for *Menneske-Livet*, saalænge der endnu findes *Registiring*, som altid er forbundet med en *Slags* *Raus*. Vi kan fremdeles skænte, at *Bacchos-Navnet*, der paa *Østerlandsk* betyder *høflig* *Attraa*, ma, saavel som *Chorsangen* og *Vinaæsen*, være kommet til *Grækenland* med *Phonierne*, og have skabt *Sagnet* om *Semele-Sommen*, hvem man naturligvis tillagde hele *Vinaæsens Historie*, fra *Indien* og *Ægypten* lige til *Theben* og *Argos*.

Endelig kan vi i *Sagnet* om *Dionysos*, som *Ammons-Sommen* fra *Lubens*, der paa *Kreta* holdte *Strid* med *Kronos* og alle *Titanerne*, ikke blot finde tydelige *Spor* af det *Ægyptiske* *Elements* *Strid* med det *Phoniske* i *Grækenland*, men ogsaa *dmkle* *Spor* af en *delig* *Vin-Myth*e, der minder os om *Livets* *Træ* i *Paradis*, thi i dette

Ammonske Sagn hos *Dødsr* finder vi *Amalthæus Fjeldsøhorn* skildret som et *Puravild* med de mest levende Farver, og midt i Haven, fragtfuld og immens, hvor *Fuglene* syngte af Natur mere harmonisk end nogen Konst kan lære, hvor al Verdens Blomster udfulte deres Sødme, og hvor man ikke seer et eneste *affaldet* eller usunde Blad, der oplødes *Oljergas* i en *Åndelørens-Grotte*, som spiller *Assort* alle smukke Farver, og er klart oplyst af Solskin, men dog med kintlige Skygger.

For Resten maae vi ikke oversee det mærkelige Træk, at *Semle-Sønnen*, da han hørsig *Olympen*, tog *Hephaistos* med sig, som ad og sturmede paa *Leros*, thi det er vigtig sagt, at kun *Bachos* kunde løfte den Knobling til Skyerne, og der er en dyb Sammenhæng mellem Sang-Rusen og Billed-Dyrkelsen.

Phix eller Sphinx og Odip.

I *Stamtaalen* kaldes Sphinxen *Phix* og betegnes ikke som *Chimærus Sjøter*, men som *hendes Datter* med *Grygøns Fødsel* *Orythos*, og det nævnes blot, at den blev *Kadmoernes* Ulykke, uden til Oplysning om, *hvorledes*, saa hvordan baade *Sphinxen* og *Odip* har seet ud i *Mythen*, førend de *Attiske* Digtere fik *Fingre* paa dem, det skal Igen let kunne sigs.

Eller *Bibelsøfner* havde *Sphinxen* et *Jomfru-Ansig*, *Lave-Krop* og *Fugle-Vinger*, var sendt af *Here* for at pine *Thebanerne* med en Gaade, som den havde lært af *Musæus*, og leirede sig derfor ved *Landsveien* over *Phiv-Bjerg*, hvor den tog alle dem af Dage, som ikke kunde sigs, hvad det var, der kan havde een Stemme, men var baade *firbenet*, *tobenet* og *trebenet*? Denne Gaade kunde Ingen gjætte uden *Kadmoeren* *Odipus* (*Fødding*) som svarede: det var "Menneske", fordi vi gaar paa *Fire*, men vi er smaa, siden paa *Ti*, og naar vi bliver gamle, tager vi Klæppen til *Ås*, og det tredje *Ben*; men saasomt *Sphinxen* hørde det, styrtede den sig selv i *Afgrunden*.

Denne *Deel* af Sagnet betragtes bedst for sig selv, som en *Fabel*, der vil sigs, at *Hammerk* er en *Pentelios*, men fulder bort af sig selv, saasomt dets *Hemmelighed*, som er *Tombel*, opdaages; thi *Phix* betyder *Sminke*, og *Fodpaenden*, som *Fodklø* løser, man kan lee ad, men dog kan den *dybere* Mening ogsaa lege *Skul* deri, at "Menneske" kan bløndes, til han kender sig selv Igen om alle *Forklæninger*.

Dette *Fix-Fix* er nu saaledes knyttet til *Kadmos*-Sagnet, at da *Kong Labdakos* (*Stambak*) en *Sønnesøn* af *Kadmos*, var omkommet, hændtallt paa samme Maade som *Peribæus*, spillede i hans *Søn* *Mindreaarighed* den besættede *Tragedie* med *Amphion* og *Niobe*, men da den var ude og *Niobe* *forstøret*, kom *Labdakiden* *Lajos* (*Steenbåder*) paa *Thronen*, og han vilde ingen *Børn* have, fordi det var ham spaaet, han skulde stude for sin egen *Afhom*. I en *Ruus* gjendte han imidlertid sig selv og blev *Fader* til *Odip*, som vel blev ukast, men frelst, og dræbte siden i *Uvidenhed* sin *Fader*, hvorpaa der blev udraabt i *Theben*, at hvem der kunde gjætte *Sphinxens* Gaade skulde have baade *Thronen* og *Enkelvdrømmen*, og saaledes, siger man, blev den *ulykkelige Kadmoer* vidende sin egen *Møders* *Mand*, og *Fader* til de *usædvanlige* *Tvillinger*: *Eteokles* og *Polynikes*, som strødes om *Kronen*, til de faldt Begge.

Da nu *Odip* *aaenbar* skal være den *Thebanske* *Vilmand*, da *Dromningen* *Leokate* eller *Epikastros* (*Ås*)s *Navn* peger paa *Aphroditens* *Tryllebehe* (*Okeston*); da *Eteokles* og *Polynikes* ventelig skal betyde *Grundbrat* og *Trætteklær*, og da det endelig er fra *Argos* *Polynikes* faar *Hjælp* ogger til at bestemme *Theben*, saa det Hele vil betragtes som en *Forspø*-*Møgø* om den *Pheniziske* *Storbede* *Undergang* i *Grækenland*, og det er i alt *Fald* kun fra *deres* *Side*, det *her* velkommer os.

Man har ellers ogsaa fortalt, at da de *usædvanlige* *Tvillinger* blev brændt paa samme *Baal*, skilte selv *Lærne* sig af og kunde ikke bringes til at flyde sammen, og svarede de til deres *Navne*, da følger det af sig selv, thi *Dorskehed* og *Baldtrighed* udelukke hinanden.

Dioskourerne.

Der er to *Tvillinger*, som kan har *Møder* sammen, da den Eine har *Zeus* og den Anden et dødeligt *Menneske* til *Fader*, men som, desuagtet, er saa ganske eet *Hjerte* og een *Sjæl*, at da *Døden* skilte dem ad, vilde *Gude-Sønnen* ikke modtage *Udødeligheden* paa *Olymp*, med mindre han maatte dele den med sin *Tvilling*-*Broder*, hvad ogsaa blev bevilliget, naar han igjen vilde dele *Dødtogens* *Kaar*, og nu er de Begge hveranden *Dag* i *Hades* og hveranden paa *Olymp*.

Denne *Fællesskabs-Møgø* er saa dyb og delig, at den ei trænger til berømte *Navne* for et blive *ubødelig*, men har meget mere nu over *tusinde* *Aar* slabt *Fægtmesteren* *Polydeukes* og *Mesterkiddens* *Kæstors* *Navne* efter sig, uden at *Nogen* har kunnet opgaade, hvor *Ås*-*Ås*-den *Kærlighed* kom fra, da *Mythen* *aaenbar* ligesaa lidt har *Møder* som *Fader* tillades med *farvættede* *Spartanske* eller *Ætoliske* *Leds-Sønner*, om hvem man ellers slet ikke veed andet at fortælle, end at de var *Opsau* med paa *Vildsvins-Jagten* ved *Kalydon* og paa *Toget* til *Kokchis*, og at de faldt for to *Messenske* *Brodre*, hvis *Brude* de havde runet. Man seer imidlertid godt, at *Mythen* har for været henført til de *Kaldiske* *Brodre* *Jasion* og *Dardanos* og sat i *Forbindelse* med *Tvillingernes* *Himmeltegn*, hvis *Sjerner* altid ved *Opjag* og *Vedjag* følges ad, og *Omlytningen* er da et af de *Opfyldte* *Tvillinger*, hvæst af det *oryonautiske* *Jærtegn* under en *svær* *Storm*, da de himmelske *Tvillinger* i *Straale-Skikkelse* skal have sat sig paa *Hovedet* af *Kæstor* og *Polydeukes*, som undervejs var indviet i de *Kaldiske* *Mysterier*.

Vi kan derimod forestaa, at selv *Tvillingernes* *Himmeltegn*, hvor vist saa end de *Tyriske* eller *Orakle*-*Skipper* havde strøret paa det, umulig kunde *straalet* *mytisk* ud af *Menneske-Munden*, hvis der ikke i *Menneske-Hjertet* havde været en *dyb* *Følelse* af det vildeherlige *Fællesskab*, *Kærlighed* kan skæde mellem *Hjertens* *Vømner*, hvor *fønskelige* de end ellers maatte være, saa de vil leve og døe med hinanden. Dette *Fællesskab*, der i *Norden* udviklede sig *historisk*, som et *Fostbroderskab*, opfyldte *Grækerne* *naturlig*, som det egne *Tvilling-Mærke*, og vil vi see, hvordan de forsmulde sig *Hemmeligheden*, behøve vi blot at lise, hvorledes *Heraokles*, denne *udødelige* *Helt*, blev *Ås*-*Ås*-*Tvillingbroder* til *Iphikkles* (*Kraftskyggen*); men vi maae heller ikke oversee, at det var i den *Spartanske* *Forfattning* *Fællesskabet* fremtraadte med *glimrende* for *Grækernes* *Øine*, thi det er, hvad der baade har talt for *Kæstor* og *Polydeukes* og skabt Sagnet om *Orestes* (*Bjergboen*) og *Pylædes* (*Halsboen*), som altid følges ad.

Vil vi nu see, hvad den *ligesaa* rige som *dybe* *Tvilling*-*Mythe* har at betyde under alle *Himmelsge*, hvor *Menneske-Livet* faar *Held* til at udvikle sig, da er *naturligvis* *Indbildnings-Kraften* og *Forsænden* et *Par* *Tvillinger*, som det fælles *Moder-Hjerte* kan og skal *ugløselig* *fæstnede*, og det vil *historisk* vise sig i *Forholdet* mellem *Mund* og *Pen*, som *Tvillinger* af *Mødersmødet*, der ogsaa kan og skal *die* *Ondt* og *Godt*, *leve* og *døe* med hinanden.

Vil vi endelig see, hvordan *Grækerne* tænkte sig *Muligheden* af et *saadant* *virkelig* *Fællesskab*, da skal vi lægge *Mærke* til *Navnene* paa det *Førspand*, som *Here* og *Hermes* *foræred* *Tvillingerne*, thi *Phlopeos* og *Harpagos*, *Exalltes* og *Kyllares* er *aaenbar* saaledes *parrede*, at de kommer ikke af *Stedet*, uden de smukt overvinder dem selv og læmpet sig efter hinanden.

Koronis og Asklepios.

Efter Bibliotheket var Koronis (Kranden) en Datter af Thesaleeren *Phlegyas*, som overtalte hende til at give Arkaderen *Ichys* (Stryken) sin Haand, naaget hun var frugtsommelig ved *Apollo*, og vel blev den *saalshvide* Ravn sort til Straf, fordi han skudtredte derved, men dog kostede det *Koronis* Livet, saa fra hendes Haal maatte *Asklepios* bogstavelig reddes som en Brand af Ilden. Han blev nu opfoeret af *Chiron* og drev det saavidt i *Lægekunsten*, at han endogaa skal have opkaldt en Død, skøndt man ikke kan enes om, hvad det var for En, men saa blev *Zeus* haange for, at Folk herefter vilde tænke, de kunde hjælpe dem selv, derfor nedlyuede han *Asklepios*. Apol blev rigtig nok derover saa bister, at han dræbte *Kykloperne*, som havde smedelt *Lynstraelen*, men derfor var han selv nærved at blive styret til *Tartarus* og maatte takke sin Moder for, at han slap med at vogte *Faar* et Aars tid for Kong *Admet* i *Phera*.

Allereste dette klinger sandtlost nok, men, siden det staaer i Bibliotheket, maae vi dog ogsaa vide, at *Asklepios* var egentlig kun en Hexemester, som gjorde Konster med *Medusas* Blod, saa med hvad der var flydt til *Venstre* slog han Folk ihjel, og med hvad der var flydt til *Hovre* vakkde han dem op igjen.

Heraf seer vi, at denne *Asklepios*, som var Skibsdactor paa *Argo*, er blevet ørdenlig indviet i de *Orphiske* Mysterier, som saa vidunderlig har svaret til deres *Nium*, at de var baade mørke, tomme og faderløse thi naar *Apol*, som naturligvis selv kunde baade *saure* og læge, vilde have sin Son det bært, da tyede han neppe til *Chiron*, og endnu mindre til det *Heseblod*, der var værre at finde end den *Snee*, der faldt ifjor.

1413 Den første Deel af Sagets moder vi for Resten hos *Pindar*, som har det smukke *Træk*, at det var *Guldet*, der fristede *Asklepius* til at misbruge sin Konst, men han forlærder det rigtig nok selv, ved at raade sin "kære Sjøst"

Evsighed tænkt du ei paa!
Tragt efter hvad du kan naae!

Hvordan man nu fik *Asklepius*, som stod sig saa lide hos *Zeus*, op paa *Olympen*, hvor han skal være blevet *Lidage* efter den gamle *Faen* fra *Argyten*, som, efter *Bløden*, dog endnu var rask og tørig, det vedkommer os vel ikke her; men det kan dog bemærkes, at naar *Kykloperne* var slaaet ihjel, saa *Zeus* ingen *Lynstraeler* havde, maatte han naturligvis finde sig i meget, saa baade havde det sine gode Grunde at han ikke nedlyuede *Apol*, og det kunde ikke falde *Orpheus* vanskeligt, mens *Apol* vogtede *Faar* i *Phera*; at fortrylle *Olympierne* med sin Sang og Lir, saa de tilfod, at naar *Skyggen* af hans gamle *Kædefælde* til *Kolkhis* kunde seige sig ud af *Hvide* og lade være at see sig tilbage, skulde Samme herefter nyde al den guddommelige *Ære* og *Værdighed*, som den ottende *Kubir*, *Æsmun*, hidtil havde været i Besiddelse af.

Argonauterne.

Det er intet godt Værel, at vi, for at komme ordnlig til det *gyldne Skind* og *Argos* i Heltetæne, maae begynde med *Aiolos*, som allereste i *Odysseen* var en *Vindmager* og blev i *Æneiden* til en bedrøvelig En; 1414 men da det saasbar glæder om et *Sotag*, her det dog ikke komme *Jason* og hans *Stafvædre* til nogen *Skade* paa gode *Navn* og *Kygte*.

Aiolos var nemlig, som vi her maae huske, efter *Bibliotheket*, en af *Hellens* *Sønner* med *Nymphen* *Orëis* (Raske), og han havde ikke mindre end syv *Sønner*, hvoraf vi vel her kan har lidt med de Tre *Athamas*, *Salmoneus* og *Kretheus* at giøre, men maae dog for Selskabs Skyld ogsaa nævne *Stappos* i *Korintn*, som den største *Lærerelev*, Grækerne kjendte, saa *Rygtet* gik endogaa, at han efter *Døden* skulde have narret *Plato* og gjort sig et *Svinkerevende* op til *Jorden*, hvorfra han kom aldrig tilbage.

Athamas, hører vi nu, var Konge i *Beotien*, og havde med sin første Dronning *Nyphë* (Sly) to Børn: *Phrixos* og *Helle*, som fik *Kaldna* Datteren *Iro* til *Skefveler*, og havde det meget smil, ja, skulde tilsidt, i Anledning af en *Misvest*, som *Iro* selv med *List* havde frembragt, været opoffrede; men de frestes dog af deres egen *Moder*, der var ligesom en *Gudsinde*, og havde faaet en *Væder* til dem af *Hermes*, som de kunde råde paa, hvortæn de vilde. De red da lukt over *Hellepont*, hvor *Helle* dog faldt af og druknede, og *Phrixos* fortsatte Reisen til *Kolkhis* ved det Sorte Hav, hvor *Heliös*-Sønnen *Aëtes* herskede og gav ham en af sine Døttre, *Chalkiope*, tilhæge; og nu blev da *Væderen* offeret, men *Gylfenskindet* af den blev hængt op i *Ares-Lunden* og bevogtet af en *Drage*.

Om nu denne *Phrixos* (Dørre) selv slap hjem 1415 gjiggen til Grækenland, dervom er *Meningerne* dæelte; men allenfalds kom En af hans *Sønner*, *Argos*, som var *Skibsflygter*, hjem med hans *Rygte* og gav *Anledning* til *Jason*s berømte *Færd* efter *Gylfenskindet*.

For at komme rigtig til *Jason*, maae vi imidlertid lære, at *Æoliden* *Salmoneus* i *Ellis*, som kaldte sig selv *Zeus* og efterbede hans *Torden*, men sank for hans *Lys*, havde en Datter, *Phyo*, som først med *Poseidon* avlede *Pölix* og siden med sin Fætreder, Kong *Kretheus* i det thessaliske *Ioollon*, *Jason*s Fader *Æon*.

Det var da nu *Æoliden* *Pölix*, Son af *Poseidon*, der udsendte *Jason* efter *Gylfenskindet*, og Skibet bygde *Argos*, Son af *Phrixos*, men dog kun ved hjælp af *Athene*, som skændt *Andet* skaffede ham en *Plank* af den mærkede *Bøg* i *Dodone*, som skulde sætte *Liv* i det Hele. *Hølene* var for en stor Deel *Vildsvins-Jægerne* fra *Kalydon*, saa foruden *Strymanden* *Tpölas* (Maren), behøver vi kun at nævne *Orpheus* og *Asklepius*, samt *Boreas*-Sønnene *Zetes* og *Koale*; thi vel siger man, *Heraabes* skulde ogsaa været med, men dels var han vel ikke fød, dels symter man om, at Skibet kunde ikke bære ham, og endelig tilstaae de, som holdte stærkest paa ham, at han løb fra dem undervejs.

Nu at fortælle hele Reisen frem og tilbage, vilde være alfor kiødsommeligt, og at opregne *Jason*s Heltegierninger, det er reent umuligt, thi ved *Aukommen* til *Kolkhis* bliver *Kongedatteren* *Medea*, som var en stor *Hæx*, strax *Helindem* i hals Svøkket, dyser *Dragen* 1416 Sovn, mens man stjæler *Gylfenskindet*, og standser sin Fader, som sætter efter *Tyvene*, i Færten.

Landingen paa *Lemnos* og Besøget hos Kong *Phineus* i *Salmoneus* er imidlertid dog to fuldige *Træk* paa *Udveien*, som vi et Oieblik maae dvæle ved.

Lemnos var nemlig i den mythiske Tid ei blot berømt for sit *Høhøntes*-Værksted, men ogsaa berøgtet for sine *Kvindens* *Grubbed*, thi da *Aphrodite* havde straffet dem med stinkende *Aande*, fordi de forsømede hendes *Dyrkelse*, og *Mændene* desaaag tog sig *Medhustrer* fra *Thrakien*, saa sammensvødede *Lemnerinderne* sig og slog alle *Mændenes* *Hjæl*, saaransom *Phox*, der blev skjult af en Datter *Hippolyte*, og da dette blev opdaget, drev de hende i *Landflygtighed*, skøndt hun var deres Dronning. Hun regierede dog endnu, da *Argonauterne* kom, og blev ved *Jason* *Moder* til *Eunous* (Høelieferm), som sølgede *Vin* til de *Trynenske* *Hølle* og saar *Berømmelse* derfor, saalænge *Bløden* løns.

Om Kong *Phineus*, som *Hæryerne* snappede *Maden* af *Munden* paa, har vi allerede hørt lidt, men maae dog ikke glemme det gode *Raad*, han gav *Argonauterne*, forat de kunde slippe *høelinderne* igjennem ved *Olympus* *Øerne*, som var to *Klipper* i *Løbet*, der havde den slæmme *Vane* hverandet *Oieblik* at slaae sammen og knuse alt *Mellemværende*. De skulde nemlig, sagde *Phineus*, lade en *Due* flyve foran, og naar den slag igjennem, kun rask følge efter, og det vilkødes ikke blot, saa *Dues* mædede hun lidt af *Halen* og Skibet lidt 1417 af *Bagstavnen*, men siden stod

Klipperne smukt stille, saa Løbet blev frit.

Det Sidste stemmer rigtig nok Ikke med Odysseus, som paastaaer, at enden efter Argos Lykke, som maaske *Herz*, blev *Symplogaderne* ved at slaae Duer ihjel, for ikke at tale om Skibe, men blandt alle Skipper-Eherreretninger maae vel Odysseus kaldes de allerpaalideligste.

Spørger vi nu, hvad der blev af *Gyldenskindet*, som hele Reisen var gjort for, da faae vi slet intet Svar, men derimod en lang Fortælling om *Medeus Hese-Konster*, først i *Iaokos*, hvor hun skal have narret *Pelas-Døttrerne* til at koge deres Fader for at faae ham ung igjen, og derpaa i *Korinth*, hvor hun, sikandi andet, skal have slaget sine egne Børn, og endelig i Athenen, hvor hun skal være kommet kaisrende til gjensem Luffen paa en Vogn med vingede Drager, som hun havde laant af sin Farfader *Helios* og kunde da sagtens beholde den gamle Kong *Argos*. Athenienserne skal imidlertid dog have jaget Hesen paa Døren, saa hun maatte hjem til *Kolkhis* igjen, og dermed er *Æventyret* ude.

At nu dette *Æventyr* er blevet saa langt og forvirret, kan ikke undre os, naar vi veed, at først legede man flittig med det paa *Skuopluden* i Athenen, og siden blev det de *Alexandrinske* *Poeters* Livsvykke, som havde deres Styrke i Breden og tænkte; jo mere Logn, des større Digt; men hvad der ligger til Grund for det *klassiske*, er naturligvis derovd blevet nægtt umulkeligt at opklare, saa man kan godt være bekendt at tage fejl deraf.

Da vi imidlertid veed, at *Æolerne* var fra *Arktidst* bekiendte som de *Græske Elke*, og da de *Asiatiske* Plantesteder ligesø til det *Sørte Havn* aabenbar er fra den *Meghiske Tid*, der ikke leder sig maale med den *Følgendes* *Ålen*, saa kan det neppe fele, at det var *Mythen* herom, *Orpheus* stræbde at omarbejde til et stort *mystatisk* Hellehellig, hvori *Heseriet* med al mulig *Elder* og *Forgift* blev det rette *Gyldenskind*.

See vi derfor bort fra alt det *Langtrukne*, *Modbydelige* og *Smagløse*, der umulig kan høre til en ægte *Græsk Mythe*, da skimte vi i *Phtixos* de *Bøviske Æler*, som har ladt sig drive til *Soen* af *Kadmeeros*, og ei helmed, for de med *Hermes-Vandren*, den gyldne *Skibsfart*, naaede det *Sørte Havn*, hvor *Chalkope* (*Rabenskrallen*), som *Phtixos* ægtede, ventelig skal betyde *Sinope*, der, efter en anden *mythisk* *Vending*, var en *Datter af Asopos*, som *Apollo* førde sammensels hen.

Argonautet-Toget fra *Iaokos* skal da melde, at det levende *Sankvæn* mellem *Grækenland* og de *Asiatiske* *Plantesteder* ligesø til *Kolkhis*, bragtes istand af de *Theosultiske Æoler*, dog ikke uden *Hjælp* af de *Udvandrede*, der maatte lære dem at bygge *Silbe* til de lange *Reiser*, og dermed passer det godt nok, at *Jason* flytter til *Korinth*, som aabenbar har været den ypperste *Søstad* i *Grækenland*, til Athenen blev det *Gyldenskindet* skal da naturligvis betyde *Udbyttet* og *Udsødet* maaske *Hjælderne* have kunnet fide paa sig, siden det var dem, der i deres opblomstrende *Søfarts* og *Handels Tid* gjorde en *Ridderorden* af det, der dog siden, ligesom *Argo-Mythen*, er faldet i *forkerte* *Hænder*.

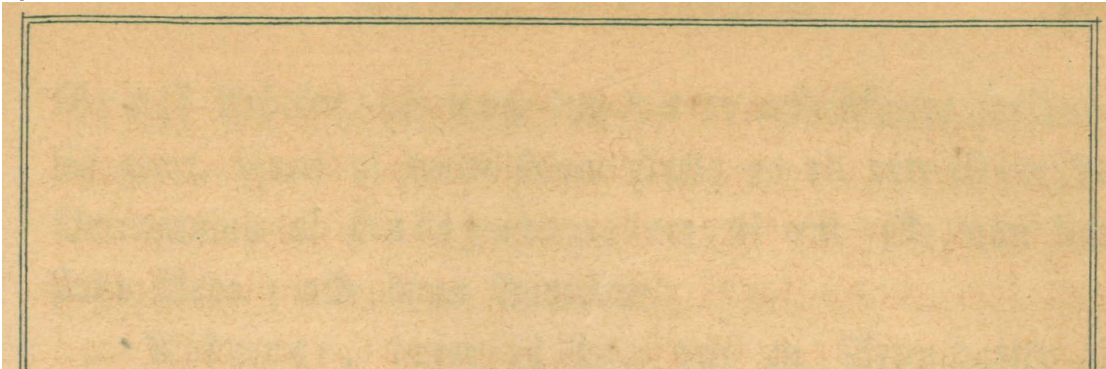
Fibelen om *Symplogaderne* kan vi nu vist dristigt lade forklare sig selv, som en god *Formaning* om, baade til *Lands* og til *Vande* at passe *Løiligheden* og gribe *Øieblikket*, men den *Lenniske* *Kinde* er ikke saa let at læse, saa den vil vi her gaae forbi, men dog i *Forbigaaende* anmærke, at et *Albønen* og *Thosos* virkelig blevet glæstet af *Amazoner* (*Hjertløse*), maaske det vel have været af de *Lenniske*, og *Herodot* har virkelig en lille *Historie* om en *Feide* mellem *Athenienserne* og *Lennieme*, som godt kunde tage den *mythiske* *Vending*, vi saae: *haade* *Ætolijne*, *Syphakos* og *Eurpyides* har da ogsaa havt travlt med *Hjælpule* og alle de *Lenniske* *Fruer*, saa det er maaskee dem selv, der har gjort *Historien* saa *aventyrilig*.

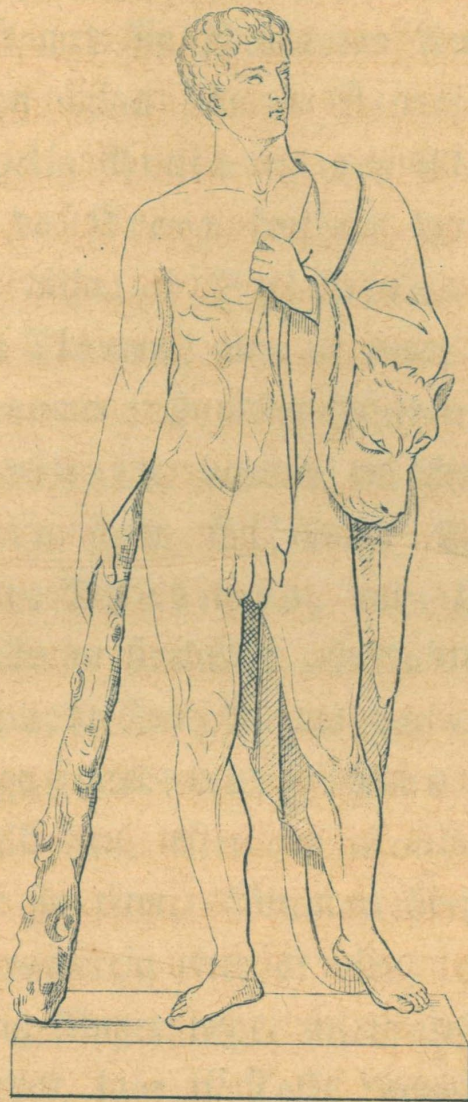
Til *Shtning* maaske det dog siges, at i *Sturmtaalen*, som vi nu har den, nævnes ikke blot *Jason* og hans *besværlige* *Reise*, men ogsaa en *Søn* af ham og *Medeus*, som skal have heidt *Medeos* og være blevet opfostret hos *Chiron*, men dels kommer det ikke videre ud af det, og dels er det udenvivt en *reen* *Forfalskning*, da de *Gamle* *andere* et *Historisk* *Værk*, hvori *Chiron* nævnes som *Jasons* *Fosterfader*, og hvori den *forloste* *Medeos*, som ellers gives en ganske anden *Fader*, nemt kunde indmængles.

Alkmene

Alkmene og Herakles.

Da *Alkmene* (*Ædelmodigheden*), efter det mærkelige *Sagn* hos *Diodor* var den sidste *delelige* *Stæmhed*, som *Zeus* fandt *ekskværdig*, og da *Herakles-Mythen* virkelig slatter den *Græske Mythologi*, saa maaske man vel sige: den ender, som den begynde, med et *Virvar*, thi et *Saadant*, der leder om sin *Mage*, er *Herakles-Mythen*, i det *Mindste* i den *Sikkelse*, vi finde den hos *Mythograferne*, der har fortalt os *Lust* og *Fast* om denne *Grækernes* *Yndling*, uden at gøre mindste *Forskjel* paa deres *Kilder* og *Hjemmel*. At *Græsk* *Ægyptisk* og *Phønisk* her er sammensmædet endes stærkere end i *Bærsk-Mythen*, det har allerede *Herodot* gjort os opmærksom paa, men baade han og hans *Landsmænd* har været ubarmhjertige nok til at overlade os hele *Uleiligheden* med at lide *Rode* i *Forvirringen*, der omintrent maatte have sig selv, naar *Herodot* ble vilde fortalt os, hvad han havde hørt om den *Ægyptiske* *Herakles* i *Memphis* og *Sais*, og hvad om den *Tyrisk* i *Zor* og paa *Thasos*. Na her vi derimod ingen anden *Ledetråd* end den almindelige *Rettenne*, hvorefter Alt hvad der angaar "lange *Reiser*", helst maaske kendes til den *Tyriske* og Alt hvad der smager af *Almumskken* og *Vandledningen* til den *Ægyptiske*, men da der nu ogsaa fra *Theben* er indflydt et *Tyrisk* og fra *Argos* og *Kreta* et *Ægyptisk* *Element* i den *Græske* *Mythochæmie*, kan vi dog selv med den største *Forsigtighed* heri let tage fejl.

Herakles.

Halsguden, om vi end ikke nær kan finde Rede i alle hans Bedrifter.

Affemne, hører vi da, var en Sømandatter af *Persus*, gift med sin Kærligste *Amphirgus* (*Akrag*), som dog ogsaa var en Sømannen af *Persus*, og de var følgende *Argiver*, men Skæbnen førde dem til *Theben*, da *Kreon* herskede der, og *Tiresias* endnu levede, altsaa i *Sphinxens* Dage, just før *Ody* kom paa *Thronen*; men vi maae naturligvis hverken her eller overalt i *Hera*klus-Mythen tage det strengt med *Tek*regningen, naar vi vil blive ved Samlingen.

I *Theben* fødte *Affemne* Tvillinge, hvoraf *Iphikles* havde *Amphirgus*, men *Hera*klus *Zeus* til *Fader*, og alle de saakaldte "Herakluske Arbejder" drøe sig nu en et spændt Forhold, der var mellem *Halsguden* og hans kjædelige Frænde *Eurystheus* i *Meglene*, hvis urimelige Indfald han, efter den uboielige Skæbnes *Villie*, maatte rette sig efter. Grunden hertil er man naturligvis meget tvungent eller at vide, og skjøndt *Him*dens Oplysning klænge meget mistænkelig, maae vi dog, i *Mangel* af bedre, tage til Takke dermed. *Zeus* havde nemlig noie udregnet sin *Sons* Fødselsdag og vidste, at den *Perside*, som da fødtes, skulde være *Herre* over hele sin *Slagt*, men det mente han sig paa *Olymp* fortidlig af, og *Her*e spillede ham da det *Pa*ds at forsinke *Affemnes* Forløsning, og derimod lade *Eurystheus* fødes meget fortidlig paa den lykkelige *Dag*.

1333*Hera*klus gik nu vil fra *Fontænen*, da han oplagde sin haarede *Skæbne*, men fandt sig dog omider i den, da det *Dø*lphiske *Orakel* saabenbærede ham, at han maatte trælle for *Eurystheus* i tolv *Aar*, men skulde saa ogsaa derved vinde *U*ldødelighed.

Hvad for nogen af de mange *Helte*gæringer, man tilskriver *Hera*klus, der nu var de *Fø*lske *Ar*bejder for *Herren* i *Meg*lene, demm er man vel ikke ganske enig, men vi veed dog fra *Pausanias*, at de var afholdte i *Olympus* beramte *Tempel* omtrent ligesom de opregnes i *Bibliotheket*, hvorefter det blev ham paalagt at dræbe den *Nom*adiske *Løve* og den *Ler*vadiske *Vindmølle*, at fange den *Erymanthiske* *Vildbæsse*, den *Guldførnede* *Kranhjurt* og den *Kretensiske* *Tyr*, at forjæge de *Stymphaliske* *Træner* og at rense *Aspis-Stadten*, at læse *Thrakur-Kongen* *Diomedes* *Hæste* og *Amazon*-Dronningens *Hippolitas* *Bælte*, og endelig at hente *Geryons* *Oser*, *Hesperidernes* *Guldkæbler* og *Helvedshunden* *Kerberus*.

Af alt dette nævner *Stam*taalen kun de tre *Ar*bejder med *Løven*, *Vindmø*gen og *Geryons* *Oser*, og af *Hel*dens andre *Bed*rifter kun *Lam*ningens af *Prometheus*.

Foruden dette gaadefulde *Storværk* tillægges derimod *Bibliotheket* ham en heel *Deel*, paa fri *Haand*, saasom *Ind*tagelsen af *Pidos*, *Sparta* og *Trojs*, *U*delagelsen af *Kentauroerne*, og da især magelige *Kamp*e baade for og imod de *Olympiske* *Guder*.

Om den uundværige *Bistand*, *Hera*klus gjorde *Olymp*iske *Gud*erne i *Striden* med *Giganterne* har vi imidlertid allerede hørt, og maae da kun bemærke, det skal baade have været med *Ares*, *Poseidon*, *Pluto* og *Apol*, han proovede *Stryke*, i hvilken *Anledning* *Pindar* siger ret artig:

Gude-Nid er Troldde-Vid,
Præl deraf er Galdenskab!

Disse *Helte*gæringer maa vi da vel kalde langt mindre *grænse* end *egyptiske*, og det samme er *Tilfæ*ldet med den *Sid*ste, der nævnes; thi det er *Kampen* med *Fø*lgsuden eller *Stram*skarten *Achelous* i *Tyre*-Skikkelse, som vil gjøre ham *Gif*termaalet med *Onesus*-*Datteren* *Deianira* stridig, men mistet *Et* af sine *Horn*, som han da maae kjæde af *Hera*klus igjen med *Amaltheas* *Overflø*delighed-Horn. Selv kjæber dog *Hel*ens *Deianira* endnu *dyrre*, thi kun, som er *Syster* til *Melæogor*, giver ham en forbeset *Kappe*, hvorfør han brænder op, og maa da trøste sig med *Olympen*, hvor han ogsaa fra *Baal* skal være stægt op og have *ng*et *Hjæ*le.

Be

1334

Hvad enten vi nu fremdeles tænker paa *Samson* eller paa *Stærk*odder, som *Hera*klus saabenbar har nogen *Lighed* med, da lodes vi til den *Tanke*, at *Ares*-Fødsel og *Legems*-*Stryke* virkelig er det *Sid*ste hos et *Folk*, der lader sig gjøre en *Hals*gud af, og det endda daarlig nok, da han bestaadig som *Hera*klus, fristes til at misbruge sin *Stryke* og foretrække sin egen *Ares*, istedenfor kun at see paa *Guder*nes. Dette maatte nu saameget mere være *Tilfæ*ldet med *Hera*klus, som *Græker*nes *Ares*-Fødsel var langtraa af, og den *fineste*, og *Hel*ens nødvendig maatte tabe *Ares*tygten for *Olymp*ierne, naar han hørde af *Athenes* egen *Mund*, at hun var dem alldies *u*undværlig, saa det her slet ikke undre os at høre meget om *Hera*klus, som baade *Zeus* og han havde *Sind* af, og at see ham spænde *Buen* med *Olymp*ierne selv, naar de vilde gaae strengt irette med ham. Dette var nu især *Tilfæ*ldet, da han havde begaaet det store *Nid*lingsarræk at skyde sin uskyldige *Gian*seven *Iphitos* i *Graven* ved *Thryn*, efter *Alt* at domme, blot fordi han i den "Himnødig" saae en faarig *Med*deler paa *Ares* *Bane*; thi da faldt han i en *svær* indvortes *Sygdom* og da han spurgte det *Dø*lphiske *Orakel* til *Raads*, vilde *Pjethis* slet ikke svare ham, men saa tog han *Tro*fydens med *Vold* og *Magt* og traede med at stille et *Orakel* for sin egen *Mund*, og nu gik *Olymp*ierne paa *Fort*ig med ham, paa det *Vilkaar*, at han virkelig skulde særlge sig til *Træl* paa tre *Aar* og give *Kiø*bestummen i *Mandebod*. Ved denne *Lig*lighed var det ham kempede med *Apol*, thi, som *Bibliothek*e siger, *Zeus* 1335skulde dem vel en *Lyst*træde, eller, som det ovenlig stød skulde i *Delphi*, til *Athene* fik ham berøvliget, mens *Leto* og *Artemis* holdt paa *Apol*. Her seer man klarlig, det var af de *Dage*, da *Apol* og *Artemis* spændte *Buen* sin *Klangfulde* *Bue* mod *Nikos* *Børn*, saa de sank i *Støvet*, og naar *Hera*klus opløstes til *Rang* med de fornædte *Guder*, da er det kun en *høflig* *Talemaade*, thi det er saabenbar dem, der fornædres under ham, som deres *Beskytter*, han bliver ikke udødelig med dem, men de døer med ham, og det er i sin *Orden*, at trods hans glimrende *Himmelfart* finder *Odysses* ham skyldende i *Skyg*geriget. Egenlig burde han fundet *Zeus*, *Apol* og alle *Olymp*ierne hos ham, og besmykket den gruelige *Op*lagelse med *Spaas*, at det var naturligvis kun deres *Skyg*ger, thi efter *Hera*klus-Dagene gaae de saabenbar kun igjen med den sidste *Hals*gud, som deres *Skyts*saand, i *Ilasken*, *Odysses*, *Pindars* *Hymner* og de *Attiske* *Tragedier*, som er det *Mythiske* *Hades*, der ender sig hos *Lak*ken i det bogstavetlige *Tartarus*. Hermed staae da ogsaa den glimrende *Himmelfart* finder *Odysses* ham skyldende i *Skyg*geriget, thi da hun ved *Olympens* *Skjæ*rskebord afløses af den smukke *Trojaner*-Dreng *Ganymed*, er det saabenbar ikke længer *Nektar*, men forderret *Agr*tsk Vind, der *Hy*ler i *Kronos*dens *Bæger*, saa *Grækerne* maatte trøste sig med, at ligesom *Hera*klus fik *Hjæ*le, saaledes vandt deres verdslige *Po*esi den gode *Smag*, *Mythologien* tabte.

1334

Hvad enten vi nu fremdeles tænker paa *Samson* eller paa *Stærk*odder, som *Hera*klus saabenbar har nogen *Lighed* med, da lodes vi til den *Tanke*, at *Ares*-Fødsel og *Legems*-*Stryke* virkelig er det *Sid*ste hos et *Folk*, der lader sig gjøre en *Hals*gud af, og det endda daarlig nok, da han bestaadig som *Hera*klus, fristes til at misbruge sin *Stryke* og foretrække sin egen *Ares*, istedenfor kun at see paa *Guder*nes. Dette maatte nu saameget mere være *Tilfæ*ldet med *Hera*klus, som *Græker*nes *Ares*-Fødsel var langtraa af, og den *fineste*, og *Hel*ens nødvendig maatte tabe *Ares*tygten for *Olymp*ierne, naar han hørde af *Athenes* egen *Mund*, at hun var dem alldies *u*undværlig, saa det her slet ikke undre os at høre meget om *Hera*klus, som baade *Zeus* og han havde *Sind* af, og at see ham spænde *Buen* med *Olymp*ierne selv, naar de vilde gaae strengt irette med ham. Dette var nu især *Tilfæ*ldet, da han havde begaaet det store *Nid*lingsarræk at skyde sin uskyldige *Gian*seven *Iphitos* i *Graven* ved *Thryn*, efter *Alt* at domme, blot fordi han i den "Himnødig" saae en faarig *Med*deler paa *Ares* *Bane*; thi da faldt han i en *svær* indvortes *Sygdom* og da han spurgte det *Dø*lphiske *Orakel* til *Raads*, vilde *Pjethis* slet ikke svare ham, men saa tog han *Tro*fydens med *Vold* og *Magt* og traede med at stille et *Orakel* for sin egen *Mund*, og nu gik *Olymp*ierne paa *Fort*ig med ham, paa det *Vilkaar*, at han virkelig skulde særlge sig til *Træl* paa tre *Aar* og give *Kiø*bestummen i *Mandebod*. Ved denne *Lig*lighed var det ham kempede med *Apol*, thi, som *Bibliothek*e siger, *Zeus* 1335skulde dem vel en *Lyst*træde, eller, som det ovenlig stød skulde i *Delphi*, til *Athene* fik ham berøvliget, mens *Leto* og *Artemis* holdt paa *Apol*. Her seer man klarlig, det var af de *Dage*, da *Apol* og *Artemis* spændte *Buen* sin *Klangfulde* *Bue* mod *Nikos* *Børn*, saa de sank i *Støvet*, og naar *Hera*klus opløstes til *Rang* med de fornædte *Guder*, da er det kun en *høflig* *Talemaade*, thi det er saabenbar dem, der fornædres under ham, som deres *Beskytter*, han bliver ikke udødelig med dem, men de døer med ham, og det er i sin *Orden*, at trods hans glimrende *Himmelfart* finder *Odysses* ham skyldende i *Skyg*geriget. Egenlig burde han fundet *Zeus*, *Apol* og alle *Olymp*ierne hos ham, og besmykket den gruelige *Op*lagelse med *Spaas*, at det var naturligvis kun deres *Skyg*ger, thi efter *Hera*klus-Dagene gaae de saabenbar kun igjen med den sidste *Hals*gud, som deres *Skyts*saand, i *Ilasken*, *Odysses*, *Pindars* *Hymner* og de *Attiske* *Tragedier*, som er det *Mythiske* *Hades*, der ender sig hos *Lak*ken i det bogstavetlige *Tartarus*. Hermed staae da ogsaa den glimrende *Himmelfart* finder *Odysses* ham skyldende i *Skyg*geriget, thi da hun ved *Olympens* *Skjæ*rskebord afløses af den smukke *Trojaner*-Dreng *Ganymed*, er det saabenbar ikke længer *Nektar*, men forderret *Agr*tsk Vind, der *Hy*ler i *Kronos*dens *Bæger*, saa *Grækerne* maatte trøste sig med, at ligesom *Hera*klus fik *Hjæ*le, saaledes vandt deres verdslige *Po*esi den gode *Smag*, *Mythologien* tabte.

1335

De Olympiske Leges.

Egenlig, sagde *Affemne*, var det den *A*ttiske eller *Kretensiske* altsaa den *Aegyptiske* *Hera*klus, som med fire andre *Daktyler* (*Haandværkere*) var kommet til *Ellis* og havde indrettet *Legene* efter *Femfinger*-*Regningen*, og da disse *Daktyler*, efter *Kretensernes* *Sigende*, var de søvsomme *Kiræer*, som opførte *Zeus*, saa kunde

de drastig lægge til, at Kronos og Zeus holdt egenlig selv den første Olympiske Leg, da de bedes om Verdens-Kronen, og at Zeus efter Siens ordenlig indstiftede Legene, hvorved Seerherren skilde kronen med den fredsarle Oliegren.

Da vi imidlertid selv i de *Homerske* Digte intet høre til de *Olympiske Legs*, hvor Alting, undtagen den ubegribelige *Ara*, faldt i Sindsene, saa var det saendbar fønt meget senere, de endelig hvort femte Aar forkortede Tiden og forskønnede Livet.

Sagen er nemlig den, at *Legens-Styrke* med Færdighed i alle *Legens-Ovelser* og en vis *Afrens-Vælde* var fra Arilds Tid i Aegro og paa Kroen, saavel som ved Nilen, det hele *Helte-Begynd*, der af al Magt stræbde at gjøre sig gjældende i Grækenland, men det varede længe, inden denne *Lotos-Plante* ret vilde smage *Hellenerne*, og for havde det naturligvis heller ingen rigtig Art med de *Olympiske Legs*, der længe forfuldkendte af de Pythiske i Delphi, hvor Poesi og Musik i Forening ballede til Laurbær-Kransden. Hvad den Argistiske Spaamaad Amythaon (Mythelos) havde stillet paa, nærmede sig vel med Kæmpeskridt, da *Araens-Legens-Styrken* og *Afrens-Vælden* forgjaldes i Herakles, Alkmenes Sun, men hans *Klyfte*, som endte med Optagelsen til Olymp, svarede dog endnu høit over Væddeløbene ved Olympia, og stiftede en ganske anden *Olympisk Leg*, som vi endnu med Fornøielse betragte i de *Homerske Digte*. Iliaden, som begynder paa Olympen, ender imidlertid saagstønst ved Olympia, med Væddekærsed og Fugleskydning, ved en Ligbegængelse, vi vel maa kalde Heløens, da det virkelig er Helte-Mythens, som siden kun gaar igjen hos *Pindar* for at krone Seerherren i de haandgribelige Olympiske Legs.

Eris og Ate.

Eris nævnes vel nu i Stamtaalen som en Datter af *Styx* og Moder til *Ate*, men kun paa det saendbar søgte Sted, og af *Dagværket* seer vi, at Grækerne paa den *Hesiodiske* Side har høvt en dellig poetisk Førelsiing om en *Eris* med to Aaugter, der Ene ligesaa smukt, som det Andet var stygt, men *Mythographerne* har udelukkende holdt sig til det Stygge, saa det er *Lexikographerne* vi maa takke for den Oplysning, at "*Eris*" paa Græsk, omtrent ligesom "Tivist" paa Dansk, kan betyde baade Ondt og Gødt, og er i sidste Fald en *and* *Kuppeløst*.

Den ene *Eris*, holder det i *Dagværket*, en Datter af den bølmarker Nat, fæder, med Kiiv og Spild, al Verdens Ulykke, men den Anden, som stammer fra Zeus, vækker acdel Kuppeløst overalt hvor hun kommer:

IA2128Hos dem, som plantte og hos dem, som pløie,

Hos Pottensager og hos Tommermaand,
Hos dem, som Ordene til Velklang føie,
Hos hver en Alder og hos hver en Stand!

Om denne *Olympiske Eris* mindes vi ikke blot ved de Pythiske og Olympiske Legs, men ved hele den *Græske Udvikling*, der, saalænge *Aanden* gav den Kraft og Frihed, kastede en mageløs Glands paa Folkelivet, saa vi maatte ønske at denne *Eris* levede op midt iblandt os.

Den *Turtariske Eris*, som vi kjende alt for godt, er imidlertid paa den *Homerske* Side ene om Navnet, kaldes kjædelig Syster til *Ares* og skildres som en *Trolders*, der i et Øieblik kan vove fra Jorden til Skyerne, og var naturligvis Skyld baade i den Trojanske Krig og i al Grækenlands Ulykke, efter det sande Ordsprog: spildagtige Riger forgaae, og spildagtige Huse forfaldt; men skulde hun have høvt en ordentlig mythologisk Skikkelse, maatte hun saendbar have været ældre end baade *Ares* og *Zeus*, været en Datter af *Uranos*, tvetydig fra Begyndelsen.

Hvad nu *Ate* (Forblindelsen) angaar, da er hun i Iliaden en saadan tvetydig Datter af *Zeus*, som fortærer ham til at grille for tidlig med sin Heløens Herakles, saa hans Følelseslag bliver røbet og forskinket, men til Straf greb da Zeus uden al Barmhjerighed *Ate* i hendes gule Løk og smed hende ned til Jorden, hvor hun stroer Torne paa alle de Dødeliges Vei, og kan det sagtens, siger Digteren, da hun selv

IA1189Et træder paa Jorden ru og brat,
Men skrider os hen over Isøen glat!

Dette er umægtelig smukt sagt om Forblindelsen, som et *Sch-Bedrag*, og her har vi da et Exempel paa den *mythiske Fabel* hos Grækerne paa begge Sider af Heliospøsten, hvortil vi see, at *Aros* og *Sandhed* var paa den Europæiske, men *Mænskelighed* og høiere Sning paa den *Asiatiske* Side, men at Guderne var korte paa begge Sider, som *Hesiodos* selv klager i *Dagværket*:

Op paa Olympen, til Gadernes Sal,
Svang under Stør sig fra Jorderige Dal
Aidos og *Nemesis*, deilige To,
Vilde ei længer blandt Mennesker boe!

Helena og den Trojanske Krig.

Ligesom vi i den *Nordiske* Mythologi maae regne efter *Hevned-Slag*, saaledes maae vi i den *Græske* regne efter *Gude-Bryllupper*, og finder da tre Saadanne med Fld beskrevne: Et med *Zeus* og *Hera*, Et med *Kadmos* og *Harmonia*, og endelig Et med *Peleus* og *Thetis*, men bagter kommer trods Ol, maae vi vel sige, naar vi maae gaae til Spøttefuglen *Lakian* for at høre om det Sidste, at dertil var alle Gudinder indbuut, undtagen *Eris*, som derfor trillede *Triestens*. *Ebbe* ind i Søen med Paaskrift: til den Skønneste. Da nu baade *Hera* og *Athens* gjorde Aphrodite Gudsbeder strængt, og *Zeus*, for Iliadens Skyld, ei selv vilde være Dommer, henviste han Gudinderne til den **IA1303**skønne Hyrde paa *Idolbjerg*et, *Ganymeds* Frønde *Parris*, en Sun af den Trojanske Kong *Primos*, som gav *Aphrodite* Prisen og fik derfor Løfte paa Jorden største Skønbed, som da var Grækerinden *Helena*.

Helena var nu vel, efter *Iliaden*, en ganske almindelig Skønbed, Datter af Kong *Pindareus* i *Lacedæmon* og hans Dronning *Leda*, men efter Biblikøbet vilde Somme dog sige, hun var en Datter af *Zeus* og *Nemesis*, i Skikkelse af en *Søne* og en *Gaus*, saa *Leda* var kun med at udruge Ægget og opkække den *Olympiske* Giensting, der blev en saadan mageløs Skønbed, at alle Græske Prindere ballede til hende, saa *Pindareus* kom i største Forlegenbed, til *Odysseus* gav ham det gode Raad at lode alle Belleme sværge, de vilde hjælpe den Lykkelige, om Nogen anfægtede ham, og *Meneleus*, som blev den Lykkelige, fik derfor ogsaa Hjelp fra hele Grækenland, da den *Trojanske* Prinds *Parris* bortførte *Helena*.

Meneleus og hans Broder *Agamemnon* var Samnesønner af den *Peleus*, som gav *Peleopernes* sit Navn, men var dog selv en *Þrægger* og Søn af den usikkelige *Tandis*, som vel havde Adgang til Guderens Bord, men maatte i *Tartarus* dybt bøde for den *Nektar* og *Ambrosia*, han stjal deraf og gav sine Svirebndre.

Trojs, som var bygt paa *Ate-Høim*, saaledes kaldt, fordi det var det, *Ate* faldt, da *Zeus* smed hende ned fra Olymp, var allerede derved indviet til Undergang, og vi ved for Resten litet uden de *Homerske* **IA1181***Digte*, der kunde retfærdiggøre enten *Guderne* eller vores Doeltagelse i den *Trojanske* Krig, der varede netop ligesaa længe som den mellem *Titaner* og *Olympier*.

De *Homerske Digte*, hvormed Trojs staaer og falder, er imidlertid selv en mythisk Perle, som det immer Umagen at borte ved, thi at *Helen*, som allerede fortvylde Theosai, to Meneske Aldre derefter endnu var et Tvivstens Æble ei blot mellem de Græske Fryster, men mellem Europa og Asien, det er kun lidt imod den vortshistoriske Kiendtgørelsing, at *Iliaden* og *Odysseen*, der fortvylde baale Spartaner og althensmer i Lybterge og Pisirents Dage, endnu, efter Aartusindets Forløb, ei blot fortvylter Njgrærkerne, men er et Tvivstens Æble i hele den daandede Verden, saa det maa man kalde en gammel Skiønhed, der hører sin Alder vifundertig godt.

Vi sige derfor med Rette, at *Oraxskheden* paa *Lille-Asiens* Kyst og de nærliggende Oer, hvoaf de *Homerske Digte* er Blomsten og den *Afriske* Daanske Frugten, det er den rette mythiske *Helen*, om hvem Europa og Asien trattedes ligesaa *Heraklides* Opageme til *Alexander* den Stores, og denne Skiønheds Fødsel og Vext er i alle Maader saa gaadefuld, at vi neppe deroim kan sige noget Kløgere end han, der gjorde *Gaues*-Fabelen. Mythologisk uløservarligt er det nemlig vist nok at paalætte *Zeus* en saadan Datter, udbrøgt af et Vindag i en ægyptisk Bagerovn, men de *Homerske Digte*, der indtog hele *Grækenland* og gjaldt i Aartusinder for *Olympens* guldsmaa værdige Beskrivelser, liges dog virkelig en Olympisk Skønsunge, sølklasket af et *Gauesog*, og naar vi veed, at *Nemesis* betyder *Overdrivelse* og *Leds* et Slor, da kunde vi ikke selv gjvef den *Homerske Helena* en bedre Moder og Amme. *Overdrivelse* af Ligheden mellem Guder og Menesker og Spil med Samkvemmet mellem Himmels og Jord er nemlig Sjælens i det Hele, men stører er saa smukt og falder saa let og naturligt deroover, at det i Tusmarke virkelig synes at være et Olympisk Værk af *Pallus Athene*.

Dette gjælder dog naar om *Iliaden*, thi *Odysseen* er klartig et Æventyr, hvort *Hermes* og *Pallus Athene* kan spille med som allegoriske Personer, men at der dog svarrede noget Olympisk for Skjaldens Øie, det seer vi paa det *Idylliske* i *Pentopes* Hverthgaviv og paa *Hønden* af den *Sis*, *Odysseus* sønlede, saa gid kun Njgrærkerne længe vilffandende Skilhed, ligesom den omflakkende *Odysseus*, maatte finde hjem til sin Ungdoms-Brud, og, som *Hesiodos* spaadede de *Græske* Helte:

Borte fra Larmen, hvor aldrig man døer,
Hvile med Fryd paa *Lyksaligheds* Øer!

—

||Asa||

II. Nordiske Myther.

Arlds-Tiden og Bor-Sommerne.

I Arldstiden, i Vimers Dage,
For *Midgaard* bygdes, det *Bor-Somners* Værk,
Da var ikke Himmel, Hav eller Sand,
Da fandtes ei Jorden fjern eller nær,
Og Græs der ei groed i *Øimungsbu*;
Maansens Systter, hin klare Sol,
Kiendte end ei sin Gyldenstol,
Og af alle de Stjerner smaa
Ingen vidste, hvor de skulde staae,
Maanen drev sine Dage her,
Ei han kiendte sin Stykke end!

Solen skinned paa sorten Muld,
Gron blev Jorden, med Græs beklædt,
Ny og Næde fik Navne da,
Aften og Mørgen, Aar ogsaa,
Som de gaves i Gaders Raad.

Asker og *Embla*, evneløse,
Laae end paa Marken, leved knap,
Førend dem ændsed *Aser* trende,
||Asa||Kraftens Sommer med kærlig Hu:
Aand gav *Odin* og, Indsigt *Hæner*,
Farve gav *Loder* og Faverhed!

Saalædes omtrent synger *Vols* om Verdens Skabelse, og alle de Spørgsmaal, man herved kan opkaste, er unyttige, da Ingen kan besvare dem, thi vi bliver slet ikke kløgere paa Verdens og Menneskets Oprindelse ved *Gylfføgen*s Fortælling om *Koen Od-Humle*, der var jernvaldtende med *Ymer* Jettefæder, og skikkede saa længe paa Rimstene, til der blev en Mand af, som heid *Bar* og var Farfader til *Odin*, *Ve* og *Vile*, der skabde Verden af Vimers Jettekrøp, og endes om at gøre Mennesker af *Trækilodens*, *Aker* og *Embla*, saa den Een gav Aand, den Anden Vil og Rørelse, den Tredie Aaun, Mæle, Syn og Hørelse. Naar imidlertid hertil kommer, hvad alt findes i *Grimmers*maal, at Jorden blev skabt af *Ymers* *Kiud*, *Klumper* af hans *Bren*, *Hav* af hans *Blod*, *Himmel* af hans *Høvedskul* og *Midgaard* af hans *Øienbrun* til Meneske-hølig, da er det saugøtsom Alt hvad *Eddis* siger om *Tidens* *Fædsel*.

Det sidste Ord, som ogsaa ærgelig er det Første (se var *atlas*), maae vi hær lægge Mærke til, thi ligesom det i den *Naturlige* Mythologi er *Skuder* og det *Skudige*, saaledes er det i den *Historiske* Mythologi *Tiden* og det *Timelige*, det gjælder om. Derfor hører vi ogsaa i *Vollspu*, at det Første, *Gudernes* raadelig om, var passende *Navne* til *Aar* og *Dag*, *Ny* og *Næde*, og ligesaaan saa *Skabelsen* af *Ymers* isakkrøp forstaae, saa vi hær lige se lere, at alt det *Hoandyr*ribelige hedd paa *Gudernes* Spøng fornavnte Dede af en udyre *Jettekrøp*; thi blandt Andet beviser *Skulda*, det var mythisk *Sik* i *Norden* først at give *Alting* gaadefulde *Navne* og siden dertil at knytte gode-eller-dette Fortællinger, som skulde løse *Gaaden*.

Midgaard (midtgaards) betyder nu vel paa *Angsk* hele Verden, men da den mythologisk kaldes *Ymers* *Øienbrun* og er *Mandbjørn* i Modsetning til *Jornbjørn*, saa seer vi, derved skal forstaaes *Hønderne* med de store *Udøjer*, hvortfor *Midgaard* ogsaa i *Gylfføgen* liges ved en *Borg*, hvortra man overseer *Jettelandet* med den flakke *Strandbredd*. Nu at tage dette *borgstavelig*, vilde altid være upøstisk, og ret saasenbar unordisk, da *Strandkanten* var vore *Gaule* meget før kær til at overfløde *Freslen*, men tager vi det historisk-poetisk om *Tiden*, hvia Begyndelse og Ende er *Jetterov*, medens *Miden* kan beherskes og benyttes af *Gudene*, da tage vi neppe fejl ad den mythiske *Midgaard*, og kan da godt forstaae den bypige men ellers høist utimelige Talebyg "under *Midgaard*" om hvad der sees eller skeer blandt *Guder* og *Menesker*.

Hvordan det hænger sammen, at *Hæner* og *Loder* i *Gylfføgen* kaldes *Ve* og *Vile*, kan vi saameget mindre oplyse, som *Menneske-Dandens* er den eneste *Lærlighed*, hvortfor *Loder* nævnes, og *Hæner* ligleedes forvinder til efter *Ragnarøke*, saa vi maa nøies med den Mærkelighed, at vore *Gaule* ei hos *Mennesket* vilde naies med *Sjæl* og *Lægen*, men vilde have *Aand* til, og *Asa*-vædet var vist heller ingen Skade, thi man sige om *Aand* hvad man vil, saa er den dog det Samme for *Sjælen*, som *Aande* for *Legemet*, og folgelig til et rigtigt *Menneske-Liv* uundværk.

Hvad endelig *Odin* og alle *Aser* Nedtammelse fra *Koen Od-Humle* angaaer, da maae alle *Gætninger* om et saa høelig tænktat Ord nødvendig være meget løse, men naar man ogsaa her fremfor Alt tager "Tiden" i Betragtning, og tænker paa *Nordisk*, at det er

Nornerne

Baade nævnes derhos de nærige Hjerte, fire i Tal, og Endel af de skadelige Orme, Grauevævers Børn, som hjælpe Dragen Nidhog ved Helroden at undergrave Asken, og endelig nævnes en Ørn i Asketoppen, og et Egern i Grenene, der, som en Skield, færter op og ned mellem Ormen og Ormene.

Forsiden af Dette nævner Gjefsiggen ikke blot en uhøvelig *Hog*, *Veirhane* eller *Vindspiller* kaldt, som sidder mellem Ormene paa den gamle Ørn, men ogsaa et Par mærkelige *Stuener*, som svømme i *Urda-Vældet*, og endelig giver den lidt senere Beskræder baade om dette *Væld* og *Mimers-Brønden*, saa vi høre, at *Urda-Kilden*, hvoraf *Asken* vandes, udspringer af *Midgårds-Roden*, men at *Mimers-Brønden*, hvori *Vidkuben* ligger skjult, er ved *Roden* over *Aotunheim*.

Nemt er det nu baade seet og sagt, at den saaledes **AAs** beskrevne *Kæmpe-Ask* er et Uhyre at see til, som man slet ingen Forestilling kan gjøre sig om, og skiondt *Nordens Skjalde*, saavel som *Odins Ravne*, maae især holde sig til Øret, er det dog altid en stor poetisk Feil ved et Billede, naar det slet ikke er for Øiet; men den Feil har *Asken Ydrasil* ikke heller, som den staaer i *Volsuga* "immergrøn over *Urda's Kilde*," saa det er kun de senere Tillæg, der, ved at ville gjøre den alt for kjendelig, har taget den af Stien. I *Volsuga* tales nemlig ikke et Ord om *Askens Størrelse* eller Udstrækning, saa vi har *Lov* at tænke os den i naturlig Skikkelse, uden at den derved taber det mindste af sin Bekvemhed til, som *Guders* og *Menneskers Stumtra*, at ahlille *Livet*, der varer *Tiden* ud, foeli det vedtværges og fornyes, gjenom *Forsyns-Haanden*, ved de hellige *Vande af Urda's Kilde*. Selv Tillæget om Alt hvad *Asken* maa døde, af *Trasken*, af *Hjortene* og af *Ormene* ved *Roden* fordunkler ingenlunde Synet, men afrunder Billedet, saa det viser os den tredobbelte *Kæmp*, *Aasle-Livet* man friste, med *Alden* eller *Tidens Tand*, der svækker *Livskrafterne*, med de vilde og grandlige *Bejartligheder*, som forspilde dem, og med *Askens Dødeligher*, som nødvendig er aandsfortærende. Da man derimod gav *Asken Ydrasil* tre *Rødder* og gjorde hver af dem stor nok til at dække en heel *Verden*, da rykkede man Billed-Asken op af *Jorden* og plantede

den i Luften, hvor den hverken kunde sees eller staae Rødder, men kun svæve som et slyngt Hjørnespind, hvis verdenshistoriske Betydning *Asa*aaagangfra, som man diømde, derved at blive *haandsryhøhly*, meget mere ontaaagdes og gik ad Glæmme.

Tænke vi os nu *Yodruid*, som en *Billed-Ask* af naturlig Størrelse, da tabte de tre *Jomfruer*, der dikkede op af Urdalvældet og vist nok skulde pleie Asken, ogsaa den elyngt Taag-Skikkelse, de maatte faae, naar Asken vandre *i det Føndelige, og oftilde* smukt det *Forsyn*, der vaager over Livet og styrer dets Gang; men her er allerede i Valpaa indløbet den historiske Feil, at Jomfruarne tillægges selv den styrelse af Livet, de kun skulde afhænde og i Billed-Sproget kundgiæse.

Af de tre Askemoers Navne: *Urd*, *Verdandi* og *Skuld* er det Første og det Sidste klare nok, da *Urd* (A. S. *uoyr*) betyder "vord" og passer godt paa hende, der skul nævnes som *Prophætiend*, og *Skuld*, af "skul" i alle nordiske Maalearter, betegner *Udførelsens* Nørne, som derfor ogsaa følger med *Valkyrnerne*, men *Verdandi* er dunkelt og klæer sig først, naar man betænker, at imellem Plaanen eller Anlægget og Udførelsen ligger vel ethvert Storværk *Forhindringen*, saa *Verdandi* (af A. S. *verdan* *o*: forbyde) maa være Forhindringens Nørne, der staaer alle Knuderne i det store Verdens-Drama.

Betrægt vi nu fremdeles *Urdalvældet*, med hvis dunkle Vandke Asken vandre*, som et Billed* paa det dunkle Spaadoms-Ord, der befrugter Menneske-Livet, og *Mimersbrunden*, fyldt med Duggen til et klart Speil for Asken, som et Billed paa den klare Vidskab, der maa udvikle sig gjennem Verdens-Historien, da erindrer *Asa*aaat Syndet sig og afhjænde hos *Mimer* (A. S. *meomo*), som betyder *hukommen* eller ham med den stærke Hukommelse.

Der kunde endnu være meget at sige om den hardalt alt for rige *Aske-Mytte*, der, ligesom kosmosisk, som man har lært sig *Ydruid*, stræber at omfatte hele Livet baade i sin kemnelige Kilde, og i sin store Udvikling; men da den just derfor rimeligvis er af fremmed (phœnicisk) Oprindelse, vilde Viidsløftigheden her være paa urette Sted.

Guld-Alderen og Grændse-Fæstningen.

Aser møltes paa Idasletter.

Haller de bygde med Hælelofte,

Smelted i Esse, smeddede Guld,

Leggede Guldtaav, lystige, glade,

Til mangelige, fremde Thussøsmær

Aserne gæstede fra Jotunheim!

Dette er *Valpaa*s korte og gaadefulde Beskrivelse af *Asernes* Guldalder, som, uden noget mærkeligt Tilleg, gjenstær i *Gylfeglogen*, og medens det nu er klart nok, at den maa tænkes endt med *Balders Død*, skinte vi kun meget dunkelt den *mythologiske* Grund, *hvorfor* *Balder* maatte døe og Guldalderen forvælde. Om man nemlig end turde antage, at der ved de tre nægtlige *Thussøsmær* skulde menes *Nørnerne*, var dog Knuden dermed ikke løst, men kun overhugget, og vi maae da dvæle ved den mørke Tale om Spaadoms *Gulvrig* eller *Hæde*, som blev spådet og tregrae brennd i *Odins* Søl, men levende endda, og syes i *Valpaa* *Asa*aaat sammensætte med hende, som der skrifer *Aserne* og forkynder dem *Ragnarøke*.

Tænke vi os nu *Aserne*, ved Fortgibebe paa *Spaaudien*, usatte med *Nørnerne*, da er et fortrivelt Raad i sin Onden, og om et Saadant mekler *Gylfeglogen*, med Beraabele paa nogle mørke Linier i *Valpaa*, at der kom en forklædt Jette til *Aserne* og tilbød paa tre Aar at bygge dem en Borg, som *Rim-Thusserne* med al deres Magt ei kunde indtage, naar de saa vilde give ham Søl og Maane og skien *Fretz*. Ved *Lokes* Mægling, loedder det, blev ogsaa Kiebet sluttet, kun med den Forskiel, at Borgen skulde være færdig paa eet Aar, og Byggesteren maatte Ingen have til Hjælp uden sin Hest *Svaulfur*; men da han kun troede *Aserne* paa det Halve, maatte de binde sig med dyre Eder og stille sikker Borgen. Arbejdet gik nu raak fra Haanden, da *Svaulfur* gjorde bedre Tjeneste end mange Haandlaagere, og tre Dage før Aaret var omme fattedes der ikke stort mere end Borgeløbet, hvorefter *Aserne* blev saa forskrækkede, at de troede *Løke* med Døden, hvis han ikke skaffede Raad. Ved at lokke *Svaulfur* til en heet Nat at løbe gal efter en Hoppe, narrede nu ogsaa *Løke* Byggesteren, saa han fik ikke Borgen færdig, men saa vendte han det Laadne søl, og sa betalde Thor kun saa godt med Hammerslag, at han forlangte hverken Søl eller Maane.

Stald-Historien, hvormed *Gylfeglogen* her søger at hjælpe *Aserne*, kan vi imidlertid ikke tage for gyldig, da det af *Valpaa* er klart nok, at hvordan *Asa*aaat endt ellys kængle sammen, saa *forhæstede* Thor sig, brod den dyre Eed og bearnittede *Asa*aaat med uskyldigt Blod.

Lægger vi nu begge Døde sammen, da faer vi den Forestilling, at *Aserne* som *Svargjævr* ei kunde hade at bære den uehøagelige Sandhed, at de maatte kiese den afgjærende Siere med Selv-Opoffrelse, og at de saa, slagne med Blindhed, stræbde at vinde fuldkommen Sikkerhed, paa *Lugets* og *Vormens* Bekostning, skinnli hegge Dele var dem uundværlige til Livets Nydelse; men at de derved ikke blot indvoldte sig dibeere i en forvildet Strid med *Nørnerne*, men kom i aabenbar Modsigelse med sig selv, hvad selv efter ægyptisk Regning er nær ved at give alle *Gulder* Banaasat, og forleie efter Nordisk Regning, til, at de i *Balder* maatte miste det Kiereste, de havde, og i *Fretz*-Ethen selv ofpede det Ledeste, de kjændte.

At dette nu heller ikke er grebet af Luften, det lærer *Verdens-Historien*, thi i den kommer der altid et uskyldigt Stødk, da den seierrige Kempe-kaad ei vil bære tale om Selv-Opoffrelse, men stræber med *Verdens-Klogskab* at sikre sig mod Lykkens Foranderlighed, uden at det dog nogensinde lykkes med den *Chimæiske* Mar eller den umuligørlige Fæstning, som skal bygges paa *Lugets* og Livets Bekostning.

[A]44

Balders Drom og Balders Død.

Jeg saae i Skjule*t* Skarbae-Lodden,

Blodig for *Balder*, Børnet af *Odin*!

Misfæltner*, myg* og smækker,

Fuger syndes med frodig Vaxt,

Harmen voldtes ved *Haders* Arm.

Snaart en Broder vel *Balder* fik,

Og sen Nat gammel *Odins*-Sønnet,

Med Haand utvættet og Haar uredt,

Banaasaet gav *Balders* Fiende;

Prigga dog fældte i *Fersal* Taarer

For *Vaihus* Vogter*!* veed I det nu?

Baalet, som derved fik den Egenskab, at otte nye Ringe dryppede fra den hver niende Nat.

Dette er saebesnar tilbøigt i en langt senere Tid. **Aa**aaada *Skjæden* tog den gamle Mythe bogstavelig og maalde *Aserne* med sin egen Aalen, saa dette *Balders Baal* har kun mythisk Betydning som et Billede paa den store Løbepagelse, der altid holdes af umindlige Fremier til de afgjæde Gunders Ære, og hvorved ganske rigtig *Hjurokin* (Guldsportersken) spiller Hovedrolle, da kun hun kan paa en Maade sætte *Liv* i de døde Gunders Efterlaendskab. Da brister naturligvis det fromme *Hjerte* af Sorg og faaer til *Hæl* med sine Guder; saa *Nanna* har ogsaa verdenshistorisk Betydning, men haver ikke til *As-Drumet*, hvori *Baldur* ogsaa er for ung til at efterlade sig en anden Enke end sin utrosteelige Moder.

Man seer for Resten af *Vignrunners-Maal*, at der tidlig har haart et *Baal* til *Balders-Mythes*, men hvis Hemmelighed var naegt ganske Andet end *Nanna Nefs Datter* eller *Drygner*, var "Ordet, som Odin hviskede sin Søn i Øret" og som naturligvis gav ham *Opstandelsens Haab*. Dette Haab er nemlig, efter *Balders Død*, *Asernes eneste Trost*, som dier, thi naar *Dæden* har faaet Indgaa i *Asgaard*, da er *Gude-Drengenes* forsvundet, og *Aserne* er, selv med det længste *Liv* og de største Bedrifter, kun *Halspaaler*, som engang maa dele alle *Kæmpers Kaar* og falde seierløse.

At det nu er gaaet hele *Menneske-Slægten* med *Aand* ligesaa, saa den kunde aldrig, selv paa *Oljungen*, glemme det første *Lig*, den saae i sin Midte, det er en verdenshistorisk Kiendgjerning, som vel maa kaldes den Første i sit Slags, og derfor er *Balders Mythen* igjennem ligesaa vel *Græk* og *Æltsk* som *Nordisk*, da den naar *Mennesket* under alle *Himmelregne* paa sit **Aa**aa-stemme Sted, og har en forunderlig klar Side for os alle, som komme *Barnkommens* Guldalder og dens Forskyrrelse ihu. Under denne *naturhistoriske* Betragtning spiller nemlig *Baldur* paa *Brønds-Blik* sig i *Børnealderen* med de klare, spillede *Øine*, *Hæder* i den blinde *Troskyldighed* og *Mistæfren* i Spøtten, som fælder *Glæden* midt i sit *Paradis*, og naar man blot veed, at *Mistelen* er en tragtig, rodløs *Stygnvæxt* af borkornet *Opstødelse*, som kan udsluge det bedste Frugter, til det gaaer ud, da behøver man ikke at være en *Nordbo*, men kun et *Menneske* med *Aand*, der helligt at beundre den *Nordiske Dybsindighed*.

Hermod og Thok.

Da *Aserne*, stumme af Sorg, stod som forstenede paa *Banetsen* over *Balders Lig*, da var *Frøgen* den Første, som kom til *Beindødelse*, tog Ordet og udtød sin Hylfest og Naade til hvem der vilde ride til *Hæl* og byde hende *Løsepenge* for *Baldur*. Det *Ærende* paaog sig da strax *En* af *Odins Tjeneres*. *Hermod* hin *Rappe*, som ogsaa paa *Skejner* kom til *Vei-Lønde*, og stræbde at være *Hæls Hjerte* med *Beskrivelsen* af den almindelige Sorg, der var i *Verden* over *Balders Død*. *Hæl* gav da ogsaa sit *Minde* til, at *Baldur* maatte komme igjen, naar virkelig *Alting* i *Verden*, baade *Levende* og *Dødt*, vilde græde for ham. Desnaar sendte nu *Aserne* *Hud* til alle *Vætters* om at græde for *Baldur*, og fik *Ja* af dem Alle, paa en gammel *Hex* nær, ved *Navn Thok*, som sad tvæi i sin *Hule* og brummede:

Aaaa**Thok**
kan græder med tørre Øine
For *Balders*
Skæbne og *Banesaar*,
Mig han ei baader,
bløg eller rød,
Hæl, som har ham,
beholde ham kun!

Herved var da intet videre at gjæte, men *Hermod* havde dog ikke blot seet *Baldur* og *Nanna* i *Helhjem*, men ogsaa hjembragt *Venngaver*, fra *Baldur* nemlig *Ringen Drygner* til *Odin*, og fra *Nanna* et *Sker* til *Frøgen*.

Dette Sagn i *Opfyldegens* finder vi ikke mindste Spor til i *Edda*sangene, hvor *Vegtams-Kvæden* derimod beskriver et *Helrid* af *Odin* selv for *Balders Død*, hvorved han opnaar *Hæls Moder Agerbøde* (Ulykkesafgøen) og faaer af hende *Vilhed* om, at *Baldur* kan ikke reddes, men skal blodig bevæes, og dette *Odins Helrid*, seer man strax, vilde gjøre *Hermods* utænkeligt, men det kan mythisk ikke forsvare sig selv, da *Asernes Tryghed* efter *Vætternes* *Ednagles* er hævet over al *Tvæl*. *Vegtams-Kvæden* er følgelig, som alle *Kvædeme*, fra *Mid-Odins Tid*, eller fra vor *hedenske* *Middelalder*, da *Aserne* maatte færdes, som *Præsterne* syndes, og *Hermods*-Sagnet er ganske anderledes poetisk, men er desuagtet yngre, som alle *Forsøg* paa at blæse *Liv* i de afgjæde *Guder*.

I sit Slags, som en *Friboands-Tegning* af *Sorgen* over *Baldur*, er imidlertid *Hermods*-Sagnet en *Perle*, opfisket fra *Dybet*, thi trods den klare *Umulighed* pover *Hjertet* dog altid engang paa at græde sine *Kjære* op af *Graven*, og naar *Aanden* staaer bi, vin *Aa*-væder det altid derved et dyrebart *Minde* og den *Overbevisning*, at sad kun ikke *Hexen* *Laggyldighed* i en *Krog* og græd med tørre *Øine*, da vilde *Vollingens* *Gjæstebud* ei heller findes umulig.

Denne Betragtning behøve vi nu blot at udtvide til et *Folkfærdes* *Graad* for sin *Guldalder*, som gjensfæder *Aanden* med *Billedspørget*, da seer vi allevegne *Hermod* ride til *Hæl* paa *Skejner* og komme tilbage med *Ringen* og *Skeret* og med den *Trost*, at sværet kun *Sværer* virkelig til *Fabel*, da skal selv det *Umulige* findes muligt.

Udvide vi endelig Synet til *Menneske-Slægten*s *Graad* for sit *Paradis*, da gjennemtoner det ikke blot den *Christne Kirke*, at der har fundet et *guldsmumligt Helrid* Sted, hvorfra *Hjænkningen* var en *Triumph*, men i denses *Kirken*s *Historie* efter *Middelalderen* seer vi i *Mortens Luther* en lyslevende *Hermod*, paa hvem vi kan anvende det *Nordiske Sagn* fra *Væst* til *Sidst*.

Hvad nu ellers *Hermods* mythiske *Personlighed* angaaer, da laader *Udtvøkket* "Odins Tjener" den meget ubestemt, og det nytter ikke, at *Skulda* vil mynte en *Odins-Søn* af ham, da den ikke engang har en *Moder* til ham, men af *Hjundlo-Stangen* og især af *Hjovulfs-Drygen* seer vi, han i de ældste Sagn har været en *Nordisk Hæl*, som dog ikke svarede til de store *Forsvøstninger*, man havde gjort sig om ham, og endte sørgelig, sine *Dage* i *Jettevæld*, saa dette har oprindelg været hans *Helrid*, hvortil den senere *Skjald* **Aa**aa**har** givet ham *modent Ærende*, og hvortra han har stræbt at fræe ham med *Ærens* tilslage. Hvad *Hjæmnd* *Kjædet* *Skuldspekuler* har haart for at lade *Hermod* følges med *Brøge* ud af *Valhal* for at modtage *Hakon Adelen*ten, kan det vel synes latterligt at spørge om, da det kun er med en aldeles ubjæmlet *Frispøstighed*, han viser *Hakon* til *Valhæl*, men man tør dog vel deraf slutte, at *Hermod* saavel som *Brøge* har haart ret søgelig poetisk *Navnkundighed*.

Forsete.

I *Grimmersmaal*, hvor *Gude-Borgene* opregnes, hører vi:

Glimer, den *Tjænde*, staaer paa *Guldsulser*,
Skinner saa vide med *Sølvvertag*,
Der det *Førsertes* *Sædd* er at *dvalse*,
Kiv han neddysser *Dagene* flest!

Naar vi hertil føier *Opfyldegens* *Oplysning*, at *Forsete* er *Søn* af *Baldur* og *Nanna* og har sin *Lyst* af at forlige hvem der er usaaettes, da er det *Alt* *brød* vi veed, men *Stort* kunde der heller ikke være at sige om ham, der saebesnar kun er et *ma* *Hjærsk* af sin *Fader*, ligesom *Glimer* (*Glimt*) af *Balders-Borgen* *Bredidabik* (*Straalenglands*). Navnet maa imidlertid denne gamle *Fortiger* eller *Formidler*, fordi han er *verdenshistorisk*, og fortiger sædvanlig kun

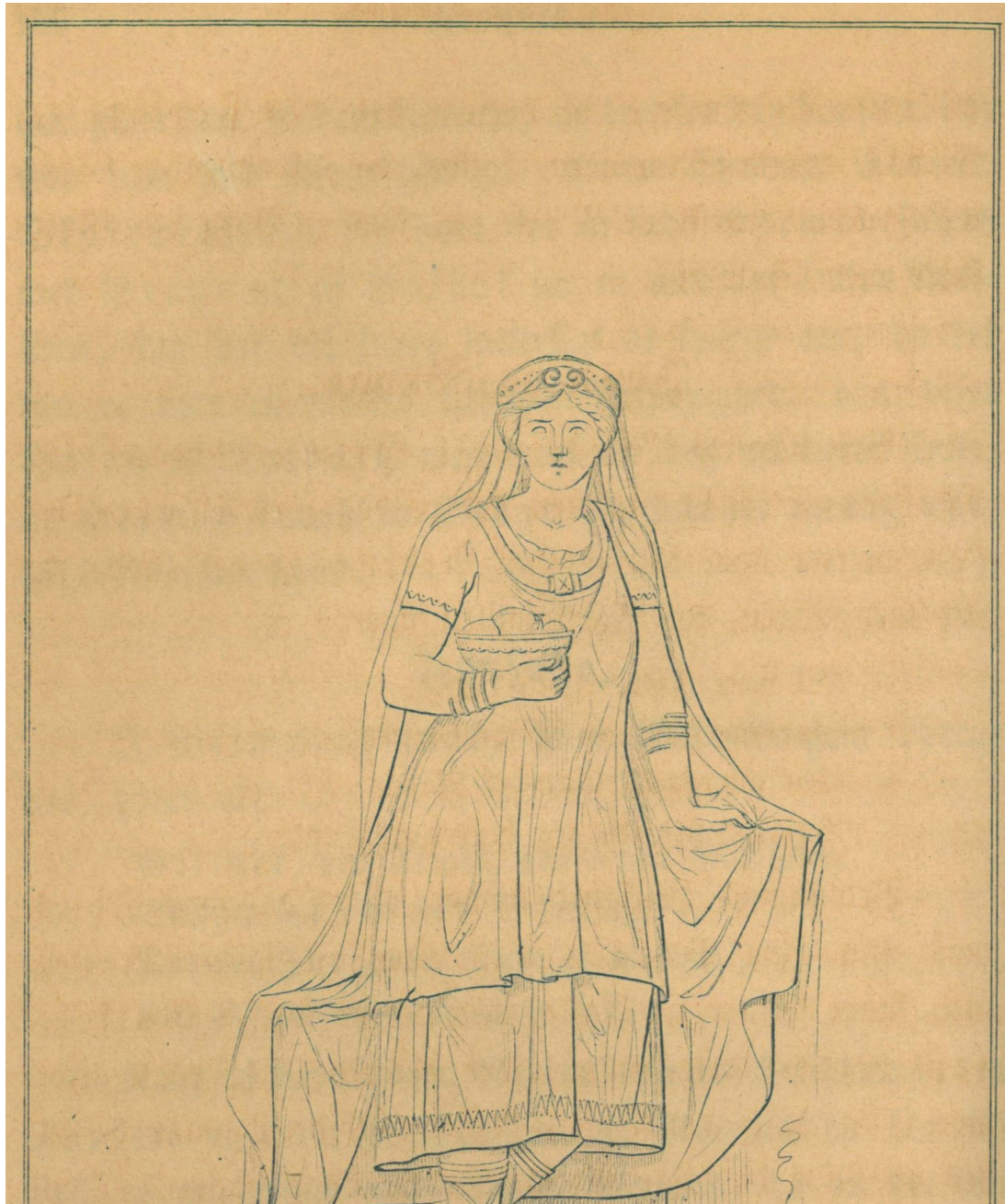
alt for let *Folkene* med deres Skabne, naar de føle, deres Tab er uersindligt.

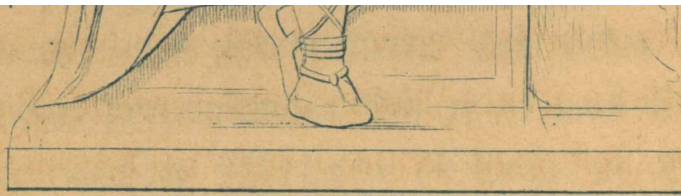
I *Nordens* Historie turde ellers *Forsøte* have *IA*, *IA*, *IA* *Asen* egen Betydning, thi dersom det store *Førligste*, *Maal* mellem Stammerne lykkes, da vil aabenbar *Glimt* paany overskine *Norden*, som en Borg paa *Guldøer* med *Sølvertag*.

Idun og Brage.

Vel nævnes *Brage* alt i *Grímurmaal* som *Mester-Skjalden*, men det er dog først i *Lokasbuffen*, vi seer ham talt iblandt *Aserne* og det endda slet ikke med *Eren*, thi *Spottefuglen* siger:

Hil værre *Aser*, *Asynier* med,
Guderne alle paa *Gildesbænken*,
Een undtagen, inderst i *Rad*!
Brage slet ikke jeg bryder mig om.

Idun.

Ved samme Leilighed møder vi ogsaa først *Idun*, men kun som *Brage*s *Viv*, der vi jævnne *Tretten*, men faaer *Skam* til *Takke*, saa det er først i *Gylfingene*, vi bliver den Hemmelighed betrede, at *Idun* gemmer i sin *Røkke* de *Æbler*, *Aserne* bide i, naar de aaldes og blive da, lige til *Ragnarøke*, unge paany. Dette lille Ord, seer man let, hæver *Idun* saa høit, at *Brage* synker ned til sin *Kones* *Mand*, hvis beovante *Voldsværkel* først og sidst maas tænkes brugt til hendes *Pris*, der har hans og alle *Aser*s *Liv* eller dog deres *Livskraft* i sin *Haand*. *Ganglor* bemærker ogsaa ganske rigtigt, at det synes voveligt af *Aserne* at betroe *Idun* *Saameget*, og *Hur* svarer med et *Smit*, at een *Gang* var der ogsaa nær slecht en stor *Ulykke*, men det er dog først i *Brage*s *Mund* vi hører, hvori den bestod.

Asgardetten *Thjasse* havde nemlig engang faaet *Løke* i *Kloerne* og slap ham ikke, for han lovede at lokke *Idun* ud af *Asgard* med sine *Æbler*, som han da ogsaa gjorde ved at bide hende ind, han havde fundet nogle *Æbler* i en *Skov*, der paa et *Haar* lignede hendes. *Jetten* var nu strax tilrede i *Orneham*, snappede *Idun* og fløi hjem med hende, og *Aserne* blev nu gamle og graas, for de vidste det, men da man havde seet *Idun* sidst gaae ud med *Løke*, kom han i skarp *Forch* og blev truet paa *Liv*et, hvis han ikke skaffede *Raad* for *Uraad*. Nu fløi *Løke* da til *Jotunheim* i *Prei*s *Fjederham*, traf lykkeligt *Idun* ene hjemme, forvandlede hende til en *Sauk* og for saa hjem med hende som en *Fugl* i *Luthen*. Vel var *Thjasse* imidlertid kommet hjem og satte efter dem i sin *Orneham*, men *Aserne* tændte et *Baal* tæt udenfor *Asgard*, hvorpaa han brændte sine *Vinger*, drat ned og fik sit *Livsbrod*, saa der blev ikke andet tilbage af ham end hans *Øine*, som *Thw* til et *Mindemærke* satte paa *Himlen*.

Brage

Betragter vi nu *Idun* og *Brage* i Forhold til det store Aasmand, da har de vel ikke stort bedre indvortes Krav end udvortes Hævd paa at høre dertil; thi saa længe *Odin* lever, kan hverken *Asgaard* eller *Valhall* trænge til nogen anden *Skjold* eller *Tuler*, og kan *Asernes* medlidte *Kraft* ei glæde dem ligesaa meget som de er seilvede, da kan ingen kloge *Koner* og ingen *Længkonst* hjælpe dem; men den *Tanke* ligger dog meget nær, at naar *Døden* har faaet *Indpas* i *Asgaard*, trænges der idetmindste til et Middel mod *Alderdømmen*, og da de søsagte naar *Odinernes* *Yndling* er død, maa der skabes en ny *Skjold* til hans *Eftermæde*.

Hvorvidt der for *Resten* har været noget *Sagn* om *Brages* *Opvindelste*, veed vi ikke, men om *Iduns* spore vi et i *Ramsgulderet*, et *Kvad*, der vel er alt for fattigt og kuetruende til at give ordentlig *Besked*, men spiller dog kærslidelig paa det *Sagn*, at *Idun* var faldet ned fra *Ydruis* og havde sat *Aserne* i stor *Forskrækkelse*, saa *Odin* sendte *Heimdæl*, *Løke* og *Brage* afsted for at udfritte af *Jomfruen* hvad hun vidste om *Tidens* *Oplyselse* og *Inde*; men da hun tav bonstille, sendte *Heimdæl* og *Løke* tilbage med uforrettet *Sag*, og efterlod *Brage* til at passe paa *herde*, mens *Odin* tog *Nat* til nye *Raad* eller sov paa den *Sag*. *Ventelig* har *Sagnet* da sluttet med, at *Brage*, da han blev ene med *Idun*, opdagede hendes *Æbler* og vandt

hendes Hjerter, saa der blev et smukt Par Folk af dem, som oploeg deres Bopæl i Brøndløv eller i Brøndly (Drømme), hvor de siden, efter Haarfiger-Skjalden Thiodøfs Sigende, havde deres Hjemstavn.

Folkehistorik er nu Iduns-Mythen nem at udyde, thi alle Folks himmelske Guder blive snart gunkte, og *Præsterne*, som skal være deres Almerkens-Statter, og trækker dem derfor ned til sig, tænker sædvanlig meer paa at arve end paa at hjælpe dem, saa *Skjaldene* maas ynkes over dem og stræbe da altid paa en eller anden Maade at lide dem fra Præsterne og fare til Himmels med dem. Dette lykkes nu vi ikke, men har Skjaldene en *Fjæderlum*, løses de gamle Guder dog til **Asgar**Skyerne med dem, saalange det varer, og her møder vi *Idun* med Paradis-Eblerne, som for gamle Guder maas være haarde nok at hvide i, men forynger dem dog paa en Maade virkelig, som *Folkeangens* Vætter og Folks Skytsaaender.

At nu *Idun* med Guldaerne virkelig finder sin Forklaring i den levende *Folkeang* om Hjemmet Guder og Helte, det seer vi paa hendes *Berførelse* af Hjemkomne. Der vel, til visse Tider, finder Sted hos alle poetiske Folk, men dog ingensteds saa soledart som i den *Nordiske* Folkeangs nyeste Historie, hvortil *Iduns-Mythen* svarer saa vidunderlig, som om den var udspunnet deraf. *Idun* er derfor meget godt gift med Valens og Midsle-Skjalden Broge, og vel ved vi ikke Navn paa deres *Børnsfolk*, som vi giennem *Lokaslyffen* skimte, men kiært barn har altid mange Navne, saa den Skalde doer Broges og Iduns Børn ligesaa lidt af, som de navnløse (anonyme) Kæmpereer.

Aser og Vaner.

Aser eller *Æter* er i *Volsupa*, som det synes, udelukkende Navnet paa Nordens Guder, og om dette Navn har vi den velkomne Oplysning i den gamle *Gothe-Krønike* (den *Jormanns*), at det betød *Hals-Guder*, og findes ved haandlige Læggeløse af alle *Gothe-Kongerne*, ligesom vi af *Sjovulfs-Drusen* seer, at alle *Danske* poetisk kaldtes *Sjoldanger*. *As*-Navnet passer ogsaa meget godt paa *Nordens* Guder som verdenshistoriske *Kæmper*, der vel var magt**svælgere**, men dog timelige; og maatte, hvad enten de vilde eller ikke, rette sig efter *Narrens* ved Siden, som havde *Ajfdær* i Baghaanden, og da desuden baade *Nordens* Mythologi og Oldhistorie, i Sammenligning selv med *Grækerne*, er *Sidighedsinger*, saa betragtes *Aserne* passende som Guder paa anden Haand. Dette er ogsaa bed mærkelig, *Grundtvinden* baand i den laetlige Fortale og den latterlige Efterskrift til *Gylfegøgen*, hvor *Odin* og *Thor* gøres til *Priamus* og *Hektor*, og *Trøijs* Forsyrelse til *Ragnarok*, medens dog iges *Priamus* gøres til en *Etmaal* af *Kronos* (*Saturas*) og derved til alle *Kronens* Frænde, hvad vel er pudsigt og plampt nok, men viser dog, at man tidlig opdagede det verdenshistoriske Præg, der er Nordens Mythologi eiendommeligt.

Til dette historiske Præg, der er Nordens Mythologi eiendommeligt. Til dette historiske Præg, hører nu vel egentlig, at *Regnenhederne*, *Kampen* og *Stærkerket*, er *Hovud-Sagen*, og *Personlighederne*, mest som *Riddkaber*, en *Bisag*, hvorfør de umulig kan findes saa selvstændige, *afvundede* og udprægede som de *Græske* Guder, men lever i et uendeligt *Fædreskab* og er immer i *Bevægelse*, hvorved de, efter *Omstændighederne*, baade skifte Ansigt, og udvikle *Egenskaber*, som man slet ikke havde ventet hos dem. Selv at faae *Tal* paa Nordens Guder falder vanskelig, omtrent som at gaae *mandtal* i en *Lefr*, hvor der ikke blot daglig føies og doer en hel *Deel*, men hvor altid *Somme*, der har indlagt sig et Navn, sporløs forsvinder, medens *Andre*, man veed ti ikke hvorfra, pludselig springer frem og gaae sig *navnkundige*.

AsgardsSkaldes har vi alt bemærket, at af de tre *Bro-Sømre*, som bygte *Mjdgnerd* og *dansede* *Klodene* til *Mennesker*, enten forsvinder den *Ence*, *Lodkr*, aldeles, eller han ved at skifte Navn bliver ukjendelig, medens den *Anden*, *Hamer*, synes at krybe i et *Mischiul* til *efter* *Ragnarok*, og kaldes virkelig emstels den *Riddeste* af alle *Aserne*.

Saaledes har vi ogsaa seet *Balders-Hæeneren* (*Vale*) dukke op, kun for, *natgammelt*, at øve sin første og sidste Bedrift, medens vi paa den anden Side har seet *Idun* og *Broge*, som *Volsupa* slet ikke kender, falde ned fra *Skyerne*, og skil siden see *Loke* snige sig ind blandt *Aserne*, see *Tyr* voae op af *Jorden* for at binde *Fenris-Ulven*, og endelig see *Vidur* springe frem af sit dybe Skjul for at hevne *Odin*.

Alt dette er da forsaavidt i sin historisk-poetiske Orden, men *Vanfjæsten Niord* med sine berømte Børn, *Frey* og *Freia*, der alt i *Valfhrudners* og *Grimmers-Maal*, og siden bestandig, regnes til Nordens Guder, reiser det ligesaa vanskelige, som vigtige Spørgsmaal, hvordan disse *Vaner* egentlig forholder sig til *Aserne*.

Navnet *Vaner* findes nu vel i *Volsupa*, men i saa dunkel en Sammenhæng, at man ei kan see, om de er *med* eller *mod* *Aserne*, og vel skal, efter *Gylfegøgen*, *Od-Mæne* i *Volsupa* betyde *Freiz*, og *Bitas* klare eller hvite haarsaaend, som i *Ragnarok* brydes med den sorte eller mørke *Idspruder* (*Sturtur*), være *Frey*. **Asgar**men saadanne hemmelige Efterretninger har i Mythologien, som i Historien, sædvanlig kun meget lidt at betyde.

For Resten hører vi al i *Valfhrudners-Maal*, at *Niord* er kommet som *Gildet* til *Aserne* og skal i *Ragnarok*e vende tilbage, og *Gylfegøgen* fortæller, at det var ved et ondeeligt Forligsue-Maal *Niord* og *Hamer* blev som *Gilder* udevede med hinanden. Dette forudsætter en *Krigs-Tilstand* mellem *Aser* og *Vaner*, som ogsaa utrykkelig nævnes i *Brøgsenulken*, med Tilføiende, at ved Forliget maatte begge Parter sytte i *Bassen* og frembragde derved *Vismunden Kusser*, ventelig efter det gamle Ordbrøg: at *Skalde* bliver man *klug*, og endelig fortæller *Hemskringla*, at ved veed det *Sorte Hat* fæste *Aser* og *Vaner* længe indlyrdes *Krig* med foranderlig Lykke, men slttede derpaa en fast *Frod*, besieget med *Gulderne Hamer* og *Mimer* fra *Asernes*, og *Niord*, *Frey* og *Kusser* fra *Vanernes* Side.

Af denne folkhistoriske Mythe faaer vi den Forestilling, at der hos *Frænde-Stammerne*, enten heroppe ved *Østersøen*, eller histude ved det *Sorte Hus*, eller maaske begge Steder, have stude to *Mythologier* sammen, der omtrent var lige levende og skandte sig derfor tilslidt, med nogen Opoffrelse paa begge Sider, men skal dette ei have frembragt grændseløs Forvirring, maa der i *Mythologierne* selv have ligget *Spiere* til Forliget.

Ligesom vi derfor paa *Vandensiden* maas tænke os *Trang* og *Hung* til *Anmaalets verdenshistoriske* **Asgar**Anskuelse, saaledes maas vi hos *Asufolket* tænke os en *Tombød* og *Savn mellem Balders Død* og *Opstandelse*, som aabnede *Dorren* for *Hjertens* naturlige *Drømmebilleder*. *Frey* og *Freia*, der synes nogensinde at erstatte den *livsalige Balder*. At for Resten *Frey* meget tidlig maa være optaget blandt *Aserne*, seer vi af den *Plads*, han indtager ved Siden af *Odin* og *Thor*, ikke blot i *Bogerne*, men i *Folkemundene*: thi at alle de *Nordiske* Folk lever lige fæde *Odin*, *Thor* og *Frey* paa *Tungen* med "Onsdag, Thorsdag og Fredag," det er en *Kjendsgjerning*, som mythologiæ veir endnu meer end *Volsupa*. Under disse *Omstændigheder* bliver det imidlertid saa godt som vist, at *Odin*-Mæen og *Belas* *Drømmand* i *Volsupa* skal, som *Gylfegøgen* melder, betyde *Frey* og *Freia*, og *Anmærkingen* i *Valfhrudners-Maal*, at i *Ragnarok*e vender *Niord* tilbage til *Vanfjæm*, skal læse os, at *Vanerne* i Nordens Mythologi ei har verdenshistorisk, men kun folkhistorisk betydning, hore ikke til det store *As-Drama*, men kun til *Mellem-Spillet*. Da nu imidlertid et *Overblik* af de handlede *Personer* i *As-Dramet* efter *Balders Død* lærer os, at *Vidur* er en *stum Person*, *Heimdall* stillestående og den enarmede *Tyr* kun

engang virksom, saa følger det af sig selv, at Alt hvad *Odin* og *Thor*, med den betydelige og tvivlsomme *Loke*, i Tidens Løb ei selv kan overkomme, maas tilfælde *Vænerne*, og da især *Frey*, thi *Njord* og *Kauser* maas antages for opoffrede, ligesom paa *Asernes Side Hæner* og *Mimer*.

1339Vest vi nu, at der i ethvert endeligt Fællede er brodden flere eller færre end tre store Virke-Kredse, der skiares hinanden, nemlig den *Kirkelige*, den *Borgerlige* og den *Videnskabelige*, da seer vi strax, at *Odin* indtager den *Sidste*, og at *Thor*, selv ved Hjælp af *Loke*, har ondt nok ved at udfylde den *Borgerlige*, saa den *Kirkelige*, der ved kaldes *Død* har lidt et ubøieligt Tab, maas noies med *Frey*, ligesom man allevegne har maattet noies med en Stats-Kirke, heel eller halv forstønet, naar det gudelige Liv ei meer giennemtrængte Folket.

Hvad der iuifærligt turde findes allermærkværdigst, er den Omstændighed, at hvad der nu skeer og herefter vil skee til Forbindelse af den Græske og Nordiske Mythologi, Danneche og Tuneske, saebenbar spæler sig i det ældgamle *Forhølsmaal* mellem *Aser* og *Væner*.

Alfer og Dværge.

Aser og *Væner* har vi nemt ved at skille ad, og kun ondt ved at samle, skiondt Mythebøgerne har forliget dem; men med *Alfer* og *Dværge* er det netop omvendt, thi dem vilde vi have nemt ved at samle i eet Begreb, men har meget ondt ved at faa dem skilt ad, skiondt Mythebøgerne nøder os dertil. *Dusinger* er de nemlig tilboe, og hvor de stikker frem, er det sædvanlig med et eller andet *Konstnykke* mellem Hænderne, saa vi haalde nødvendig til den Tanke, at det er kun to Navne paa det gamle Nordens *Konstnere*; men naar vi i 1340bøder, at ikke blot har *Alfer* og *Dværge* hver sine egne *Norner*, *Runer* og *Billeder*, men at *Aferne* deles sig i de *Lysse* høit oppe og de *Mørke* dybt nede, medens *Dværgerne* er alle kommet tilfve som *Maddere* i *Væners* Kiød (Jorden), da seer vi strax, det gaar det ikke en at skiare dem alle over en Kam.

Raadfører vi os nu først og fremmest, som vi i slige Tilfælde altid maas, med *Volupsa*, da finder vi der *Aferne* kun engang nævnt i en nær men dunkel Forbindelse med *Aserne*, men om *Dværgerne* hedder det:

Guderne alle, de ginge paa Raad,

Om Dværgerens Skare at skie tilgavns

Af haailige Been og Brinsers Blod,

Da Mandelignelser mange de gjorde

Af Jordens Dværge, som *Durin* sagde.

Dette bestyrker saebenbar, hvad *Gylfegægen* melder, at *Aserne* skabde *Madik-Dværgerne* om til *Mandslinger* med *Bevidsthed*, og lod dem boe i *Jord* og *Stene* og et tredie *Sted*, som jo maas være i *Lufth*, og derved faar vi den Forestilling om dem, at de i *Asamaalet* var hvad ellers kaldes *Værter*, eller smaae *Livskrafter* i Alt hvad man sædvanlig kalder *dødt*, men sporer dog *Virkninger* af. Herved kan man vel ikke sige, der er berøvet *Dværgerne* *Muligheden* at at blive *Konstnere*, men saarrest kommer man dog til at tænke paa noget *Andet*, især naar man i *Dværge-Registeret*, ved *Siden* ad *Nj* og *Nande*, finder *Oster* og *Vester*, *Sønder* og *Nor*, om hvem *Gylfegægen* melder, at dem satte *Aserne* i de fire Verdens-Hjørner til at bære *Himmelen*.

1341Om *Alfernes* Hjemstavn (*Alheim*) hører vi derimod i *Grímnersmaal*, at den gav *Guderne*, som her maas være *Vænerne*, *Frey* i *Tandfe* (*Padderogve*), og *Jvalds* *Sønner*, der omtrent paa samme Tid gav ham den kunstige *Sæske* *Stikblødder*, kaldes i *Ravnegælderet* utrykkelig *Alfer*, saa det er en naturlig Tanke, at *Aferne* havde oprindelig til den *Vinske* *Mythekreds*, og smuttede med *Frey* ind i *Asamaalet*, hvor de vel var for fornemme til at blande sig med *Dværgerne*, men forseehedes dog efterhaanden ofte med dem.

Grunden til denne Forveksling har nu vel tildeels ligget deri, at de *Dværge*, der var *Stenbyggere*, tidlig er blevet kunstige *Smude*, men *Høvelgnauden* har dog vel været den, at *Alfer*-Mythen var omfattende nok til at optage *Dværge*-Mythen næsten heel i sig; thi at *Aferne* ikke blot var *Konstnere*, men ogsaa *Værter*, seer vi deraf, at *Angelsøchterne* havde baade *Hjery*-*Alfer*, *Skov*-*Alfer* og *So*-*Alfer*, og vi har endnu i *Ælve*-*Søfene* en *Levning* af dem. *Søndome* *Alfer* var sagtens ogsaa *Ægtyer* og *Beik*, som fulgte *Frey* til *Ægerskildet*, og allenfalds havde hans berømte *Seadebud* *Skjærner*, som en *Luf*-*Alf*, til dem, saa vi tuge neppe Feil ved ligeledes at ansee *Delling* og *Nieve*, *Stand* og *Vindstof* for *Dagens* og *Nættes*, *Sommerens* og *Vinterens* *Alfer*, skiondt *Vufthrudner* ei har sagt til hvad Slags *Væsener* han regner dem.

Foruden *Jvalds* *Sønner* nævnes for Resten vel tigen andre *Konst*-*Alfer* end deres *Ranemester* *Dval*-*Asalm* og deres *Vingemed* *Vahud*, dog bør det ikke fortaes, at *Idun* i *Ravnegælderet* haade regnes til *Aferne* og kaldes *Jvalds* *Datter*, saa det er ikke urimeligt, at hun med *Guldbærne* ogsaa havde hjemme hos *Vænerne*.

Paa *Dværgerne* har vi derimod, som sagt, et heelt Register, med deres *Fyrster* *Modgævner* og *Durin* og deres *Ranemester* *Datin* i *Sjiden*, men til vi havde dem Noget, som *Aferne* ikke har optaget, da maas vi forudsætte, at de, som havde faaet *Mundfed* af *Aserne*, derved ogsaa paa en Maade var indlemmede i *Verdens*-*Historien*, saa det egentlig var *Dens* *Himmel* eller høiere *Anskuede*, *Oster* og *Vester*, *Sønder* og *Nor* har paa *Deres* *Hoveder*. I *Lighed* hermed kan vi ogsaa antage, at ved ethvert endigt Begreb, der historisk klæres sig, kommer en *Dværge* til *Bevidsthed* og bliver forsaarsk *Konstner*, som han er *Mester* i eensidig og eensformig at udtrykke og afbilde sit eget korte Begreb. Et mythologisk Exempel herpaa har vi i *Altsmaal*, hvor en lille sævnis *Dværge* drømmer sig altsidende, fordi han vser, hvad een og samme Ting hedder paa alskens *Tungemaal*, og det Slags *Dværge* er os historisk kun alt for vel bekendte. Et andet nok saa mærkeligt Exempel har vi hos *Sævi* i *Sagnet* om *Bilste* og *Jokine* (*Revlis* og *Vrangtvis*), hvorf den Første gav *latter* gode og den Anden *latter* onde Raad; thi at det var to benamte *Dværge*, seer vi af deres *Gravskrift* i den *Tjedske* *Middeldalder*.

1342Hvad nu endelig Mythologiens berømte *Konstnærker* angaar, da har vi alt klart, at *Aferne* var *Mestere* for *Stikblødder*, og skiondt det ikke siges, maas de dog ogsaa have været det saavel for *Frey*s berømte *Stuurd* som for *Freios* *Guldamykke* (*Bysingmon*) og hendes *Fiederham*. *Odins* *Ringen* *Drygner*, *Odins* *Spydet* *Gungner* og *Thorshammerens* *Mjølner* maas derimod, efter *Volupsa*, *Aserne* selv have gjort, mens de holdt *Eserne* varne paa *Idalsletten*, saa det kan ikke regnes, at efter *Skulds* skulde ikke blot *Gungner* være smældet af *Jvalds* *Sønner*, men baade *Drygner* og *Mjølner* være *Dværgerne* *Beik* og *Skindes* *Arbejde*. Sigs *Guldhær*, som *Skulds* ogsaa tilskræver *Alferne*, er derimod, som vi siden skal see, rimeligst et Værk af de kunstige *Dværge*.

Jetter og Rimthusser.

I *Volupsa* bruges Navnene *Jette* og *Thurs* ligesom *Barbar* hos *Grækerne*, til at betegne det *Vildfremmede*, der ikke alhd er fremdlidigt og *Spaniens* siger kaldedes om sig selv, at han er optært hos *Aeterne*, hvad vi maas henføre til de *Fremmede*, der i den graa Oldtid har havt uberegnelig Indflydelse paa den *Nordiske* *Udvikling*, nemlig til *Phonierne*, saa ved det gamle *Sagn* om

Dyktelsen af *Hercules* i Norden maae vi ikke tænke paa den *Orakel*, men paa den *Tyriske Herakles*, og søge ham *Stær* ikke i Geographen, men i Mythologien. Dette ældgamle Forhold, hvorunder kun *Fenris* med alle *Vordavne*, *Midgaards-Ormen*, *Rim* (*Frost*), *Aser*, *Surter* (den *Søtte*) og *Muspoh Sumner* (vestelig af *mub-øp* ?; *Trolddom*) regnes for *Gudernes afsulte Fiender*, medens *Letter* og *Thusser* ligesaa Løse kalde til begge Sider, er nu vist nok saa dunkelt, at vi kun skimte det i Baggrunden; men vi maae dog ikke tabe det af Syne, da det ikke blot i Norden har *folkehistorisk* Betydning, men betegner Grund-Forholdet mellem *Historiens Aand* og alt det *Haandskriveliges* Sælskedighed, der vel let kommer til at staae fiendtlig mod hinanden, men har dog i det *Hjertelige* en dunkel Fællesgrund, hvor de kan mødes og ligesom ved et *Gifternaal* forliges. Det er da kun de *Hjertelose* og misundelige *Letter*, som er *Asernes* Avfærdige; skulde ogsaaig altid kaldes *Rim-Thusser* eller *Frost-Letter*, og staae for os, som de beskrives i *Vafnfradersmaal*, opstegne af *Ellispa* (*Nid-Elven*), kaldte som *Is* og *arige* som *Edder* og *Forgift*; thi kun om *døres* *Verden* og om *Gulþjans* gjælder det, hvad samment siges, at mellem dem bruser *Jfing-Elven*, "som aldrig fryser."

Til disse *Rim-Thusser* hører da ikke blot *Hrungner* med *Støvnhjørte*, men alle de *Letter*, som *Aserne* strides med, ogsaa de *Sprengjole*, eller i *Eddas* *Sprog* "*Hundeklinge*," der, som *Vafnfradrer*, staae til *Munds* med *Odin*, medens derimod *Friggus* *Fader Fjeryn*, den gamle *Havmand Ager* og *Seidrikken Mimer* var et naturlige *Letter*, men ingeniende *Rim-Thusser*.

Heraf seer man let, at det rette mythologiske For:A: **A: A:egsbold** mellem *Aser* og *Letter* skal forklares af det videnskabelige Forhold mellem *Historien* og *Physiken*, der ogsaa til *Hverdagsbrug* kan findes stridigt nok, men bliver dog kun usiffrigtlig, naar enten *Historien* har opgivet *Aanden* og stræber som en *Gjengang* at kyse *Livet* af *Folk*, eller naar *Physiken* trodser paa det *Haandskrivelige*, som det eneste *Virkelige*, og stræber med *hjerteløs* *Sækklogskab* at fastgyrre *Aandens* *historiske* *Verden* i *Menneske-Livet*, som ledt *Gagleri* og *Råmærke*. Vil vi endelig overbevise os om, at denne *Modsætning* er ligesaa *verdenshistorisk* som den i *Nordens* *Mythologi* er *gjenneemgribende*, da behøver vi blot at kaste et *Blik* paa de *Folketværd*, det, som *Eravner*, *Græker* og *Nordboer*, stræbte at udvikle *Menneske-Livet* i *Aanden*, for at se dem bestandig anfægtede af *ende* *Naboer*, paa *hvens* *Band* ikke bide i *Skind*, uden *Hand* følger med, og vor egen *Tid* er forresten saa *nevedrøit* (*materialistisk*), at vi ikke, som *Thor*, behøve at reise udenlands for at finde *Rim-Thusser* *Nok* at drages med.

Af *Lette*-Navne har man for *Resten* en lang *Rense* i *Skalds*, men de *Rim-Thusser*, som spille eller spilles med i *Asa-Dramet*, er kun *Ymer*, *Hrungner*, *Fjhasse*, *Udgaards-Løke*, *Hymr*, *Giefrod*, *Thrym*, *Satung* og *Vafnfradrer*.

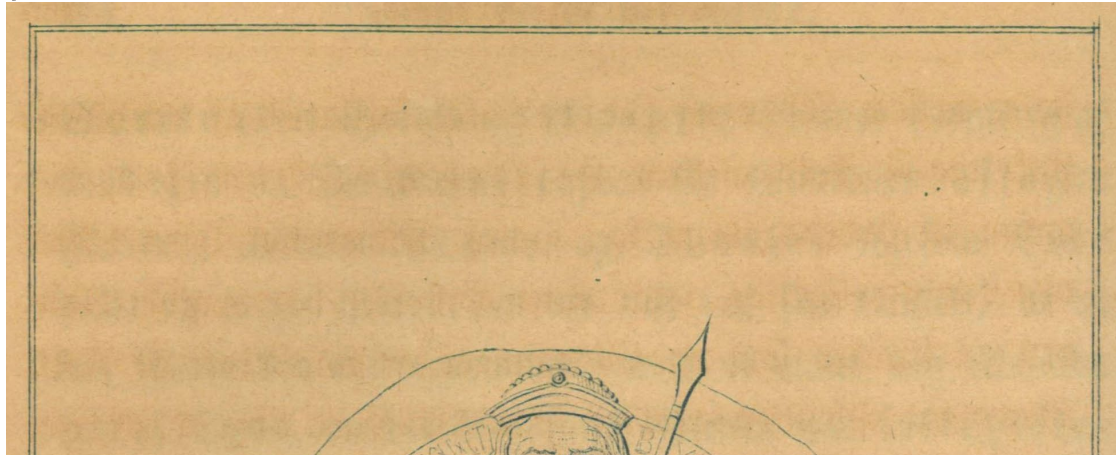
Odin og Frigga.

Vi har allerede hørt, at *Odin* er den *Ældste* af *Ber-Somnerne*, som bygde *Midgaard* og dannede *Menneskene*, og at han er den *Eeneste* af dem, der navn**A:egsb**lig holder sig paa *Skeupladsen*, saa *hvod* der *øfter* *Ragnarøke* siges om *Hæner*, at han "arver begge sine *Brodre*," synes indtil videre at være *Tilfældet* med *Odin*. Efter *Voluspæ* skal han ogsaa med sit *Spjæl* have aabnet den *verdenshistoriske* *Kamp*, men i det *Bælgmærke*, der ruger over denne *Deel* af *Skeupladsen*, kan vi ikke see, om det var ved den *gaasdelude* *Spaukvinde Gulþwigs* eller *Hvode* *Deib*, eller ved *Brøddet* med den *fatige* *Rygester*, og siden seer vi ikke *Odin* i *personlig* *Kamp*, for han i *Ragnarøke* svinger *Spjædet* sidste *Gang* mod *Fenris-Ulven*. Medens *Thor* i *Mellemtiden* besøger *Krigsarsener*, seer vi derimod *Odin* bestandig *sysselsat* med at samle *Kundskab* og *Vidskab* til det *Høle*-*Styrelse*, og at samle *Kæmper* i *Vofhull* til *Ragnarøks*-*Striden*, thi det er ogsaa paa den *videnskabelige* *Vei*, han bliver *Mester* i *Skjoldskab*. Blandt de *Mænder*, hvorpaa nu *Odin* søger at blive lærd og klog, synes *Drikningen* af *Mimers*-*Brønden* at være den *Ældste* og *Ypperste*, thi *Gulþföleg*en beraber sig paa *Voluspæ*, ved den *Efterretning*, at *Odin* for *Drikken* deraf maatte pantsætte *Mimer* sit ene *Øie*. Vel synes dette ligesaa lidt for som nu at have staaet i *Voluspæ*, hvor vi kan læse:

Godt veed jeg, *Odin*, hvor *Øiet* blev af,
Da *lign* det blev lagt, da du begjerte *Skjæl*
Ved *Mimers*-*Brønden*, saa *heldt* og *berømt*;
Misd hver en *Morgen* *Mimer* nu *drikker*
Paa *Valfaders*-*Pantet*; I veed nok *Besked*!

A:egsbmen hvordan det end hang sammen med *Pantsættelsen* af *Oiet*, maa *Drikningen* dog forudsettes som *afgjort*.

Heimod *Ragnarøke* synes imidlertid *Sagen* at have taget en *anden* *Vending*, da det i *isøve* *Voluspæ* hedder, at *Odin* taler med *Mimers*-*Hoved*, og noget *Mythologisk* maa der da vel ligge til *Grund* for hvad *Heimskringla* tager reent *historisk*: at da *Værner* havde faaet *Hæner* og *Mimer* til *Gidder*, men fattede *Mistænke*, om at *Hæner* ikke vidste andet end hvad *Mimer* hvidskede ham i *Øret*, saa halbhuggede de *Mimer*, for at blive vis i deres *Sag*, men at *Odin* *halsamere*de *Hovedet* og havde det *siden*, som et *Orakel* at raadføre sig med.

Da nu Odin sahenbar skal være Fortidens Aand, saa behøver man kun at vide, at Mimer (meomer) betyder Hukommen, for at see, det med Drikningen af hans Bæred har sin fuldkomne Rigtighed; thi Odin uden Mimer vilde da være det Samme, som Historien: Aand uden historisk Kundskab, hvad vi daglig kan see paa Tjald, tager sig kun meget maadelig ud.

Hvad nu Mimers Hahoggebe angaar, da maae vi lade Anledningen staae ved sit Værd, men Sagen selv, saavelom Hovedets Indsamling, er en vevredshistorisk Kindsjæring, thi naar Folke-Manden, som levende bevaere Fortidens Ihukommelse,

gaer i Baglaas, da halbhugges *Mimer* aabenlyst, og Historiens Aand har allevegne, kun med mere og mindre *Flid* og *Held*, grebet til samme *Middelt*, som *Odin*: at balcamere *Hov*-sævelsted og bestandig raadføre sig med det; thi det skeer jo, naar man opskræver og læser *Historien*. At begge Dele maa skee med *Aand*, naar det skal nytte, er en følgende Sag, og at der er en *Flage* ved det *Lid*, man kan trylle i det *Døde* og ved den *Summe*, man kan føre dermed, er vist nok ogsaa sandt, og for længe siden afgjort mellem *Sokrates* og *Plato*, men det giælder dog endnu sædvanlig enten for *Sværmeri* eller for en splinterny Opdagelse, og at *Odin* var en *Mester* i at trylle Liv i *Dødt*, det beviser, med meget *Asede*, *Eddik* og *Hemstrængte* til Verdens Ende.

I *Grimmersmaal* kommer nu vel to *Ravne* flyvende, seet bedder *Hugin* og *Munin* (*Formodning* og *Eftertanke*), har været Verden rundt og synes meget hemmelighedsfulde, saa det falder rimeligt nok, hvad *Gylfegjen* medder, at de sætter sig *duftig* paa *Odins* Skuldre og tyller ham *Ørene* fulde med *Alt* hvad de har seet og hørt; men skøndt denne *Hverdags-Historie*, ligesom *Arsner*, ogsaa kan have sin *Nytte* og har paa en *Maade Livets Fortrin*, saa vilde *Odin* dog været meget at beklage, hvis han daglig skulde laant *Øre* til *alt* det *Raunspalder*. Indholden kan vi nemlig godt forestille os, naar vi betragter et af de store *Værker* over den *nyeste Historie*, der er sammensat af *lutter Avts-Bundter*, saa vi maae sigte med den gamle *Spottefugl*:

Fra *Odins* Skuldre til *Galgen* rap
Hugin og *Munin* flod omkring!

[A.169]Uagtet derfor *Odin* vist nok paa *Assamulet* har havt de to *Ravne*, som ingen god *Historiker* kan undvære, da de levede utrykke hvad *Grækerne* kaldte alle rette *Vismænds* Skik "at see baade frem og tilbage;" saa har det dog været *Odins* stakaandede *Præster*, som lærte hans *Ravne* at snakke, og lod dem flye *Verden* rundt med *Vildgæensene* for immer at kunne fortælle ham *Nyt*.

Endelig synes der, efter *Grimmersmaal*, at saae sig en *trølle* *Kundskabs-Kilde* for *Odin* i *Sagas* *Hall*, som han daglig gæstet, thi det hedder:

Paa *Gyng*-Bænk, hvor *Bølger* avale
Fuldglat gaee over med *Glam* og *Gny*,
Med *Gammen* drikke af *gyldne* *Kalke*
Nu alle *Dage* *Odin* og *Saju*;

men seer man lidt vissere til, da opdager man, at *Alt* hvad der spiller i *Sagas* *Guldhæger*, er hentet fra *Mimers-Bromden*, og er altsaa kun *Odins* gamle *Drik* paa anden *Haand*. At det imidlertid smagte *Odin* bedre at drikke af *Sagas* *Guldhæger*, hvad han med smukke *Hænder* skiaankede, end af den rykkede og tvære *Mimers* *Horn*, det kan man ikke fortenke ham i, saa man maatte ønske alle *Nordens* *Sjåldre* samme *Held* til at sætte *Smag* paa hvad de seer af de gamle *Myther*.

Dog, som det sædvanlig gaer i denne *Verden*, at, jo mere man veed, des mere faaer man *Lyst* til at vide, og drikker sig da paa en *Maade* tørrig baade af *Mimers-Bromden* og *Sagas* *Guldhæger*, saaledes skal det, efter *Valthrudsersmaal*, ogsaa være gaaret *Odin*, saa han, forklædt som *Gavsvraad*, giæstede den sprænglerde *Jette* **[A.170]***Vafthrudner* og udfittede ham om *Alt* hvad han vidste, skøndt han derved kam i *Livsfæde*, og maatte lare mange ækle *Lovtaler* over *Jetterne* og *Besøptehøe* af *Aserne*.

Skøndt nu de forklædte *Guæler* sædvanlig er forklædte *Præster*, som spille *Guæde*, saa tilhører dog aabenbar kun *Beskrivelsen* af det færlige *Åventyr* dem, da man saa tænke meget længer end deres *Nese* var, for man støder paa *Grundsen* til dette sære *Besøg*, men finder den da ogsaa strax *verdenshistorisk* gyldig. *Historiens* *Aand* kan nemlig paa ingen *Maade* faae *Verdens*-*Historien* færlig, uden at indlaae sig med den saakaldte selvstændige og alhomfattede *Natur-Videnskab*, skøndt derved baade *Livet* sættes paa *Spil* og megen *Besøptehøe* maa døies, og naar *Odin* omsider bieder *Jettermænden* ved at spørge *Arvad* *Odin* hvisekede bader i *Øret*, da han lugtes paa *Baal*, gier han jo igjensiden det *Summe*, som vi, naar vi give den sørgjæts *Alvidenhed* en haardt *Nød* at knække, ved at kaste den *Historiens* dybe *Hemmelighed*, som er *Vilhelm* *Prihed*, i *Næsen*.

Kommer vi nu tilbage til *Vokspaan* *Odin*, da er hans dunkle *Sted* naturligvis det, hvor *Øier* har *sidd*, som han paastrøtte til *Mimer* og synes aldrig at faae indlost; men skøndt denne *Pantsættelse* ogsaa bebreedes ham haardt af *Spoudimen*, saa kan vi dog ikke skiume rettere, end at *Pantsættelsen* har sin dybe *Grund* i den *Formulighed*, der ligesavel falder *Historiens* som *Naturens* *Aand* naturlig, men maa dog hos *ham* engang opbære, saa naar *Natur*-*Betragtningen* indtræder i *Verdens*-*Historien* og opløser den, da har *Odin* indlost sit *Åvts*-*Pant*, og herpaa henlyder vel netop hans *Besøg* hos *Jetten* *Vafthrudner*.

At nu dette *Besøg* hænger noie sammen med *Odins* beramte *Åventyr* i *Himbjerg*, hvor han hentede *Sattungs-Mjoden*, det er vel en splinterny *Opdagelse*, men som dog kaster et mærkeligt *Lys* paa den ældgamle *Odins*-*Mythe*.

Dette *Åventyr* falder nu vel i *Brage*-*Saakken* temmelig bredt, men dog saa pradsigt, at det godt lader sig høre, og begynder med *Vilsmændens* *Kæuser*, som, da han reiste *Verden* rundt for at udforske *Oplysning*, blev slaaset ihjel af to *Dreng*e, det, ved at blæse hans *Blod* med *Honning*, tillavele en kostelig *Mjød*, som man blev en *Mester-Skjald* ved at drikke af, og som giemdes i tre *Haander*: *Odræver*, *Brod* og *Son*. *Son* lader det ikke til, *Drengene* fik nogen *Nytte* deraf, og *Jetten* *Sattung*, som tog den fra dem, synes heller ikke at have havt *Smag* for *Mjoden*, thi han gravede den ned i *Knudebjerg* og satte sin *Datter* *Gundlod* til som en *Drage* at rugge over den. *Odin* bieder bde detind i *Vind* efter den, og først søgte han med det *Gode* at faae sin *Lyst* styret, i det han forklædt, under *Navn* af *Boldværk*, en heel *Sommer* trællede for *Sattungs* *Broder* *Rauge* og betingede sig blot til *Lan* en *Slurk* af *Odræver* (*Sindels-regnen*), men da *Sattung* ikke vilde udsle ham en *Dryp*-grob han til et andet *Raad* og satte *Rauge* til at giennemføre *Klippen* med *Navren* *Rate*. Da han saa, ved at blæse i *Hullet*, havde overbevist sig om, at det gik heelt igjennem, forvandlede **[A.171]***Odin* sig til en *blis* *Ørn* og smuttede dermed, og ved stak den *trølle* *Jette* efter ham med *Navren*, men han slap dog ind og stakkele saa godt for *Gundlod*, at han fik *Lov* til at tage en *Slurk* af *hvert* *Haande* og tænke dem derved naturligvis alle *Tre*.

Saaledes blev da *Odin* Digter paa sine gamle *Dage*, og det falder jo vel lidt mistænkeligt, efter det saande *Ordsprog*, at hvad der er slaaset til en *Skilling*, bliver aldrig en *Daler*, og efter den sørgelige *Erfaring*, de alle har gjort, som vilde blive store *Digtere* ved at klavre og paa *Parnasset*, men den gamle *Digterregel* er dog ikke uden *Undtagelse*, thi *Nordens* *Mythologi* beviser ganske rigtig, at *Odin*, som *Historiens* *Aand*, er en saadan lykkelig *Undtagelse*, og har virkelig, ved *Tilgæelse* af *Natur*-*Aandens* *Etherlidsenskab*, opvovnet sig til en *Mester-Sjåld*. Derved har han da ogsaa indlost sit pantsatte *Øie* og faaet det *Syn* for *Naturen*, som bevogtede ham til at giæste *Jetten* *Vafthrudner*, og det vil *Altsammen* heretter blive søleklart, naar *Nordens* *Aand* beviser, at han virkelig har det *Naturlige* *Billedspjog* i sin *Magt*; og naar man opdager, at han virkelig er at naae det, trællede for *Jetten* i *Læris*-*Skolen* og smuttede som en *Bog*-*Ørn* ind til *Gundlod*, da vil man ikke blot see hjertelig ad *Boldværks* *Åventyr* med *Rauge*, men hellig beundre den magtlose *Nordiske* *Dybsindighed*, der, som *Amlet*, leger *Skjul* i *Narvelugt*.

Eller nu saaledes at have betragtet *Odins* virkelige

Kostbarheder, maae vi dog ogsaa kaste et Blik paa dem, **IA173** han har tilskue, og som, hvis de er ægte, maae afbilde det Samme, og det er da Hesten *Sløjmer*, med de otte Beem, som faare lige let over Land og Vand, Ringen *Drygner*, hvorfra drypper otte nye Rige hver niende Nat, og Spillet *Gungner* med *Runer* paa Odden.

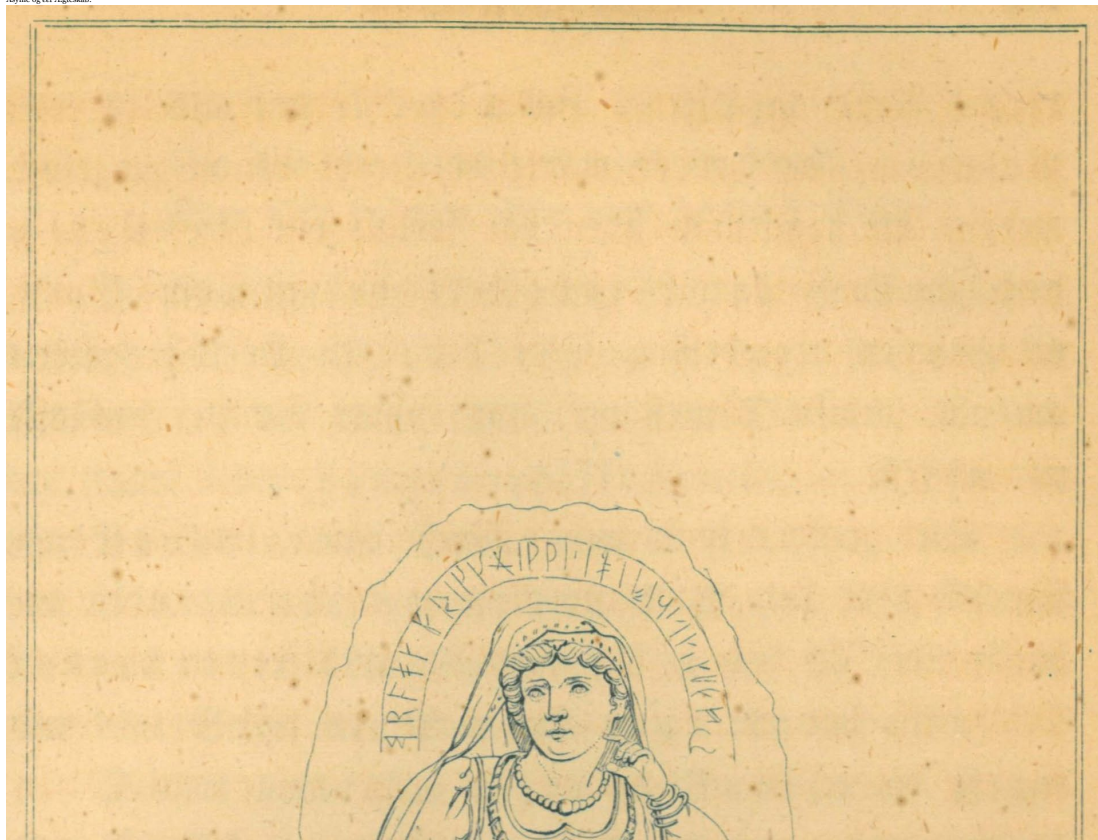
Om *Sløjmer*, der for Resten ogsaa havde *Runer* enten paa Tænder eller Tømmel, har man den gamle Stald-Historie, at han nedstammede fra den færlige *Bogmesters* Hest *Svaudlfar*, som *Loke* med en Hoppe, eller selv i Hoppe-Skikkelse, lokkede til at løbe gal en heet Nat, hvorefter *Bogmesteren* tabte *Veddemålet*; men hvorfra end *Sløjmer* stammede, var han aabenbar kun til pøstlig Brag, og at det ottetenede Værk i Munden løber let haardt over Land og Vand, det kan man endnu i vort Noerden selv overbevise sig om.

Drygner udgives vel i Skilda for et Værk af *Dvergene*, men den var sikkert *Odin* eegt arbejdet, da den, som en anden vovende *Guld-Kiarde*, aabenbar er gjort til at afbilde den *Kiarde* af *Begivenheder*, som *Historien* udvikler, og som kun *Odin* selv havde *Syn* for.

Spillet *Gungner*, som *Skalden* kaldte et Værk af *Ivalde-Sønnerne*, er saa dunkelt betegnet, at dets Oprindelse man finder tvivlsom, men, da det, ligesom vore *Staalpenne*, har *Runer* paa *Enden*, maa det nødvendig regnes til samme Slags *Spil* og afbilder da i det Hele den *Spjølghed*, vi alle kende.

Spørge vi nu endelig, hvor *Odin* boer, da maa, efter *Vohsupu*, Svaret blive: naturligvis i *Valhøll*, **IA174** hvor *Forriden* lever og samler *Kræfter* til at forsvare sig mod *Fremtiden*, men efter *Gylfagiggen* skal *Odin* dog have et eget soltrækket *Sit*, vel Navn *Valskjuld*, hvor han i *Lidskjulds* Hønsede overser hele *Verden*, og *Lidskjuld* er da i alt Fald Navnet paa den *Hønsede-Svale*, hvorfra han har sin *verdenshistoriske* Overblik. Det følger for Resten af sig selv, at *Odin* maa tænkes tilstede overalt, hvor der over *Skorpen* i *Historiens* Aand, og det er i sin Orden, at han i vore *Oldsagn* idelig aabenbarer sig for sine *Yndlings-Helte*, som en langskægget *Gubbe* med *brodbygget* Hat; men hvorefter det længste rigtig sammen med de *Danske*, *Englændes* og de *såvandede* *Gøtters* *Kæmpe* paa hans særdeles *Gnast* og *idelige* *Besøg*, det maa *Verdens-Historien* afgjøre. Da nu *Odin*, efter *Grimmersmaad*, gav sig et nyt Navn paa hvert *Sted*, han kom, maa hans *sagens* have haft snart *ligesammange* *Tilnavne*, som der er *Dage* i et *Aar*, og vi har langt flere opreguede end vi kan forklare; men foruden *Tilnavnene* *Valfader*, *Hørfader* og *Skorfader*, som *Vohsupu* giver ham, er dog *Oldfader* (altstafø) det *Eneste*, han endnu, som *Historiens* Aand, kunde ret være *bekendt* at føre.

At nu *Odin* paa sine *Vandringer* ogsaa skal have knyttet *Forbindelse* med *Menneskens* *Døtre* og være blevet *Stamfader* blandt *Andre* til de *Danske* *Skjoldmødre*, de *Angelske* *Vodamødre* og de *Gothiske* *Amdler*, *Rødder* og *Vidvangere*, det er i sin *folkhistoriske* Orden, men efter *Vohsupu* er *Frigga* hele hans **IA175** *Hjerte*, og maa derfor anses for *Moder* til alle hans *Gude-Sønner*: til *Thor*, *Balders-Heveneren* og *Vidar*, saavel som til *Baldur* og *Høder*; thi vel kaldes *Thors* *Moder* *Fjorgynne* og *Hindjula*, men det er aabenbar *Tilnavne*, der, ligesom *Hlima*, maa tilhøre *Frigga*. Vel kaldes i en af *Kvædernes* *Thor* udtrykkelig *Jordens* og i en *Anden* *Balders-Heveneren* *Rindas* *Søn*, og begge *Dele* gjentages i *Gylfagiggen*, men dette, saavel som *Skalden* *Innlid*, at *Hønsen* *Grude* var *Vidars* *Moder*, maa tages for *Ehlersnak*, der maaske nok har sin *Betydning*, men kan aldrig sættes mod *Vohsupu*, der kun har een *Aosyne* og er *Ægteskab*.

Frigga

Du det nu ogsaa om denne Odins-Fruer og Gude-Moder hedder i *Voluspaa*, at hun har egenlig kun to Søgte, den Første ved Balders *Død* og den Anden ved Odins *Fald* i *Ragnarok*, saa kan vi hos hende umulig miakende den *Hjertes* levende Deeltagelse i *Verdens-Historien*, som det gamle Norden allerede ved sin *Mythologi* har hævet sig, og som vi her kaaber, det ny Norden er vil stræbe at fralægge, men at tilegne sig, bevise og forklare. Vi seer nu ogsaa, det har ingen *Stympet* været, der, som *Hermod*, bragde hende *Slæret* fra *Balders* i *Hæl*, thi at hendes første Sorg varler om den Anden, da Balders Død nødvendig maas foranrage Odins *Fald*, det er en *Følelse*, *Frigga* behøver *Slæret* over, for desangtet at tage levende Død i *Historiens* Gang.

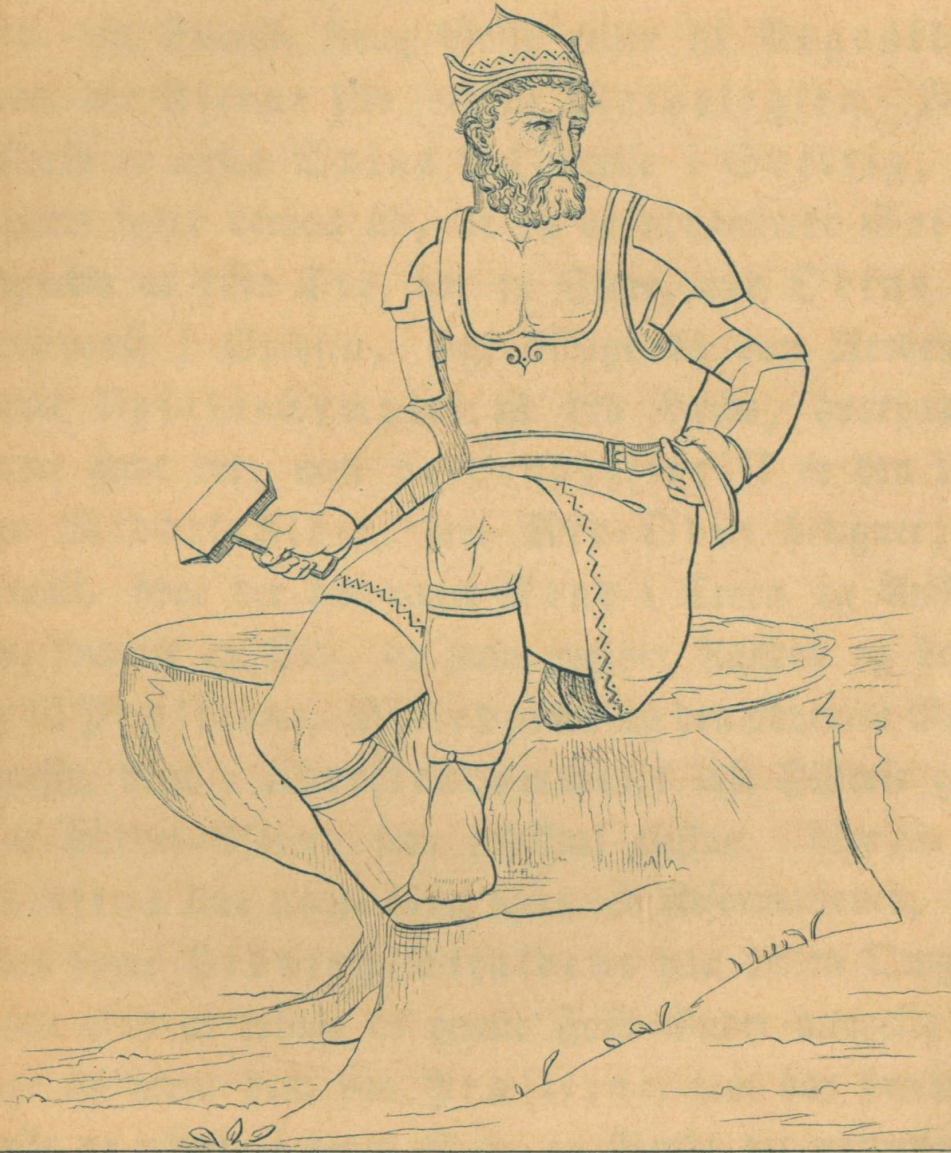
Saaledes gaa da *Odin* og *Frigga*, som *Histo-*riens Aand og *Hjerte*. *Fader* og *Moder*, aldeles eet i *Voluspaa*, og det er mærkeligt, fordi det er mængdet, medens *Al* hvad man siden har fortalt om deres *Uenighed*, og om *Friggas* *Medbekeerinder* til *Odins* *Gunst*, er i *grundten* ubetydeligt, fordi det er en *Hverdags*historie om alle *jordiske* *Rigshæder*, som enhver *Staat* kan lufte til *Skyerne*.

Det gaaer imidlertid i *Mythologien*, som i det daglige *Liv*, at der gaaer ikke *Rog* af en *Brand*, uden der har været *Hid* i den, saa hvad der er blevet en *poetisk* *Mythe* af, har der ogsaa altid været en *poetisk* *Gaand* til, og det er her at *foevntaa*, at hver enige end *Odin* og *Frigga* er i det *Hæle* (i *Verdens-Historien*), saa maas de dog tit i det *Enkelte* (i *Folk-*historien) være af ulige *Mening*, ja, endog synes at blive hinanden *utro*, thi saaledes gaaer det nu engang bestandig med *Hoved* og *Hjerte* i *Tidens* *Løb*, og vi behøve blot at tænke paa vort eget *Faderland*, om vi har et, for at see, hvorledes *Odin* og *Frigga* tit gaaer hver sine *Veie*, uden at de dog noget *Øieblik* tænker paa at skilles ud, men stoler netop *Bege* paa, at det uoploselige *Bund* vil drage den *Udskiende* tilbage paa rette *Veie*.

Det er i denne *Henseende* lærerigt at betragte *Rammen* om *Viftrudners* *maal*, thi der er det en *verdenshistorisk* *Begivenhed*, nemlig det *farlige* *Besøg* hos *Jettes*, hvorm *Odin* og *Frigga* er af ulige *Mening*, men saamaa *Frigga* hører, der er endm et *Hæl* i *Odins* *Kundskab* og *Vidskab*, som han maas have udfyldt, siger han:

1A) 1A) 1A) Saa fare du vel da, frem og tilbage!
Dig, Vid ikke fattes i Vædekamp haard,
Naar Ord du maas kiffe med Jettes i Sal!

I *Rammen* om *Grimmer* *maal* er *Uenigheden* *derimod* *folk-*historisk, da *Odin* og *Frigga* har hver sin *Yndling*, og det gaaer tilbødt ud over *Odins*, ligesom der staaer i den *Langoburdiske*

Thor.

I *Vafþrúðnismál* finder vi først *Mjólner* nævnet med det Tillegg, at efter *Ragnaroke* skal *Mod* og *Lok* *Magne* arve den, og i *Grimnersmål* hører vi, at naar *Aserne* daglig ride til deres Thingsted under *Yfdrául*, da bliver *Thor* ved Jorden og vader over *Flodene Kærvi* og *Øren*.

At de andre *Eddasange* handler *Hymerskvæden* om *Thors* Fiskeri efter *Midgaards-Ormen*, og *Thrymskvæden* om, hvordan han fik sin tyvstjalne *Hammer* igjen fra *Jotunheim*, men det er først i *Gylfegjen*, vi lærer, at han havde tre mageløse *Klæmder*, nemlig *Hammeren Mjólner*, som knuser Alt hvad den rammer, *Stjærkebøtlet*, hvoreft *Kraften* immer voxer og *Staalhandskerne*, som bare til *Hammerskaftet*. Her mødes nu vel ogsaa, at utallige er *Thors* Bedrifter, men foruden de *Faa*, vi alt har nævnet, fortælles dog kun om *Øineforblindelsen* og *Misbeldet* hos *Udgaards-Løke*, saa det er først i *Skalds* vi finder *Thors* mærkelige *Tvekamp* med *Hrungner* og *Reise* til *Grœtrodsgaard*, med dunkle Spor at endel os tilhørende *Hammerdrags* Skikkelser da ogsaa var enest Hjemmed for, at *Mjólner* skulde være et *Værk* af *Dvergene Brok* og *Sindre*, med de ypperlige *Igenskaber* at kunne blive stor og lille efter *Behag* og at komme selv igjen, hvorlangt den saa kaates, men dog ogsaa med den Løye at Skallet er ret kort, hvortil *Gnuden* skal have været, at da *Brok* stod ved *Blæsebaglen*, satte der sig en *Brens* lige imellem hans *Øine* og stak, saa *Blødet* strømmede, hvorover han tilhædt blev utaalmelig og tog *Haanden* for tidlig fra *Bælg* for at smække *Bremmen*.

At endelig *Thor*, naar han vil age, kiser med to *Bukke*, som hedder *Tandgrid* og *Tandskiær*, og at han, ved *Giftermal* med en *vis Sif*, har faaet en *Sitlen* ved *Navn Ulfr*, som er en magtfuld *Skiæder* og *Bueskytte*, det sporer vi vel i *Hymerskvæden*, *Løkegylffen* og *Gylfegjen*, men det er kun af *Skalds*, vi hører om *Sifs* dellige *Haar*, som *Løke* stjal sig til at klippe af, og maatte derfor hos *Isulde Semmer* skaffe hende en *Guldpyrg*, som grovde fast til *Hovet*et og gjorde hende endnu mere *hørfjæf*er end hun var før. *Thor* skal for *Resten*, ogsaa efter *Skalds*, have en *Datter* med *Sif*, ved *Navn Thræde*, og med *Oygjen Jernsax* to *Sønner*: *Mod* og *Magne*, der endog, efter *Vafþrúðnismal*, skal efter *Ragnaroke* arve *Mjólner*.

Vender vi nu, efter alt Dette, tilbage til *Vokuspas Thor*, *Asgaards* og *Midgaards* fødte *Værp*, da er det vist nok langfta, at alle de *Bedrifter* og *Klæmder*, man i det mythiske *Tidløsh* har tillæg ham, passe lige godt med *Begrebet* om den store *Grœttingvand*, der kun ved *Hoved-Begivenheder* i *Værdens-Historien* slaar et *Slag*, saa det dundrer i Jorden; men vi er saa vant til i denne *Verden*, at hvem der har nogen *Magt*, ei blot stundom *Kiendelig* misbruger den, men langt tiere *læger* med den, at det ei kunde andre os, om vi havde langt flere *Beviser* paa, hvor *skæddes* de *Nordiske* *Præhaands-Skjæde* naturgivis har leget med *Thors-Mythen*, der syndes at være en *Almagts-Hammer*, hvoreft de kunde vende op og ned paa hele *Verden*. Lkke gaar det indifæret i *Mythologien* ligesom i *Literaturen*, med de utallige *Vers* og *Æventyr*, saa alt det *Grændseløse*, som gjerne altid er *æmdst*, gaar som det kommer og løber ikke langt, og hvad der i det næste *Aartusinde* endnu seer *Dagens* *Lys*, er det, poetisk talt, immer *Noget* ved, om ikke *Andet*, saa noget vist *Sjælv*, der dog ogsaa vidner om *Kraft*.

Ligesom nu *Odin* er *Sjælen* i den *Nordiske* *Mythologies* *Kumbukls-Kreds* eller *Skold-Bogrebet*, saaledes er *Thor* det *aabenbar* i dens egentlige *Virke-Kreds* eller hvad vi kalde *Stats-Bogrebet*, skøndt dette dødføde *Øel* kun passer daarlig til hans *Virkekreds*, som aldrig stædtes, men var altid paa *Færde*, og naar man tænker, at forli *Thor* var *Odins* *Hærbøhnd*, han derfor ganske forholdt sig til ham, som *Haand* til *Arm*, da tager man mærkelig fejl, fordi det ikke er det staaende *Natur-Forhold*, men den historiske *Væsel-Virking*, der spiller sig i *Nordens* *Myther*. *Thors-Mythen* har baade *Haand* og *Arm*, og naar derfor hos *Thor* begge To altid følger ad, og *Haandens* gien Udslag, da er det kun forli det virkelige *Livs* *Storværker* nødvendig kræver det. Den knusende *Hammer* i *Thors-Haanden* er da ogsaa et træffende *Billede* paa de med *Haand* og *Mund* *fjævred* *Kræfter*, som stemmellig i ethvert *Folk*de er *Værens* *Trost* og *Fimdes* *Skræk*, og hvordan saa end *Hammerskaftet* er blevet vel kort, saa lærer *Historien*, at Sagen har sin *Rigtighed*, da der virkelig hører *Konst* til at holde forvarlig paa den samlede *Folke-Kraft*, saa man har *Folke-Stemmen* for sig. I *Asens* setop derfor er *Sjærkebøtlet*, poetisk talt, ei noget værd, og *Staalhandskerne*, hvor hyppig de end bruges til at sikre sig *Folke-Kraften*, er en stor *Forraadele*.

Hvad nu *Thors-Bevdrhyerne* i det Enkelte angaar, da har vel Ingen af de *Andre* den *gjenemgribende* *verdenshistoriske* *Betydning*, som *Dommelags-Slægene* paa den *humste* *Bugmæster* med sin *uindtagelige* *Fæstning* og den store *Værdens-Slange* med sin *ubrye* *Faldhed*, men dog er *Hrungner*, *Udgaards-Løke* og de andre *Lette-Fyrtæ*, som enten stærke at udslæge *Asgards* eller dog ubetvælsig at afbryde *Thors* *Heltedane*, i *gædende* *fræmmelse* for *Hoved-Begivenhederne* i *Værdens-Historien*.

Med *Thors* *Giftermal* seer det derimod *mythologisk* *fattigt* ud, ikke blot fordi Ingen ved, hvem *Sif* var, og *Løkegylffen* er det ældste *Kvad*, der regner hende til *Asgjerne*, men især, fordi *Thor* *aabenbar* har givet *Mjólner* sin *Haand*, saa det er *verdenshistorisk* hans eneste *Dronning*, med hvem han avler idel *Storværker*. *Giftermalet* med *Jinken*, som *Gylfegjens* *latinske* *Fortale* kalder en *Sjulte*, han forefandt i *Norden*, maa da være kommet bag paa ham, som paa andre *Pebersvende*, men er dog neppe reent grebet af *Luften*, thi naar *Skjaldene* kaldte *Thor* *Jordens* *Søn*, da mæende de vist nok ikke, at han var en *Troll-Ung*, kredet ud af en *Is*, men dog, at han, ligesom *Menneske-Historien*, blev ved *Jorden* og udtrykte *Aandens* *jordiske* *Forhold*. *Sif* maa da vel beherske den "Hæ af *Jord*" i *Norden*, som var *Thors* nærmeste og kæreste. I *Asens* *Virkekreds*, altsaa *formodelig* *Norge*, hvor hans *Dyktelse* var mest rodfæstet og hvor man *aabenbar* satte mere *Pris* paa *Thors-Hammeren* end paa *Odins-Øiet*. Hermed passer det ogsaa godt, at *Sifs* *Søn* med sin første *Mand* var en stor *Skiøder* og *Bueskytte*, thi ligesom dette hører til *Bjerg-Naturen*, saa er denne gjerne saa mægtig, at Ingen *Historisk* *Livs-Anskuelse* kan indlægge den, uden paa en *Maade* at agte den og knæsette dens *Førstefødsle*. Da vi nu ved, at *Skov* paa *Asens* kaldes "Ager-Haar", kan vi paa denne *Maade* ogsaa let forklare *Sagnet* om den *hørfjæf* *Sif* og hendes tilgode *Guldpyrg*; thi *Norge* har vist tidlig, halvt med og halvt nod sin *Villie*, begyndt at ombytte sit *faure*, *naturlige* *Agerhaar* med de *gylfede* *Kornmarker*, men saa dyb var *Felelsen*, at *Sifs-Mythen* passer paa *Historiens* *Forhold* til den *Nordiske* *Natur* i det Hele, hvad ret vil blive klart, naar med det Første *Konsten* poetisk-historisk hos os kommer *Folke-Naturen* til *Hjelp*. *Datteren* *Thræde*, som *Thor* skal have høvt med *Sif*, har ingen *mythiske*

Kiendemærker uden sit Navn og ingen Historie uden sit korte *Skjægt-Rogiter*, men *Thruade*, *Thrudung* eller *Thrudulheim*, *Thors* *høvel*, og *Thrudalhammer*, *Mjølsers* *Ølvaen*, viser tydelig ligesom det Engelske *truh* endma), at *Sundhed* og *Virkelighed* var eet Begreb hos os fra Arildstid, og tænkes fast forbundet med Alt hos *Thor*, om hvem det udtrykkelig siges i *Gjælløigen*, at han *ljør*-*ikø*, og er en mytologisk Kæmpeløjer, et han *ljør* ikke med Faldhed og Blændværk, men slaer heller tregange fejl, saa Klipperne ryste **JAS** og renne. Folkhistorisk er *Thors-Datteren* ogsaa kiendelig nok, thi naar *Norge* er *Sj*, bliver *Island* nødvendig *Thruade*, og brød enten vi ser paa den Gammelislændske *Virkensmælet* i det Hele, eller paa *Saga-Flokken* især, da gjør den udmærket driftige og oprigtige Datter sin Fader ingen Skam, men sin Moder usadelig Ære, og det Summe vil vi haabe om Verdens-Historiens Datter med den Nordiske *Natur* i det Hele, som er den folkelige *Demose* i *Skandin*. Aand, som hun aabenbar nu gaer frugtsommelig med.

Hvad der menes med *Sønnerne Mød* og *Magne*, som alt i Valftrudnermaal tillegges *Thor*, kan ikke være tvivlsomt, da Navnene betyder *Mød* og *Kraft* og følger i den betydning endnu smukt ad hos de seneste Angelsachsiske Skjæde, men *Oygjen Jernaux*, som *Skalds* giver dem til *Moder*, synes hverken skikket til at behøge *Thor* eller til at give *Sønnerne* den *Historiske* *Thværdie*, de som liette *Nerne* paa *Mød* og *Kraft*, aabenbar føtes. Udføder man imidlertid *Jernauxes* Navn af *Sachsen*, ligesom de gamle *Sachs* selv udtalte deres Navn af *Jernauxen* (*Sværde*), da seer man Forbindelsen imellem *Thor* og hende i *Angel-Sachsarnes* *Udvandring*, og har da vent ved at finde deres naturlige hær: *Mød* og *Magne*, som hylevende, fræskarne, bomsterke og forvorne *Engelskmænd*.

Da de nyere Mythographor har tilskrevet *Thor* Tordenen, som Rimmel af hans Vogn, og Ljøllies som Forskæring af hans Hammer, maas det udtrykkelig bemærkes, at de har gjort det paa deres egen Haand, da der i **JAS***Thors-Mythen* ei er mindste Vink derom, og det tænderokserende *Bokke-Spand* tierer Tanken en ganske anden Vej end op i *Luften*. At *Thjodvif* fra *Hvite*, *Herald Haarfogers* berømte *Skjald*, lader det tordne og brye, da *Thor* ager til *Kampen* med *Hrungner*, har nemlig, som alle hans *Luftspring*, ei det mindste med *Thors-Mythen* at gjøre, og Ordet "Torden" synes kun paa *Fugvert* at stamme fra *Thor*, da "Torden" har en ganske anden *Lyd* end *Thor* i "Tordisday," og findes desuden kun i den egenlig *Danske*, ei i den *Nordiske* *Mund*. Sagen er heller ingenhunde ubetydelig, thi ved at gjøre *Thor* til den naturlige *Tordner*, stræber man at sprænge ikke blot denne tradite "Jordens Søn" men hele den *Nordiske* *Mythologi* i *Luften*, og det er, poetisk talt, netop det Summe, som naar man, paa sin *Tydsk*, stræber at forvandle hele *Menneske-Historien* til et *Skyggebillede* af den saakaldte *Verdens-Natur* og af dens rene *Tydske* *Form*.

Thor og Hrungner.

At *Hrungner* med *Steenhjerter* maa have været En af de haardeste *Nodder* for *Thor* at knække, kan vi shtte deraf, at begge de *Eddiske* *Nidviser*, baade *Lokaslyffen* og *Harbarðsarnen*, lader ham især prale deraf, men det er dog først *Skalds*, der bringer Sagen for Lyet.

Odin, hedder det nu, havde gjort et *Ridt* paa *Sleipner* til *Jotunheim* og væddet med *Jetten* *Hrungner*, at der var ikke *Mage* til *Hest*, hvorefter de ned **JAS** udelidt til *Asgaard*, og vel skjø *Odin* først ind, men havde dog *Hrungner* paa hans *Guldmante* lig i *Hælene*. *Odin* var ogsaa artig nok til at hyde sin *Medhjæler* træde indenfor, og bevrædte ham paa det *Bedste*, men da *Jetten* fik en *Taar* paa *Skulden*, blev han røret af *Lave*, nedte *Aserne* til at lade *Freia* komme ind og skærpe for ham og træde tilbage med at han vilde rive *Asgaard* ned og staae alle *Guder* og *Gulfinder* *hjel*, saamar som *Freia* og *Sif*, der skulde følgen hjem med ham til *Jotunheim*. *Aserne* blev nu bange og kaldte paa *Thor*, som vel var langt hurtigere paa *Tredeljet* i *Østetuden*, men stod dog hos den paa *Timen*, spurgte med *Tordenstemme*, hvad det skulde betyde, at *Jetten* blev hænket og skænket i *Asgaard*, og løftede allerede *Mjølsler* for at give ham et *stakket* *Halvæen*, men saa blev *Jetten* edes og tog *Thor* fra *Østens* *Side*, ved at kalde ham en *Niding*, hvis han drøble *vaabenløse* *Folk*, og satte ham *Stærne* paa *Steenstøf*, hvor de ordenlig kunde prøve *Styrke*. Det er et *Ord*, sagde *Thor*, og vil prædike *Jettene* stoffig, af at *Hrungner* tænke lyde *Thor* brodden, men de var dog *grunden* bange for, han skulde bulke under, derfor gjorde de ham en *Medhjæper* af *Leer* og *Langhalm*, saa hoi som et *Haus*, og tryllede et *Heste-Hjerte* i ham. Denne *Mokkalt* (*roosting-stone*) eller *Nordlys* skærmmede imidlertid ikke *Thor*, men drøblede paa *Timen* ønsket for hans *Fotløber* *Thjodvif*, og *Hoved-Kæmperne* stred løs paa *engang*, *Thor* med sin *Hammer* og *Hrungner* med sin *Steenmøkkert*, saa de mødtes paa *Halvæien* og **JAS** blakketen sprang nu, mens *Hammeren* faldt ned *Jettene* *Pandebæk* og knuste den. Det var var godt nok, men et *Skykke* af *Steenmøkkerten* faldt dog ogsaa hen og slog *Thor* for *Panden*, saa han styrtede, og det Værste var, at da *Hrungner* faldt, kom den *Ene* af hans lange *Skanker* til at hige *Thor* paa *Halvæn*, thi den var saa tung, at hverken *Thjodvif* eller *Negen* af *Aserne* kunde lette den. Til *Lykke* havde imidlertid *Thor* en *Søn* med *Jernaux*, som hedde *Magne*, og som vel kun var tre *Nætter* eller dog kun tre *Vinterner* gammel, men dog allerede saa stærk, at han smed *Jetteskanken* af som en *Vante* og sagde det var *Skade*, jeg ikke kan lidt for, for den *Karl* kunde jeg nok have baaet med de bare *Næver*. *Magne* fik nu mange *Tak* af *Thor* og *Guldmante* til, skiondt *Odin* fandt, det var for meget, for sin *Udlyghed*, og nu var alting godt, undtagen at *Stumpen* af *Steenmøkkerten* var blevet sidde i *Thors* *Pande* og lod sig ikke røkke, førend der kom en *klog* *Kone*, ved Navn *Oro*, til at lase over den, og det hjalp endda ikke, thi vel fik hun den løsnat, men da saa *Thor* berømte hende med den *Efterretning*, at hun kunde snart vente sin *Mand*, Ørsmødt, hjen, beel og holden, paa en *Taa nær*, der fross af ham, da *Thor* bar ham over *Elvaagen*, see, da blev *Oro* saa overende, at hun glænde i sin *Galder* og derfor sidder *Steenstumpen* i *Thors* *Pande* endnu den *Dag*.

Uagtet man nu i *Thors* *Tvekamp* med *Hrungner* ikke kan vente et *Spil* for meer end en enkelt verdenshistorisk *Begivenhed*, og uagtet *Mythen* i saa bred en **JAS** *Udarbeidelse* nødvendig maa have faaet endte *Tilfæstninger* blot for *Lørens* *Skyld*, saa er det dog ordenlig forhaensende, hvorledes næsten hvert *Træk* lader sig opgive i den verdenshistoriske *Kamp* mellem *Nordboen* og *Romerne*, som aabenbar er det *Tilsvarende*. Naar man saaledes kun veed, at *Hoved-Slaget* stod i *Engelund*, da kan man see for sine *Øjne*, hvordan *Jetteskanken* ligger *Thor* paa *Halvæn* og lettes af *Magne* (*Mechaniks*), som rider stolt paa *Guldmante*, men ogsaa see, klart giennem *Sproget*, at *Stumpen* af *Hrungners* *Steenmøkkert* sidder endnu i *Thors* *Panden*, skiondt den kiendelig hængedes ved *Lærningen* af *Tydske*-*Mær* (*Reformationen*) i det *Sextende* *Aarhundrede*. Vi behøver imidlertid ikke at reise til *Engelund* enten for at høre *Hrungner* bralle op i *Asgaard*, eller for at føle *Jetteskanken* og *Steenstumpen*, thi den *Romenske* *saakaldte* *Poesi*, der bespæter alle *Guder* og *Gulfinder*, uden *Venus* og *Vesta*, som den tilgæier sig, er os kun alt for vel bekendt, og saalænge *Lathen* og *Romer-Retten* endnu piser *Livet* af *Modermaalet* og *Arildsloven*, har vi her hjemme Efterveer *Nok* af *Thors* *Tvekamp* med *Hrungner*.

Thor og Hymen.

Om *Thors Besøg* hos *Jetten Hymor* har vi to Eddiske Fortællinger, som gaas hver sin Vej og rimer sig kun maadlig sammen.

I *Gyfeløgen* er det nemlig for at bevne sig paa Midgårds-Ormen, som i en graa Kan Skikkele har *Asnarret* ham hos *Udgårds-Løke*, at *Thor* lader sin Karre med *Bukke-Staudet* blive hjemme og gaer, i Skikkele af en Ungersvend, til *Fisker-Jetten Hymor*, gaer næste Dag ud med ham paa Fiskeri og nøder ham til at lægge ud paa Dybet, hvor Midgårds-Ormen ganske rigtig holder paa Krøgen og maa frem for Dagen Lav; men just som *Thor* gæber Hammeren for at give Ormen dens Livbrød, lister *Hymor* sig til at hugge Medesnoeren over, saa Ormen slipper, og vel strider *Thor* Mølner eller den, men rimeligvis uden at ramme. Bøser over Skistønstykket giver *Thor* da *Hymor* et Nakkedrag saa han styrtter over Bord og vender Besene iveivret, mens han selv vader iland.

I *Hymers-Kvinden* kærer derimod *Thor* med sine *Bukke* til *Jettens Gaard*, lednagst af hans *Søn Fyr*, og det i et ganske andet Afrinde, thi *Aerne* har bød sig selv til *Gilde* hos *figer Havmand* og skal nu skaffe en *Kiedel* saa stor, at der kan brygges Øl i den til dem *Alle*, men en saadan Kiedel veed *Aerne* ingen Udvei til, med mindre den kan faaes hos *Hymor*, som, efter *Fyrs* Sigende, har den. Ved Hjælp af *Fyrs* Moder, den *Guldklode*, *Lystvønde*, der ventelig kun ved *Kov* er blevet *Jettebrød*, lykkes det ogsaa *Thor*, efter haandle *Prøvelser*, at hjemføre Kiedelen, men endnu paa *Hjemveien* maa han holde *Slag* med *Hymor* og alle hans *Følgvende*, og har saa det store Uheld, som maa tilskrives *Kærlighedsen Løke*, at hans ene *Buk* styrtter for *Vognen*.

Under *Besøget* har imidlertid *Hymor* ogsaa engang *Asnarret* *Thor* ud med sig paa Fiskeri, hvorved *Midgårds-Ormen* kommer i Livdøen, thi *Thor* faaer den ikke blot til at lade paa Krøgen, men hamrer paa dens *Hoved* med *Mølner*, saa det droner i Klipperne, og hvordan den slipper fra ham ned i Dybet, veed man ikke.

Efter den almindelige Regel skal man nu vel give *Eddesagnene* Ret, men da *Hymerskvinden* saalænder er en Sidsindfaldig, suret, svulstig og smagløs, ontrent som *Ræneguldereet*, saa fristes man her til at gjøre en *Undtagelse* og følge *Gyfeløgen*, da det synes meget rimeligere, at *Thor* gaar paa *Åbentyr* efter *Midgårds-Ormen* end efter en *Brøgger-Kiedel*. Det Rimeligste er imidlertid ingenlunde altid det Rette, og i Mythologien som i Historien det Sandsynligste sjelden det Sande, saa *Hymerskvinden* har dog nok Mythen i sin ægte Skikkele, og naar man skaller *Gyfeløgens* egentlige Fortælling fra *Forniden*, bliver der heller ingen anden *Motdygelse*, end at *Hymor* efter *Gyfeløgen* fik sin Død tilvands, men efter *Kvinden* tillands, hvad ei gjør synderlig Forskiel.

Spørger vi nu om en tilsvarende verdenshistorisk Begivenhed, da finder vi den i Nordens Forhold til *Paven* med *Fiskerringen*, thi naar man skal sige, hvad *Nordens Aand* vilde hæs ham, da falder man vel saarest paa, det var *Falkheden*, han vilde tillivs, men det var dog egentlig det almindelige *Hemneske-Begreb* (*Katholiciteten*) han sagde og er nu, efter mange *Åbentyr* og haandle *Kampe*, ved den af *Paven* randede almindelige Kirkes Hjælp, ifærd med at hjemføre. *Asnar*At ligse dette Begreb ved en *Kiedel*, hvori der kan brygges Øl til alle *Aser*, synes vel ved første, flygtige Øiekast latterligt, men jo dybere man lodder, des klæres bliver det, at *Ligedsen* er agte, thi Spørgsmaalet er jo om et *Kar* (en virkelig *Form*), der kan rumme alt det agte *Aandlige*.

Ved denne *Løjlighed* kan man ogsaa godt sige, at *Thor* var ude at fiske med *Hymor* og trak *Midgårds-Ormen* op, thi det skedte stensynlig ved *Kørstøene*, da *Edsmismen* kom i *Pars*, og *Paven* ikke var fri for at spille under Dække med den, men det blev skjult, ligesom i *Hymerskvinden* *Grunden* til, at *Ormen* slap, saa *Hoved-Slaget* med *Paven* kom først senere, i det Sættende *Aarhundrede*, og var aaenbar et *Land-Slag*, og *Kvinden* beholder da, saavidt vi kan see, *Ret* i alle *Maader*. Om den ogsaa har *Ret* i Henseende til *Bakkerne*, maae vi lade staae ved sit *Værd*, da vi endnu ikke ret kan see, hvad de skal betyde, men dog maatte *Thor* sagtens have *Vægs* med til den *Kiedel*, der var saa stor, at han nær var druknet i den, da han bar den ud af *Jettestuen*.

Thor og Udgårds-Løke.

Ved *Ajfers-Gildet* siger *Løke* spydig nok til *Thor*:

Din Øster-Leding du aldrig nævne!
Hvem skulde tænkt, det var *Thor*, der sad
Som *Tommelden* i *Tommeltotten*!

Hvad han dermed sigtede til, lærer vi imidlertid først af *Asnar**Gyfeløgens* breede Fortælling om en *Reise*, *Thor*, i *Selkåb* med *Løke* og *Thjalfe*, gjorde til *Udgård*, hvis *Drot* var en *Mester* i alskens *Kogter* og *Øienfornidelse*. Da kom de nemlig, en *Aftenstund*, til *Noget*, de tog for en stor *Lade* og gik ind i et af Rummene og lagde sig, men om *Morgenen* kom der en uhyre *Jette*, som kaldte *Huset sin Handede* og spurgte, hvad de havde der at besittie? *Jetten* kaldte sig *Skrjmer* (*Phallus*) og gav sig i *Følge* med dem, men spillede dem et slemt *Pods* med *Madposen*, som han bandt, saa de kunde ikke faae den løst og maatte om *Aftenen* gaas salme til *Sengs*, hvad *Løke* ogsaa ved *Ajfers-Gildet* lod *Thor* høre, og da saa *Thor* om *Natten* vilde bevne *Skude* med *Mjøfner*, gjorde *Skrjmer* kun *Nar* ad hans *Dommedags-Slag*, som om det kan have været, først et *Blad*, saa et *Ajern*, og saa lidt *Kvæs*, der faldt ham ned i *Ansigtet*, hvor han laas under *Egen* og sov. *Dagen* efter tog imidlertid *Skrjmer* *Afsked* med *Stubbedrens* og sagde dem, de havde ikke langt til *Udgaard*, men raadte dem til, naar de kom der, at tage *Svøftet* ind, da *Udgårds-Løke* og hans *Hofmænd* var vedlige *Kemper*, der lod *Smaatølk* skiemte med deres *Ligemænd*, og allerede ved *Borgstedet* blev *Thor* lidt sært tilnænde, da han umtidig kunde faae det lidt op, men maatte krybe ind mellem *Tremmerne*. Da de saa kom op i *Steenstuen*, varede det længe, førind *Udgårds-Løke* endede dem, og saa skottede han dog kun til dem og sagde: vent! skal man *Sindst* spørge af *lange* *Vær*, thi hvem skulde tænkt, at *Asnar**Ape*-*Thor* var kun en halvvoen *Kvæs*, men stikker der *Mere* under, da lad os høre, hvad I duer till for vi taaler *Ingn* her i vort *Lag*, uden han i en eller anden *Maade* er *Kart* for sin *Hat*.

Løke tog nu *Ordet* og sagde, at han turde acde omkæp med hvem det skulde være, og strax kom da en *Karl* frem, som hedd *Fyr*, og der blev sat et *Trug* fuldt af *Kiød* imellem dem, hvorpaa hver begynde ved sin *Ende*, og de maatte rigtig nok miltvæis, men *Fyr* vandt dog *Prisen*, for han havde acdt *Bensene* og det halve *Trug* med.

Nu tilbød *Thjalfe* sig at løbe omkæp og fik en vis *Hug* til *Medbæker*, og de løb tregangs, men *Thjalfe* blev immer længere tilbage, saa tredje *Gang* var han kun miltvæis, da *Hug* stod ved *Maalet*.

Endelig skulde *Thor* ogsaa vise sine *Konster* og han vilde drikke til *Pæh*, hvorpaa de gav ham et *Horn*, som *Udgårds-Løke* sagde, de *slæmpste* *Drinkere* stak ind i *ret* *Dug*, og de *Vægsste* i *De*, men da *Thor* havde drukket *tre* *Gaange* af alle *Livsens* *Kræfter*, kunde man endda *knap* see, det sank i *Hornet*. Ja saa, sagde *Udgårds-Løke*, kan du da heller ikke løfte min graa *Kat*, som *Borene* her pleier at lege med? *Thor* tog nu alvorlig fat, men *Katten* skind *Bog* lige op til *Lofet*, uden at lette meer end eet *Bøen*, og da blev *Thor* saa bister, at han bød hvem der vilde ud til en *Dyat* at brydes med ham. *Nei*, sagde *Udgårds-Løke*, der er *Ingen* af mine *Mænd*, der vil brydes med en *Kvæn*, men siden du endelig vil i *Hjeldet*, saa kald paa min *Ammen*, den gamle *Ellen*, hun har for sat saadanne *Karle* til *Vægst*! *Asnar**Ellen* kom nu ind, og *Thor* gjorde sit *Bødest*, men kunde

med al sin Magt ikke røkke Kæmplingen af Steedet, og saa tilsidt spændte hun Kong for ham, saa *Thor* sank i Kne ved den ene Side, og dermed endtes Legen.

Anden Dagen, da de Fremmede gik, fulgte imidlertid *Udgaards-Løke* dem selv paa Vei, og ved Afskeden fortalte han dem ikke blot, at det var ham selv, der havde fulgtes med dem, under Navn af *Strymer*, men at *Alf* var gaaet til med *Kogleri* og *Olueforblinde*, saa da *Thor* meende, han slog *Strymer* for Pauden, slog han Klipper flade; *Fjrr*, som sad omkap med *Løke*, var en *Løvhild*, Hug, som løb omkap med *Thjofly*, var en *Tarbo*, Hornet, som *Thor* drak af, var en *Gren* af *Verdens-Havet*, som kændelig sank; den graa *Kat* var *Midgaards-Ormen*, og gamle *Ellen* var *Ælden* selv, som ellers aldrig Nogen kan brydes med.

En saadan Mythe, der, ligesom de mange *Philosophier*, ret uend Flid forklarer sine egne *Vindigheder*, har naturligvis i den Skikkelse kun Dun paa Hagen, men at den i sig selv dog ei er af de Yngste, seer man, naendi Andet, deraf, at der stikkes paa den i begge de Eddiske *Nidstier*, og i *Verdenshistorien* seer vi ogsaa, det er, trods *Ordsproget*, dog ikke saa sjældent, at *Kæmper* spille deres *Kraft* paa Stene. Endelig spiller aabenbar hele *Norabøens Kamp* med *Skinnet* og *Gjøgleriet* eller *Skauspil-Værsnet* sig i *Thors* Reise til *Udgaard* saa mangen stor *philosophisk* *Lærre-bygning* maan ligesom ved *Strymers* *Hændelse*, medens *Grådkælees* paa al *Verdens Kundskaber* klarlig spiller sig i *Thors-Drinken af Aas* og *Verdens-Havet*, og *Brydningen* med gamle *Ellen* kun alt for tydelig forklarer sig selv.

Hvordan det for Resten mytologisk har hængt sammen med Navnet: *Udgaards-Løke*, som kun findes her og i et af *Saxos* Oldsagn, er ei nemt at sige, men da det er en aabenbar *Modsætning* til *Asgaards-Løke*, hejper det dog paa den gjennemgribende *Forskjel*, det gør, mellem man anvender sin *Kraft* paa et *uroligt* *Storværk*, godt eller slet, eller blot paa *Gjøgleri* og *Bændværk*, som er aldeles hult og tomt. At *Udgaards-Løke* hos *Saxo* er en *Afgud*, som den *Danske Kong Gorm* i *Hedenkæbets sidste* *Tid* dyrker, er ogsaa ganske i sin *Orden*, og man har såledeskyldt dertil i *Norge*, hvor *Jettekvinden Thorgerd* Holgabud er *Hakon Huldgarls* ypperste *Gudinde*.

Thor og Geirroð.

Løke var engang for *Løvers* Skyld fløjet til *Geirrodsgaard* og gjorde sig saa narviss at titte ind ad *Glaugen*, men *Geirroð* skikkede da paa *Timen* en *Snaphane* ud at fange ham den *Fagl*, og *Løke* fald da op paa *Taget* og blev for *Morskabs* Skyld siddende, til den Anden med stor *besværighed* kom tæt hen til ham, men da han saa vilde *Byve*, hænge *Beene* fast, saa han blev fanget og bragt til *Jetten*, *Geirroð* havde forbiøstret gode *Øine* og saae strax, der stak meer end *Fagl* i den *Fjederham*, men alt det han frittede, vilde *Løke* dog ikke svare et *Ord*, og blev derfor pøttet i en *Kiste*, hvor han sad under *Laas* og *Lukke* i tre *Maaneder*, og kændte sig *Aasvæmmet* og uumadlig. Da han derfor anden Gang kom i *Forhør*, gik han til *Bekjendelse*, og fik *Lov* at slippe paa det *Vilkaar*, at han skulde skaffe *Thor* til *Geirrodsgaard* uden *Hammer* og *Strykebølte*, som han ogsaa gjorde, men da *Thor* underviste sig ind hos *Vidur* han *Tausen* *Moder*, *Oggyen* *Gríð*, had hun ham vogte sig vel for *Geirroð* og laande ham baade sit *Strykebølte* og sin *Pgskjép* til en *Nodhjelp*. Begge Dele fik han snart beboet, da han skulde vade over *Viman*, thi den voadte, saa *Vindet* spillede ham paa *Skuldrene*, og der gik en rivende *Strøm*, saa han havde ondt nok ved at bjerge sig, men han holdt dog *Øene* stive og kvad:

Vox du kun, *Vimas* i *Væd*stedet her,
Jetternes *Gaarde* dog gæste tør jeg,
Vild, at med *Vandet* mig voxer omkap
Asa-*Styriken* til *Sjerne-Himlen*!

Da han imidlertid fik *Øie* paa *Geirrods* *Datter* *Gjulp*, som stod paaskrævs over *Aasen* og vøkkte *Høivandet*, da sagde han: man skal heller stemme *Bæk* end *As*, og hilste paa hende med en *dygtig* *Stem*, som gjorde sin *Virkning*, saa en *sløj* hen i *Land* ved at gribe fat i en *Ran*, hvorfor man endnu siger: *Røn* er *Thors* *Redning*.

Da nu *Thor* kom til *Geirrodsgaard*, blev han viist ind, hvor der var kun een *Stol*, og des saatte han sig paa, men mærkede snart, at den gik *blivets* med ham, og han var da ikke seet at sætte *Gríð*tauens mod *Sparreværket* og holde stivt igjen, til der blev et stort *Aas* og *Rahalder*, med et grueligt *Bøel* bagether, og det var af *Geirrods* *Døtre*, *Gjulp* og *Grip*, som havde skudt *Ryg* under *Stolen*, men fik den nu knækket.

Thor blev vel nu bult ind i *Hallen* til *Lystighed*; men da han gik op ad *Galvet*, tog *Geirroð* en gloende *Jernstang* og skød til ham, saa nu maatte *Thor* være glad ved *Staalhandskerne*, *Gríð* ogsaa havde laant ham thi nu greb han *Jernstangen* i *Flugen* og skød den tilbage med saadan *Fynd* og *Klem*, at skiondt *Geirroð* sad bag en stor *Jernsule*, gik *Slangen* dog lakt baade igjennem *Sulen* og ham.

Denne *Geirrods*-*Mythe*, som vi nu kun finder i *Skulds*, maa, efter *Vinket* derved, for have hørt til *Broge*-*Snakken*, og at den maa være gammel, har vi et mærkeligt *Vidnesbyrd* om hos *Saxo*, thi i *Sagnet* om den *Danske Kong Gorms* *Reise* til *Geirrodsgaard* (*Geatrs søtes*) antænktes *uhyrkelig*, at han saae *Geirroð* sidde bag *Sulen*, som *Thor* forhen havde gjennemboet tiligjennem ham, og at *Geirrods*-*Døtre*ne var endnu *skrutryggede* af det *Knæk*, de samme *Gang* fik.

Forsaaend nu det Meste i *Geirrodsgaard* ogsaa gaaser til med *Koglet* og *Olueforblinde*, ligesom *denne* *Thors*-*Reise* den *Forrige* til *Udgaard*; men det *Eiendommelige* ved *Mythen* er, at *Løke* flyver til *Jotunheim* for *Løvers* Skyld, og at *Thor* lader sin *Hammer* ligge hjemme, og sætter, som en *Vovvald*, alt paa *Spil* blot for at vise, hvad han tør; thi dets spiller sig den *Eiendommelige* *Tid* i *Verdens*-*Historien*, da selv *Aas* de dygtigste *Kæmper* og de klogeste *Folk* ei veed, hvad de skal bruge *Tiden* til, og arbejder da kun paa at *fordrive* den. Denne *Stilsunds*-*Tid* i *Verdens*-*Historien*, som i *Mythen* betegnes ved *Thors* *Besøg* hos *Gríð* (*Vaabenstiltand*), kender vi kun alt for godt, thi den begynder *stensvalig* med de *lange* *Reiser* baade til *Øst*- og *Vest*-*Indien* og strækker sig henimod vore *Dage*, saa hvor man endnu spører *Kæmpen* for *Historiens* *Aand*, syens han immer at have lidt *Myster* ligge hjemme, og maa hulle sig igjennem med *Laanegods* af *Fru* *Gríð* eller den *besejrede* *Neutralitet*. Vil man imidlertid helst see en enkelt *verdenhistorisk* *Begivenhed*, som svarer til *Geirrods*-*Mythen*, da er den nemt at finde, thi det er for *Aaslands*-*deres* den *Eeneste*, hvort *Nordboen* med en vis *Kraft* har taget *Deel*, nemlig *Tredveaars*-*Krigen*, der aabenbar ei fordes med de *førene*de *Krafter*, som *Mjødner* afbilder, men med *Laanegods* og *Leietrøpper*, der svare til *Gríðs* *Pgskjép*, *Stykebølte* og *Staalhandsker*, vise vel gjennemt det *Nordiske* *Løvedom*, gjensemborede *Germanien* og knækkede *Ryggen* paa et *Par* *Kurfyrstendømmer*, men fremmede *ingelundte* *Verdens*-*Historiens* gode *Sag* og efterlod kun *Mathed*.

Thor og Thrym.

Ving-*Thor* sprang op i *Vrede*,
Da vaggende hant staa,
Omsonst det var at lede,
Hvor for hans *Hammer* laae.

IA:aaSSit Bedste nu han gjorde
Og lukke Munden op,
Og saa tog han til Orde:
Har en forvoven Krop
Nu stjålet Asers *Hammer!*
Ei Mage til den Jhammer
Har før man hørt og spærgt.

Saaledes begynder *Thrymskvíden* og melder saa, at efter Raadsløst med *Loke*, gik *Thor* til skion *Freia* og had hendes haane sig, hendes *Fjederlum* for at faae *Mjølner* lekt op, hvortil *Freia* svarede midt:

Var den af Sølv det klare,
Jeg sparede den ei nu;
Var den af Guld det røde,
Jeg gav den med god Hu.

Saa fløi da *Loke* i *Freias* *Fjederham* fra Asgaard til *Jotunheim*, hvor han fandt *Thassedrotten Thrym*, som sad paa en Hoi og snoede *Guld-Halsbaand* til sine *Hunde* og jævuede *Mankerne* paa sine *Heste*, og saasart han saae *Loke*, spærge han:

Hvad Nyt hos *Aser*, hvad Nyt hos *Affer*,
At os du gæstet i *Jotunheim*?

Loke svarede meget aabenhjertig:

O vee nu *Aser!* o vee nu *Affer!*
*Hvor*da *Hammer* du har i *SKjul*.

Ja, sagde *Thrym*, det har jeg rigtig sovk, og den ligger vel forværet, ofte Mite under *Jord*, saa den kommer aldrig meer for *Dagens* *Lys*, uden jeg faaer skion *Freia* til *Brud*.

IA:aaL*Loke* fløi nu hjem med den *Besked*, og saasart *Thor* hørte det, faldt han med *Dorren* ind i *Huset* til skion *Freia* og sagde:

Hør dig brat din *Brudeklædning!*
Saa ager vi til *Jotunheim*.

Jo vist, sagde *Freia*.

Da var tilgængs jeg giftetog,
Om jeg stod *Brud* i *Jotunheim*,

og dermed fnaa han, saa *Asgaard* bærvede og *Brygning-Smykker* vendt sig.

Nu var gode *Raad* dyre, og af alle *Aser* og *Aymnier* var der Ingen uden *Heimdall* den *Opriktige*, forklog som andre *Vaner*, der vidste nogen *Udvæi*, men han foretog, at de skulde smykke *Thor* til *Brud* med *Brygning*, med *Hovedsket* og *Ngule-Skjæppe*, og lode ham spille *Freia* i *Jotunheim*. Vel blev *Thor* rasende, og sagde: da maa *Aser* kalde mig *Mads*, om jeg tager *Skjærter* paa; men da *Loke* bemærkede, at kom ikke *Mjølner* igjen, vilde *Jetterne* snart boe i *Asgaard*, saa fandt *Thor* sig talsmodig i sin *Skiebne*, og med største Fornælelse klædte *Loke* sig ud som hans *Terne*.

Thassedrotten blev sjæleglad, da han saae *Thors-Kerren* med *Brude-Studs*, og raabte til *Jetterne*:

Glæder eder alle, som det sig bør!
Kulsorte *Oxer* og guldrede *Kiær*,
Smykker og Skatte i *Mængde* har jeg,
Svæved dog immer skion *Syster* til *Frey!*

Vel kunde *Thor* snart robet sig, ved det han saad og drak saa funskrakkelig, at *Thrym* haude alle til, men den saasædritige *Terne* var strax ved *Haanden* og fortælte ham, at *Freia* var kun saa tidlig, fordi hun hverken havde spist eller drukket i otte *Dage* af *Længst* eller *Jotunheim*. Da nu *Thassedrotten* blev kysseøyg, og tittede ind under *Brudekjæret*, blev han vel ogsaa to gløende Øine vært, som holdt ham meer end tre Skridt fra *Løvet*; men den vittige *Terne* vidste godt at berølige ham med den *Oplysning*, at *Freias* *Oiekaat* var kun saa skarpt, fordi hun havde ikke sovet i otte *Nætter* af *Længst* eller *Jotunheim*.

Quader blev da *Mjølner* gravet op, bragt ind og lagt i *Brudens* *Skjød* til *Morgengave*, og da maatte *Thors* *Lomme* lee, thi brat kom *Fingre* ihu hvad forlum gjordes, saa i en *Haandevending* laae baade *Thrym* og hans *Syster*, som krævede *Stikpenge*, og alle ættagjæsterne, under *høvede*.

Saaledes fik *Odins* *Søn* sin *Hammer* igjen, dermed slutter *Hymerskvíden*, og hvore lystelig den har klinget i *Nordens* *Øre*, kan man høre paa *Kampbersten* om *Thor* fra *Haugsgaard* (*Holmgardsr*) og *Frossogrenen*, som har gjendlydt i *Norden* gjennem hele *Middelalderen*, og synges vel endnu i *Norge*, saa det er uforklarligt, at man hverken i *Gjæfvelgen* eller i *Skaldur* finder Spor af *Thryms-Mythen*.

Vil vi nu finde *Hammer-Hentelsen* (*Damarshøim*) i *Verdens-Historien*, da maae vi søge den efter *Reisen* til *Geirrodsgaard*, thi naar det hedder, at *Thor* lader *Mjølner* ligge hjemme, da er det naturligtvis, fordi han ikke har den, ligesom naar man reisesaaer ad *By* og lader sin *Mund* ligge hjemme. Vist nok var det nu med *Christendommens* *Indførelse* i *Verden*, at den store *Hammer-Hentelse* gik for sig, hvorved *Historiens* *Amsd* paany fik *forvænde Kræfter* til sin *Raadsløshed*, og man seer alleredehelt *Thryms-Mythens* *Dybde*, ved det *Christendommen* virkelig *verdensvidst* ligger en *Thor* i *Freias* *Klædebon*; men det er dog meer end *Mythen* kun *bære*, og den venter da endnu paa sin ret passende *Forklaring*, der kommer af sig selv, naar med det *Fæstet*, som vi haaber, *Folke-Kræften*, naar i vort *Norden*, paany bliver virksom i *Folke-Amdens* *Hoirehaand*. At nemlig denne *Bladvending* vil være en stor og i det Hele glædelig *Verdens-Begivenhed*, seer man strax, naar man har mindste *Øie* for *Tidens* *Tev* og *Sævs*, at den er i *Glæde*, seer man ogsaa gramt paa *Opvækkelsen* af *Modermaadene*, *Arlidmindere* og den *Følelsige* *Bevidsthed*; og at *Hammer-Hentelsen* hos os vil have en *gjennemgribende* *Ligbed* med *Thryms-Mythen*, det lader sig alt skimte, og følger af sig selv.

Njord og Skade.

I *Vogthværsmaad*, hvor vi først gaae et dygtigt *Bekindtskab* med *Njord*, siges os, at han boer paa *Noatun* og raader for *Templer* og *Altare*, men hører dog ikke oprindelig til *Aserne*, da han kun er *Gude* hos dem og skal i *Ragnarok* vende tilbage til *Vanerne*. Lidt nærmere *Besked* faaer vi i *Gjæfvelgen*, som meder, at *Njord* kan gaae *Vind*, stille *Saa* *Aasogang* og delge *Id*, og at han er gift med *Jettes* *7* *pusses* *Datter* *Skade*, men kan ikke forliges med hende, da hun vil boe tilfjelds paa sin *Fader* *Guard* *Thrymsheim*, men han vil boe paa *Noatun* ved *Stranden*, og vel gjønde de engang den *Alkate*, at de vilde boe skilleviis ad *Dage* paa *hvert* af *Stederne*, men da *Njord* første *Gang* kom tilbage fra *Thrymsheim*, sagde han:

Seent de *Nætter* ni fik *Ende*,
Kiedt jeg er ad *Klippeaase*,
Øret der, naar *Ulven* tudet,
Svanesangen savner dybt!

Skade kunde ligesaalidt værne sig til *Noatun* og sagde:

Ei søve jeg kan ved Seem her,
Hvor Maagen mig vækker i Morgengry,
Og Skoven er fuld af Fuglekvidder!

Njord blev da paa Noatun og lod Skade reise hjem og løbe paa Skier, hvorfør hun ogsaa kaldes Skidelen.

Hvordan nu denne Spurv var kommet i Tranedands, derom hedder det i *Brage*s Mækk, at da Thjasse var drakt *indryfor* Asgards Borgelod, hvor der altid skulde være et bellig *Fristid*, saa var Aserne nødt til at gaae paa Forlig med hans Datter Skade, som strax foer i Harnisk og vilde ikke nøies med anden Bod end Lov til at vælge sig en Brudgom mellem Aserne. Hun maatte imidlertid vælge sangulvsm Bilmide, uden at see andet end Fodderne, og da trak et Par meget smukke Fodder, som hun tænkte var *Bolders*, men som var Njords, hendes Olse til sig.

Endelig fortæller *Ynglingesaga*, at Njord blev *Aas* Drot i Utsal eller Odin, og ved sin Søn, *Yngve-Frey*, Stamfader til *Vinging*. Slægten, men at Skade, da hun blev skilt fra Njord, giftede sig med *Odin*, og blev derved Moder til *Hakon Hladjorls Stamfader Sæmning*.

Man sees strax, at vi her har et Bland af den *Hedenske Kirkehistorie*, som er for balmærkt til at vi kan klare den, og begge Dele bestyres ved *Hading-Sagnet* hos *Saxo*, hvor baade den Norske *Prindsesse Ragnild* kiender *Hading* paa *Fodderne* og velder siden samme Kvide med ham, som Njord med Skade, til "Hading," som fattes i alle andre *Skjoldung-Rækker*, betyder paa Angelsachsisk "Præstekab," og hele Sagnet er meget mystisk, med indstrøede Vink om *Gudsdyrkelserns Forandringer i Norden*, men gior os ikke klogere paa den rette *Sammenhæng*.

Saa meget kan vi imidlertid skimte, at det er Striden og Forliget mellem *Aser* og *Vaner*, der spilles paa i *Hading-Sagnet* og spilles vel med i *Brage*-Snakken, og da Giftemalet med Skade jo skal følge *gjor* lidans Hjemkomst, der først nu begynder at klare sig, saa hitter vi maaskee ogsaa *verdenshistorisk* Rede i det sure Giftemaal, naar vi faaer sovet paa det *Folkhistorisk* maa Njord hos *Vanerne* have hørt til Norge og Skade til *Finmarken*.

Frey og Gerda.

Vi har alt bemærket, at "*Belas skæmmende Bøndermand*" i *Vohupa*, eller *Gjaffelgers* *Oplysning* skal og *saas* efter at Rimsighed naar være *Frey*, og det bestyres blandt andet derved, at "*bela*" paa A. S. betyder *Misundelse*, som er *Mildhedens* naturlige Modsatning.

Ved Navn navnes *Frey* først i *Grimmersmaal*, hvor vi lærer, at han er Njords Søn, har *Sæst Alpha* i Tændgilt af Guderne, hvorved maa menes *Vanerne*, og *Skibblader*, alle *Skibes Perle*, af *fralds* *Sønner*. Her kaldes *Frey* ogsaa den *Klare* og den *Gavnlige*, og ved *Aegers*-Gildet siger *Fyr*:

Frey er den Bedste af *Fyrsterne* alle,
Han gjør ikke *Mø* eller *Moder* Fortraad,
Hans *Lyst* er at løse de *Lænkeboindne*!

Derimod lader *Løke* ham sammesteds høre:

Med *Guld* oppeied du *Gymers* Datter,
Og solgde dit *Svaerd* i samme *Køb*;
Naar *Muspels* *Sønner* fra *Mørkved* dages,
Hvad har vel din *Stakkel* at stole paa?

Hermed spilles da paa *Gerds*-Mythen, hvorm *En* af *Eddas* angene, *Skirnirs-Furten* kaldet, ganske dreier sig.

Frey og Skirnir

Frey havde nemlig forelovet sig i Jettehønen Gerda Gymerdatter, og Luft-Alen Skirnir, som tjente ham, maatte da føre til Jonunheim paa Frieri, men skønsomt han bad Gerda elleve Guldguldrer og Drogmør-Ringen, vilde hun dog ikke række sin Slægtens Fjende og sin Broders Bane Haand, saa det var kun ved haardt Trusler og stærke Besværgelser, Skirnir omsider kus hende dertil.

Her tales imidlertid slet ikke om, at Frey mistede sit Sværd, og skønsomt Gjæfvelgen medler, at han da ja, ja sommaatte give Skirnir det for hans Umage, saa ligner det dog mere en Udflugt end en Oplysning.

Gjæfvelgen medler endelig, at Freys Elskov til Jettehønen var en naturlig Straf, fordi han fornæstelig havde sat sig i Lidskjul, Odins Høstede, thi der var det, han fik Syn paa Gerda, som aldeles fortryllede ham.

Dette er Alt hvad man veed at fortælle om Frey, paa Skinnier nær, som skulde forbigaaes med Tavsbed, hvis det ikke baade tillig og sent havde gjort særdeles Lykke hos Mythographerne, saa allerede i Gjæfvelgen spørges Galten *Gjaldenbørste* for Freys Kerre, og efter Skuldri havde Dværgene Bræk og Sindre uredelig smeddet dette promise Sviv til ham af et Svine-Skind. Derfor maas det oplyses, at Mythographerne har selv smeddet den ædle Galt, ved ikke af et Svine-Skind, men dog af et Svine-Skin (svinica), som Tryne-Hjelm blandt andet kaldes paa Angelsachsisk. Dette seen tydelig af *Hindulungun*, hvor Frey kaldes den Galt, Dværgene smeddede for hende, til at glimre paa Vølfdøsen baade *Gjaldenbørste* og *Hildesvin*, thi det sidste Navn, saaveksom *Hildesvint*, bruges i *Svalde* om den Trynehjem, Kong Adils tog fra Kong Ale. Herefter tør vi da haabe, Iverken Nordens Skjalde eller Konstnere lade sig narre af Svine-Skinner, men hvis Mythographerne vilholde at smedde et haandgribeligt Sviv deraf, lade dem beholde det for sig selv.

Det er imidlertid kun Freys Mytten, vi kan og *laasok*kal rensse fra den den uvelkomende Svivner, thi den grove Afgudsdyrkelse har sikkert i Norden, som allevejs, ført Saameget med sig, at deraf kunde gøres mange baade Orner og Galte, og Freys-Dyrkelse har sagtens havt en Broderpart, da Mildhed og Blødsigtighed i hedensk Forstand er Nærparende, og Frey desuden med sin Fader Njord skulde staa for Gudsdyrkelsen i det Hele og var paa en Maade Odins Medbeiler. Dette udtrykkes nemlig ikke blot ved Ymtet om, at

Frey satte sig i Lidskjald, men ved hele Gerda-Mythen, hvorefter Frey, for at faa sine Lyst styret, indgik et unaturligt Giftermaal og opoffrede sit uunderrlige Sværd, og hertil maas kundens Svad der staar i *Huldry-Sagnet* om de sorte Offer-Nød og i *Balders-Sagnet* om de gruelige *Menneske-Offringer*, som Frey, Gudernes Statholder i *Ejvald*, indførte; thi at Frey, folkehistorisk, nærmest tilhører *Sverrig*, ligesom Thor Norge og Odin Danmark, har vi allerede seet. Derfor spiller ogsaa Forbindelsen mellem *Sverrig* og *Finland* sig i Gerda-Mythen, og da den *Finske Mythologi* ei er aldeles udløst, kan den mulig give lidt nærmere Oplysning; men naar vi har lagt Merke til, at Frey tilligemed Njord, aabenbar, offer Balders Død, skulde udrykke det *Airkelige*, ligesom Thor det *Børgertlige* og Odin det *Videnskabelige* i Norden, da opdage vi let, at ogsaa Gerda-Mythen er dyb nok til at have *verdenshistorisk* Betydning, thi deri spiller sig Billed-Igtheden hos alle Folk med *Aand*, og naar vi seer den saakaldte Christi Statholder i Rom anmasse **JA: JA: JA** sig det store *Hoisce* og foreløbe sig i *Haaendens* skønne *Konst*, som en herlig *Kirke-Bruud*, da har det en ganske forhenkende Lighed med Gerda-Mythen.

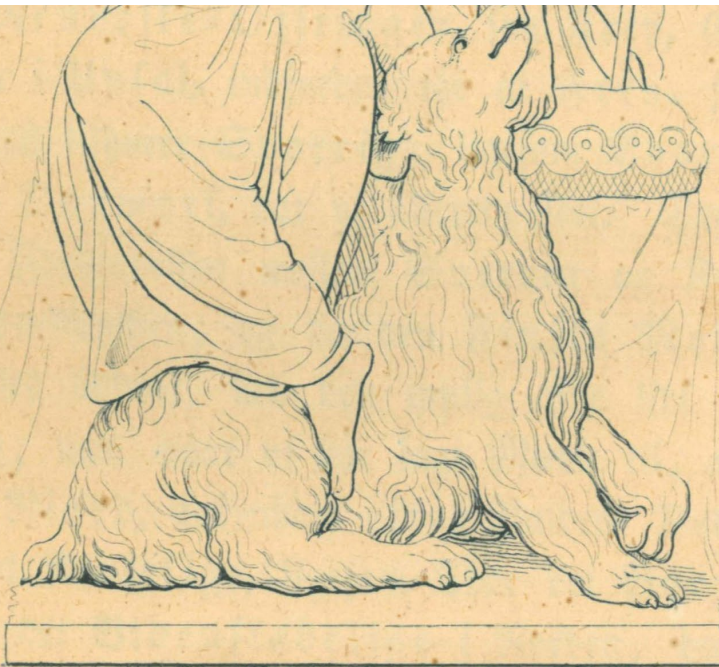
Vende vi nu tilbage til den smilde Frey, hvis "Lyst er at løse de Lænkebunde," da er det især Alliegaven *Sibblader*, som maa tiltræde sig vor Opmærksomhed, thi der staar i *Gyffetogen*, at dette Skib kan løse alle Aser i fuld Rættning, har altid lort, hvorefter det stævner, og er derhos saa kœntlig gjort, at det kan svæbes sammen og puttes i Lommen. Denne Beskrivelse, seer man nemlig strax, passer godt paa "Lykken," og at Lykken sjelden fætes, hvor Kraft og Middel søgtes ad, det er en verdenshistorisk Kienngjerring, som blandt andet burde læse os i Norden at afskaffe alle *Trængselslitter* for *Aand* og *Hjerte*, der kun give *Ulykker* paa begge Sider.

Naar for Resten *Skirmer* byder *Gerda* *Drygner* og truer hende med alle *Aasers* *Vrede*, hvis hun ikke ægter Frey, da formløst det aabenbar Odins og alle *Aasers* *Minde* til det gale *Giftermaal*, ligesom *Historien* viser, at selv *Nordens* *dybsindige* *Stammer* har alle til en *Tid* i det mindste forliget sig med *Billed-Igtheden*.

Freia og Odd.

Odin-Mæns i *Udøp* skal, efter *Gyffetogen*, betyde *Freia*, men hendes Navn findes vi først i *Grønnermaal*, med den Bøsked, at i den niende *Guleberg*, *Folkvung*, ræder hun for alle *Bænke* og **JA** *Asa* *keiser* daglig *Kæmper* paa *Val* til *Hævden* med *Odin*. Dette gientages i *Gyffetogen*, med *Tilløende*, at hendes *Hieloftmaal* holder *Sorramer* (*Bæskedred*), og at hun er *Syster* til *Frey* og *Moder* til *Frua-Navnet*, holder meget ad *Elkosseiser* og er hjælpsom i alle *Kærligheds-Sager*. Fremdeles hører vi der, at hun er gift med en vis *Odd* og har en drølig *Datter* med ham, som hedder *Hron*, men at *Odd* er gaet paa lange *Reiser*, at *Freia*, under forskellige Navne, har reist *Verden* rundt for at finde ham, og at hun græder endnu bestandig *Guldrøver* for ham.

Freia

At for Resten Freia to Gange var i Fare for at blive Jetterov, baade da hun var lovet bort til Rigmesteren og da *Hrangner* vilde bortføre hende, og at hun eier to store Klesodder: Brestumykket Brestingum og Fjæderkummen, har vi allerede hørt, og det gjælder da kun om at frie hende fra de fæle *Katte*, der alt i *Gyffeliggen* spændes for hendes Vogn og vil endnu stundom i Nordens nyeste Poesi trække af med hende. Lykkeligtvis sees vi imidlertid af *Skald*, at Ordet *Freia* som betyder baade Kat og Bjørn, har været den uskyldige Anledning til Kattespasen, thi at Nordens *Freia* i gamle Dage kjærlig med *Bjørne*, det er klart nok og gjør hende samme *Åre*, som det gjorde *Skyld* at binde Bjørnen i sit Bælte.

Herved vil vi ingeniørlig rense alle *Freias Præster* og *Tilbedere*, som kan have været kataloide nok, men kun *Freia-Mythen*, som er alt for dyb og deilig til at lade saa skammelig vanhædle.

I *Asalandt* *Freias* Tilnavne er den graadføre *Dise* vel det smukkeste, men *Vandbrudef* det mærkeligste, forli det minder os om *Vanernes* Mythologi, hvori hun siensynlig har hersket som en regjerende *Dronning*, og beholder denaarag endnu, efter Forliget med *Æerne*. Hævdens af Nordens Kampfolk, naturligvis den, der gaar i Ilden for hvad de har inderlig kjær. Om den verdenshistoriske *Hjæl*, hvori *Freia*, som den dellige *Haufrue*, har været Sjælen, kan vi vel ikke gjøre os nogen klar Forestilling, men hendes *Brestumykke* (*Brestingum*) og *Fjæderkummen*, hendes Reise al Verden rundt for at oplede *Ódd*, og hendes uophørlige Længsel efter ham, som spæller sig i hendes *Guldaarer*, det lader os dog skønne *Menneskeslægten* store *Hjerte*, som igiunden kun slaar for *Menneske-tænder* i sin opvindelige Kraft og Glæde, og holder aldrig op at længes efter og forvente dens Aasensbarelse paany. *Freia-Datteren* *Hoss* svarer da til *Ómheden*, som ogsaa ligger i hendes Navn (af *A. S. troes*), og at *Ódd*, skiondt ikke fundet paa den verdenshistoriske *Videnskabs-Reise*, dog en gang skulde dages, kan vi skiont i Rammen om *Hjund-Sangen*.

Vel er nemlig *Hjund-Sungens* *Freia* kun En af hendes daarlige *Præstinder*, som ved Nattetid søger Hjælp hos *Hexen* *Hjund*, og hendes *Óttar* Instansen er i det Høieste hvad man kalder en guddommelig *Billedfangst*, men *Bjørkemalerets* *Skjalde* gjorde ingen nye *Gude-Myther*, men stræbte kun, ligesom *Præst* *asterne*, at trække *Guderne* med til sig, saa der har sikkert været en ægte *Mythe*, hvorefter *Ódd*, naar han kom tilbage, skulde kæmpe med *Bærsærken* *Angantyr* om *Val-Malmen* (*Dannefæret*) og vinde *Seier* ved at oprede alle *Guders* og *Heltes* *Stammale*, hvorfra da *Nisse-Skjalden* tager Anledning til at lade *Hjund* opramse det lange *Slang-Register*.

Da nu *Freia* hos *Vanerne* upaatvivelig har tilhørt *Danmark*, ligesom *Frej* *Sverrig* og *Njord* *Norge*, saa er det ingenlunde saa dumt, som det sædvanlig ansees for, at tænke, det lille, nu kun svinge *Danmarks* Historie vil endes komme til at slutte med en *Glæde*, der svarer til hvad den aasensbar er begyndt med, skiondt det hidtil synes uforklarligt.

nu vel *Aserne* hos *Ivalds Søner* *Baandet Glejmer*, der var seit tilgavns, men skandt det *Asens*aae ud som en fin Silkesen, gjorde dog atog det Ulven mistænkelig, saa han vilde ingeniende tage det paa, med mindre En af *Aserne* vilde stikke sin Haand i hans Kiarf, til Pant paa, at de vilde løse ham, hvis han ikke selv kunde sprænge det. *Tyr* var da igjen den Æneste, som havde Mod paa det Voverykke og fik sin haire Haand bitt af, men Ulven lagde nu bundet til *Ragnarke* paa *Lingholm* i *Sorresen*, og da han var alt for slem til at tude, stoppede *Aserne* Munden paa ham med et Sværd, hvorså Odden staaer i Overkieben.

Tytle-Baandet, hvort han ligger, blev for Resten gjort

Af Kattefods-Døn og Kvinde-Skiæg,
Af Bjerge-Rodder og Bjørne-Græs,
Af Fiske-Kaude og Fugle-Malk,

som med det Summe er forsvundet af Verden.

Ved *Ægers-Gildet* siger *Løke* til *Tyr*:

Tys dog, Tyr! og tal ei saa høit!
Bytt du aldrig kan bære med To,
Herlig Dig *Fenris* Haanden afbed,

men *Tyr* svarer bideude nok:

Tungt er at bære, hvad Begge vi led,
En paa sin Ære, og En paa sin Haand,
Og *Fenris* bider ei Baandet itu,
For *Ragnaroke*, om ret jeg seer.

Fenris-Mgathen forklarer nu forsaavidt sig selv, som *Ulven* paa alle Billedspog betyder den lave, umættelige *Egennytte*, og *Tyr* betyder *Æren*, som allevegne, med mere eller mindre Opoffrelse, lægger Baand i, saa paa den lave *Egennytte*; men det er dog allerede et dybt Træk, at *Aserne* maae selv opfode Ulven, og at de liler et stort Skaar i deres Ære ved at binde ham, thi af *Egennytte* gaaer de selv paa Rævekier.

Herved er det egentlig sagt, at *Tyr* har den samme verdenshistoriske Betydning, som *Adelen* eller *Ære-Stunden*, naar den med *Opoffrelse* holder Pøbelen i Ase, der ellers ubetimelig vilde opbuge Alt og ødelægge den historiske Verden, men vil man i det Eksakte see, hvorledes den Nordiske *Tyr* verdenshistorisk stikker sin haire Haand i Ulvsmund og faaer den bitt af, men har dog den Trøst at see Ulven bundet, da behøver man kun at fæste Øie paa *Gothernes* Indvandring i *Romerriket*, det verdenshistoriske *Ulvetjog*, thi denne Indvandring blev vi deres Undergang, men *Historiens* Frelse fra *Pøbel-Kriser*demmet.

Fenris-Mgathen er imidlertid dermed ingenlunde udtømt, da *Verdens-Historien* meget mere setop nu trænger hellig baand til en rigtig *Tyr*, og til et *Glejmer*, gjort saa at sige af inges Ting, men dog stærkt nok til at binde den lave og graadige *Egennytte*, der nu allevegne truer det Borgerlige Selskab, og derved Menneke-Livets Udvikling og Forklaring, med et voldsomt Endelæg.

At for Resten *Tyr* er en *As*, siges vel i *Gylfegjæte*, og *Skalds* giver ham saa løselig Tilnavn af *Odins Søn*, men hans Oprindelse er i Mythologien dog ligesaa tvetydig, som *Ærens* i Verdenshistorien, og skulde man mythologisk skaffe ham ordenslige Forældre, saasaa maatte han smelte sammes med *Hymel-Jeten* og den randede Skjønheds Søn *Tyr*, som hjalp *Thor* til den store Kieldel, og blev derfor maaskee atleedt af ham. I alt Fald har *Tirsdag* givet *Tyr* Nordisk Uåndelighed ved Siden af *Odin*, *Thor* og *Frey*, og derfor tur vi haabe, at naar de nu skyder Livet op i sig, vil *Tyr* ikke heller staae tilbage, men i en høimodig Nordisk Ungdom opoffre sig for det almindelige Bedste.

Ægers-Gildet.

Eller Rammen om *Lokylhjfen* eller den berømte *Eddiske* *Nidvis*, saavelom eller *Skalds*, gjæde *Jetten* *Æger* engang et underligt Gæstebud for alle *Aser*, *Væner* og *Ajfer*, undtagen *Thor*, som var paa *Troldejagt*, og der var stor Stads, saa man brugde ikke andet Lys end Glanden af det læroede Guld, og havde fiddt op af alle gode Sager, skmidt der var kun to Tjener: *Eldor* og *Fimfjanger* (*Pyr* og *Fingsern*), thi baade *Mad* og *Drikke* bar sig selv frem.

Løke

Volupa nævner kun Løke udtrykkelig som *Styrmand* paa *Naglfar*, der fører Magsels Sønnen til Ragnarok-Striden, men den har dog et dunkelt Vink om hans Færgsag, og en mørk Tale, som Gylfegjengen vil forklare om hans Uraad i Ragnesters-Sagen. Da nu ogsaa Angerbode (Ulykkes-Fuglen), med hvem Løke avlede baade *Fenris-Uhæn*, *Midgaards-Ormen* og *Hel*, kaldes i *Hymndla-Sangen* "Kvinden med det hulbrændte Hjerte," og vi i *Volupas* møde Spousterinden Gulvis eller Hæde, som blev saareste Gænge brændt i *Asgaard*, men levede endda, saa synes begge at sammensmelte og at blive til den selv samme Volv, som Volupas Skjald stiller midt i *Gude-Kredsen*, hvor hun seer Odin striv i Ulet, og forkynder Aserne deres Undergang i Ragnarok, men dog ogsaa Indlærs Optændelse.

Gylfegjengen siger imidlertid ikke Andet om Angerbode, end at hun ved Løke er Moder til fornavnte Ulyxer, og om ham selv hedder det der, at skiondt han er en Søn af Jetten *Korbautu* (Asteren) og Hæns Nial, og kaldes af Sumne *Berke-Smeden* og Aesers Bagværker, saa regnes han dog med til Aserne, hvem han vel tit bragte stygt i Klemme, men hjalp dog ogsaa tit ud deraf med den *Snilthed*, hvort han havde sin Styrke.

Det bagest, vi herved faae om Løke, er da, at han var *Sniltheden* selv, ligesom denne es meget *trætydig* Person, og, hvad til Overloed udtrykkelig bemærkes, nærsindet i hoieste Grad, saa at naar vi, foruden *Asgaards Løke*, ogsaa finder Spor af en *Lidgaards Løke*, da synes det klart, at man enten fra Forst af har havt to *Sniltheds-Afgr*, en hvid og en sort, som man siden har sammensmeltet, eller at man senere har prøvet paa at flette den *trætydige Løke*, saa Hver kunde faae Sit. Da imidlertid Sporene af *Lidgaards Løke* er sparsomme og findes kun i Gylfegjengen og hos Saxo, og da Skilmissen er langt mere i de senere Skjaldes Snag end Sammensmeltningen, maa vi antage *Trætydigheden* for det Oprindelige, *Asgaards* ogsaa stoffrestes ved Myrterne om Ragnestevn og om Idunn, hvor det adbehaer er den samme Løke, der baade bringer Aserne i Klemme og hjælper dem ud deraf.

At Løke for Resten mythologisk heller maa ansees for en *Aff*, som han ogsaa etsteds kaldes, end for en *Jætten*, falder strax i Øinene, og bestyrkes ved det venkadelige Forhold, der var mellem ham og *Freia*, hvis *Fjederham* bestandig var til hans Tjeneste, thi at *Afferne* oprindeligt maae haere til *Væne-Siden*, har vi set, og hvem der ikke ubeset vil indrømme, at *Sniltheden* er *Damerens* naturlige Medhjælper, han faaer nok Troen i Hænderne. Det maa vel ikke dølgjes, at efter et Vink i *Skjalda*, spillede Løke dog ogsaa *Freia* et Puds, ved at stjæle hendes *Bryngingum*, og gav det ikke tilbage, for *Heimdall* nægte ham dertil; men hvordan det end dermed har hangt sammen, synes dog *Freia* og Løke, lige til *Affers*-Gildet, at have pleiet Venkabs, ligesom Damerne endnu gje med *Sniltheden*, skiondt den ogsaa har spilt dem selv mangt et hæsligt Puds.

Om Løkes andre gode og onde Gierninger har vi allerede sagt hvad man veed, men inden vi følger ham til *Betterstedet*, maa vi dog et Øieblik dvæle ved den farlige Spas, han, efter *Skjalda*, engang skal have drevet med *Dværgene Brok* og *Sindr*, idet han vadede med dem om sit *Hoved*, at de kunde ikke gjøre Mags til *Affs*-Værkerne: *Sids Guldgjæk*, *Skibklæder* og *Odins-Spyd* *Gangner*. *Dværgene* skal *Asa*-mændigt da have sammensmødet *Drygner-Ringen*, *Mjølner* og *Gulens Gyldenberste*, og dermed have bestukket Damerne: *Odin*, *Thor* og *Freja*, saa de vandt deres *Vædkemaal*. Løke had nu *Lanspenge* for sit *Hoved*, og da *Dværgen Brok* ikke

vilde søies dermed, sagde *Løke*: ja, vil du ha' mig, saa ta' mig! og løb saa Pisker i Vold med et Par Staa, der var blaa til Svømmel-Skorterne. Paa *Jvals* Forlangende gik imidlertid *Thor* dog *Løke* i Flugten, og da *Dværgen* nu endelig vilde rive Hovedet af ham, vidste han ikke bedre Raad, end at bemærke, det maatte skee uden at skade *Halsen*, som var hans egen. Dermed slog *Løke* ogsaa virkelig ned Hovedet, men for dog at faae sin Harme styret, vilde brok nu øre Munden sammen paa ham, og da hans Kniv ikke vilde bide, kaldte han paa sin Broder *Aller* (Syl), som ogsaa strax bød Hul i Leberne og rimpede Munden sammen, men trak saa fast, at *Rispen* stak igjennem og *Løke* skap med et Hærskaar.

Hvad nu de Konstavler angaaer, som *Dværgene* her tilskrives *Æren* for, da har den Skalde-Snak senebar ingensteds hjemme, men derfor kunde det godt ligne *Løke* at drille de Pusinger, der var *Ajfernes* Mellemme i Konsten, og det Øvrige er alt for bylsende til at være grebet af Luften, skiondt *Thor* iverken er berømt for at kunne fægte bedre med Hålene end *Løke*, eller havde nogen *Ære* af at holde ham, mens *Dværgen* flaaede.

Dette Optus maas man i alt Fald tænke sig mellem *Hammer-Hentelsen* og *Ajfers*-Gildet, da Bøen *Axxxx* paa begge Sider har været spændt saa høit, at den snart maatte bryste, og det kan da ikke blot betragtes som et Væsel for *Løkes* Fængsling, men ogsaa som den nærmeste Aalegning til, at Galden løb over paa ham ved *Ajfers*-Gildet.

Da nu *Løke*, som vi hørde, flygtede fra *Aserne*, bygde han sig et Hus paa en øde Fjeld, med Dørre og Glugge mod alle fire Verdens-Hjørner, og tæt derved var Frumngers-Fis, hvort han løb som en Lax, naar han findt for godt, men som han nu en Dag sad paa Udrik, faldt han i Tanker om, hvad for Konster *Aserne* kunde bruge til at hugge ham, og gav sig til at slaae Maaker op, som man siden gik Voldi eller Fiskegam. I det Samme saae han *Aserne* nærme sig, og var da ikke seen at smide Voddet paa Ilden og springe selv i Vandet, men da *Aserne* kom ind i Fjeldstuen, var En af dem dog klog nok til at see paa Aaken, hvad det var for en Indfremting, der var brændt, hvorpaa de gamle sig saadant et Vodd, og fangede dermed omsider *Laxen*. Derpaa reiste de tre Klippetavler paa Kant og bandt *Løke* fast dertil med Tarmene af hans egen Son *Nirve* (Klemme), der blev revet hjed af sin egen Broder, som var en Varnis. *Løke* havde ogsaa ved *Ajfers*-Gildet roet sig af, at det var læst og fremment ham, der voldte *Thjasses* Jotuns Død, og derover var *Thjasses* Datter, *Skade*, blevet ham saa gram, at hun nu hængte en *Hagorn* saaledes op, at Edderen drøypede *Løke* i Aansigt, men hans Kone *Sigge* et ham dog saa tro, at hun holdt en Skald under, saa kun naar hun vender sig *Axxxx* slaaer den ud, vaander og vider *Løke* sig, saa Jorden ryster, og det kalder man *Jordskjælv*.

Mellem *Løkes* Tilnavn i Skalde er *Odins* og *Asernes* Fremde, Sultvoder og Sidsmaand" de mærkeligste, fordi de udtrykke et nært men dunkelt Forhold mellem ham og *Aserne*, ligesom det, han ved *Ajfers*-Gildet pucker paa, sigende:

Husker du, *Odin*, ei Arildstiden!
Blod med hinanden vi blandet da,
Løved og, aldrig Øt at smage,
Blev det ei buadt os begge To.

Ligesom nu *Løke* naturlig udtrykker det "nærværende Giøbbik", naar det, selvbevist og selvraadigt, vilde gjøre Alt hvad det kunde, uden Hensyn paa det Forligangs- eller Tilkommende, saaledes udtrykker han verdenshistorisk den klarode, ligesind hjerdsøse, men dog, efter Omstændighederne, hardtad uundværlige *Stats-Klogskab* eller *Politik*, der netop staaer i et ligesaa dunkelt, silbrigt og foranderligt Forhold til *Historiens* Aand og dens Kæmper, som *Løke* til *Odin* og *Thor*, eller *Achthøph* til *Kong* *Harald*. Netop i vore Dage sees vi da ogsaa den Tid nærme sig, da det vil gaae med *denne* *Stats-Klogskab* enten som med *Achthøph*, der hængde sig selv i Fortvivelse, eller som med *Løke*, der levende blev lagt paa Stenle, hvorend den vil skeer sin Det, men hvorved *Verdens*-Historien dog ogsaa paa en Maade gaar i Staa, fordi man synes, det gaar galt, hvad man gjør, og har derfor ikke mere Lyst til at gjøre Noget.

Ja, *Axxxx* Saaledes slæter *Asens* Fremste Aft meget rigtig med *Løkes* Fængsling, hvorved *Aserne* binder Hænderne paa sig selv og lægger dem i Skiaedet, til alle Baaend bryste, ogsaa *Løkes* og *Fenris-Ulvens*, og alle Kæmper fælde i Ragnarok Striden, som det synes, seierløse, men dog til en evig Triumph for *Historiens* Aand.

Valhall og Helhjelm.

Allerede i *Voluspæ* sees vi *Valhall* have sig med *Valkyrierne* og med alle *Hærfaders* Kæmper, som den guldkammede Hane vækker, og i *Grimnersmaad* faaer vi nærmere Besked om den store Riddersal, saalydende:

Guldprud *Valhall* i *Gladhjem* kneiser,
Helte-Skarernes Haidofsal,
Skjoldakt er Hallen, skinnende blank,
Kienedelig tak for Kæmpgegister,
Sprinklet er Væggen med Spydstager graa,
Bænkene klædt med Brynier fagre,
Stædt i Vaande ved Vesterporten
Hængende Ulv under Øvrækk!

Valhalls Dørre, jeg vel tør sige,
De er femhundred og fyrtrediv,
Og hver af dem er saa vid paa Gavt,
At ottehundrede Odins-Venner
Allesammen jævnsides gaee,
Naar ud de drage paa Ulvejagten!

At imidlertid *Valhalls* Kæmper, som en rigtig "staaende Hær" fyldesgæse den almindelige Værnpligt paa Fællelen, lærer *Vigfurnersmaad*, hvor det bedder:

Axxxx *Retherier* alle paa *Odins* Tofter
Dagligdags vove en Dyst fuldblæed,
Oven Klingen de Alle springe,
Staaer med Æren dog op igjær,
Drikke med *Aser* Øl det gamle,
Bedre forligte ved *Banessaar*!

Valkyrierne *Skald* og *Skjold*, *Gæmnd*, *Gunn* og *Hilde*, som nævnes i *Voluspæ*, er vel egentlig kun hvad Navnet betyder: Val-Kæiserinder, som paa *Odins* Vegne byde Gæster til hans Sal, men dog finder vi i *Grimnersmaad*, ved Siden af *Hreit* og *Mæt*, ogsaa *Stangl* og *Hilde* blandt de *Valhalls*-Møer, som staaer for Skærken, saa de har i det Mindste tidlig faaet den dobbelte Bestilling baade at byde Gæster og at gaee for Borde.

Valkyrierne

I Grimmersaal seer vi heller ikke blot Mundskærterinderne, men ogsaa Kirkensmeden, hvorefter Odin lever af Vin alene, og overlader Uvene, Gier og Frok. Kædet, men Ænherierne drikker ikke blot for Mjød Alt hvad Geden Heidrun kan malke, men ender ogsaa daglig Gullen Sætrimmer, som Kokken Andrimmer koger i Goyden Hæltimmer.

Alt dette gjentages i Gyfjefogen, uden andet Tillæg, end at det er Nornen Skuld, som ogsaa regnes til Valkyrierne; men i Brageskuden faaer vi den Oplysning, at Sværter er Valhalls Lys, og at Skuld seer vi, at det udsender Valhall er Glasertanden, hvis Blade er af det røde Guld, som Skjalden synger:

Haas! Hvor Seierguden har Salen sin,
Der skinner Glaser med Gyldenløv!

Naar de nye Mytographier nu heraf har sluttet, dels at Odin beholdt Vinen for sin egen Mand, og dels at vore Arids-Skjælde havde samme Anskuelse, som Peder Paars, at "uden Øl og Mad er Helten ingen Ting," da brister aabenbar deres Hjemmel, thi Skjalden i Grimmersaal har meget forsigtig sat under Kirkensellen:

Paa Ænheriers Fode kun Faa vide Skiel,

og der staar hverken i Grimmersaal eller i Gyfjefogen, at Odin alene drikker Vin, men kun at Vin er det Eneste, han nyder. Vi har desuden et Vers i Skulda, hvor det udtrykkelig siges, at det gaar flot til med Vin i Valhall, naar der kommer Gæster, som har Smag for den, thi Odin siger:

Jeg drømde inat, at for Dag jeg sad op,
Og paa Ænherier høit jeg kaldte:
Rymmer nu op i Riddersæden,
Mens Valkyrier Vinen tappe,
Som naar af Fyrster vi faae Besøg.

Endelig maa det ikke glemmes, at *Brage* er den uadødlige Valhalla-Skjald, som opliver Odins Gæster, ei blot ved Mindet om Fortidens Storerik, men ogsaa ved Haabet om *Balders* Genkomst.

Ganske anderledes seer det ud og gaar det til i *Høljern*, hvor *Lokes* og *Angerbodes* Datter, *Hel*, er Dronning, det hører man Alt i *Voluspá*, hvor *Heljems* sodbrune Hane svarer til Valhalls *guldkammade*, og vel siger *Hel's* Fru *Moder* i *Vegtmas-Kviðaspá*en, at der staaer velyngede Mjød til Ballei, men da hun selv maa notes med *Regn* og *Snee*, kan man nok vide, hvad den Mjød smager ad.

Efter *Gaffeløsen* endelig har Fru *Hel* et meget surt og barsk Ansigt, krællhvild paa den ene og kalsort paa den anden Side, og vel er det i hendes Side *Bum* nok og høit til Loftet, men hendes Side hedder *Elendighed*, *Dørtensken* *Vippefælde*, *Fædet* *Mistomud*, *Kaiven* *Sult*, *Sengen* *Afsmagt* og *Omhaenget* den kære *Forckerveie*.

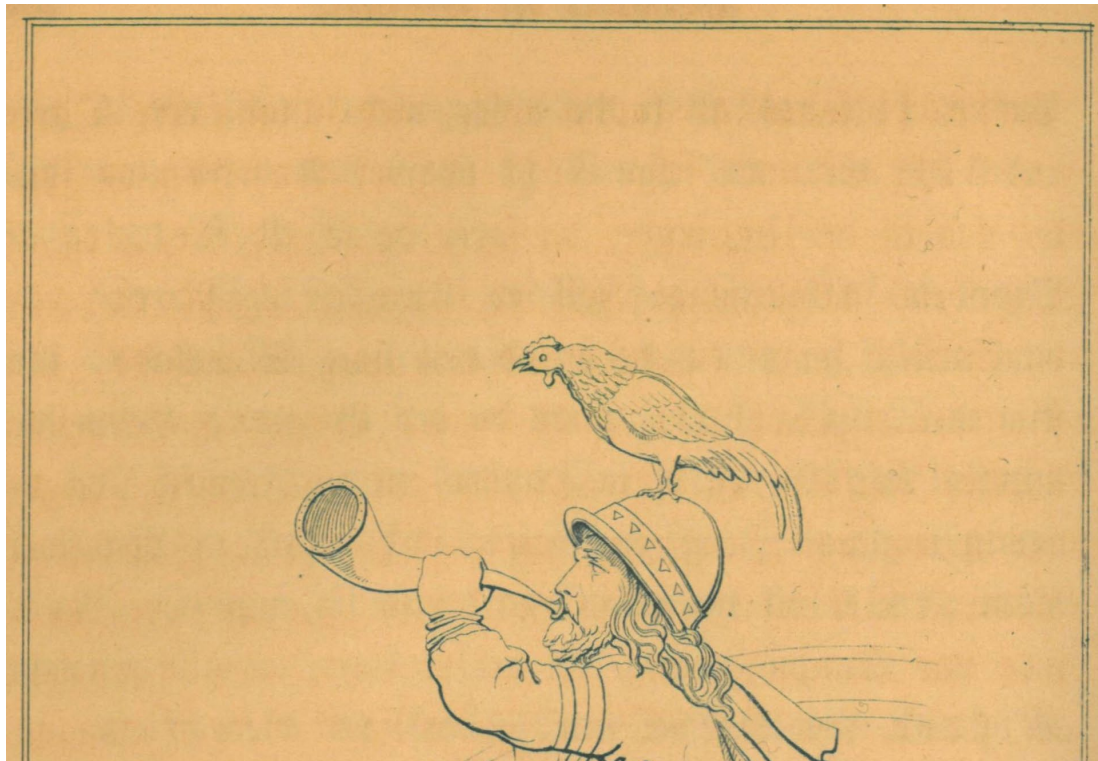
Valhalls og *Heljems* mytologiske Vigtighed er nu klar nok, da deres Indbyggere skal alle tage *Deel* i *Kvasnøsk-Striden*: *Ænherierne* paa *Asernes* og *Helboerne* paa *Thausernes* Side, og det dunkle Navn *Ænherie* (af det A. S. orðnæn) betyder *Medbæler*, hvorfor det ogsaa meget smukt siges i *Hauvømaud*, at *Hænderne* er *Hævedes* og *Mændens* *Åbener*.

Har nu i det Hele *Nordens* Mythologi *verdenshistorisk* Betydning, da kan dens *Valhall* og *Heljern* umulig fattes den, skønlid det følger af sig selv, at disse *Livets* og *Dødens* hemmelige Ophavssteder og *Fjættakammer* ei lader sig saa tydelig opgive som *Asgaard* og den nærværende *Krigs-Skueplads* mellem *Aser* og *Jetter*. Allerede ved at fæste Øie paa *Engelands* og *China* kan vi imidlertid faae en levende *Foresælling* om Forholdet mellem det historiske *Valhall* og *Heljern*, og naare vi da har et laadelig *Overblik* af *Verdens-Historien*, vil vi strax see, at *Hel's* *Portner*, som *Shakspear* melder, nu har en besværlig *Post*, medens *As* *As* *As* *Valhall* synes at kunne notes med lang herre Dørre end *gato*; thi naar feige Folk agter *Jænder* og synder med til de *Umælede*, da farer de jo til *Hel*, og af *Oldtidens* navnkundige Folk er *Oraker* og *Nordboer* de *Eneste*, som, da de forlod den store *Skueplads*, kan skænkes i et *Valhall*, hvor de ved *Itroes* *Harposlag* mindes *Fortiden* og naare *Haabet* om en *Fremtid*, da de endnu engang svellig og kræftig skal deltage i den store *Kamp*. Det vil nu ogsaa snart vise sig, om vore *Norner* var *Sandsigerinder*, thi det er klart, at alle gamle *Minder*, som haae i *Dvalde*, er nu flæret med at vaagne, og maae da selv vise, hvad *Kraft* der er i dem, eller i hvad vi med et Ord kalde *"Historien"*, til at bekæmpe det *Falke*, det *Aundlose* og *Umænskellige* under alle sine Skikkelser. *Verdenshistorisk* staaer og falder da *Valhall* med *Følelsen* af den hemmelige *Sammenhæng* mellem de *fortigangne* og de *folgende* *Slinges*; thi ene deraf udpringer det *levende* *Eftermal*, som giver *Historien* *Indflydelse* paa *Efterslægt*, medens overall, hvor *Følelsen* af *Blodets* *Baand* fattes, *Fortiden* nødvendig bliver *aldeles* *død* og *magesløs* for os, og *Historien*, som blot *Sær* paa *Histid*, er en *støvsaglig* *Hel*, paa den ene Side *kræthvid* og paa den *Anden* *kalsort*.

Heimdal og Bifrost.

Allerede i *Voluspá* seer vi *Heimdal* med *Gjallarhornet*, som han blæser paa ved *Verdens* *Ende*, men synes enten at have tilhævdet med *Mimer* eller at *As* *As* *As* have arvet efter ham. I *Grimmorsmaal* haerer vi fremdeles, at

Heimdals *Borg* er paa *Himmels* *Hjerget*,
Gudhjern bevogter med *Vælde* han der,
Mjoden hin gode glad han drikker,
Hertil han boer i *Høieloft*!

I *Hyndlaungnen* meldes det endelig, at *Heimdal* har sit *Mødre*, og fødtes i *Ardildtiden* paa *Havets Bredd* af *Gudeæt*, samt at

Af *Jordens* *Krafter* blev *Kæmpen stærk*,
Af *svale* *Bølger* og *Søne*—*Blødet!*

Alt dette klinger umægtelig meget gaadefuld, og *Knuden* strammes mere end den læses ved *Gylfagene* *Tilleg*, at *Heimdal* har *Guldhænder*, at hans *Hest* hedder *Guldtop* og hans *Sverd* *Hoved*, at det er *Bjfrøst*—*Broen* ved *Verdens* *Ende*, han skal vogte for *Bjergrode*, at han ser ligesaa godt ved *Nat* som ved *Dag*, i *hundrede* *Miles* *Afstand*, at han kan høre *Graaset* *gro*, at *Gjallarhornet* kan høres over hele *Verden*, og endelig at hans ni *Mødre* er *Systre*, som han selv skal have sagt i *Heimdals*—*Guldræt*:

Mødr ni jeg *Mødre* nævner,
Søn mig kalde *Systre* all!

For *Resten* har *Heimdal*, efter *Skulde*, seierlig vovet en *Dyst* med *Lok* om *Bryngjænen*, og skal, efter *Gylfagene*, drages med ham i *Ragnaroket*, til de *Bege* faae *Banesaar*.

AsaBjfrøst (Bævering) nævnes blot i *Grimnersmaal* som den Ypperste af alle *Bæver*, og skøndt den nævnes til nok i *Gylfagene*, faae vi dog ikke videre *Oplysning* om den, end at det skal være den *As*—*Bro*, som, efter *Grimnersmaal*, altid staar i *lys* *Lue*, at den, ligesom *Ragnhæn*, naer fra *Himmel* til *Jord*, og skal *briste*, naar *Muspels* *Sønner* *ride* over den i *Ragnaroket*, hvad dog kan rimet sig maadlig med *As*—*Broens* *Bedagselighed* mellem *Asgaard* og *Tydnæs* og med *Voluspas* *Forsikring*, at *Muspels* *Sønner* komme *tilbaes*.

Om vi nu skal regne denne *Gudhjems* *Vogter* til *Aserne* eller til *Vænerne*, er et stort *mythologisk* *Spørgsmaal*, et blot fordi han i *Thyrnakviden* kaldes *Ea* af de *ni* *Væner*, og *Gylfagene* den *brude* *As*, men især fordi han vel, efter *Voluspas*, har *Bestalling* som *Asernes* *Hornblæser*, men synes dog, som *Gudhjems* *Vogter*, at være *overflødig*, saalænge *Thor* er *baade* *Asgaards* og *Midgaards*

Værge. Alt vel overvæiet, maae vi imidlertid regne *Heimdál* til *Væringe*, hvis Mytler vi veed, var nok saamegt i *Græs* som i *Nordisk Sít*, thi denne guldsmættede *Jord-Øder* og *Sítet-Ster*, med sine skarpe Omrids og *sín faste Stilling*, ligner nok saamegt *Olympens* som *Valhalls Guder*. Hermed passer det ogsaa godt, at den eneste *Beotys*, der i *Tales* Løb tilligger *Heimdál*, er hans Kredsang for *Vane-Bruden Freya*, da hun har mistet sit *Guldsmykke*, og det er rimeligt nok, at i en Mythe-Kreds, hvori *Fruen* var Sjælen, maatte der staae en saadan urokkelig, lang-aaetnyet, lythet og høitrettet Kæmpe paa *Grændevegt* mod *Guldhjems Fiender*, medens han i *Aasemel* kun er paa sin *Plads efter Lokes Fængsling*, da *Thor* ligger i *Deale* og sover ud til *Ragnarok*.

Skal der nu findes noget *Tilsvarende* i *Verdens-Historien*, da maa det have samme *Kjendsmærker* som *Heimdals-Mythen*, altsaa være *Græskartet* i *Nordisk Forbindelse*, omtrent som *Geographien* i *Forbindelse* med *Historien*, men dog igunden som en *Natur-Philosophi*, der staaer i *Uagt* med *Historiens Aand*, og skjøndt en *Saadan* godt lader sig tænke, har vi dog ikke set den endnu, og maa lade *Fremtiden* vise, om en saadan *Fugl Phønix* kan opløkkes i *Norden*. At nemlig *Heimdál* har sin *Styrke* i *Hovedet*, det seer vi *deent*, at paa *Nordens* Billedspog bedder baade *Heimdals Sværd* "Hoved" og *Maalet*-Hovedet *Heimdals Sværd*, og at hans *Vidskab* baade maa være *naturlig* og *maaføet*, det ligger i den os velbekjendte *Talemaade*, at han virkelig "kan bære *Græsset* groe," men at bære *Natur-Vidskab*, i *Mødsetning* til den *Særbetnige*, maa staae i *Uagt* med *Historiens Aand*, det seer vi baade af hans *Silling*, som *Guldhjems* *Grændevegt* mod alle *Asernes Fiender*, og paa *Gjallarhornet*, hvormed han vækker alle *Valhalls Guder* og *Aehæier*.

Naar vi derfor historisk-poetisk stræbe at forbinde den *Græske* og *Nordiske* *Mythologi*, som *Menneske-Naturens* og *Verdens-Historiens* overensstemmende *Billed-Sprog*, da arbeide vi ret egentlig paa *Heimdals*-Aasets *Mythens* historiske *Forklaring*, i det vi baade hylde *Isen* for en *verdig* *Forbindelse* mellem *Natur* og *Historie* i den oplyste *Menneske-Bevidsthed*, og opvise i deres *Billed-Sprog* en *Bifrost-Bro*, der naaer fra *Himmel* til *Jord*, og maa heretter forværes med *Førstand*, hvis den ikke skal bryde. Hvor nu *Hovedet* er *Heimdals-Sværdet*, det bliver *Manden* af sig selv *Gjallarhornet*, og vi behøve blot at tænke os en *Nordisk Høiskole*, hvor *alt* det *Følelige* belyvende i det høitvædede *Ord* fandt baade hin *Lovtale* og *Forklaring*, for at bære *Heimdál* stude i *Gjallarhornet*, saa det gjendyder over hele *Væden* og vækker alle *Valhalls* *Indbyggere*.

At der nu, ved et saadant maadigt *Forsvar af Aandens* *Verden*, en saadan *Oplysning* af *Menneske-Naturens* og *Verdens-Historien* i *Samklang*, og ved en saadan *videnskabelig Udvidelse* af *Livet* og *Lysset*, vilde optræde et *Oplyknaar* for *Guldefølket*, det betegnes ved *Heimdals Guldtræder* og den *Guldrup*, han rider, og hans *Navn "Jord-Døleren"* forklarer sig selv, da al *Oplysning* om det virkelige *Menneske-Liv* og dens *Forhold* er en *Udskiltning* og *Sidesætning*, hvorved *Hver* faaer *Sit*, men faaer tillige den *Førstand*, at *aandeligt* *Gode* kun kan besiddes i *Aanden*, altsaa i *Fællesskab* med alle dem, der højsædes af den samme *Aand*. Ved den sande, stigende, *Oplysning* gaar derfor *Ekkelheden* aandeligt op i *Følelsesheden*, denne i *Menneskeligheden*, og denne tilslut i *Guldkømmeligheden*, saa det store *Grændeskiel* bliver, *videnskabelig* *IAAS*-aavelsom *mythologisk*, det mellem *Guderne* og deres *afslatte Fjender*.

Seer man nu, at *Heimdál* *verdenshistorik* har sit det at betyde, som vi netop nu trænger høilig til, da kan *Spørgsmaalet* om hans ni *Mødre* umulig være os *ligegyldigt*, og skjøndt vi ingenlunde vil aftræde de ni *Mæder* *Ret* til at tale deres *Sag*, saa kan vi dog heller ikke forhindre *Hanfæerne*, *Agers* ni *Døttre*, fra at paatale deres *Ret*, da baade *Heimdál*, som focht heroppe ved *Havets Bredd*, er dem *naturlig nærmest*, og da de desuden er *levende* endnu, hvad vi neppe kan sige om *Mæderne*; thi at de *efter* *Døden* skulde født en *Søn*, der lang overrigt baade *Ophøven*, *Thungris* og alle deres *Sønner* i *levende* *Liv*, det er en *Overtro*, man vel kan kalde *clausisk*, men aldrig indbilde *Historiens Aand*.

Ragnarok.

Østerude i Jernskoven
Føgte den Gamle Fenris-Slægten,
Været af den Alle Een man kaldes:
Maane-Tyven i Trokdehamm,
Han opfødes med Feigmands-Aande,
Blodrødt maler han Midgaards Loft,
Søel da sortner den Sommer lang,
Vind gaar i Hvirvel, I veed nok selv!

Glædelig Egder Gygle-Vogter
Høi i Sædet sin Harpe slaaer,
Over ham gæler i Giagle-Træet
Fløler med Bram og brandgul Lydd,
IAAS-Hærfaders muntre Helle-Vækker,
Guldkøm i Aagaard, pæler med,
Og fra Dybet med dæmpet Lyd
Sodbrun Hane i Helhjernes Sal.

Garv da glammer ved Guggshalen,
Føstet brister og Fveke bisser,
Fjernere end mit Fremsyn rækker
Gude-Skiærsild og Gude-Nat,
Broders Bane er Broder da,
Frændler alle er Frændler værst,
Rantid og Rovtid med revne Skjolde,
Varulve-Tid, for Verden ødes,
Skarp er Vinden og Shaansel dødt!

Heimdál blæser i hvide Toner,
Luften gungrer for Gjallarhorn,
Odin munter med Mimers Hoved,
Vigdruis Ask som Æspeløvet
Ryster med Suk og raver alt!

Rim fra Østen med Avindskjoldet
Agende møder Midgaards-Ørnen,
Ørnen skvaldrer og Skummet brusser,
Naglfar løses og Løke styver,
Mange i Flok med Mispiels Sønner
Stævne da over Stranden bort!

Hvad nu, Aser og Alfer med!
Visere for, hvad veed I nu?
Aser-thinge og Fhasser larme,
Dværgne stanne for Steenshals-Dørre,
Hvor i Verden er Vidskab da?

IAAS Sorg nu Hlina hjemsoger paany,
Odin træder med Ulven i Kreds,
Friggas Yndling sit Fald er nær,
Staaer end Vidar paa Vigrids-Sletten,
Færdig og frisk til Faderheist!

Midgaards Værge og Manddoms-Spillet,

*Ætmand af Odin og Hlodyme,
Spot ei driver med Drøgen leed,
Træder tilbage Trin kun til,
Segner af Møde seierrig!*

Solen sortner og Stjerner falde,
Jorden forvinder i Svølgets Dyb,
Daadstreet staaer i Damp indhyllet,
Flammer lege med Larm i Sky!

Denne *Voluspus* Skildring af *Ragnarøke* følger *Gylfegægen* i det Hele, og det vigtigste Tillæg er, at medens *Odin* gaar mod *Ulvn*, og *Thor* mod *Midgårds-Ormen*, drages *Frey* med *Surtur*, *Hœimdæl* med *Loke* og *Tyr* med *Hœdheimdinn Gærrn*, ligesels til fælles Undergang. I Hensende til *Frey* synes imidlertid *Gylfegægen* ei at have havt anden Hjemmel end *Voluspus* dunkle Vink om "Bøls Banemand" som *Surturs* Modstander, og Resten har vi i *Eddas* angaaende slet intet Spor af.

Hvad Nyt vi ellers høre om *Ragnarøke* er blot, at dets Forbød er tre Vintre i Træk, uden Sommer, som derfor kaldes *Storsvinteren* (Fimbulvinter), at Skibet *Naglfær* er bygt af døde Mænds Nægle, og at *Rissaugfrœn* bræiter under *Maugot* Sommer, med *Surtur* i Spidsen, som har lid baade for sig og bag sig, saa de maae svømme iand paa deres Heste.

Hvorvidt nu *Ragnarøks-Mæthen* stemmer overens med andre Spaaelser om denne *Vædens* Undergang, det er her en Bilag, thi Hoved-Spørgsmaalet er, om den har *Nordisk* Eensdommelighed, altsaa, om der rimeligviis i Tidløbet vil dages noget Tilvarende, som saubønar maatte være en almindelig Forstyrrelse af det historiske Menneske-Liv, des Billedsprøg, Gudsbejænte, borgerlige Skickah og Oplysings-Væsen; thi kun derved vilde *Ragnæks-Mythen* være historisk afhjæmlet.

Herom vil naturligviis Meningerne indtil videre være meget delte, men naar vi seer, paa hvor svage Fødder alt det Menneskelige, der kræver Fælleskab og gjensidig Opoffrelse, allerede staaer, og hvor dristig man allerede nu fordreier Billedsprøget og driver Spot med Aandens Verden, da fristes man snarere til at tænke, at det verdenshistoriske *Ragnarøke* staaer for Døren, end til at troe, det virkelig kan forebygges, kan meer end forsinkes ved et *Heimdalsk* Gylbenaar. Den *grænlæske Eggenette*, som *Fenris-Ulvn*, og den gjennemgribende *Fulkkhed*, som *Midgårds-Ormen* utvriksler, er nemlig saa dybe indgroede og saa øiensynlig vovende i *Væden*, at man ei kan tvivle paa, de jo engang vil gjennembrude alle Skrænke og Dæmninger, og vi har i den *Franske Revolution* seet et Forvarsel, der gjør Forestillingen kun alt for levende. Selv Tidsløkkommen er alle de sorte Komæter, som spiller sig i *Surtur* og *Maugot* Smaasæener, seer man allerede godt, vil ikke udeblive, skjøndt deres *Time* er endnu ikke kommet, og det er da egenlig kun *Gualeræ* og deres *Hælskurv*, der i vore Dage sove saa haardt, at man fristes til at tvivle om, noget *Gjellerhorn* kan vædde dem!

Balders Opstandelse og Gylden-Aæret.

For hendes Olne atter sig løfter
Jorden af Havet,
Elve falde og Ørnen stiger,
Fiske paa Fjeldtop fanged han nys!

Aser mødes paa *Idasletten*,
Eftermale faaer *Midgårds-Fienden*,
Mindernes vagsøe om *Magnets Dage*,
Fortids Runer og *Fimbulgær*—
Atter findes i *Eftergrasset*
Faure *Guldrøkker*, som *Fjølners Slægt*,
Aasfølket, i *Arildstiden*
Dødsle med *Drottens* dyrebar.

Agre bære da ubesaet,
Bod fanger Alt for *Bænesaar*,
Balker og *Hæder* hør da sammen,
Styre med Vælde *Valguders Arv*;
Vælde kan *Hæner* og vrage da,
Bredrenes Borge er begge hans,
Ham ei for vid er *Vindljem* beed,
Mærker I, hvad jeg mener nu!

Sol fortrukkes af Sælen prud,
Gimle-stræker med *Gylfemæng*,
I A. 44 Der skulle dattnis *Drottter* bygge,
Evgv leve saa yndelig,
Der staaer for Styret den *Støre selv*,
Ophjems Herre med Alt i Haand,
Doms han fældet, og Fred han gjør,
Evgv giælder hans *gyldne Lov*!

Saaledes skildrer *Voluspø* det store *Gyldeaar*, der, trods *Ragnarøke*, skal krose Været og med den opstandne *Balker* bringe *Gulddalæren* forskaret tilbage, og derved bliver *Asumaalet* umægtelig det prægtigste *Siens-Drama*, man vel kan tænke sig.

Voluspø Skildring kan vi ogsaa godt spore i *Gylfegægen*, dog med Undtagelse af Vinket om "den *Støre*," der netop ved sin Klarhed kan falde mistænkelig, og af det dunkle, men dybe Træk om *Hæner*, som under hele Tidløbet har været synlig, men skal nu aare begge sine Brødre, *Odin* og *Lodur*, og seer den hele vide Verden staae sig aaben. Dette kan vi ogsaa godt forstaae, har været *Gylfegægens* Forfatter en bølgeomærk Tale, skjøndt den bliver os selskær, naar vi betragter *Hæner* som *Slætings-Tidens* Vætte, der ved *Tids-Løbet* Ende nedvendt afseer baade *skillo-Tidens* og *Mellen-Tidens* Vætter og har hele Verden til sin Tjeneste.

Derimod har *Gylfegægen* optaget Alt hvad vi om *Tidstænden efter Ragnarøke* finder i *Vogthvadner*smaa, hvor *Jæten* melder, at *Vidar* og *Vidé* skal være *Odins*, og *Med* og *Magne* skal være *Thors* Arvinger, Sødens Datter skal træde i sin Moders *Fod*, Aaspor, og et eneste Par *Folk*, *Lio* og *Lithruær*, der i *Løn* opholdes af *Morgen-Duggen*, skal forplante *Menneske-Slægten*.

Endelig nærer *Gylfegægen*, foruden det galtsatte *Gimle*, endnu tre andre Borge, som skal findes efter *Ragnarøke*, hvoraf den *Ene*, *Brimer*, skal være lystelig for hvem der sætter deres Glæde i at drikke tilpæls, den *Anden*, *Sindre*, paa *Nidafjeld*, af det pure Guld, skal være for sikkelige Folk, og den *Tredie*, ved *Nastrond*, nåt med Orme-Bygge og fuld af *Drage-Hoveder*, som spye *Edder* og *Førgift*, skal bebøes af *Mordere* og *Meenedere*.

Dette, som vi, med Hensyn paa *Asu-Dramet*, maae finde, ingensteds har ligeme, spees imidlertid dog midt i *Voluspø*, hvor baade *Jæten* *Brimers* Drikkesal paa *Okolne*, og *Sindre-Ættens* *Guldborg* paa *Nidafjeld*, ved *Sløffosam*, og *Nastronds-Fængsel* for *Mordhæne*, *Meenedere* og *Ægteskabs-Ujevne* pludselig dukker op; og saa det end der betragtes, som et ubehørligt Indblik, saa maae det dog være søldgammelt. Udentvivl har disse Borge da hørt til den *Vandske* Mythologi, thi det kunde lige *Freia*, naar hun havde samlet i *Folkvæng* Alt hvad hun vidste om, da at sørge godt for sine gamle Tjensere *Afner* (*Sindre-Ættens*), og selv at lade *Letterne* drikke sig fulde, saa længe de gød, men det ligner hende ogsaa at være ubesønlig mod *Mordhæne*, *Meenedere* og *Forfædere*. Denne *Anskuelse* bestyrkes ogsaa ved *Hading-Sagnet* hos *Saxo*, hvor vi i

den anden Verden baade finde Fossen, som **svn**^{**A144**}gerer til *Skú* i Voluapa, og Opholdssteder til Hver efter sin Lyst; thi at *Hadling* søver til Nard, og at Kvinden med Vindr-Blonstere maas være *Preiá*, har vi seet.

Vender vi nu tilbage til Voluapas Skildring af Tiltanden efter Ragnroks, eller *Gimle-Mythen*, og spørger, om den ogsaa lader sig verdenshistorisk forklare, da er Svaret vist nok ikke let, og vil synes Mange utilfredsstillende, men det lader sig dog finde, og maas, for Fuldstændighedens Skyld, tilføies.

Tænker vi os nemlig alle *Folke-Guder* *dødt*, alle *Folke-Aander* *dødt*, alle *Billed-Spejg* *forgaede*, alle *Færdige* *Siddler* *opløste*, alle *Skoler* *forsvundne*, kort sagt, hele det oprindelige og historisk beramte *Menneske-Liv* *forvundet*, da er det kun en *fordybet* og *indlådt* *Forestilling* om den verdenshistorisk velbevændte *Tiltand* i den gamle Verden, ved *Christi* *Jødeford* og det er en ligesaa utrokelig, som vidunderlig *Kiendsgjerning*, at ved *Christendommen* *gjenlevedes* og *fornyedes* hele det historiske *Menneske-Liv* *baade* i *Kirke*, *Stat* og *Skole*, og *Alt* *sammen* i en *høiere* *Orden* og *klare* *Sammenhæng*.

Dette mageløse verdenshistoriske *Vidunder* maas *aabenbar* ligesaa vel kunne *gjen tage* sig, som det kunde *oprinde*, og naar det *skæer*, da er *Gimle-Mythen* *soloklar* og *optager* *Ballads-Mythen* i sig, thi *Alt* i mange *Arhundreder* har den oprindelige *Christendom*, med sin *Bredtablik*, sin *Stad* paa *Bjerg*et, som ei kan skjules, sin *Livsallighed* og hele sin *Olddatters* *Glands*, lignet *Bulder* i *Hel*, og *Reformationen* ^{**A144**} det Støtende *Arhundrede* belevdede vel den oprindelige *Christendoms* *Død*, som *Vide* *Bulder*, men gjorde den just *derved* *Alle* *vitterlig*, saa naar nu, *des* *saaget*, *Christendommen* *atter* *viser* sig i sin medføiede *Kraft* og oprindelige *Glands*, da er det en *Bulders* *Opstandelse*, som *uøvedelig* medfører *baade* den *ny* *Jord* i *saadelig* *Fortand* og det *guldtræde* *Gimle*, hvor den *Store* *seer* "fædder *Dum*, *gjør* *Fred*" og *giver* "gylden *Lov*, som *evig* *gælder*." *Alt* det *Folkelige* *staaer* da ogsaa *op*, men, som *Liv* og *Læsthræer*, kun *naerest* af *Morgn-Duggen*, i *førklar*et *Skikkelse*, *optaget* og *indlemmet* i det *nyet* *Menneske*; thi kan i denne *Bevægning* *ophever* *Christendommens* *Aænd* *Forskjælden* mellem *Jøde* og *Græker*, *Skytte* og *Barbar*, og *slæ*ge *Ord* *taages* kun *høgst* *taavelig* til *Død*, naar det *taages* *saadant*, *men* *Bulder* *er* i *Højlym*.

Hvem der *ikke* har *Lyst* til at *gaae* *saa* *vidt* med *sine* *Tænker*, kan *derfor* ogsaa *staa*nde ved den *Opstandelse* af *Folke-Aanderne*, som, ved *Christendommens* *Mægling*, nu er i *Gjære* og *vil* *overall*, hvor man har *grædt* for *Guld*, *mællere* *Noget*, der *ligger* en *gylden* *Hæt*, og vi kan *aldrig* *skær* *Overblikket* af den *gængsle* *Nordens* *Mythologi* *bedre* *end* med *Ogylfes* *gyldne* *Ord*: *hær* *nyde*, *som* *han* *nemmer*!

Gylfe og Gefion.

Ogylfe-Legen forklarer selv sit Navn med den Fortælling, at *Kong Ogylfe* i *Sverrig*, som ei *noosom* kunde *undres* *over*, at *Asa-Folker* var *saa* *berømt* og ^{**A144**} *uhælsligt*, *vilde* *gjære* *vide*, om de *høvde* det af dem selv, eller *skyldte* deres *Guder* det, og *aflagde* *des* *saaraag* *førkædt*, *under* *Navn* af *Gangler*, et *Besøg* i *Asgaard*. *As* *smændene* *fordønske* *imidlertid* *hans* *Kæmpe*, og *mødte* det *saa* *med* *Gjæstforblædse*, at *Ogylfes* *Øie* *mødte* *strax* en *Bjerg*, der, ligesom *Vulhall*, var *takt* med *forgylde* *Skjölde*, og *han* *fandt* *derinde* et *stort* *Kæmpelag* med *tre* *Høvdinge*: *Harr*, *Jafnhurr* og *Thridi* (*Hoi*, *Jarevni* og *Tredjemænd*), blandt hvilke *Harr* *førde* *Ordet* og *bevarede* alle *Ganglers* *Speegemaal* om *Guders*, som det kunde *været* *Odin* selv. *Saa* *na*rt *imidlertid* *Samtalen* var *ude*, *hørde* *Ogylfe* et *forskækkeligt* *Bulder*, og *da* *han* *saae* sig *om*, *stod* *han* *paa* *den* *vide* *Mark*, hvor *der* *var* *sværen* *Bjerg* *eller* *Folk*, *hvorpaa* *han* *vendte* *hjem* og *fortælle* *Alt* *hvad* *han* *havde* *seet*, som *side* *gik* *fra* *Mund* til *Mund*.

Videre *bedder* det om *samme* *Kong* *Ogylfe*, at *han* *havde* *Besøg* af en *Asgnie*, ved *Navn* *Gefion*, som *havde* *hans* *saa* *gødt*, at *han* *skærkede* *hende* i *et* *Rige*. *Alt* *hvad* *han*, *Dag* og *Nat*, kunde *gjø*re med *fire* *Øxne*, *hvorpaa* *Gefion* *forvandlede* *sine* *fire* *Sønner* i *Jotunheim* til *Oser*, og *pløiede* med *dem* *hele* *Sælland* *fra* *Sverrig*, som *Brage* *hin* *Gamle* *kræ*!

Gefions *Plov*, *den* *gik* *saa* *glat*,

Ogylfe *det* *fik* *at* *finde*,

Op *han* *pløiede* *en* *gylden* *Stat*,

Danmermark *skulde* *den* *vinde*,

Det *var* *den* *venlige*, *faure* *Øe*,

Som *sig* *nu* *spæ*ler i *blanke* *So*!

^{**A144**} Denne sidste Fortælling finde vi gjentaget i *Yngling-Saga*, med det *Tillæg*, at det var *Odin*, som *paa* sin *Indvandring* *sendte* *fra* *Fjæn*, hvor *han* *da* *opholdt* sig, *Gefion* til *Sverrig* at *besøe* *Lærligheden*, og at *side* *gjælde* *Gefion* sig med *Odin* *Søn* *Sjæld*, som *derved* *blev* *Konge* i *Leiv* og *Stamfæder* til *Danmarks* *berømte* *Skjoldunger*.

Angående *m* *Kong* *Ogylfes* *Besøg* i *Asgaard*, som *danner* *Ogylfes* *Kæmpe*, da skal *Meningen* *aabenbar* *været*, at *man* i *Norden* *engang* *fik* *et* *mythologisk* *Besked* *fra* de *utvandrede* *Gøther*, som *ladde* sig *Asa-Folker*, men *hvorvidt* det *har* sin *historiske* *Rigtighed*, *maas* vi *her* *lode* *staae* *ved* sit *Vært*.

Derimod er det *lær*rigt at *sammenlæ*ge *denne* *Kæmpe* med *Voluapas* og *Hymnalsangens*, thi *derved* *kan* vi *faae* en *levende* *Forestilling* om de *tre* *mythologiske* *Synsmaader*, som i *Tidens* *Løb* *gjør* sig *gjældende* *hos* alle *Folk*, og *hæ*de sig i det *grundhistoriske* *Norden* *tydelig* *adskille* som *Asaænd*, *Bjærkemaal* og *Drængemaal*. *Kæmpen* om *Voluapa* *viser* os *nemlig*, at *hæ*le *Asa-Dræmet* *stod* *Skjalden* *hø*levende for *Øie*, thi, *under* *Volens* *Skikkelse*, *træder* *han* selv *midt* *ind* i *Gude-Kredsen*, og *giver* os *derfor* sit *vidunderlige* *Overblik*. *Hymnalsangens* *Kæmpe* *viser* os *derimod* en *Sjæld*, som *ikke* i *Freias* *Fjæderham*, *men* *under* *Kaaben* af *hendes* *Præstinde*, *søger* *Oplysning* *hos* en *Hex* om de *afdøde* *Guders* og *Helles* *Skytspygrier*, hvis *Efterladsmask* *Præster* og *Kæmper* *trættes* om. *Ogylfes* *Kæmpe* *viser* os *endelig* en *Sjæld*, der *Asa*-betragter *det* *Hele* som en *Løj* og et *Skaupil*, *det* *vel* er *mægt* *morsomt* at *betragte*, *men* som *dog* *igrunder* er *Blændværk*, thi *Harr*, *Jafnhurr* og *Thridi* skal *aabenbar* *forestille* *Odin*, *Thor* og *Frey*, og *Skjalden* *aanerker* med *Flid*, at *det* *gæer* *Altaamnen* til *med* *Omgjørbåndelse*.

Sagnet om *Gefion* og *Ogylfe* synes at *hentyde* *paa* *Sællands* *Læstivelse* *fra* *Sverrig* og *Forbindelse* med *Fjæn*, ved *Hjæl* af *Jedrene*, *men* *dog* *spæ*ler *Gefion* *med* *sin* *Asgnie* *ved* *Jegns-Gildet* og *narves* i *Ogylfes* *Legen*, som *Jomfru-Asgnien*, *hvad* *formodelig* *skal* *sige*, at *hendes* *Navn* var *det* *mythiske*, ligesom *Jomfru* *er* *det* *naturlige* *Udtryk* *for* *Glaeden*. *Da* *nu* *Fjæn* (af *A. S. læ*) er *det* *samme* *Navn* som *Gefion* (af *gø*), *saa* *kan* vi *nok* *skæ*nte *Sammenhængen*, thi at *vore* *Gamle* *har* *betraget* *Forbindelsen* af *Sælland* og *Fjæn* *med* *alle* *smaa* *Øer* og *Jælland* til *Danmarks* *Rige*, som *meget* *glædelig*, *det* er *ganske* *vist*, og at de *havde* *Ret*, *kan* *Nariden* *vel* *drage* i *Tvivl*, *men* *vil* *dog* *sneppe* *hindre* *Fremtiden* *fra* *klar*rig at *bevise*.

For *Resten* *maas* vi *regne* *Gefion* og *alle* de *Eddiske* *Diæter*, som *Intet* *har* at *gjøre* *med* *Asa-Drumet*, til *Væne-Siden*, hvor *det* *følger* af sig selv, at *Blæns* *Preiá* *har* *trouet* *en* *Rose* *mellm* mange *Blonster*, hvoriblandt *Gefion* *med* *Glaedens* *Blomst* *har* *staaet* *hende* *nærmest*.

^{**A144**}

Om *Skjoldungernes Stamfæder*, som efter *Yngling-Saga* skulde være en *Søn af Asmanden Odin*, gift med *Gyfiun*, har vi, hos *Saxo*, det første Sagn, at han var *Søn af Tyransm Luder*, som de *Dancker* slog ihjel, men blev dog omhyggelig opfødt til Konge, hanndt allerede i sin Opvæst en *Bjarn* med sit *Bælte*, og blev mageløs livsalig.

Derimod har vi et længere og meget deligt *Angelsk Sagn*, hvorefter han, som en lille Dreng, sovende paa en *Korneng*, kom drivende tillands paa et folkeløst Skib, ladet med allehaande Vaaben og Klendier, og blev modtaget som *Danmarks Skjutsmand*, da Folket netop var i Trang for en Konge. Dertil blev den Lille da, under Navn af *Skjold*, opfoiret, og var ligesaa elsket af Folket for sin Livsalighed, som æret og frygtet af Naboerne for sin Vælde; men da han blev gammel, befalede han sine Venner, at saasnart han var død, skulde de udruste et Skib aldeles som det, han var kommet med, lægge hans Lig under Masten og lade Strøken gaa for Vind og Vove. Som sagt, saa gjort, han svandt, som han kom.

At nu dette *Skjold-Sagn* gjælder hele den gamle *Skjoldung-Slægt*, hvorefter *Danmarks Guld-Alder* kom og svandt, det seer man bedst ved at sammenligne det med *Fredegods-Sagnet* hos *Saxo* og *Grotte-Sangen* i *Stalden*, der har samme *Indhold* i en anden Skikkelse.

Efter Sagnet blev *Frede Fredegod*, ligesom (A) (A) 1344 *Skjold*, fra en lille Dreng, under *Fornyrðisnald*, opfoiret til *Danmarks*, blev omstuderet Herre over hele *Norden*, selv *Rusland* beregnet, over *Stor-Britannien* og *Irland* og over *Tjyskland* til *Rhinem*, og tillige saa livsalig, at efter Dødens bar man ham tre Aar om Land, for man ønskede at begrave ham ved *Varvæn*. Dette *Oldsagn* er vel haardt for langt til at meddele og for godt til at udslette her, men det maa med *Flid* indskræpes, hvad man hidtil har overseet, at det aabenbar er et opløst *Heltedigt* om *Danmarks Guldalder* under de ældste *Skjoldunger*; Herrens Videre ikke blot *Gulder*, som laan sikkert paa *Afartveien*, og de mange indstrøede *Vers*, men hele den store *Sammenhang* og de med *Flid* indflettede *Sagn* om *Erik* (*Hedrik*) og

Roller fra Remnes, om Kampen paa Samsø mellem Orvar-Odd og Angrim-Sommer, om Hedin og Hagne, om de Norske Fodtredne Armand og Asvid, og en Blinde-Gæst, der alle maas kante Glæde paa Fædgesod. For dette Heltedigt er det da, *Hjerne* bliver kronet, som *Mindesangen* afløser *Redriften*, men fortærrngs snart af en grov Hesthølle, og stræber som Sids-Sjæler at heve sig, hvad altid har været Færiens Vane, naar den blev stød fra Thronen. *Hjerne* (Hjerne) er nemlig samme Navn som *Brage* (af A. S. brægen = bran), Minde-Skjalden i Valhall, og Salter, veed vi, er *Vitriphedens* Rune paa alle Billedprog.

At endelig *Prode-Fredesod* paa sine gamle Dage stanges ihjel af en *Havko*, der egentlig er *Hexen*, hvis 1A39Søn har stjålet *Guldet* paa *Jellingehede*, det forestaar sig af sig selv, men oplyses dog, med hele *Fredesod-Sagnet*, af *Grotte-Sangen*, der dreier sig om *Prodes Guld-Kuurn*.

Efter *Skaldas* Indledning til *Sangen*, som den til Lykke har opbevaret, fandtes nemlig i Danmark *Kuurnen Grotte*, hvorpaa man kunde tilmale sig Alt hvad man maalede om, og til at trække den *Kuurn* handle *Prode* faar to stærke *Attemær*, *Frey* og *Menja*, af *Frey*s Søn, *Kong Hjalner* i *Sverrig*, men *Prode* var alt for griddk paa *Guldet* og undte *Jette*mærne snart slet ingen Hvile. Derover blev disse *Thjassas* *Frænkler* saa forbittrrede, at de en Nat maalede *Søen* til *Prode* og alle hans *Kæmper*, og en stor *Viking-Fid* under *Kong Mysing* over dem, og saaledes mistede *Prode* baade *Liv* og *Gods*, men *Grotte-Kuurnen* blev dog ogsaa *Mysings* *Ulykke*, thi han lod male *Sid* paa den, til Skibet sank. Overensstemmende hermed holder det i *Grottesangen*, som lægges *Jette*mærne i *Munden*:

1 Det Gyldne, det Gode,
Vi male til *Prode*:
Han sidde i Lun!
Han sove paa Dun!
Han vaagne, naar han vil!
Da gaaser rigtig med *Kuurnen* det til.

2 Vaagn op, *Kong Prode*,
Du fredelode!
1A31 Som *Kvadet* gangrev ved *Midnatstid*,
San *Bavnen* blæser i Østerlid!
Fiender forraske,
Lægge i Aske,
End før imorgens,
Drotten og *Borgens*!
Hallen hin feire,
Thronen i *Leire*,
Rodeguldet,
Kongemildet,
Til *Gran* det sidste,
Alt skal du miste.

Her hører vi da *Grunden*, hvi *Guldet* kaldes "*Prodes Meel*" baade i *Skaldi* og hos *Saxo*; *Søkongen Mysing* forklarer *Havkoen*, *Grottesangen* træder istedetfor *Hjarnes* Heltedigt, og *Salmulningen* minder os om *Saltguldets*, som Alt er i sin historisk-poetiske Ordre, naar vi se *Danmarks Guldalder* og dens *Øyher* spille sig i *Sagnet* om *Skjold* og *Fredesod* paa alle Sider. At nu ogsaa *Mythen* udstrækker denne *Guld-Ålder* til hele vort *Norden*, seer vi ikke blot deraf, at en af *Prodes* *Guldreger* paa *Alarveien* hane i *Norpy*, men ogsaa af *Væging-Saga*, hvor *Guld-Ålderns* tilskrives *Frey* i *Ugud*, hvis *Død* ogsaa hokkes skjult i *tre Aar*, og hvis *Søn Hjalner*, paa et Besøg hos *Fredesod* i *Leire*, druknede i hans store *Mjølkar*.

At nu endelig denne folkehistoriske Mythe udtrykker en historisk Sandhed, det lader sig naturligvis baade beargte og betvike, men det lader sig dog med langt bedre 1A32Grund paastaat, og Alt viser, at det er *Tiden* til den Angelske *Lidvanding* i det *Femte* Aarhundrede, der menes, ligesom det i *Hengst* og *Hors* er ment at grænsele baade *Hexkøer* og *Søkongen Mysing*. Her før *Resten* Danmark havt en *Nordisk Guldalder*, da vil det ogsaa faar et tilsvarende *Gyldenmaar*, saa alle saadanne Trætter skal indskydes under *Fremtidens* *Kjendelse*.

1 Rodgar og Grændel.

Der var i gamle Dage en *Konge* i Danmark, ved Navn *Rodgar*,h, som havde den berømte *Skjoldung Helviden* den Høie til *Fader* og *Helpe* den Bølle til *Broder*, og han havde bygt sig en prægtig *Borg*, ved Navn *Herthe* (Hort), hvor han levede i *Fryd* og *Gnimen* til sin Alderdom; men da fik en afkyldig *Trold*, *Grændel*, Gang paa hans *Hall*, kastede *Søvn* paa hans *Kæmper* og slugte dem saa med *Hud* og *Haar*. *Rodgar* maatte da tilsidst romme *Borgen* og lade den staae øde, til efter tolv Aars Forløb, *Grothelthen Bjovulf* kom og tilbød sig at brydes med *Grændel* paa *Liv* og *Død*, som han ogsaa gjorde saa godt, at *Grændel* mistede en *Arm* og døde af *Smerte* i *Troldkærrer*, hvor han boede. Vel havde *Grændel* en *Moder*, som hevuede *Skade*, men *Bjovulf* dækkede nu tilhønds i *Troldkærrer* og dræbte *Hexen* i hendes egen *Guldhall* med et gammelt *Jette*sværd, han fandt dernede, og vel smeltede *Klingen* af *Hexens* hede *Edderblod*, men *Hefter* med *Runeskrift* bragte *Bjovulf* dog *Skjold*1A33*Aasungen*, og overvældedes deraf med *Roes*, med *Gunst* og *Gave*.

Dette Oldsaga, der først nylig er blevet os bekendt ved den Angelsaksiske *Bjovulfsdræpe*, gjælder saebenhar *Kong Roe* hos *Saxo* (Iskænderens *Roar*), *Helpe* den Raskes *Broder*, om hvem man ellers ikke vidste Andet end at han skulde have bygt *Roeskille*, og naar vi forandrerte *Danmarks Guldalder*, da svarer *Grændel*-Mythen til *Fredesods* *Alderdoms-Svaghed*, som *Hexen* benyttede sig af, og til *Sønen* i *Grottesangen*, medens ogsaa hele *Bjovulfs*-*Dræpens* *Schildring* af *Livet* i *Rodjurs* *Borg* giver os *Billedet* af en mageløs stor, men forærlig *Glæds* og *Glæde*.

1 Rolv Krage.

Den berømteste af alle Danske *Konger* i Oldtiden var *Rolv Krage*, en *Søn* af slysnævnte *Helpe*, som han, uvidende, havde avlet med sin egen *Datter Yrsa*; thi *Rolv*s mageløse *Gaumnild* gjorde, at alle drabelige *Kæmper* strømmede til hans *Gaard*, og alle *Skjæde* udhæmmede hans *Fris*, blandt Andet gik der meget By af hans Besøg hos den *Svenske Kong Adils*, som hans *Moder Yrsa* nødvungen havde giftet sig med, men fyngede nu fra, og ved denne Leilighed var det, *Rolv*, da *Adils* med sin *Hustru* satte efter ham, ovenstønde *Fjerveensid* med *Guld*, og usikkert, mens *Fjendens* samlede det op, *Rolv* kom vel meget sørgelig af *Dage*, ved *Førænderi* af sin egen *Syster*, *Skuld*, og hendes *Svenske* *Hosbond Hjartrar*, men just derved blev hans 1A34Navn udsødeligt, thi ved det natlige *Overfald* gik alle hans *Kæmper* gjædelig i *Døden* med ham, saamer som *En*, og denne *En*, *Vigge*, sparede kun sit *Liv* for at heve sin *Herre*, som han ogsaa gjorde, og fulgte ham da selv hoverende.

Dette er indholdet af *Krags*-*Sagnet* hos *Saxo*, hvorend der imidlertid følger et *Digt* til *Rolv*s *Ære*, som en Samtale mellem hans ypperste *Kæmper*, *Bjarke* og *Hjalte*, under *Natte*kampen, og dette *Digt*, der endnu i *Saxos* *Dage* gik fra *Mund* til *Mund*, var, under Navn af *Bjarke*mælder, berømt over hele *Norden*, saa dermed valde *Thorvald Kullbys* *Skjald* *Hellig-Olaf* Her paa Stikstedet.

Man seer let, at *Rolv*s *Eddeligt* er skildret som et *Ragnarok*, hvori *Rolv*, *Bjarke*, *Hjalte* og *Vigge* svarer til *Odin*, *Thor*, *Frey* og *Vidar*, og dermed stemmer det overens, at *Krags*-*Suden* er *Guldet*s

sidste *folkehistoriske* Tilnavn i Skulde, men Danmarks Guldalder er dog et tidligere fæstevindt, og Rols stræber kun forgæves at opvane den paany, hvorefter der ogsaa spæes om ham i *Grottesangen*:

Han, som en Broder
Er til sin Moder,
Han, efter Evne,
Frode skal hevne.

Balder og Hother.

Da Kong Rols var faldet sømndes, fandtes to Medhellere til den Fjendsk Thron: Balder og Hioa-sagler, som ikk længe havde været hinandens Medhellere til den dellige Nanna, Kong Gevæs Datter i Norge, og hun havde foretrukket *Hother* for hans Mesterskab i *Strængelæg* og allehaande *Legemsøvelser*, og smøede sig immer fra Høihyded Balder med den Undskyldning, at lige Børn lege boldt, og at hvem der piller Kirsebær med de Store, faaer Stenene i Onøse. *Hother* havde ogsaa *Vølkjæerne* paa sin Side, og huggede i et Hovedslag *Slygter* over paa *Thors-Hammeren* og slog alle *Æserne* af Marken, tiligemeel Kong Gøder af Sachsen, men han havde dog *Nornerne* imod sig, saa paa hver *Seier* fulgte et Nederlag, hvorved han tilsidst faldt i Forvirvelse. Balder havde imidlertid faaet *Sindssot* af sin uhykelige Kirerlighed til Nanna, saa *Nornerne* holdt ham kun ved Kone Bire, *Hother* havde hos *Skovtrolden Hring* faaet Svørdet, der kunde fælde ham, og da han, efter *Vølkjæernes* Raad, ved sin *Strængelæg* havde fortryllet eller inddysset *Nornerne*, fik han ved *Nattetid Hødt* til at give Balder *Banesaar*.

Nu hændte da *Hother* i Norden, til Odin, efter mange Gienfortigheder, endelig med *Katnernes* Kongedatter havde avlet *Balder* en Høver, ved Navn *Bo*, som ogsaa fældte *Hother*, men faldt selv med det Samme og ligger begravt i en Hoi, der bærer hans Navn.

Denne Danske Balder-Sagn er endnu en Gaade, thi til at være en forvirret Efterklang af Balder-Mgthen er det, poetisk talt, meget for rigt og rundt og **Aa** godt sammensængerude, som et Helvedigt fra *Kragemoals-Tiden*, hvort der nemlig synes paa Balder-Mythen og spilles med *Æser*, *Nisser* og *Vølkjæer* i det Hele. At det nu paa *Hother-Siden* er den *prosaiske* Livsankelse, som, i Fagt med Legemstyrke, Forvoenhed og fortryllende *Strængelæg*, indtager Norges Hjerte, og i Danmark baarhaabekket bekemper og tilsidst overrakter og fælder den *Poetiske* paa Balder-Siden, det kan man see, saa hvilken *folkehistorisk* Begivenhed end Skjalden nærmest har havt for Øie, bliver det altid for os *Bjørnmandets Seier* over *Asmunden*, som virkelig fandt Sted mellem *Lette-Bænden* og *Bravalls-Slaget*, eller mellem *Rols Krøger* og *Harald Hildetun*, thi at Rols hører til Begyndelsen af det *Sjette* Aarhundrede, lader sig nu historisk oplyse.

Hengst og Hors.

Da *Romerne* i det *Femte* Aarhundrede trak sig tilbage fra *Britannien*, og *Britterne* ei kunde forsvare sig selv imod deres Naboer, tog de *Vikingerne Hengst* og *Hors* fra *Angeln*, mellem *Sachsen* og *Gothland*, som gjæstede dem med tre Skibe, i Sold; men disse *Angler* trak immer *Furtaerking* til sig fra *Hjømmet*, under latter *Hovlinger*, som nedstammende fra *Odin* (*Voden*), overvældede *Britterne* og bemægtigede sig hele Landet æstendf *Severn*. *Hors* døde strax uden Afkom, men *Hengst* blev Stamfader til Kongerne i *Kent*.

Denne tørre Efterretning hos *Reda* ligner i denne **Aa** Skikkelse vistnok ikke synderlig en historisk Mythe, men er det dog aabenbar, som ikke blot den almindelige Nedstammelse fra *Odin*, men især Navnene *Hengst* og *Hors* (*Hest* og *Høppe*) beviser; thi skøndt vi i *Bjovulfs-Drøpen* møde *Hengst* som en *Præst-Hoending* under *Dansk* Høved, netop i det *Femte* Aarhundrede, saa er dog i alt Fald *Hors* lagt til af reen mythisk Grund. *Hauhest* (nørebønges) er nemlig *Shokkens* poetiske Navn i Norden fra *Arildtid*, og naar derfor *Hest* og *Høppe* givt Sætp med hinanden, da betyder det aabenbar hele *Høveden*, og efter den *Oplysning*, de nye *Engelskærner* har givet os om de gamle *Anglers* Anlæg og Symmaade, kan vi aldrig tvivle om, at de jo i alle Maader har havt Fuldkødt og har ved Skiksmien fra os, ligesom *Høst*, saaridt muligt, taget med sig Alt hvad flyde kunde. Hvoevind nu *Amler-Sagnet* hos *Saxo* hænger sammen med den *Angelsk-Igdske* *Udvandring*, kan vi endnu ikke sæpde, men at den gjorde Ende paa Danmarks gamle *Guldalder*, kan vi godt forstaae; og at det var *Gotherne*, som derved kom til at spille *Mester* i Norden, seer vi allerede af *Bjovulfs-Drøpen*, men endnu klare af *Stærkodder-Sagnet*.

Bjovulf og Stærkjort.

At *Gotho-Kæmpen* *Bjovulf*, med tredve Mand Styrke, paa en Maade freste det indøvede Danmark, ved at overvinde *Trolden Grøndel* og hans Moder, har vi allerede hørt, men efter Heltedigtet, som bærer **Aa** hans Navn, blev han siden ikke blot den mægtigste Konge i Norden, men kronede ogsaa sine Heltegjænger ved at fælde *Hadrager* *Stærkjort*, der i en *Gothisk* *Jettentus* regjede over en usaaadelig stor Skat, som en gammel Konge, efterat have mistet alle sine Venner og Frænder, engang har derind. Denne Skat blev nemlig paa *Bjovulfs* gamle Dage fundet af en bortløbet Træl, der ikke kunde bære sig for at stjæle et Guldfuld fra den sovende Drage, og herover blev Dragen, da den vaaggede, saa rasende forbitret, at den hver evige Nat flui ud og spyede Lid til almindelig Odelæggelse. For at giøre Ende paa denne Landplage gjorde *Bjovulf*, søvnløst, et Tug til Dragen *Renskiøle*, og skjøndt *Høten* i Femte Stund maatte sande det gamle Ord, at for avigte de Svorne end de Baarne, saa lykkedes det ham dog, blot ved Hielp af sin Frønde *Viglaf*, at faae Død paa Dragen og at faae *Syn* for Sagn om den ubyre Guldskat, som *Høten* i mere end tusende Aar havde skjult. Med sin Lid og Ælder havde imidlertid Dragen ogsaa givet *Bjovulf* *Banesaar*, og *Viglaf* samlede kun hele *Drage-Skatten*, for at lade den smelte paa Baalet med Høten og synke i Grøves med ham paa *Ronskint* (Trossene), hvor *Bjovulfs-Høien* blev et saakaldigt Sømærke.

Det er først *Bjovulfs-Drøpen*, der har lært os at kiende denne *Gotho-Kæmpen*, og selv den Heltelagt, han hørte til, *Vegmundingerne*, nævnes aldrig i vore *Oldskrifter*, men at Sagnet om ham dog er ubændigt berøft med *Anglernes* i det *Sjette* Aarhundrede, **Aa** kan vi ikke tvivle om, da vi haade gienkiende *Skjoldungerne* *Haldvan*, *Ro*, *Hedge* og *Rolv*, *Skiffingerne* *An*, *Othar* og *Adla*, og *Volsangerne* *Sigmund* og *Sin-Fjølde*, og da endelig Kong *Higlske Fald* paa *Frølands* Kyst i Kamp med en *Mørvæng*, aabenbar, efter de *Franskiske* *Aarbøger*, har fundet Sted i Begyndelsen af det *Sjette* Aarhundrede.

Bjovulfs-Mythen er altsaa vor ældste Opfattelse af *Gotherne*, som *Kæmpeløst* i Norden, og det er rimeligt nok, at de *hjemmeværende* *Gother* havde en *Dragekamp*, der svarede til de *Udsuandedes*, men blev naturligvis ikke saa verdensberømt. Tanken fælder herved af sig selv paa *Øen Gullund*, hvis Navn og adgaaende By for *Kræmmer*-Rigdom vilde passe godt nok, men den Kamp, der netop nu i Norden føres med Dragen, som ruger over *Arilds*-Guldet, spiller sig allenaftids i den Gamle.

Amaler og Balther.

Goetherne, som paa tre Skibe under Hovdingen *Berig*, forlum ubvandede fra Øen Skandila i det hvide Norden, udslede deres Herkesæt fra en føleliglig *Gjæt*, kaldte deres Kænger *Atser* eller Halvguder og havde to Herreslægter *Amaler* og *Balther*, hvorfra Hine regjerede over Ostro-Goetherne og Disse over *Vise-Goetherne*. Det første Land, de indtog, var *Ultharagerne*, og derpaa nedstamte de Fleeste sig i Nærheden af det Sætte Hav paa et Sted, som de i deres Sprog kaldte *Ovin*.

[A.aa]Dette er, paa endel barbarisk forskævne Hellenavne nær, alt hvad *Jornandes* i sin *Gothe-Krønike*, eller *Aldgamle Viser*, veed at fortælle om Goethernes Udvandring fra Norden, men da *Gjæt* aabenbar er vort *Gaut*, et af Odins Tilnavne, og *Atser* være *Aser*, saa har vi her et gyldigt Vidnesbyrd om, at de *udvandrede Goether* som indtog *Holmgard* (Gottnosi) og nedstamte sig ved det *As-Øvrste Hav*, er de *Asurnar* i *Asgard* ved det Sætte Hav, som nævnes baa*ti* i *Gylfelegen* og *Yngling-Saga* og spille endnu langt tiere under Dække i vore Oldsaga.

Sigurd Fofnersbane.

Sigurd Volsung nedstammede fra Odín og var født til Konge i Hønsland, men havde tidlig mistet sin Fader *Sigmund*, og blev opfødt i *Dummark* hos Kong *Hjalprék* (Hjelpson), hvor han ogsaa fik Hesten *Grane*, som nedstammede fra *Sléipnir* og skyede hverken Ild eller Vand. Sværtet *Gram*, som Odín selv havde skænket *Sigmund* *Volsung*, var spængt ind, da han faldt, men hans Dronning *Hjördis* (Sværdsin) havde dog gjemt *Stumperne*, og dem smedde nu *Jettesønnen* *Regin* saa godt sammen, at det blev, som det var nyt, men til *Gjengæld* skulde *Sigurd* drebe *Regins* Broder, *Fjofner*, der ikke vilde skilte Arv med ham, men laan som en Drage paa *Gnathode* og rugede over *Dynges af Guld*. *Sigurd* dræbde nu ogsaa *Fjofner*, men dræbde *Regin* med, læssede alt Gullet paa *Gram*, og red, til han kom op paa *Finns-og-Sørdarfeld*, hvor *Valkyrien* *Brynhild* laar og sov en Ild, smittet af *dragende Laer* og handle kun vækkes af en Heil, der turde ride gjennem Ilden. *Sigurd* vakle nu *Valkyrien*, lærde alskens *Runer* af hende og tilvor hende evig *Troskab*, men da han siden gjæstede Kong *Gjifu* ved *Rínen*, gav *Dronning* *Grímhild*, som var en Hei, ham en *Tryllerik*, hvorved han gjænde *Brynhild* og ægtede *Gjifkes* Datter, den dellige *Guðrun*, svor sig i *Fustbroderlag* med hendes Broder, *Gunnar* og *Högnr*, og behæde i *Gunnars* Hamm til *Brynhild*, der var nødt til at sige den *Kæmpe* Ja, som vil gjennem Ilden, *Derpaa* vagnede imidlertid *Sigurds* gamle *Minder*, det Hele kom op, og *Valkyrien* blev rasende, opægtede *Gunnar* til at myrde *Sigurd*, uanset i vild *Skogforfarter*, da det var skedd, spænde hans *Mordere* al *Ulykke* og dræbde sig selv for at falge og die *Hellem*.

Dette er Omridet af *Sigurd-Sagnet*, som det findes, forkortet i *Skalds* og udspillet i *Volsung-Saga*, der knytter sig til de *Ildiske* Sange om *Sigurd* og *Brynhild*, og da Sagnet virkelig har gaet ligefra *Ísland* til *Grækenland*, uden at dog Helten er en verdenshistorisk *Person*, saa maa det være en *historisk Mytje*, der sikkert gjælder *Ostro-Goetherne*, som først var i *Forband* med *Hunnerne* og siden med *Romerne*, hos hvem de fandt deres *Undergang*.

At nu Sagnet er afstumpet og forviret i det *Tydske Niflung-Kvad* (Lied der Niebelungen) fra den senere *Middelalder*, kan ikke undre os, men da *Bjovulfs-A.aa*s *Drugen* utrykkelig tillægger *Sigmund* *Volsung*, som, ogsaa efter *Hjvalds-Sangen*, havde faaet Sværd af Odín, haade *Drage-Kæmper* og *Guld-Riget*, saa maa han sikkert i det ældste Sagn have været *Menden*, og hans *Bedrift*, som *Fjofners-Bane*, siden være overført paa hans *Søn*.

Andvars Ring.

Da *Odin*, *Hæner* og *Løke* forlum vandrede paa Jorden, kom de til en Æn, hvor der sad en *Older* paa *Brinken* og gavrede paa en *Lax*, og han slog *Løke* ihjel med en *Steen*, hvorpaa *Asterne* flæede ham og tog *Bælg* med sig, men da de om *Athens* gjæstede *Reidmar* *Jette*, kjendtes han ved *Bælg*, som *Skindet* af sin kiære *Søn*, og truede *Asterne* paa *Læve*, hvis de ei gav *kiædkelig Mandebød*. *Head* nu *Jetten* forlangde, var at *Odderhælg*en skulde haade "fjådes og hylles," med det røde *Guld*, og *Løke* fangede da *Dværger* *Andvar*, som var lovedig og maatte rykke ud med alt det *Guld*, han havde, selv med en lille *Fingerring*, som han saa minselig bød om at beholde, men saasart han slap ind i *Bjerget*, kvad han:

Dette *Guld*, som *Gusten* eied,
Brodre to til *Bane* vordier,
Ottefold til *Ædlings* *Harm*,
Gavn faaer Ingen af *Guldet* mit.

Odin fik nu selv *Lyst* til *Andvars-Ring*en, men til hans *Lykke* opdagede *Reidmar* *Jette* endnu et *Haar* **[A.aa]**paa *Odderhælg*en, som den maatte til at bylle, og nu kom da *Dværger* *Forbandelse* først over *Reidmar*, som, for *Guldet* *Skjål*, blev dræbt af sin egen *Søn* *Fjofner*, saa over begge hans *Sønner*, som trettedes om *Guldet*, saa over *Sigurd*, som slog dem, og over *Gjifkungerne*, som slog ham, og blev igjen sdaade af deres *Svoger* *Atle* *Hanne-Konger*, skændt de havde sænket *Drage-Guldet* i *Rínen*, saa det aldrig meer kom for *Dagets* *Lys*.

Vel er nu det *mythologiske* Baaud, som her skal sammenknytte den *Gothiske Guldalder* med *Asterne*, kun meget *lust*, og vel er det kun i *Volsung-Saga*, at *Andvars-Ring*en saa tydelig sikker frem, til at forplante den *Udgyde*, der altid kæber ved *Lykken* for *Rover-Kiåd*, men dog er begge *Dele* ganske i *Volsung-Kiødens* *Smaag* og give os *Forestilling*en om et *Gothisk Sørpespil*, der *poetisk* passer meget godt til den verdenshistoriske *Rolle*, de *udvandrede* *Gøtler* spillede, og *Lykken*, de nød, *Endet* af *Mærket*, som, da *Goethernes* eget *Hjærkemaal* er gaadt tabt, nødvendig hviler over dets *Hjærklang*, adspredes ogsaa, naar vi betragter de *Ildiske* *Volsung-Kvæder* som en saadan *Hjærklang*, og ei søger *Sørgespillets* *Skaarpløse* ved *Tjaldkånds* *Khæntrom*, men ned i *Kríen*, hvor *Jornandes* i sin *Gothe-Krønike* melder os, at en *Hlod* (paa *Gothisk "navn")* gjørelt Skiel mellem *Gother* og *Hanner*.

At "Gibkunger" skal hyle som "Gibkunger eller Gibkunger," seer vi af *Burgunders* *Løvbog*, hvor deres *aa*aa ældste *Konge* kaldes *Gibich* og af det *Angelsachsiske* *Vidsidemaal*, hvor ogsaa *Gjifu* *Burgunders-Konge* nævnes.

Kongenavnet *Hjólprék* er aabenbar det *Frantsiske* *Chilpric*, men at vi dog maa tænke os en levende *Vend*-*Viking* mellem de *udvandrede* *Gøtler* og vort *Norden*, har vi alt seet af *Gylfelegen* og *Yngling-Saga*.

Irminrik og Svanhild.

Guðrun var vel utvøstelig over *Sigurds* *Mord*, og tyede til *Dummark* for at sørg i *Bred*, men hendes *Moder* *Grímhild*, den *Hei*, næde hende dog til at gifte sig med *Brynhilds* *Broder*, *Atle* *Hunnekonge*, som siden, ved at myrde hendes *Brodre*, gjorde hende saa rasende, at hun slagtede sine egne *Børn* med *Atle*, blandede deres *Blod* i

Mjølen til ham, brændte ham saa inde og styrtede sig selv i Floden.

Dog end ikke hermed endtes hendes Ulykke, thi hun fald op i Kong Jonskars Rige, stiede med hans Søsterne Sørle og Hornér, og maatte opleve, at baade de, og Datteren *Svanhild*, som hun havde med *Sigurd*, kom ynkelig af Dage.

Den seldgamle, stormagtige Kong *Frimirik* (jørnarnór, emment) behede venligt til *Svanhild* og fik hende, men hans fælle Raadgiver, *Bikké*, gjorde ham mistænkelig paa sin egen søn, *Rundver*, som havde berøst hende, saa han lod *Rundver* hænge og *Svanhild* træde ihjel under *Hestebog*, og da *Gautrum* opvandede sine Søner med *Jonskar* til at hæve det, overfaldt og lemlestede de ogsaa *Frimirik*, men efter Odins Raad blev de derfor stensede tilhøide, da der ikke bed Jern paa dem.

Snaledes lyder Sagnet i *Kvædterne* og *Volsung-Saga*, hvorefter ogsaa Sagnet hos *Saxo*, om *Fernvirik* og de *Helligpontiske* Brødre, i Hovedsagen stemmer overens, og at det er den berømte *Gothiske Enevolds-Herre Ermanrik* i det *Fjerde* Aarhundrede, der menes, ser vi hos *Jornandes*, som fortæller, at paa hans gamle Dage, da *Hammer* blev lod, blev han dræbt af de *Roussiske* Brødre *Syrus* og *Ammias*, fordi han havde ladt deres *Syster Sarniel* sønderterris af Heste.

Vølund.

Tre Brødre af *Alfo-Et*, *Vølund*, *Slagfin* og *Egill*, fandt paa Jagten tre *Vulfgryer*, *Akchie*, *Svanhild* og *Ølvrum*, som havde skudt deres *Svandsamme* og sad og spandt i *Ulvdalen*, og der blev tre *Par Ægtefolk* af dem, saa *Vølund* fik *Alvise*, *Slagfin* *Svanhvide* og *Egill* *Ølvrum*. Disse levede nu meget kærlig med hinanden i syv Aar, men i det Ottende begrebte *Vulfgryerne* at læuges efter *Vulfdalen*, og i det Niende fald de bort med *Vildgjøssene*, *Slagfin* og *Egill* drog ud i den vide Verden for at lede om deres *Hiertenskiere*, men *Vølund* blev siddende kiær i *Ulvdalen* og smeddede *Guldrynge* i *Mængde*, som han trak paa *Haand* og hængte under *Lofet*. En Aften, da *Asa* han kom hjem fra Jagten og talde sine Ringe, savnede han imidlertid en af dem, og vel sov han ind med den behagelige *Drom*, at *Akchie* var kanske kommet hjem og vilde overraske ham, men han vagnede i en meget ubehagelig Stilling, thi kong *Nidud* havde om Natten lovt ham *vide*, saa han kunde hverken røre *Haand* eller *Fod*. Dog, ikke hermed *Nok*, lod *Nidud* *Haserne* skiare over paa *Vølund*, og satte ham som en *Krøbling* fast paa *Holmen Sævarskud*, hvor han maatte smedde siddende *Konturbræder* til sin *Bodsté*, men tog ogsaa ved *Ledighed* en *grøssom* *Høv* over ham, ved at dræbe begge hans *Søner* og vanære hans *Datter Rodd*. Derpaa flui *Vølund* bort i en *Fjederham*, Ingen veed, hvorhen.

Dette er Indholdet af den Eddiske *Vølundskiede*, som i alle Maader er Styret til *Volsung-Kædrene*, og *Vølund* rober kærlig sin Byrd, ved, ligesom *Sigurd* *Fofensbane*, et blot at være navnkundig i *Norden* men saavidt som *Gotherne* vandrede. *Anglørne* kaldte ham *Vølund*, *Tyskålerne* *Vænt* og *Vølund*, og vidste meget at fortælle om ham, som en magtfuld *Vædensvend*, men efter Kiøden er han *Nordens* fineste *Guldsmed*, og er *Fjederhammen* hans eget *Arbejde*, bliver han en *Mødbøller* til *Dædals*, som i grunden ogsaa er hans *Næver*, da *Vølund* paa *Norrlæk*, ligesom *Fandals* paa *Grønsk*, betyde "Køntenerne." Navnet saavelson *Vingerne* synes vi vel de ubavndrede *Gøther* at have haant af *Grøkerne* ved det *Sorte* *Hav*, men da *Afferne* dog hos os er *Konst-Værker* fra *Arildstid*, da de tre *Brødre*, som *saxo* giftede sig med *Vulfgryer*, godt kan ligge de tre *Gothe-Stammer*, hvoraf *To* udvandrede, og da *Verdens* Historien alt har oplyst, at ogsaa *Norden* har et eget *Konst-Anlag*, saa bliver *Vølund* med *Fjederhammen*, som hans *Vulfgrye* synes at have staaet til ham, vort *Nordens* køvige *Stiedom*. Hans *Navnkundighed* er da ogsaa vel "Vandkøders *Sigt*" saa godt opfrisket iblandt os, at han nu ei meer kan glemmes, mens man læser *Dansk*.

Stark-Odder.

Starkodder, *Storværks* *Søn*, havde hjemme ved *Østersøen*, hvor nu *Køber* og andre *Barbarer* bygge, men han led i den første Kong *Prodes* Tid *Skibbrud* paa de *Danske* *Kyster*, hvor han fandt megen *Gjæstmilthed* og blev snart gjort til *Hovedmand* paa *Vogtråberne*, som skulde holde *Søen* ryddelig.

Siden var *Starkodder*, i det Kongers Tid, *Nordens* berømteste *Kæmpe* og *Skjald*, og øvede store *Bedrifter*, saavt udelands i *Tyskland*, *Rusland*, *Irland* og *Maglepaard* (*Byzants*), som her hjemme, i *Danmark*, *Norge* og *Sverrig*, men bemærkede dog ogsaa sit Rygte ved enkelte *Nidingsværker*, hvorpaa han efter *Bravalls*-Slaget, træt og mat af Dage, selv søgte *Døden* for det ervervet *Guld* og fandt den for en vis *Hæthers* *Haand*, som begravde ham paa *Røfing* i *Skaane*.

I *Danmark* gjorde *Starkodder* fornemmelig *Gavn*, da, efter *Prodes* Fald, hans *Søn Ingef* vandt *Asa*s Løstede, giftede sig med en *Datter* af sin *Faders* *Banemand*, *Sverring*, og lod sig beherske af hendes *Brødre*, som indlødte en gruelig *Overdaadighed* og *fortydelde* *Athing*, thi da togtes *Starkodder* ikke blot en *navnlig Guldsmed*, der legede *Kiæret* med *Prodes* *Datter*, *Helga*, og fælle syv *Bærærker*, der vilde ranet hende, men gjorde omsider ogsaa ryddelig i *Kongens* *Gaard*, saa *Tyskåerne*, med samt deres *pløkkerevde* *Spillemand*, fik baade *Last* og *Skam* og *Alt* blev *Dansk* paany.

For Resten vil *Somme* rigtignok sige, at *Starkodder* var af *Jettebyrd* og var oprindelig et frygtelig *Uhyre* med tre *Par* *Arme*, indtil *Asa-Thor* rykkede de to *Par* af ham og gjorde ham forsvarelt til et ordeligt *Menneske*, men at *Odin* dog, da han forenede ham med *Skjaldskab* og *fredobøeh* *Alder*, dømde ham til at begaae tre store *Nidingsværker*, hvoraf det Sidste var mod hans *Ven*, den *Danske* *Kong Ole* *Bravark*, hvem han lod sig kaste til at myrde i *Badet*.

Dette er Omridset af det store *Starkodder-Sagn*, som det findes hos *Saxo*, faldt af *Kæmpe*-*Skjaldens* *Vers*, og skikndt *Jælandernes* tilvarende *Sagn* er langt yngre, ser vi dog, de kiendte *Sagnet* baade om hans *Jettebyrd*, hans *Mesterskab* i *Skjaldekonsten*, og hans *Nidingsværker*, men efter dem var det *Thor*, som, af *Misundelse* over *Odins* store *Gavmildhed*, tilskikkede *Kæmpen* alle hans *Misdeed*, og det passer godt med *Synnemands* *Bjærkemaals*-*Tiden*.

Betragt vi nu lidt nærmere *Starkodder-Sagnet* hos *Asa* og *Saxo*, da ser vi et grovt *Billede* af den *Gothiske* *Kæmp* i hans ublye *Jetteakkele*, thi det er *altsammen* hele den *Gothiske* *Indryft*, haand ud og *hjemme*, man har slaaet sammen i denne *Skjald*-*Kæmpe* og *Kæmpe*-*Skjald*, saa vi maae giøre ligesom *Thor* og rykke to *Par* *Arme* af ham, for i ham at see et passende *Billede* af *Gothe*-*Indryft*en her hjemme i de tre *Aarhundreder* mellem *Anglørnes* *Udvaandring* og *Bravalls*-*Slaget*, som vi med et *Ord* kalde *Bjærkemaals*-*Tiden*. De to *Par* *Arme*, som *Thor* rykkede af *Gothe*-*Kæmpen*, er nemlig *saubarn* de *saa*kalde *Øst*- og *Vest*-*Gøther*, som spiller sig i *Volsung*-*Kvædrene*, og vel at skulle optage baade deres og *Værringernes* *Bedrift*, tilligemed *Gøthernes* her hjemme, er *Starkodder*-*Mythen* blevet baade saa *opvulmet* og *forvovret*, at den sent eller aldrig læder sig *fyldstgjærende* *forklare*.

Vil vi imidlertid see et træffende *Billede* af *Gothe*-*Kæmpen*, da han spillede *Møster* i *Norden*, da skal vi fæste *Ole* paa *Starkodder*, hvor han med sine *Synnis*-*Støvler*, med *Sværdet* ved *Siden* og *Kulsækken* paa *Rygen*, vandtre imellem *Leire* og *Upsal*,

brummende sin Kæmpevis i Takt med sine Dommedags-Slag, thi i den Skikkelse afholder han oensynlig de tre Aarhundreders Gothe-æstrik.

Braavalle-Slaget.

Da den *Danske Kong Harald Hildetan*, hvem Odin selv havde lært at fylke, blev ældgammel, yppedes der en svar Kiv mellem ham og hans System, Kong *Jasur*-Kjng i Sverrig, som førde til det store Braavalle-Slag udenfor Øresund, hvor hele Nordens sidste Helehelsteg samleles, ligesom Orøerønløds før Froja, hvor *Stærkodd*er øvede sit sidste Størværk, og hvor Harald Hildetan blev dræbt af sin egen Kærservend.

Om Grunden til alt dette har man to Fortællinger, saa efter den Ene paaførte den gamle *Harald* sin Systemen den store Krig, blot forti han var kied ad Livet og vilde ikke døe Strandod, men, efter den Anden, var Odin, som nu er længer gad være *Danmarks* Skytsmaal, Skyld i det Hele, Røge Kongerne siger man nemlig, havde et *Møllenbad*, ved Navn *Brun*, som de betroede Alting, og da han engang druknede underveis, tog Odin sig hans Skikkelse paa, satte Spilid imellem Kongerne, kørde selv for *Harald* i det store Slag og dræbde ham med hans egen Sværdskide.

Ogsaa dette Sagn, som fuldstændig kan findes hos Saxo, harer vi paa *Islanderne*, har været grægs over hele Norden, og det er den *røvkølle* Hildetanske *Kænsdrøik*, om hvis Skygge paa *Rumro* det ei er værdt at trættes, thi Braavalle-Slaget er udenhen ligesaa vel poetisk, som folkehistorisk, Bjærkemalets *Ragnarsak*, hvormed ikke blot *Versene* hos Saxo, men ogsaa de *Dansk-Gothiske* Oldsagn ophører og afløses af de *Norsk-Islandske*, som begynder med *Rings* Sin, *Ragner Ludbrog*.

Jaktet

Aslaug eller Krage.

Sigurd Fafnersbane og *Brynild* efterlod sig en Trears-Datter, ved Navn *Aslaug*, og med hende flyttede *Brynilds* Fosterfader, den gamle *Heimer*, op til *Norge*, og paa *Reisen* skjulte han hende, tilgikmed en *Isb*-bøv og *Gjald*, i en stor *Harpe*, han havde og som han spillede paa, hvegang hun begynde at græde, ligetil hun tav. Saaledes kom *Heimer* til et Par ænalige Folk paa *Spangereid* ved *Lindesnes*, men Kiællingen, som fattede Mistanke om, at der var en Skat i *Harpen*, fik sin Svødder til at slaae *Gjasten* bje, og da han dog ikke nænde at giøre det Samme ved *Gjatten*, der lod til ingen Ting at vide, fødte hun hende op som sin egen, under Navn af *Krage*.

Aslaug blev en stor Skindhed og oplagdes i sin Aftrog tilfældigvis af *Ragner Ludbrog*, som spillede *Mester* i Norden og var en Skrak for hele Verden, blev ogsaa hans Dronning, blot for sin *Virgheds* Skyld, og aabenhærdede ham først sidens engang, da han vilde forskalk hende, af hvad Rod han var ruset, Til hvov paa, at det ikke var Taat, hvormed hun foer, spaaede hun med det Samme, at hendes næste Søn skulde, som *Sigurd Fafnersbarnes* Ætmand, have ligesom en *Orm* i *Olet*, og det slog til, saa deraf fik han Navnet *Sigurd Svaen*.

Dette Sagn, i *Volunga* og *Ragner Ludbrogs* Saga, er vist nok reent fortvivet, naar det tages bogstavelig, da *Aslaug*, som maatte være født i det *Fjerde* Aarhundrede, her først bliver vooen i det *Øtt*-aarstende, men naar *Aslaug* tages, som hun har, for et poetisk Pigebarn, der laae skjult i den gamle *Gothiske* *Harpe* paa den lange *Reise fra Huneland* til *Norge* og *Island*, da bortfalder ikke blot alt de *Urolige*, men da har Sagen endog sin *historiske* Rigtighed, thi, som vi har seet, begynder den *Norsk-Islandske* *Poesi* med *Ludbrogs-Sagnet*, der udmærker sig blot ved *Virghed*, og ligner virkelig langt mere *Völsung-Kvæd*erne end Nordens eget *Asamaal* og *Bjærkemaal*. Da nu ogsaa *Ragners* Dødsang er heromt under Navn af *Kragemoed*, saa er *Krage-Signet* saa god en *mytisk* *Poel*, som man kan forlange.

Thorkild Adelfar.

Kong Gorm den Første i *Danmark* vilde bryde *Kæmpe*anden en ny Bane, ved at udforske *Naturens* Hemmeligheder, og foretog sig derfor, ledsaget af *Island*eren *Thorkild*, som var velkænsk, en *Kiæse* til *Geirrodsgaard*, hvor, efter *Island*erens *Sigende*, store *Skatte* skulde ligge opdyngede. Med stor *Besværlighed* naaede *Gorm* ogsaa did, hvor han saae baade *Geirrod*, som *Thor* forstum havde gjenmæret, og hans skærtrygende *Døttre*, men med *Skatten*, fandt han, det var latter *Øindfølel*sdse, af sine trehundrede *Følgesvende* beholdt han ikke engang en *Snes*, og paa *Hjemreisen* mennde han at have opdaget, det var kun *Udgaards-Løke*, der raadte for *Lykken*, saa han dyrkede ham siden, som sin egen *Gud*.

Paa sine gamle Dage blev imidlertid *Gorm* slaaet i *Kæmp* af et nyt *Bevis* for *Sjærens* *Udædelighed* og faldt i urolige *Tanker* om, hvor hans *Sjæl* skulde fare hen, hvorpaa *Nogle*, som havde et *Horn* i *Siden* paa *Thorkild*, raadte *Kongen* at lade ham reise til *Udgaards-Løke* og udspejge ham om denne vigtige Sag. *Thorkild* maatte ogsaa virkelig paatage sig den farlige *Langeleds-Færd*, men han bevede sig paa *Raadgiverne*, ved at vælge dem selv til *Følgesvende*, og naaede omider *Hjulen*, hvor *Udgaards-Løke* sad som en *Stotte* i *Jærntænk*, med *Haar* som *Horn*. *Thorkild* trak nu et *Haar* af hans *Skæg*, men var nær blevet kvæbt af den *Stank*, der fulgte med, og omringedes desuden brat af fegiftige, flyvende *Slanger*, som ødelagde hele hans *Følge*, paa *Fem* nær. Selv steg dog *Thorkild* ud af det yderste *Mørke* ved at paaokale *Alfjæder* (*Arwenstans sneer*) og drev saa op under *Tjædsikand*, hvor *Christendommen* var blevet indført, saa de første *Glimt* af det himmelske *Lys* brøgede han hjem med sig.

Kong Gorm havde drømt, det skulde blive hans *Død*, naar han havde *Besked* om *Reisen*, og derfor satte han *Suignostere* ud paa *Thorkild*, men han undgik dem og greb den første den bedste *Lidlighed* til, usværgt, at fortælle hele sit *Æventyr* i *Kongens* *Nærverelse*. Saa snart *Gorm* havde hørt *Begyndelsen*, smagle han ogsaa hvert *Ord*, men da han havde *Beskrivelsen* af sin fide *Alfad* *Udgaards-Løke*, da sprak han af *Harme*.

Dette Sagn, fra *Hoved* til *Hale*, findes vel hos *Saxo*, og siden *Island*erens nævnes her, som *verdensberømt* *Sagnemaal*, hvad de neppe blev for *Jaktet* det tolfte Aarhundre, saa er denne *Fabel* udenvivl en af *Lasus Engelskmands* Fortællinger og maaskee hans eget *Værk*, men hvem der end har gjort sin *Færd* med saaledes at skildre *Overgangen* fra *Nordens* *Heidenskab* til *Christendommen*, gjennem en belgemark *Blanding* af *Vantro* og *Overtro*, saa er det godt gjort, og holder Stik, som man blandt andet kan see paa *Hakon Hvidegurt* i *Norge*, der vel gjaldt for en rigtig *Tilbeder* af *æerne*, men hvis *Sigtsgjæld* sig var *Oggen* *Thorgerd* *Hølgabrud*. *Adelfar-Sagnet* har vel desuden nægt poetisk *Værd*, men at udvikle det, vilde føre for vidt, saa det *Vink* maa være *Nok*, at det *videnskabelige* *Tidrum* følger i *Verdens*-*Historien* saavel som i *Sagnet* efter det *Dualfide*.

Islands Opdagelse.

Island, siger man, blev først fundet af *Nadod* *Viking*, siden af *Svenskeren* *Gard*, som var bosat i *Saelland*, og endelig, i *Haruld*

Haarfugers Dage, af Floke Viking og Ingulf Ormenon fra Tellermarken, men det var dog først *Ingulf*, som handle gav Dem sit berømte Navn og boatte sig der, ved Rødkjær, siden blev *Island* bebyggt især af *Normænd*, og vel fandtes der nogle ældre Indbyggere, men de var *Christne* og Dyrkede for *Hedenskabets*, efterladende sig nogle *Bøger*, hvoraf man skønede, de var *Artemidors*.

Denne lærte Fortælling hos *Are Frode* og i *Landsnams-Bogen* tager nu vel de lærde *Idær*,**A** og **S** deres ligesaa bogstavelig, som *Latinerne* Sagnet om den *Trojanss Krig* og *Roms* syv Konger; men da *Ingulf* ligesaltdt kunde læse Irsk som Norsk, og da der forfob over *Oldnordiske* Aar mellem ham og *Are Frode*, saa kan vi umulig forsvere Efterretningen, uden som et *Oldsagn*, der melder, at *Island* først kun blev gjæstet af *Vikinger*, blev siden tryndt befolket, dels fra *Danmark* og *Sverrig* og dels fra *Irland*, men fik først fra *Harald Haarfugers Tid* sine Norske Indbyggere, som har gjort Navnet udelødeligt. Af andre Kilder veed vi desuden, at *Island* før *Harald Haarfugers Tid* var *Angol-Sachserne* bekendt under Navn af *Tyle* (*Thule*), og da de *sambær* i *Hospij* Hensende var de *Nordiske* Iskænderes *Førgængere* og *Læremestere*, maae vi isærvendig i de efterladte Skrifter, som *Ingulf* forøfandt, see et mythisk Forvarel derom.

Normannernes Udvandring.

Ragnvald Jarl paa *Møre* var Kong *Harald Haarfugers* bedste Ven og havde blandt Andre en Søn, ved Navn *Roli*, som var Viking af Moders Liv, men begik engang i en søveer *Vensling* *Strandflug* (*Markran*) indenlands, hvorever Kong *Harald* blev saa forbitret, at han gjorde ham fredsøs. Vel gik *Rols*s Moder, *Hilke*, ivrig i Bøn for ham og mibøiede paa Vens Kong *Harald* om, at hvem man driver til *Skots*, lærer gjerne at trade med de *Ulve*, han er iblandt, men det hjalp ikke, *Roli* maatte rømme Landet og drive sit gamle *Haandværk*, til det lykkedes ham at faae Kongens Datter i *Islands* *Valland* og et høeh *Hertugdøm* i *Medgilt*, som derved fik Navn af *Normandiet*.

Denne *Heimskringlus* korte Besked om den store *Vendens*-*Begivenhed* i det Niende og Tiende Aarhundrede, som den *Normanniske* Udvandring utvælgelig er, lader sig nu vel ganske godt høre, og da *Normannernes* *Hovsind* endt alle *Mærker* virkelig heldt *Roli*, saa er det blevet en historisk *Troes-Artikel*, men faaer dog nøies med at hedde hvad den er: en god *historisk Fabul*.

Hvor troværdige tænlig end de *Nordiske* *Sjæpper*-*Ifferretninger* fra *Normandiet* kan have været i *Harald Haarfugers Dage*, saa laae der hele tre Aarhundreder mellem dem og *Snorro Sturleson*, og det var desuden ikke de gamle Norske Kongers Skik at gjøre deres gode *Vinner* fredløse for enhver lille *Frihed*, de tog sig med *Næstens* *Eiendom*.

Spørgse vi nu *Normannerne* selv, hvor de kom fra, da har de, længe før *Snorro* blev fød, fortalt os, de kom rigtig fra *Norden* og smaaikede *Norsk*, men havde egentlig hjemme paa den *Skantz*, mellem *Danmarks* og *Aland* (*Holland*), følgelig i *Skantz*, hvor *Rols* Fader laae i *Strid* med Kongen, som han fortætte, til hans Broder *Gurim* (*Gorm*) var faldet, da han besluttede sig til at vandre ud.

Naar vi derfor lægge al mulig Vægt paa det *Nordiske* Sagn, kan vi aldrig med *Faie* udlæde meer deraf, end at *Normannerne* især er komne fra *Norge*, og at *Roli* var En af de mange *Høvling*-*Sønner*, som under *Is*-Kampen med *Harald Haarfuger* blev tvungne i *Hjemmet*, og da *Tilbide* er det berømtene *Kalgrie*-*Nørn*, passer det naturligvis godt i hendes *Mund* baade at gaae i Bøn for de halstyrige *Kæmper* og at spaae det Rige *Bide*, som drev dem til *Skots* og gjorde *Uve* af dem, hvad paa *Nordiskt* netop betyder at gjøre *Folk* *fredløse*. For *Resten* maae vi isærvænde gjemme, hvad *Skantz* mellem *Danmarks* og *Aland* minder os om, at de tre store Udvandringer var fra alle tre *Nordiske* *Riger*, skimmét *Sverrig* har haft *Bondeparten* i den *Gothiske*, *Danmark* i den *Angeliske* og *Norge* i den *Normanniske*.

Nornegjæst.

Der kom engang en fremmed *Vandringssmand*, som kaldte sig *Nornegjæst*, til *Nidaros*, hvor Kong *Olav Trygvasson* holdt Hof, og han var en mesterrig *Harpespiller*, men hvad der gjorde mest *Opvigt*, var dog hans *Vædsmaal* med de andre paa *Gjæstebænken*, at han kunde vise dem bedre *Guld* end der var i *Ringen* *Netting*, som Kongen nys havde faaet og lod gaae rundt ved *Drikkebordet*, hvor den blev høilig beundret. Da nu Kongen skulde domme i *Sagen*, kom *Nornegjæst* frem med Bøget af et *Guldgjærd*, som strax vandt *Prisen*, og var, efter hans *Sigende*, af *Sigurd Fjølvers* *Banes* *Saddegjød*, som brast engang, da *Grane* satte over en *Grøft* med ham.

Nornegjæst maatte nu fortælle ikk hvad han vidste om *Sigurd*, *Brynhild* og *Gudrun*, og da Kongen **A** og **S** spurgde, hvordan det var mesteligt, at han kunde være fra *Volsungernes* *Tid*, forklarede han det paa den Maade, at mens han laae i *Vuggen*, endte deede i *Danmark*, som heldt *Grønningen*, kam det tre *Norver* eller *Spadiser* ind i *Huset*, hvoreiblandt den Æse blev vred, fordi hendes *Systre* gav ham for god en *Lykke*, og derfor spaaede hun, at han skulde ikke leve en *Time* længer end de *Æge* brændte, som stod over *Vuggen*, men saa skulde hans Moder strax et af *Lysene*, og det, sagde *Nornegjæst*, gaaer jaer om med endnu.

Kong *Olav* havde meget *Morskab* af at tale med *Nornegjæst*, som havde kiendt baade *Starthødder*, *Rogner Lodbrog*, *Harald Haarfuger* og alle *Nordens* *Størstemænd* i mange Aarhundreder, men da Kongen hørde, at han var ikke rigtig døbt endnu, men kun *primsignet* (*konstet*) engang hos *Keiseren* i *Tjalsklund*, saa lod han ham døbe, og dermed tabte *Nornegjæst* *Lysten* til at leve længer i denne *Verden*, tænkte selv på *Grav*-by og *nygge* *Aanden*.

Dette *Nornegjæst*-*Sagn* falder godt i *Traad*, hvad enten man tænker paa *Aslaug* i *Harpen*, paa *Danmarks* Forhold til *Arildsiden*, eller paa den vittierlige *Kjæmpegrimning*, at det var med *Olav Trygvasson*, det gamle *Norden* paa en vis Maade gødviligt *nygge* sin *Aand*, skimmét, blandt andet, *Halfred* *Vanaas*-*Skjolds* *Færel* til *Odin* siger os, det var dog med et *Suk*.

Som et *Sidestykke* til *Nornegjæst*'s *Sagn* maae vi for *Resten* nævne det *Angelshøiske* *Vidskøndstal*, **A** og **S** hvort Skjalden *Vidifid* (*Vidfarne*) opregner, hvormange Konger og *Folk*, han har kiendt og kvædet for; thi vel er dette ei nær saa godt udført, men stiler meget høiere, da *Vidifid* har været alleryngre, hvor *Aanden* slog *Harpen*, liges fra *Palæstrin* og *Orakelsland* til det hvide *Norden*. Mærkeligt er det ogsaa, at *Nornegjæst* begynder netop hvor *Vidifid* slipper, nemlig med *Irmins*'s *Dage*, thi saaledes rakké i det Hele *Angeltsacher* og *Islandere* historisk-poetisk hinanden *Haand*. Det er endelig *sambær* i den *fælles* *Aand*, *Vidifid* slutter:

Mig Livet har lært paa lange Reiser,
At Trot bruger bedst sin Dag i Glænds,
Naar dem han udmærker, som muntre gaae
Gjennem Hall og Hytte med Harpeslag,
Ei gnier paa Guld, men gavmild saaser
Hvad op kan voxe til Rørbakst!
Et Livet svundet og Lysst slækt,
Ei daer dog Ædligens Daad og Navn,
Som Stjernen tindrer hans Storbheds Ry!

Holger Danske.

Kong Godefred i Danmark havde en Søn ved Navn *Holger*, og mens han låse i Vuggen, kom der sex Jomfru-Vætter ind og spæde ham hans skæne, som en snerig Kræmpe, der saar skulde have Vædet hos det smukke Kiam, men allerbedst spæede dog *Morgune* ham, at han skulde blive udeløelig hos hendse paa Slottet *Anoulon*.

Holger blev nu alt i sin Barndom Gidlet hos *Kia*, *saaber Karl* den store og vrede siden manglede Bedrifler haale med og imod ham, men han kom dog engang, da hans Fader var død, hjem til *Danmark* og rettede Alt hvad der var af Lave. *Holger* blev foe Resten ogsaa *Konge* i *England* og i *Palæstina*, men da han vilde følge sin gode Ven, *Kong Korveid*, til *Julien*, blev han forhaaret af Stormen, led Skibbrud ved *Sellesteens-Klipperne* (*Magnet-Bjergene*) og kom kun ved en Engels Hjelp til *Morgunes* fortryllede Øe, hvor der blev sat en *Guldrands* paa hans Hoved, som gjorde, at han glemte al Verdens Forfølgelse, og dromte, han var i *Paradis*. Efter tohundrede Aars Forløb tabte vel *Holger* en Dag sin *Guldrands* og fik Lyst til Verden paany, men det var kun, fordi han skulde frelse *Frankrig* fra *Tyrkerne*, som han ogsaa gjorde, men henrykkes derpaa strax til *Anoulon*, hvor han sidder endnu og kommer først henimod *Domsdæg* igjen for at bestride *Antikhrist*.

Dette er i et kort Begreb hvad man finder i *Holger-Danskes* *Kronike*, som engang i *Middelalderen* blev skrevet paa *Fransk* og i det Sottemde Aarhundredes *Begyndelse* *Jordnævnt* af vor berømmede *Christen Pedersen*, og vel har det Attende Aarhundredes kloge Hens udfundet, at *Holger* var en *Bairer*, og blev kun ved en *Skriftfeil* en *Dansker*, men i saa Fald maatte man sjaae Streng over hele *Holgers*-Kroniken som en uanrigt skriftfeil, og desuden blev det lige vist, at *Danske* Folk, for de kjendte *Kroniken*, *laa* vidste af en *Holger Danske* at sige, som skulde komme hjem, svergang hans *Fædreland* var i *Fare*, ja, sad uidentivt uuytlig i "Vettevenn" eller *Aandekammer* midt blandt os. Endelig har man aldrig hørt, at enten *Bairere* eller nogen Anden end de *Danske* har poetisk tilegnet sig *Holger*, og det sjaaer Hoved paa *Sømmet*.

Hvad man i det Nitende Aarhundrede kan være bekendt at tvistes om, er da kun denne sære *Holger Danskes* mythiske Forældre, og det maae nærmest være *Normannerne*, som baade kalde sig selv *Danske* og fortæller os, at deres *Landsmand*, *Skjalden Tidje* (*Talifer*) aabnede Slægt ved *Resting* med *Holgers* *Vise*. Som *Normandere* Besiddere blev de jo ogsaa, poetisk talt. En af *Karl* den Stores tolv Jævninger, indtog *England* og glimrede i *Palæstina*, saa i et *Fransk* Æventyr kunde de prægtig skildres som *Holger Danske*.

Eller være egne *Viser* boer imidlertid *Holger* i "Nørre-Agland," og da *Dannevirke* fra første Færd skal have heit *Holger-Diget*, saa har *Danmarks* mythiske *Landsdeger* sikkert oprindelig sit Navn af et *Angelsaksisk* Ord (*engne*), der betyder at *nyrige* og *forvare*, og det var da ganske i sin Orden, at *Semler-Jyderne* fortælle, da *Tyskerne* truede dem med *Barbarossa*, kaldte paa *Holger Danske*, som vist heller aldrig vil udeblive, naar *Danmark* selv foler, det er i *Fare*.

laa Endelig er Sagnet om *Holger Danske* et Varsel om, at *Nordens Aand*, som alle *Folke-Aander*, der end har en Hjemstavn paa *Jorden*, virkelig henimod Verdens Ende, naar *Folkene* blive sig selv bevidste, skal vende forklaret tilbage og krone sit store Værk!

||**Aa**||

Indhold.

I. Græske Myther.

	Side.
Uranos og Gæa	1.
Titaner og Olympier	5.
Prometheus og Atlas	11.
Gulldalderen og Pandora	14.
Kronider, Giganter og Typhon	18.
Zeus (Jupiter) og Here (Juno)	21.
Okeanos og Tetty	24.
Metis og Pallas-Athene (Minerva)	25.
Hephaistos (Vulkan)	31.
Themis og Mærene (Parcer)	34.
Eurynome og Charitæne (Gratier)	35.
Demeter (Ceres) og Persephone (Proserpina)	36.
Hades og Elysion	39.
Mnemosyne og Muserne	43.
Leto (Latone), Apol og Artemis (Diane)	47.
Ares (Mars) og Aphrodite (Venus)	53.
Aa Eros	55.
Helios (Sol), Sylene (Luna) og Eos (Aurora)	56.
Hestia (Vesta)	59.
Syx og Hekate	61.
Poseidon (Neptun) og Amphitrite	65.
Pontos og Pontiderne	67.
Halvguderne	75.
Philyra og Chiron	77.
Maia og Hermes (Mercurius)	79.
Hybris og Pan	83.
Dionkaltos og Pyrrha	84.
Io og Trochilos	86.
Danaos og Danaiderne	88.
Danae og Perseus	90.
Gorgonerne	92.
Bellerophon, Pegasus og Chimæra	94.
Kidmos og Harmonia	97.
Semele og Bakchos	101.
Phix eller Sphinx og Odip	107.
Dioskurerne	109.
Korenis og Asklepios	111.
Argonauterne	113.
Alkmene og Herakles (Hercules)	120.
De Olympiske Læge	126.
Eris og Ate	127.
Helena og den Trojanske Krig	129.
Aa	

II. Nordiske Myther.

	Side.
Arildstiden og Bor-Sonnerne	133
Ygdrasil og Nornerne	137
Gulldalderen og Grandæfæstningen	141.
Balders Druis og Balders Død	144.
Hermod og Thok	147.

Forsete	150.
Idun og Brage	151.
Aser og Vaner	154.
Alfer og Dverge	159.
Jetter og Rintusser	163.
Odin og Frigga	165.
Mid-Odin	177.
Thor og Sif	181.
Thor og Hrungner	188.
Thor og Hymer	191.
Thor og Udgaards-Loke	194.
Thor og Geirrod	198.
Thor og Thrym	201.
Njord og Skade	205.
Frey og Gerda	207.
Freis og Odd	211.
Tyr og Fenris-Ulven	215.
Ægers-Gildet	218.
Løkes Fangaling	221.
Valhal og Høljhem	227.
Heimdall og Bifrost	231.
Ragnarok	236.
Balders Opstandelse og Gyldenareet	240.
Aas Gylfe og Gefion	244.
Skjold og Fredegod	248.
Rodgar og Grændel	252.
Rolv Krage	253.
Balder og Hother	254.
Hengst og Hors	256.
Bjovulf og Stærkhjort	257.
Amaler og Balther	259.
Sigurd Fofnersbane	266.
Andears Ring	265.
Irmiruk og Svanhild	264.
Voland	265.
Stærk-Odder	267.
Braavalle-Slaget	269.
Arlang eller Krage	271.
Thorkild Adelfar	272.
Islands Opdagelse	274.
Normannernes Udvandring	275.
Normegiast	277.
Hulger Danske	279.
